

AREMARK
KOMMUNE

Møteinkalling

Utvalg: Drift- og utviklingsutvalget

Møtested: Kommunestyresalen, Rådhuset

Dato: 07.09.2017

Tidspunkt: 18:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 69 199 600.
Utvalgssekretær innkaller vararepresentanter.
Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Harald Sørlie
Leder

Berit Skibenes
Utvalgssekretær

Saksliste

Utvalegs- saksnr	Innhold	Unntatt offentlighet
PS 29/17	Godkjenning av innkalling	
PS 30/17	Godkjenning av saksliste	
PS 31/17	Godkjenning av protokoll fra forrige møte	
PS 32/17	Valg av representanter til signering av protokoll	
PS 33/17	Referatsaker	
RS 12/17	Fylkesmannens behandling av klage - riving av eksisterende og oppføring av ny fritidsbolig - gnr/bnr/fnr. 42/1/13	
RS 13/17	Svar på søknad om utslippstillatelse og bygging av avløpsanlegg - spredt bebyggelse - gnr/bnr. 71/15 - Vatnebu	
RS 14/17	Søknad om utsipp for Biovac-anlegg gnr/bnr 54/14 Hansesætre	
RS 15/17	Svar på utslippstillatelse og bygging av avløpsanlegg - gnr/bnr. 53/11 - Sommero	
RS 16/17	Utslippstillatelse og tillatelse til tiltak felles avløpsanlegg gnr/bnr. 13/3, festenummer 33 og 22 - Lexerød	
RS 17/17	Utslippstillatelse og tillatelse til tiltak mindre avløpsanlegg - gnr/bnr. 7/5 - Rud	
RS 18/17	Utslippstillatelse og tillatelse til tiltak mindre avløpsanlegg - gnr/bnr 71/21 - fritidsbolig	
RS 19/17	Utslippstillatelse og tillatelse til tiltak mindre avløpsanlegg fritidsbolig - gnr/bnr/fnr. 71/10/22- Store Bauen	
RS 20/17	Midlertidig utslippstillatelse og tillatelse til tiltak mindre avløpsanlegg - driftsbygning Nørde Hallesby - gnr 10, bnr 2	
RS 21/17	Søknad om tilkoppling til kommunalt vann- og avløpsnett - gnr/bnr. 55/4 - Aarbu	
RS 22/17	Svar på søknad om tilkoppling til kommunalt vann- og avløpsnett - gnr/bnr. 55/4 - Aarbu	
RS 23/17	Svar på søknad i ett trinn om tilkoppling til kommunalt vann- og avløpsnett - gnr/bnr 18/47 - stikkledning	
RS 24/17	Svar på søknad om tilkoppling til kommunalt vann- og avløpsnett - gnr/bnr. 18/40 - Aremarkveien 2586	
RS 25/17	Svar på søknad om tilkoppling til kommunalt vann- og avløpsnett gnr/bnr - 18/43 - Solås	
RS 26/17	Svar på søknad om tilkoppling til kommunalt vann- og avløpsnett gnr/bnr/fnr - 18/1/17 - Prestegården Arestad	
RS 27/17	Svar på søknad om tilkoppling til kommunalt ledningsnett gnr/bnr 47/9 - Tommy Wegne	

- RS 28/17 Svar på søknad om tilkopling til kommunalt ledningsnett
gnr/bnr 47/13 - Rolf Solberg
- RS 29/17 Svar på søknad om tilkopling til kommunalt ledningsnett
gnr/bnr 47/16 - Øyvind Solberg
- RS 30/17 Svar på søknad om tilkopling til kommunalt ledningsnett
gnr/bnr 47/1 - Tommy Solberg
- RS 31/17 Tillatelse til tiltak for påbygg og tilbygg på enebolig. Gnr 23
bnr 54 - Åkeberg.
- RS 32/17 Rammetillatelse for ny fritidsbolig. Gnr 13 bnr 3 fnr 3 -
Lexerød.
- RS 33/17 Tillatelse for riving og miljøsanering av nedbrent fritidsbolig.
Gnr 8 bnr 3 fnr 16 - Skjulstad hyttefelt.
- RS 34/17 Tillatelse for bruksendring av kjeller i enebolig til boligrom.
Gnr 37 bnr 30.
- RS 35/17 Svar på søknad om tillatelse til tiltak - gnr/bnr. 2/7 -
Aremarkveien 3586
- RS 36/17 Søknad om deling/rekvisisjon av oppmålingsforretning -
gnr/bnr. 23/9 - Haugeby
- RS 37/17 Søknad om deling/rekvisisjon av oppmålingsforretning -
gnr/bnr. 23/7 - Kopperød
- RS 38/17 Svar på søknad om bygging av landbruksvei - gnr/bnr. 34/4 -
Elgtjernveien
- RS 39/17 Svar på søknad om bygging av landbruksvei - gnr/bnr. 35/9 -
Haugenveien
- PS 34/17 Søknad om båthus ved Gladheim etter nye tegninger.
- PS 35/17 Søknad om endring av tiltak. Tilbygg av fritidsbolig. Gnr 8
bnr 3 fnr 36 - Skjulstad hyttefelt.
- PS 36/17 Søknad om bygging av veier i Aarbu hyttefelt. Gbnr 55/ 1 og
56/1.
- PS 37/17 Søknad om dispensasjon for oppføring av ny fritidsbolig i
Skjulstad hyttefelt. Gnr 8 bnr 3 fnr 16.
- PS 38/17 Forespørslar

PS 29/17 Godkjenning av innkalling

PS 30/17 Godkjenning av saksliste

PS 31/17 Godkjenning av protokoll fra forrige møte

PS 32/17 Valg av representanter til signering av protokoll

PS 33/17 Referatsaker

Fylkesmannen i Vestfold

Aremark kommune

Rådhuset

1798 AREMARK

MOTTATT

21 AUG. 2017

HAC
Aremark kommune

Vår saksbehandler / telefon:
Beate Storesund
33371153

Deres referanse:
16/585-20

Vår referanse:
2017/2219
Arkivnr. 423.1

Vår dato:
17.08.2017

Fylkesmannens behandling av klage - gbnr. 42/1 fnr. 13, Østensvig, Aremark kommune - riving av eksisterende og oppføring av ny fritidsbolig

Vi viser til Kommunal- og moderniseringsdepartementets oversendelse mottatt her 07.04.2017.

Fylkesmannens vedtak

Klagen tas til følge.

Fylkesmannen omgjør kommunens vedtak av 16.02.2017, slik at dispensasjonsøknaden avslås.

Fylkesmannens vedtak i klagesaken er endelig og kan ikke påklages til overordnet forvaltningsorgan, jf. fvl. § 28.

*****

Sakens bakgrunn

Saken gjelder søknad datert 27.12.2016 fra Sverre Caspersen AS på vegne av Dag Morten og Jan Erik Karlsen om riving av eksisterende og oppføring av ny fritidsbolig på eiendommen nevnt over. Eksisterende fritidsbolig har bebygd areal (BYA) på 54,7 m². Omsøkt ny fritidsbolig har 131 m² BYA. Det søkes også om dispensasjon fra kommuneplanens landbruks-, natur- og friluftsformål, og fra byggeforbudet i 100-metersbeltet langs vassdraget Aspern. Begrunnelsen for å søke om dispensasjon er ønske om mer plass til flere mennesker med dagens standard, og at det er mer lønnsomt å bygge ny enn å oppgradere eksisterende fritidsbolig. Videre anføres at ny hytte ligger samme byggelinje som eksisterende mot vannet, og at større terrasse medfører at selve hytta trekkes lenger bort fra vannet. Søker mener at plassering av ny fritidsbolig lenger fra vannet enn omsøkt plassering, vil bli mer dominerende sett fra vannet. Dette på grunn av stigende terreng. Kommuneplanen er forstått slik at søker at det er tillatt med maks 95 m² bruksareal for hytte og uthus til sammen. Søker mener at dette overholdes. Videre fremholder søker at det ikke vil bli permanente inngrep i naturen, herunder ingen sprengning. Vedrørende planhensyn anføres at tiltaket ikke har negative inngrep i naturen og ikke hindrer allmennheten.

Etter å ha forelagt tidligere forslag til vedtak for Fylkesmannen i Østfold, traff kommunen den 16.02.2017 følgende vedtak:

Fylkesmannen i Vestfold

Tелефon: 33 37 10 00
Telefaks: 33 37 11 35
E-post: fmvepost@fylkesmannen.no
www.fylkesmannen.no/vestfold

Postadresse:
Postboks 2075
3103 Tønsberg
Orgnr. 974782501

Besøksadresse:
Stalens Park - Hus I
Arnto Jenssens gate 4

«Drift- og utviklingsutvalget opprettholder vedtaket om dispensasjon fra LNF-formålet og byggesforbudet i 100 m sonen for riving og oppføring av ny større fritidsbolig ved Aspern på gnr 42 bnr 1 fnr 13.

Dette er ikke et tiltak som reduserer verdien for landskapsbilde, naturvern, friluftsliv og vilt. Bygging av ny hytte vil heller ikke medfører ytterligere begrensninger av allmennhetens muligheter til ferdsel så lenge den holdes innenfor eksisterende «tun» (jvnf vurdering til Fylkesmannens Miljøavdeling)

Eksisterende hytte har et dårlig estetisk uttrykk som ikke er tilpasset lokal byggeskikk eller landskapet på stedet. Derfor har dette tiltaket verdier som går utover fordeler for eiere/brukere av hytta. Det er i allmennhetens interesse at hytter langs vassdraget holder god byggeskikk og at de ikke «forsøpler» landskapet.»

Vedtaket ble pålagt av Fylkesmannen i Østfold i brev av 07.03.2017. Fylkesmannen viser til klagen.

Kommunen tok ikke klagen til følge i møte den 16.03.2017. Saken ble deretter oversendt via Fylkesmannen i Østfold til ovennevnte departement. Sistnevnte oppnevnte Fylkesmannen i Vestfold til å behandle og avgjøre saken.

FYLKESMANNENS MERKNADER:

Fylkesmannen forutsetter at partene er kjent med innholdet av sakens dokumenter, og finner derfor ikke grunn til å referere ytterligere fra disse.

Klacesaken behandles etter delegert myndighet fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Ved behandlingen av en klage kan Fylkesmannen prøve alle sider av saken, og herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. forvaltningsloven (fvl.) § 34 andre ledd. Vi skal vurdere de synspunkter klager kommer med, og kan også ta opp forhold som ikke er berørt av klageren. Fylkesmannen kan opprettholde kommunens vedtak, omgjøre vedtaket, eller oppheve vedtaket og sende saken tilbake til kommunen til helt eller delvis ny behandling, jf. fvl. § 34 tjerde ledd.

Klagefrist og klagerett

Klager har klagerett og har fremsatt klagen innen klagefristens utløp.

Klagers anførsler

Klager viser til at kommuneplanens arcadel skal samordne behovene for vern og utbygging slik at det blir lettere å utarbeide mer detaljerte planer og raskere å fatte beslutninger i enkeltsaker i tråd med kommunens mål og nasjonal politikk. Videre viser klager til at kommuneplanen har gjennomgått en omfattende beslutningsprosess der så vel offentlige som private interesser har hatt mulighet til å delta, og at det ikke skal være noen kurant sak å gi dispensasjon. Dette Fordi en slik praksis kan bidra til å undergrave intensjonene som ligger til grunn for kommuneplanen, og svekke forutsigbarheten ved denne. Klager viser også til at Aspern er del av Haldenvassdraget som er omfattet av verneplan I for vassdrag, og det vises til rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag.

Klager mener at riving av eksisterende og oppføring av omsøkt ny hytte vil medføre ytterligere nedbygging og privatisering av strandsonen. Det vises til at eksisterende nytte er av begrenset karakter, og at selv om den er oppført i kort avstand fra Aspern, er den ikke vesentlig eksponert mot vassdraget. Videre vises det til at hytta ligger i et område som består av et forholdsvis stort

grøntbelte med gode muligheter for sjønært friluftsliv. Klager ser det som spesielt viktig å bevare de forholdsvis urørte gjenstående deler av strandsonen mest mulig tilgjengelig for allmennheten. Dette gjelder både med hensyn til ferdsel og opphold på land og tilgjengelighet fra sjøen. Klager mener at det kun kan gis dispensasjon hvis dette medfører en forbedring av de allmenne interesser som skal prioritertes på stedet, og ser ikke at tiltaket innebærer en slik forbedring. Det vises til at omsøkt fritidsbolig blir vesentlig større enn eksisterende hytte, og at eksisterende uthus heller ikke fjernes. Klager mener dermed at tiltaket totalt sett vil medføre en vesentlig nedbygging av strandsonen på stedet, og at en ny og større hytte med stor sannsynlighet blir mer brukt av eierne, noe som igjen kan bidra til økt privatisering av området omkring hytta. Videre viser klager til at ny hytte blir liggende vesentlig mer eksponert og dominerende mot Aspern, slik at påvirkningen på strandarealet og vassdraget blir vesentlig. Når det gjelder begrunnelsen som er fremlagt i saken, mener klager at denne er av en svært generell karakter som kan fremlegges av mange hytteeiere med lignende ønsker, og at en dispensasjon dermed kan medføre en uheldig presedens. Hva angår klagesak behandler her i 2010, der gnr. 42/1 nr. 8 fikk dispensasjon for tilbygg, mener klager at omsøkt hytte ligger betydelig mer eksponert mot Aspern, og dermed ikke er sammenlignbar med saken på gnr. 42/1 nr. 8. Klager mener at en innvilgelse av dispensasjon for omsoekt fritidsbolig vil medføre en vanskelig håndterbar praksis i tilsvarende saker.

Sakens opplysning

Saken anses tilstrekkelig opplyst etter fvl. § 17, og Fylkesmannen finner derfor å kunne avgjøre den på grunnlag av de opplysningene som foreligger. Fylkesmannen finner det ikke nødvendig å foreta besøking, da de faktiske forholdene er forsvarlig belyst med kart, bilder og flyfoto.

Presisering av innholdet i vedtak av 16.02.2017

Vi bemerket at kommunens vedtak av 16.02.2017 er et førstegangsvedtak om dispensasjon, til tross for den misvisende ordlyden i vedtakets første punktum.

Søknadsplikt

Riving av eksisterende og oppføring av ny fritidsbolig er søknadspliktig etter pbl. § 20-2, jf. § 20-1 første ledd e) og a).

Plan- og bygningsmyndighetenes kontrollfunksjon

Plan- og bygningsloven (pbl.) er en ja-lov. Det vil si at det må foreligge hjemmel i plan eller regler i og i medhold av plan- og bygningsloven for å kunne avslå en søknad, jf. pbl. § 21-4 første ledd.

Plansituasjonen og vurdering av om tiltaket er i strid med gjeldende arealplan

Eiendommen omfattes av kommuneplan for Aremark kommune vedtatt av kommunestyret 29.10.2009, hvor den er avsatt til landbruks-, natur- og friluftsområde (LNF-område). Det følger av kommuneplanbestemmelsene § 1.2 at for områder langs bl.a. Haldenvassdraget er oppføring av bygninger ikke tillatt i 100-metersbeltet langs strandlinjen målt i horizontalplanet ved gjennomsnittlig flomvannstand. Aspern er del av Haldenvassdraget, og omsøkt fritidsbolig søkes plassert ca. 9 m fra vannet.

Arealformålet LNF skal brukes for områder som skal nyttes eller sikres til landbruksproduksjon, herunder jordbruk, skogbruk og reindrift, og/eller som skal bli liggende som naturområder, blant annet naturområder med spesiell betydning for friluftslivet. I LNF-områder er det tillatt med bygge- og anleggsvirksomhet som har direkte tilknytning til stedbunden næring. Dette begrepet er først og fremst knyttet til bygninger, anlegg eller bruk som det av hensyn til driften av næringen er nødvendig å plassere på stedet. Det vil si at landbruksrelaterte bygninger er tillatt. Bebyggelse knyttet til bruk av areal til friluftsliv kan også være i samsvar med LNF-formålet.

Det følger av pbl. § 1-8 første ledd at i 100-metersbeltet langs vassdrag, skal det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser. Videre følger det av samme bestemmelses femte ledd at for områder langs vassdrag som har betydning for natur-, kulturmilje- og friluftsinteresser, skal kommunen i kommuneplanens arealdel etter § 11-11 nr. 5 vurdere å fastsette grense på inntil 100 meter der bestemte angitte tiltak mv. ikke skal være tillatt. Kommuneplanbestemmelsene § 1.2 er hjemmet i pbl. § 11-11 nr. 5.

Det foreligger en rekke retningslinjer til kommuneplanen. Vi ser ikke at det er vedtatt retningslinjer for oppføring av nye fritidsholiger i LNF-områder. Retningslinjer som gjelder andre arealformål er ikke relevante for slike fritidsholiger.

Omsøkt ny fritidsholig har ikke tilknytning til landbruksproduksjon eller friluftsformål, idet den skal ivareta privat fritidsformål. Fritidsholigen er da i strid med LNF-formålet i kommuneplanen. Den er også i strid med byggesforbuddet i 100-metersbeltet langs Aspern. Det er ikke riktig når søker har oppfattet kommuneplanen slik at det er tillatt med maks 95 m² bruksareal for hytte og uthus til sammen. En godkjennung krever dispensasjon fra gjeldende kommuneplans arealformål og byggesforbud langs vassdrag. Retningslinjer som gjelder andre arealformål enn LNF-formålet skal ikke vektlegges i dispensasjonsvurderingen.

Prøving av kommunens vedtak om å innvilge søknaden om dispensasjon

Pbl. § 19-2 gir hjemmel til å gi varig eller midlertidig dispensasjon når følgende vilkår i andre ledd første og andre punktum er oppfylt:

"Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse (§ 1-1), blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering."

I forhold til lovens vurderingstema fremgår følgende av Ot.prp. nr. 32 (2007-2008) side 242:

"Vilkåret "særige grunner" i gjeldende § 7 er erstattet med en mer detaljert angivelse som klargjør og strammer inn dispensasjonsadgangen. Det kreves at hensynene bak den bestemmelsen det dispenseres fra ikke blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må det foretas en interesseavveining, der fordelene ved tiltaket må vurderes opp mot ulempene. Dagens § 7 blir praktisert slik at det er tilstrekkelig med alminnelig interesseovervekt, men etter den nye bestemmelsen må det foreligge klar overvekt av hensyn som taler for dispensasjon. Ordvalget innebærer at det normalt ikke vil være anledning til å gi dispensasjon når hensynene bak bestemmelsen det søkes dispensasjon fra fortsatt gjor seg gjeldende med styrke."

Fra forarbeidene siteres også følgende som særskilt gjelder ved dispensasjon fra planer:

"Avvik fra arealplaner reiser særige spørsmål. De ulike planene er som oftest blitt til gjennom en omfattende beslutningsprosess og er vedtatt av kommunens øverste folkevalgte organ, kommunestyret. Planene omhandler dessuten konkrete forhold. Det skal ikke være en kurant sak å fravike gjeldende plan. Dispensasjoner må heller ikke undergrave planene som informasjons- og beslutningsgrunnlag. Ut fra hensynet til offentlighet, samråd og medvirkning i planprosessen, er det viktig at endringer i planer av betydning ikke skjer ved dispensasjoner, men behandles etter reglene om kommuneplanlegging og reguleringssplaner."

Kommunens begrunnelse for å innvilge dispensasjonsøknaden gir foranledning til å redegjøre nærmere for kravene til begrunnelse for et vedtak om dispensasjon etter pbl. § 19-2, og til å ta stilling til om kommunens begrunnelse tilfredsstiller disse kravene. Sivilombudsmannen har i en uttalelse publisert 07.06.2012 i sak 2011/2812 uttalt seg om krav til begrunnelse for dispensasjonsvedtak. Sivilombudsmannen viste til ordlyden i pbl. § 19-2 andre ledd første og andre punktum, og fastslo at vilkårene der er kumulative vilkår for dispensasjon, slik at forvaltningen kun har rettslig adgang til å gi dispensasjon dersom begge vilkårene i bestemmelsen er oppfylt. Sivilombudsmannen omtalte videre forvaltningslovens krav til begrunnelse for enkeltvedtak i fvl. §§ 24 og 25 som minimumstregler som er utformet slik at kravene til begrunnelsens innhold vil variere med behovet i den enkelte saken. Han uttalte også at dekkende begrunnelse er spesielt viktig ved håndheving av skjennmessige bestemmelser, og at et grunnleggende krav til begrunnelse for et dispensasjonsvedtak etter pbl. § 19-2 er at det fremgår at hvert av lovens kumulative vilkår er vurdert og hvilke konklusjoner vurderingen munnet ut i. Når det ikke fremgikk av vedtaket til den aktuelle fylkesmannen at det ene av vilkårene var vurdert, mente Sivilombudsmannen at dette var en mangel ved begrunnelsen som kunne tyde på svikt ved selve avgjørelsen. Sivilombudsmannen fant at det ikke var en helt fjernliggende mulighet for at feilen hadde hatt betydning for vedtakets innhold, og at den aktuelle fylkesmannens vedtak var ugyldig.

Kommunens vedtak av 16.02.2016 inneholder ingen separat vurdering av hvert av lovens to vilkår for dispensasjon, og heller ingen konklusjon vedrørende hvert av vilkårene. Følgelig tilfredsstiller ikke vedtaket det grunnleggende krav til begrunnelse for et dispensasjonsvedtak som fremgår over. Det foreligger følgelig saksbehandlingsfeil i form av mangelfull begrunnelse. Vedtaket inneholder for øvrig ingen vurdering, men kum ubegrundede påstander om f. eks. at tiltaket ikke reduserer verdien for landskapsbilde, naturvern, friluftsliv og vilt, og at eksisterende hytte har et dårlig estetisk uttrykk som ikke er tilpasset lokal byggeskikk eller landskapet på stedet.

Fylkesmannen finner å kunne rette opp saksbehandlingsfeil i form av mangelfull begrunnelse ved at vi i klagebehandlingen foretar en vurdering av dispensasjonsøknaden som oppfyller ovennevnte grunnleggende krav til begrunnelse. Fylkesmannen er ikke enig med kommunen i at vilkårene for dispensasjon er oppfylt, da vi mener at hensyn bak byggeforbudet i 100-metersbeltet langs Aspern, hensyn bak LNF-formålet, og hensyn i lovens formålsbestemmelse blir vesentlig tilsidesatt hvis dispensasjon gis. Dette vil vi begrunne nærmere i det følgende.

Landbruks, natur- og friluftshensyn er hensyn bak kommuneplanens LNF-formål. Videre er det hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser som begrunner byggeforbudet i 100-metersbeltet langs Aspern.

Eiendommen er i dag bebygd med en liten fritidsholig både hva angår høyde og bebygd areal, og et uthus som anvendes som toalett. Det er videre brygge sørvest for fritidsboligen. Vi er enig med klager i at selv om dagens fritidsbolig er oppført i kort avstand fra Aspern, ligger den ikke vesentlig eksponert og fremtredende mot vassdraget. Østensvikneset er i svært liten grad bebygd. Det er ca. 240 m i luftlinje til nærmeste bebyggelse i sørøst. Østensvikneset er i hovedsak et grøntbelte med mye skog nærmest vannet. Det er stedsvis sterkt skrånende terreng ned mot vannet, men området der eksisterende fritidsbolig er plassert flater flere steder ut ved vannet. Vi anser området som velegnet for utøvelse av friluftsliv. Dette gjelder både landbasert friluftsliv og via ferdsel med båt, herunder med ilandstigning og opphold på land. Omsøkt ny fritidsbolig har betydelig større bebygd areal, og er høyere enn eksisterende fritidsbolig. Den får en betydelig lengre fasade mot Aspern enn dagens fritidsbolig. Den omsøkt fritidsboligen vil legge til rette for en atskillig mer intensiv bruk av eiendommen til fritidsformål enn i dag ved at flere personer kan

bruke fritidsboligen. Dette vil sannsynligvis medføre økt privatisering av området rundt hytta. Omøkt fritidsboligs behygde areal og høyde medfører også at den blir atskillig mer ruvende i landskapet mot Aspern. Ved ferdsel på land og i båt vil allmennheten dermed oppleve landskapet som mer bebygd og privatisert enn i dag. At omøkt fritidsbolig medfører at allmennheten opplever økt privatisering og får en dårligere landskapsopplevelse enn i dag, anser vi som klart uheldig i et område der kommuneplanen fastsetter dobbelt byggeforbud. Allmennheten skal her kunne forvente en mest mulig ubebygd og tilgjengelig strandsone.

Tiltakshaver begrunner sitt ønske om dispensasjon med lønnsomhet, og ønske om mer plass og bedre bostandard. De nevnte fordelene for tiltakshaver vil bare kunne tillegges vekt i en dispensasjonsvurdering dersom tiltakshavers behov korresponderer med de hensyn plan- og bygningsloven skal ivareta. I et område med byggeforbud av hensyn til allmenne interesser, og der ovennevnte forhold gjør seg gjeldende, må tiltakshaver normalt finne seg i at han ikke kan tilrettelegge for større bygningsmasse for å øke antall brukere. Bedre bostandard må normalt oppnås ved oppgradering av eksisterende bebyggelse, eller ved riving av eksisterende og oppføring av ny fritidsbolig med tilnærmet samme størrelse som dagens, eventuelt en mindre økning av størrelsen hvis dette må til for å ivareta basisfunksjoner som mangler i dag. Vi tillegger etter dette ikke tiltakshavers subjektive plassbehov og behov for bedre bostandard vekt i dispensasjonsvurderingen.

Når deg gjelder klagers anførsler om kommuneplanprosessen og kommuneplanen som styringsverktøy, vil dette referere seg til hensyn i lovens formålsbestemmelse. Hensyn i lovens formålsbestemmelse er blant annet at loven skal fremme bærekraftig utvikling. Videre skal planlegging sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter. Det skal ved planlegging legges vekt på langsiktige løsninger. Det å være lojal mot en vedtatt kommuneplan, og dermed ikke tillate utbygging i områder som ikke er avsatt til dette i kommuneplanen, vil være å ivareta den langsiktige forutsigbarheten en kommuneplan skal sikre. Følgelig er det tale om å ivareta hensyn i lovens formålsbestemmelse. Fylkesmannen bemerker at kommunen i en kommuneplan av noe eldre dato har vedtatt at det skal være dobbelt byggeforbud på eiendommen. Det innebærer at det klare utgangspunktet er at ny bebyggelse og utvidelse av eksisterende fritidsbebyggelse er uønsket. Vi legger til grunn at kommunen var kjent med at det er eksisterende fritidsbebyggelse i 100-metersbeltet langs Aspern når kommuneplanen ble vedtatt. Når det fremgår av kommuneplanen at landbruksinteresser og allmenne interesser skal ha fortrinn hva angår omsøkte areal, vil det i utgangspunktet klart gå på bekostning av den forutsigbarheten kommuneplanen skal sikre hvis det gis dispensasjon som omøkt. Kommunen har ikke eksplisitt oppgitt i sin dispensasjonsvurdering at den har endret syn på arealbruken som er fastsatt i kommuneplanen. Kommuneplanen er ifølge informasjon på kommunens internettleitside under revisjon, og et eventuelt endret syn på arealbruken, vil dermed kunne komme til uttrykk der. Kommunen kan i kommuneplanprosessen vurdere arealformålet bebyggelse og anlegg fritidsbebyggelse for eiendommen, og ikke la den være omfattet av byggeforbuddet i 100-metersbeltet langs Øyeren. Et annet alternativ er å vurdere arealformålet LNF med areal for spredt fritidsbebyggelse, kombinert med å ikke la eiendommen være omfattet av byggeforbuddet langs Aspern. At det pågår revisjon av kommuneplanen, og at kommunen dermed vil ha mulighet til å endre arealbruken på omøkt eiendom i en planprosess, taler klart i retning av at det ikke bør gis dispensasjon. Det bør da avvantes en konklusjon i kommuneplanprosessen.

Klager har anført at en dispensasjon kan medføre uehdlig presedens. Når det gjelder følgene en tillatelse kan få for lignende saker i fremtiden har Sivilombudsmanen den 12.07.2006 i sak 2006/167 uttalt at "et hensyn som ofte trekkes inn som argument mot å dispensere er de følgene en tillatelse kan få for lignende saker i fremtiden. Ombudsmannen har i tidligere uttalelser akseptert at slike konsekvenshensyn tillegges vekt, forutsatt at de bygger på en konkret avveining". Vi legger til grunn at uttalelsen er dekkende også ved dispensasjonsvurderinger etter pbl. 2008 § 19-2. Konsekvenshensyn relaterer seg både til planhensyn og hensyn i lovens formålsbestemmelse. Vi ser ikke at søknaden om dispensasjon skiller seg ut. Herunder har søker ikke påvist tungtveiende areal- og ressursdisponeringshensyn som taler for å gi dispensasjon. Lignende begrunnelse for dispensasjon som søker har gitt, kan gis av mange andre som ønsker å føre opp ny og større fritidsholig, og som har eiendom omfattet av de samme byggeforbud som tiltakshaver. En dispensasjon i denne saken vil klart skape en forventning om at det gis dispensasjon også på andre fritidseiendommer med små fritidsholiger. Innvilgelse av dispensasjon vil dermed bidra til en uehdlig praksis der byggeforbuddet bit for bit uthules ved hjelp av dispensasjoner. Dette vil klart gå på bekostning av både hensynene bak byggeforbuddet, og den forutsigbarheten kommuneplanens arealdel skal sikre. Konsekvenshensyn gjør seg etter dette konkret gjeldende, noe som med tyngde taler for at planhensyn og hensyn i lovens formålsbestemmelse blir vesentlig tilsidesatt hvis dispensasjon gis.

Det følger av § 19-2 fjerde ledd andre punktum at kommunen ikke bør dispensere fra planer når en direkte berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden. I foreliggende sak foreligger det slik negativ uttalelse fra klager, jf. klagers brev av 02.02.2017 og klagen. Uttalesen og klagen er saklig og konkret begrunnet, og uttalesen og klagen har dermed betydelig vekt i favor av at vilkårene i pbl. § 19-2 andre ledd første punktum ikke er oppfylt.

Ut fra vurderingen over finner vi det det unødvendig å vurdere om landbruksplanen blir vesentlig tilsidesatt.

Vi viser til de tungtveiende momentene som er gjennomgått foran, og finner at landskaps- og friluftshensyn, samt hensyn i lovens formålsbestemmelse blir vesentlig tilsidesatt hvis dispensasjon gis. Vilkårene i pbl. § 19-2 andre ledd første punktum for å gi dispensasjon er da ikke oppfylt, og dispensasjon kan ikke gis. Kommunens vedtak om å gi dispensasjon må dermed anses ugyldig på grunn av innholdsmangel. Vedtaket av 16.02.2017 omgjøres, slik at dispensasjonssøknaden avslås. Det vil si at klager har fått medhold i sin klage.

Med hilsen
Fylkesmannen i Vestfold

Per Arne Olsen

Per Arne Andreassen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi til:

Sverre Caspersen AS
Fylkesmannen i Østfold
Dag Morten og Jan Erik Karlsen

Repslagergata 8 1776 HALDEN
Postboks 325 1502 Moss
Liljeveien 3 1791 TISTEDAL

Plan - miljø og teknisk

AREMARK
KOMMUNE

GRANLI RØR AS

Sletta 3
1870 ØRJE

Delegert vedtak

Vedtak nr 18/17

Deleget TEKN

Vår ref:
2017/459-823/2017

Saksbehandler:
Gro Gaarder

Dato:
19.05.2017

Gnr:	Bnr:	Eiendom
71	15	Vatnebu, 1798 Aremark
Tilslakshaver:		
Anne Lise Lunde, Folloveien 5, 1400 Ski		
Tilslakts art:		
Utslipp for eiendommen		
Ansvarlig søker:		
GRANLI RØR AS, Sletta 3, 1870 ØRJE		

De underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

- 1) Med hjemmel i Forureningsforskriftens kap. 12 og Forskrift om utslipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg i Aremark kommune med henvisning til forurensningslovens bestemmelser gis det utslippstillatelse fra fritidsbolig på eiendommen gnr 71, bnr 15 som omøkt og på følgende vilkår:
- Fremmedvann som takvann og drengsvann skal ikke kobles på gråvannsrenseanlegget.
  - Utslippssted og plassering av gråvannsrenseanlegg med tilhørende spredegrøft må legges slik at det ikke kommer i konflikt med drikkevannsinteresser, eller skaper andre uakseptable hygieniske forhold.
  - Spredegrøft skal etableres med tilstrekkelig hydraulisk kapasitet til å ta imot renset avløpsvann.
  - Utslippstillatelsen forutsetter at det er kontraktfestet service- og tilsynsavtale med et firma som er godkjent av kommunen. Kopi av disse sendes kommunen.
  - Ledninger fra fritidsbolig til gråvannsrenseanlegg og spredegrøft skal være av plast/PVC. De skal legges og være i forskriftsmessig stand/vannrette, dette med hensyn til inn og utlekking av fremmedvann.
  - Dersom det benyttes eksisterende rør etter gråvannsrenseanlegget skal disse være av en slik kvalitet at en er sikker på at renset avløpsvann når oppgitt resipient.

Postadresse/Besøksadresse , 1798 AREMARK	Telefon 69 19 96 00	Bank 1050.07.01329
E-post: www.aremark.kommune.no	Org.nr 940875560	

- g) Gråvannsrenseanlegget skal i gjennomsnitt over året ha en renseeffekt på fosfor (tot-p) på 1,0mg/l (dette tilsvarer en renseeffekt på >90%), og organisk stoff (BOF₅) på 75mg/l(tilsvarende renseeffekt på >70%). Dersom rensekavene ikke følges, kan kommunen kreve anlegget utbedret.
  - h) Avløpsrenseanlegget skal være tilrettelagt for prøvetaking på utløp.
- 2) I medhold av Plan- og bygningsloven § 20-1 bokstav a, gis det tillatelse til nedsetting og montering av Odin GVR 1 gråvannsrenseanlegg, spredegrøft, legging og kobling av avløpsrør på følgende vilkår:**
- a) Er arbeidet ikke satt i gang senest 3 år etter at utslippstillatelsen er gitt, faller tillatelsen bort. Det samme gjelder dersom arbeidet blir innstilt i lengre tid enn 2 år.
  - b) Ansvarlig foretak er ansvarlig for at tiltaket ikke plasseres i strid med høgspentkabler, andre kabler og ev. rørledninger.
  - c) Dersom der under arbeidet oppdages automatiske fredete kulturminner, eksemplvis i form av helleristninger, brent leire, keramikk, flint, groper med trekull og/eller brent stein eller lignende, skal arbeidet straks stanses og Fylkeskonservatoren varsles, jf. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kulturminnelov) § 8, 2 ledd.
  - d) Det må sendes inn anmodning om ferdigattest når tiltaket er ferdig.

Vedtaket kan påklages til kommunen. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kom frem.

Med hilsen

Gro Gaarder
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Kopi til:
Frode Lunde Folloveien 5

Saksopplysninger:

Søknaden datert 29.03.2017, journalført hos kommunen 20.04.2017, gjelder søknad om nytt avløpsanlegg fra fritidsbolig. Utslippet omfatter alt sanitært avløpsvann fra en fritidsbolig. Det skal monteres et Odin GVR 1 gråvannsrenseanlegg med etterfølgende 10 meter spredegrøft for infiltrasjon av renset avløpsvann. Det skal benyttes forbrenningstoalett +urinal for toalettavløp. Hytta er opplyst med en brukstid på ca. 80 døgn per år, og valgte anlegg er angitt med bruk for inntil 90 bruksdøgn per år for inntil 6 sengeplasser.

Odin GVR-1 avløpsrenseanlegget skal plasseres under hytta, og det skal legges nye 110 mm PVC rør fra dette bort til 10 meter sprede grøft som er plassert nordøst for hytta. Spredegrøften må etableres med tilstrekkelig dimensjon for å ta imot mengden renset avløpsvann. Hytta har ikke eiendomsgrenser, men matrikkelnummeret er bare markert i kartet. Det er derfor viktig at plassering av avløpsanlegg godkjennes av berørte parter/grunneier.

Eiendommen får vann fra borebrønn. Denne eller andre drikkevannskilder, så langt de er kartlagt, synes ikke berørt av utslippet.

Utslippssted må ikke komme i konflikt med drikkevannsinteresser, eller forårsake andre uakseptable hygieniske forhold, jfr. § 8 i nevnte forskrift.

Det forutsettes at eksisterende ledning som benyttes er i forskriftsmessig stand for å hindre inn og utelekking til avløpsrenseanlegget.

Fremmedvann som takvann og drengsvann skal ikke kobles på gråvannsrenseanlegget. Dersom det ønskes kopi av innsendt sakspapirer, ta kontakt med kommunen.

Kommunen har vurdert tiltaket etter bestemmelsene i Naturmangfoldloven, spesielt etter prinsippene i §§ 8-12. Det er sjekket ut databaser over arter, naturtyper og kulturminner som er registrert i det aktuelle området. Det kan ikke finnes at det er noe som får betydning for denne saken.

Foretaket Granli Rør AS, org.nr. 996 704 270, har ved erklæring om ansvarsrett påtatt seg ansvarsrett som ansvarlig søker, SØK, prosjekterende, PRO og utførende, UTF for tiltaket. Ved endring av ansvarsrett, gjør kommunen oppmerksom på at hele tiltaket til enhver tid skal være dekket av ansvarsrett. Godkjent foretak må sende inn erklæring om ansvarsrett før ansvarsområdet i gangsettes, dette via ansvarlig søker eller direkte til kommunen. Ved sentral godkjenning og der foretaket oppfyller kvalifikasjonskrav (både utdanning og praksis) kan det sendes inn erklæring om ansvarsrett. Ved kompenserende kvalifikasjoner for eksempel lang praksis og mindre utdanning, må det søkes om ansvarsrett som tidligere.

Oppdatert gjennomføringsplan må foreligge hos ansvarlig søker. Samsvarserklæringen må kunne oversendes kommunen ved tilsyn.

Kontrollfunksjonen skal inngå i foretakenes system, Jfr. SAK § 14-6. Ferdigattest gis på bakgrunn av sluttført gjennomføringsplan.

Ansvarlig søker er ansvarlig for å innhente berørte foretaks samsvarserklæringer.

Ansvarlig søker har ansvaret for at dette dokumentet blir videreført til andre ansvarlige foretak i saken.

Det er ingen innsigelser/merknader til utslippet.

Faktura for behandling av utslippstillatelsen ettersendes.

Aremark kommune har i tillegg vedtatt et årlig kontrollgebyr for avløpsanlegg i spredt bebyggelse. Dette gebyret inngår i de kommunale avgiftene på 4. termin.

BIOVAC ENVIRONMENTAL TECHNOLOGY AS

Farexvegen 19
2016 FROGNER**Deleget vedtak**

Vedtak nr 17/17

Deleget TEKN

Vår ref:
2017/270-804/2017**Saksbehandler:**
Gro Gaarder**Dato:**
19.05.2017

Gnr:	Bnr:	Eiendom
54	14	Hansesætre
Tilslakshaver:		
, Bjørg Hansesæter,		
Tilslakts art:		
Utslipp for eiendommen		
Ansvarlig søker:		
, Biovac Environmental Tech AS V/ Kjersti Eklund,		

De underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

- 1) Med hjemmel i Forureningsforskriftens kap. 12 og Forskrift om utslipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg i Marker kommune med henvisning til forurensningslovens bestemmelser gis det utslippstillatelse fra bolig på eiendommen Hansesætre, gnr 54, bnr 14, som omsøkt og på følgende vilkår:
  - a) Fremmedvann som takvann og drengsvann skal ikke kobles på avløpsrenseanlegget.
  - b) Utslippssted og plassering av avløpsrenseanlegg må legges slik at det ikke kommer i konflikt med drikkevannsinteresser, eller skaper andre uakseptable hygieniske forhold.
  - c) Utslippstillatelsen forutsetter at det er kontraktfestet service- og tilsynsavtale med et firma som er godkjent av kommunen. Kopi av disse sendes kommunen.
  - d) Avløpsanlegget skal ha forskriftsmessig lufting over tak.
  - e) Ledninger fra bolig til avløpsrenseanlegg skal være av plast/PVC. De skal legges og være i forskriftsmessig stand/vanntette, dette med hensyn til inn og utelekking av fremmedvann.
  - f) Dersom det benyttes eksisterende rør etter avløpsrenseanlegget skal disse være av en slik kvalitet at en er sikker på at renset avløpsvann når oppgitt resipient.
  - g) Alle overflateresipienter som mottar renset avløpsvann skal ha årssikker vannføring.

Postadresse/Besøksadresse , 1798 AREMARK	Telefon 69 19 96 00	Bank 1050.07.01329
E-post: www.aremark.kommune.no	Org.nr 940875560	

- h) Eksisterende avløpsanlegg skal saneres. De skal tømmes av kommunens tømme firma og graves opp. Alternativt skal det tømmes, rengjøres og fylles med singel.
- i) Avløpsrenseanlegget skal inngå i kommunens kommunale tømmeordning, og tømmes årlig, så fremt annet ikke viser seg nødvendig for å sikre optimal drift av anlegget. Anlegget skal være plassert *maksimalt* 30 m fra helårsveg for tunge kjøretøy. Maksimal løftehøyde mellom vei og anlegg er 5 meter.
- j) Avløpsrenseanleggene skal i gjennomsnitt over året ha en renseeffekt på fosfor (tot-p) på 1,0 mg/l (dette tilsvarer en renseeffekt på >90%), og organisk stoff (BOF₅) på 75 mg/l (tilsvarende renseeffekt på >70%). Dersom rensekavene ikke følges, kan kommunen kreve anlegget utbedret.
- k) Avløpsrenseanlegget skal være tilrettelagt for prøvetaking på utløp.
- l) Oppstart/igangsetting av avløpsanlegget skal umiddelbart meldes kommunen.
- m) Årsrapport for avløpsrenseanlegget med drifts- og vedlikeholdsavtalen skal sendes kommunen innen 1. februar på følgende år. Den skal minimum inneholde følgende:
  - -kort om tale av anlegget
  - -omtale av driftsforholdene forrige år, med spesiell vekt på ev. driftsproblemer
  - -resultater av ev. vannanalyser

2) I medhold av Plan- og bygningsloven § 20-1 bokstav a, gis det tillatelse til nedsetting og montering av Biovac FD 5 N GRP minirenseanlegg, legging og kobling av avløpsrør på følgende vilkår:

- a) Er arbeidet ikke satt i gang senest 3 år etter at utslippstillatelsen er gitt, faller tillatelsen bort. Det samme gjelder dersom arbeidet blir innstilt i lengre tid enn 2 år.
- b) Ansvarlig foretak er ansvarlig for at tiltaket ikke plasseres i strid med høgspentkabler, andre kabler og ev. rørledninger.
- c) Dersom der under arbeidet oppdages automatiske fredete kulturminner, eksemplvis i form av helleristninger, brent leire, keramikk, flint, groper med trekull og/eller brent stein eller lignende, skal arbeidet straks stanses og Fylkeskonservatoren varsles, jf. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kulturminnelov) § 8, 2 ledd.
- d) Det må sendes inn anmodning om ferdigattest når tiltaket er ferdig. Følgende dokumentasjon skal sendes kommunen sammen med søknad om ferdigattest:
  - i) Bildedokumentasjon som viser rørtrase og tilkoblingspunkter før i gjenfylling av grøft.
  - ii) Målsatt kart som viser utvendig VA-anlegg slik det er utført

Vedtaket kan påklages til kommunen. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kom frem.

Med hilsen

Gro Gaarder
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Kopi til:
AGRO & MILJØ AS Kongsberg
eien 2
Bjørg Eli Hanssætre Hanssætre

Saksopplysninger:

Søknaden, datert 03.04.2017, jurnalført hos kommunen 11.04.2017, gjelder søknad om rehabilitering av avløpsanlegg fra bolig. Utslippet omfatter alt sanitært avløpsvann fra en boenhet. Det skal monteres et Biovac FD 5 N GRP minirenseanlegg.

Eiendommen innehar i dag 3- kamret slamavskiller i betong fra ca. 1983. Fra slamavskilleren renner vannet ut i en kunstig oppbygd sandfiltergrøft med utsipp til åpen bekk.

Minirenseanlegget skal plasseres der dagens slamavskiller er plassert. Det skal legges nye 110 mm innløpsrør fra bolig til minirenseanlegget. Fra minirenseanlegget legges også nye 110 mm utløpsrør ut til åpen bekk. Det er opplyst at det er helårs vannføring i bekken.

Alle rørledninger skal legges forskriftsmessig. Fremmedvann som takvann og dreenvann skal ikke kobles på avløpsanlegget.

Alle overflateresipenter som mottar renset avløpsvann skal ha årssikker vannføring, jfr §8, 3. ledd, i Forskrift om utsipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg i Aremark kommune.

Utslippssted må ikke komme i konflikt med drikkevannsinteresser, eller forårsake andre uakseptable hygieniske forhold, jfr. § 8 i nevnte forskrift.

Det vises til Forskrift om utsipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg i Aremark kommune § 12, slik at eventuell luktproblematikk vurderes før det bestemmes å plassere avløpsrenseanlegget tilsynelatende noe nært bolig.

Eiendommen får vann fra privat overflatebrønn sammen med nabo. Denne er plassert ca. 300 meter oppstrøms utslippspunkt til bekken, og denne eller andre drikkevannskilder synes ikke berørt av utsippet. Dersom eiendommen har vannbehandlingsanlegg, vil returspyling av dette kunne nedsette funksjonaliteten på avløpsrenseanlegget. Eventuell returspyling fra dette må kobles på ledningsnettet etter avløpsrenseanlegget.

Det er viktig at det umiddelbart etter igangsetting/oppstart av minirenseanlegget gis beskjed om dette til kommunen. Dette kan skje via telefon eller e-post. Videre ferdigstilling skjer via anmodning av ferdigattest.

Ved behov for kopi av innsendt sakspapirer, ta kontakt med kommunen.

Kommunen har vurdert tiltaket etter bestemmelsene i Naturmangfoldloven, spesielt etter prinsippene i §§ 8-12. Det er sjekket ut databaser over arter, naturtyper og kulturminner som er registrert i det aktuelle området. Det kan ikke finnes at det er noe som får betydning for denne saken.

Foretaket Biovac Environmental Tech. AS, org.nr. 985 660 492, har ved erklæring om ansvarsrett påtatt seg ansvarsrett som ansvarlig søker for tiltaket.

Foretaket Agro & Miljø AS, org.nr. 990 853 339, har ved erklæring om ansvarsrett påtatt seg ansvarsrett som ansvarlig prosjekterende, PRO og utførende, UTF for tiltaket. Ved endring av ansvarsrett, gjør kommunen oppmerksom på at hele tiltaket til enhver tid skal være dekket av ansvarsrett. Godkjent foretak må sende inn erklæring om ansvarsrett før ansvarsområdet igangsettes, dette via ansvarlig søker eller direkte til kommunen. Ved sentral godkjenning og der foretaket oppfyller kvalifikasjonskrav (både utdanning og praksis) kan det sendes inn erklæring om ansvarsrett. Ved kompenserende kvalifikasjoner for eksempel lang praksis og mindre utdanning, må det søkes om ansvarsrett som tidligere. Det foreligger gjennomføringsplan datert 07.04.2017.

Samsvarserklæringen må kunne oversendes kommunen ved tilsyn.

Kontrollfunksjonen skal inngå i foretakenes system, Jfr. SAK § 14-6. Ferdigattest gis på bakgrunn av sluttført gjennomføringsplan.

Ansvarlig søker er ansvarlig for å innhente berørte foretaks samsvarserklæringer.

Ansvarlig søker har ansvaret for at dette dokumentet blir videresendt til andre ansvarlige

foretak i saken.

Det er ingen innsigelser/merknader til utslippet.

Faktura for behandling av utslippstillatelsen ettersendes.

Marker kommune har i tillegg vedtatt et årlig kontrollgebyr for avløpsanlegg i spredt bebyggelse. Dette gebyret inngår i de kommunale avgiftene på 4. termin.

Tittakshaver:
Bjørg Hansesætre

D-1

Hansesætre, 1798 Aremark (0118)

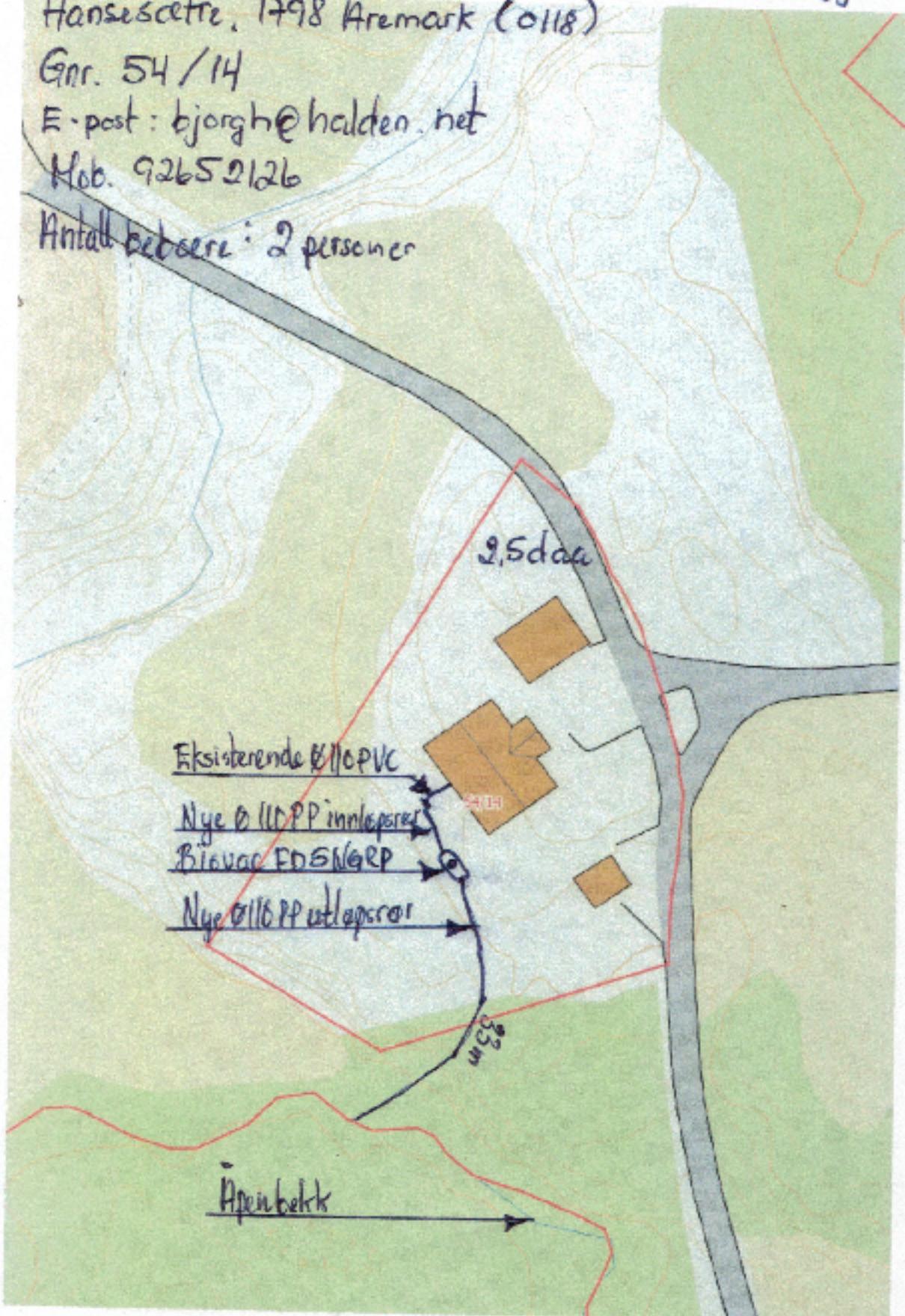
Biovac FD5N GRP
1-hus anlegg

Gnr. 54 / 14

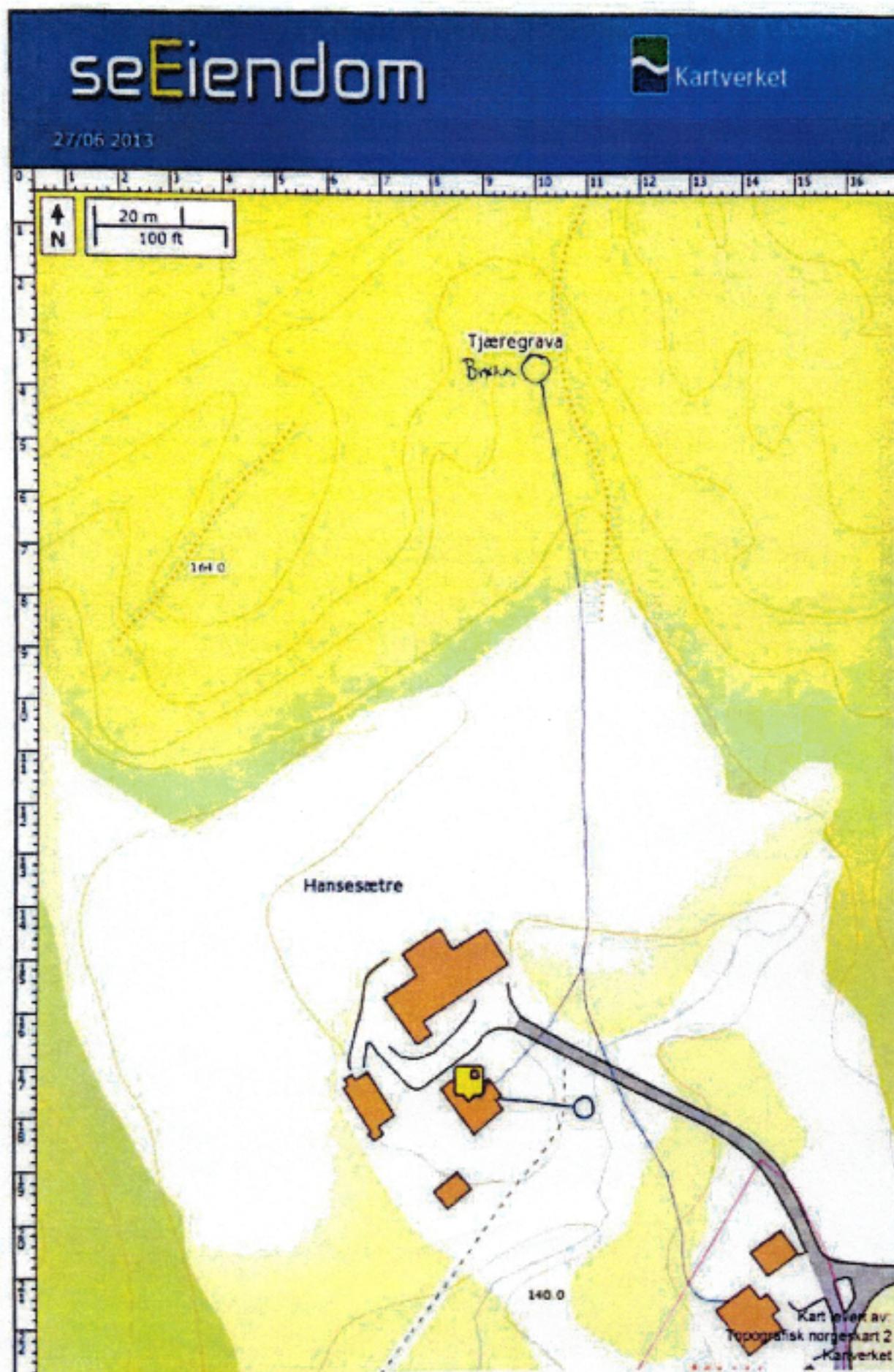
E-post: bjorg@halden.net

Mob. 92652126

Antall bøtere: 2 personer

Privat driftkevaunstrenn felles med nabo 300 m nord for bolig
Se eget kart.

Plan - miljø og teknisk

AREMARK
KOMMUNE

GRANLI RØR AS

Sletta 3
1870 ØRJE

Deleget vedtak

Vedtak nr 29/17

Deleget TEKN

Vår ref:
2017/532-1116/2017

Saksbehandler:
Gro Gaarder

Dato:
02.06.2017

Gnr:	Bnr:	Eiendom
53	11	Sommerroa, 1798 Aremark
Tiltakshaver:		
Eirik Hopland, Skatvedt Terrasse 5 A, 3475 Sætre		
Tiltakets art:		
Utslippstillatelse		
Ansvarlig søker:		
GRANLI RØR AS, Sletta 3, 1870 ØRJE		

De underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

- 1) Med hjemmel i Forureningsforskriftens kap. 12 og Forskrift om utslipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg i Aremark kommune med henvisning til forurensningslovens bestemmelser gis det utslippstillatelse fra fritidsbolig på eiendommen Sommerroa, gnr 53, bnr 11 som omsøkt og på følgende vilkår:
  - a) Fremmedvann som takvann og drengsvann skal ikke kobles på avløpsrenseanlegget.
  - b) Utslippssted og plassering av avløpsrenseanlegg må legges slik at det ikke kommer i konflikt med drikkevannsinteresser, eller skaper andre uakseptable hygieniske forhold.
  - c) Utslippstillatelsen forutsetter at det er kontraktfestet service- og tilsynsavtale med et firma som er godkjent av kommunen. Kopi av disse sendes kommunen.
  - d) Avløpsanlegget skal ha forskriftsmessig lufting over tak.
  - e) Ledninger fra fritidsbolig til avløpsrenseanlegg skal være av plast/PVC. De skal legges og være i forskriftsmessig stand/vanntette, dette med hensyn til inn og utelekking av fremmedvann.
  - f) Dersom det benyttes eksisterende rør etter avløpsrenseanlegget skal disse være av en slik kvalitet at en er sikker på at renset avløpsvann når oppgitt resipient.
  - g) Alle overflateresipienter som mottar renset avløpsvann skal ha årssikker vannføring.

Postadresse/Besøksadresse , 1798 AREMARK	Telefon 69 19 96 00	Bank 1050.07.01329
E-post: www.aremark.kommune.no	Org.nr 940875560	

- h) Eventuelt eksisterende avløpsanlegg skal saneres. De skal tømmes av kommunens tømcefirma og graves opp. Alternativt skal det tømmes, rengjøres og fylles med singel.
  - i) Avløpsrenseanlegget skal inngå i kommunens kommunale tømmeordning, og tømmes minimum hvert andre år, så fremt annet ikke viser seg nødvendig for å sikre optimal drift av anlegget. Anlegget skal være plassert *maksimalt* 30 m fra helårsveg for tunge kjøretøyer. Maksimal løftehøyde mellom vei og anlegg er 5 meter.
  - j) Avløpsrenseanleggene skal i gjennomsnitt over året ha en renseeffekt på fosfor (tot-P) på 1,0 mg/l (dette tilsvarer en renseeffekt på >90%), og organisk stoff (BOF₅) på 75 mg/l (tilsvarende renseeffekt på >70%). Dette gjelder også i perioder med ujevn belastning. Dersom rensekavlene ikke følges, kan kommunen kreve anlegget byttet ut/utbedret.
  - k) Avløpsrenseanlegget skal være tilrettelagt for prøvetaking på utløp.
  - l) Oppstart/gangsetting av avløpsanlegget skal umiddelbart meldes kommunen.
  - m) Årsrapport for avløpsrenseanlegget med drifts- og vedlikeholdsavtalen skal sendes kommunen innen 1.februar påfølgende år. Den skal minimum inneholde følgende:
    - -kort om tale av anlegget
    - -omtale av driftsforholdene forrige år, med spesiell vekt på ev. driftsproblemer
    - -resultater av ev. vannanalyser
- 2) I medhold av Plan- og bygningsloven § 20-1 bokstav a, gis det tillatelse til nedsetting og montering av Klaro ett-hus minirenseanlegg, legging og kobling av avløpsrør på følgende vilkår:**
- a) Er arbeidet ikke satt i gang senest 3 år etter at utslippstillatelsen er gitt, faller tillatelsen bort. Det samme gjelder dersom arbeidet blir innstilt i lengre tid enn 2 år.
  - b) Ansvarlig foretak er ansvarlig for at tiltaket ikke plasseres i strid med høgspentkabler, andre kabler og ev. rørledninger.
  - c) Dersom der under arbeidet oppdages automatisk fredete kulturminner, eksempelvis i form av helleristninger, brent leire, keramikk, flint, groper med trekull og/eller brent stein eller lignende, skal arbeidet straks stanses og Fylkeskonservatoren varsles, jf. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kulturminnelov) § 8, 2 ledd.
  - d) Det må sendes inn anmodning om ferdigattest når tiltaket er ferdig. Følgende dokumentasjon skal sendes kommunen sammen med søknad om ferdigattest:
    - i) Bildedokumentasjon som viser rørtrase og tilkoblingspunkter før igjenfylling av grøft.
    - ii) Målsatt kart som viser utvendig VA-anlegg slik det er utført

Vedtaket kan påklages til kommunen. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kom frem.

Med hilsen

Gro Gaarder
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Kopi til:
Eirik Hopland Skatvedt Terrasse 5 A

Saksopplysninger:

Søknaden, jurnalført hos kommunen 04.05.2017, gjelder søknad om nytt avløpsanlegg fra fritidsbolig. Utslippet omfatter alt sanitært avløpsvann fra en fritidsbolig/hytte. Det skal monteres et Klaro minirenseanlegg (glasfiberstank). Minirenseanlegget er i utgangspunktet godkjent for bolig med jevn bruk/belastning, og det er derfor en forutsetning at avløpsrenseanlegget takler perioder uten bruk og perioder med mer ujevn belastning. Det vil si ytterpunkter som perioder uten bruk og perioder med kanskje unormalt høy belastning som påske og sommer. Totalt sett er formålet at anlegget fungerer optimalt og at rensekrapet til enhver tid overholdes. Dersom ikke vil kommunen som forurensningsmyndighet kunne kreve at anlegget byttes ut/utbedres. Tiltakshaver skal være gjort kjent med at minirenseanlegget krever jevn bruk over året, ikke bare i sommerhalvåret. Dette vil også være en forutsetning for tilstrekkelig funksjonalitet dersom en skal ha minirenseanlegg på hytter. Anlegget er avhengig av at det tilføres biologisk materiale med jevne mellomrom, og det er lite heldig med lange perioder driftsstans. Det er oppgitt i søknaden at hytta brukes mye, opp mot 200 døgn/år og inntil 5 pe.

Minirenseanlegget skal plasseres nordvest for hytta, og det skal legges nye 110 mm rør fra hytta til minirenseanlegget og videre til åpen bekke. Bekken har avrenning til Aspern.

Alle overflateresipienter som mottar renset avløpsvann skal ha årssikker vannføring, jfr §8, 3. ledd, i Forskrift om utsipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg i Aremark kommune. Utslippsted må ikke komme i konflikt med drikkevannsinteresser, eller forårsake andre uakseptable hygieniske forhold, jfr. § 8 i nevnte forskrift.

Eiendommen får vann fra borebrønn. Denne eller andre drikkevannskilder, så langt de er kartlagt, synes ikke berørt av utsippet.

Fremmedvann som takvann og drengsvann skal ikke kobles på avløpsrenseanlegget. Det er viktig at det umiddelbart etter igangsetting/oppstart av minirenseanlegget gis beskjed om dette til kommunen. Dette kan skje via telefon eller e-post. Videre ferdigstilling skjer via anmodning av ferdigattest.

Kommunen har vurdert tiltaket etter bestemmelsene i Naturmangfoldloven, spesielt etter prinsippene i §§ 8-12. Det er sjekket ut da tabaser over arter, naturtyper og kulturminner som er registrert i det aktuelle området. Det kan ikke finnes at det er noe som får betydning for denne saken.

Foretaket Granli Rør A.S, org.nr. 996 704 270, har ved erklæring om ansvarsrett påtatt seg ansvarsrett som ansvarlig søker, SØK, prosjekterende, PRO og utførende, UTF for tiltaket. Vedrørende renseanlegg, utvendig rørarbeid og graving. Ved endring av ansvarsrett, gjør kommunen oppmerksom på at hele tiltaket til enhver tid skal være dekket av ansvarsrett. Godkjent foretak må sende inn erklæring om ansvarsrett før ansvarsområdet iverksettes, dette via ansvarlig søker eller direkte til kommunen. Ved sentral godkjenning og der foretaket oppfyller kvalifikasjonskrav (både utdanning og praksis) kan det sendes inn erklæring om ansvarsrett. Ved kompensatoriske kvalifikasjoner for eksempel lang praksis og mindre utdanning, må det søkes om ansvarsrett som tidligere.

Erklæring om ansvarsrett må foreligge i kommunen før ansvarsområdet som den dekker iverksettes. Denne kan leveres direkte til kommunen eller fra ansvarlig søker.

Oppdatert gjennomføringsplan må foreligge hos ansvarlig søker. Samsværerklæringen må kunne oversendes kommunen ved tilsyn.

Kontrollfunksjonen skal inngå i foretakenes system, Jfr. SAK § 14-6. Ferdigattest gis på bakgrunn av slutført gjennomføringsplan.

Ansvarlig søker er ansvarlig for å innhente berørte foretaks samsvarserklæringer.

Ansvarlig søker har ansvaret for at dette dokumentet blir videresendt til andre ansvarlige foretak i saken.

Det er ingen innsigelser/merknader til utslippet.

Faktura for behandling av utslippstillatelsen ettersendes.

Dersom det er behov for å få kopi av innsendte sakspapirer, ta kontakt med kommunen.

Plan - miljø og teknisk

AREMARK
KOMMUNE

ARE ANLEGG AS

Att. Tore Vestby
Holmbo Iddeveien 70
1765 HALDEN

Deleget vedtak

Vedtak nr 38/17

Deleget TEKN

Vår ref:
2017/845-1809/2017

Saksbehandler:
Gro Gaarder

Dato:
29.06.2017

Gnr:	Bnr:	Fnr:	Eiendom
13	3	22 og 33	Lexerød, 1798 Aremark
Tiltakshaver:			
Nils Loe Lexerød, Forstrøms Vei 31, 1778 Halden			
Tiltakets art:			
Utslippstillatelse og tillatelse til tiltak felles avløpsanlegg, fritidseiendommer			
Ansvarlig søker:			
ARE ANLEGG AS, Holmbo Iddeveien 70, 1765 HALDEN			

De underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

- 1) Med hjemmel i **Forureningsforskriftens kap. 12 og Forskrift om utslipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg i Aremark kommune med henvisning til forurensningslovens bestemmelser** gis det utslippstillatelse fra fritidsboliger på eiendommene gnr 13, bnr 3, fnr 22 og 33 som omsøkt og på følgende vilkår:
  - a) Fremmedvann som takvann og drengsvann skal ikke kobles på avløpsrenseanlegget.
  - b) Utslippssted og plassering av avløpsrenseanlegg, med tilhørende avløpsledninger, infiltrasjonsgrøft og pumpetasjon må legges slik at det ikke kommer i konflikt med drikkevannsinteresser, eller skaper andre uakseptable hygieniske forhold.
  - c) Infiltrasjonsgrøften må dimensjoneres slik at den har tilstrekkelig hydraulisk kapasitet til å ta imot mengde renset avløpsvann.
  - d) Anleggsbredden og terrengrinningsrepene må holdes på et minimum og det må tas hensyn til eksisterende vegetasjon.
  - e) Utslippstillatelsen forutsetter at det er kontraktfestet service- og tilsynsavtale med et firma som er godkjent av kommunen. Kopi av disse sendes kommunen.
  - f) Avløpsanlegget skal ha forskriftsmessig lufting over tak.

Postadresse/Besøksadresse , 1798 AREMARK	Telefon 69 19 96 00	Bank 1050.07.01329
E-post: www.aremark.kommune.no	Org.nr 940875560	

- g) Ledninger fra fritidsboliger til avløpsrenseanlegg skal være av plast/PVC. De skal legges og være i forskriftsmessig stand/vanntette, dette med hensyn til inn og utlekking av fremmedvann.
- h) Alle overflateresipienter som mottar renset avløpsvann skal ha årssikker vannføring.
- i) Eventuelt eksisterende avløpsanlegg skal saneres. De skal tømmes av kommunens tømme firma og graves opp. Alternativt skal det tømmes, rengjøres og fylles med singel.
- j) Avløpsrenseanlegget skal inngå i kommunens kommunale tømmeordning, og tømmes minimum hvert 2.år, så fremt annet ikke viser seg nødvendig for å sikre optimal drift av anlegget. Anlegget skal være plassert *maksimalt* 30 m fra helårsveg for tunge kjøretøy. Maksimal løftehøyde mellom vei og anlegg er 5 meter.
- k) Avløpsrenseanleggene skal i gjennomsnitt over året ha en renseeffekt på fosfor (tot-p) på 1,0mg/l (dette tilsvarer en renseeffekt på >90%), og organisk stoff (BOF₅) på 75mg/l (tilsvarende renseeffekt på >70%). Dersom rensekavene ikke følges, kan kommunen kreve anlegget utbedret/byttet ut.
- l) Avløpsrenseanlegget skal være tilrettelagt for prøvetaking på utløp.
- m) Oppstart/igangsetting av avløpsanlegget skal umiddelbart meldes kommunen.
- n) Årsrapport for avløpsrenseanlegget med drifts- og vedlikeholdsavtalen skal sendes kommunen innen 1.februar på følgende år. Den skal minimum inneholde følgende:
  - -kort om tale av anlegget
  - -omtale av driftsforholdene forrige år, med spesiell vekt på ev. driftsproblemer
  - -resultater av ev. vannanalyser

2) I medhold av Plan- og bygningsloven § 20-1 bokstav a, gis det tillatelse til nedsetting og montering av Upenor Clean 1, 10 PE minirenseanlegg, etablering av infiltrasjonsgrøft for renset avløpsvann og montering av pumpestasjon legging og kobling av vann og avløpsrør som omsøkt og på følgende vilkår:

- a) Er arbeidet ikke satt i gang senest 3 år etter at utslippstillatelsen er gitt, faller tillatelsen bort. Det samme gjelder dersom arbeidet blir innstilt i lengre tid enn 2 år.
- b) Ansvarlig foretak er ansvarlig for at tiltaket ikke plasseres i strid med høgspentkabler, andre kabler og ev. rørledninger.
- c) Dersom der under arbeidet oppdages automatiske fredete kulturminner, eksemplvis i form av helleristninger, brent leire, keramikk, flint, groper med trekull og/eller brent stein eller lignende, skal arbeidet straks stanses og Fylkeskonservatoren varsles, jf. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kulturminnelov) § 8, 2 ledd.
- d) Det må sendes inn anmodning om ferdigattest når tiltaket er ferdig. Følgende dokumentasjon skal sendes kommunen sammen med søknad om ferdigattest:
  - i) Billedokumentasjon som viser rørtrase og tilkoblingspunkter før igjenfylling av grøft.
  - ii) Målsatt kart som viser utvendig VA-anlegg slik det er utført

3) I medhold av saksbehandlingsforskriftens (Sak 10) § 11-4 6.ledd punkt b, gis foretaket Are Anlegg AS, organisasjonsnummer 935 918 774 ansvarsrett i henhold til dette saksdokument og inn sendt dokumentasjon for utførende vedrørende avløpsrenseanlegg på følgende vilkår:

- a) Samsvarserklæring må foreligge hos ansvarlig søker. System for kvalitetssikring (sjekklisten) må være tilgjengelig for kommunen ved tilsyn.
- b) Ved endringer av ansvarsoppgaver skal dette meldes Marker kommune.

Vedtaket kan påklages til kommunen. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart før oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kom frem.

Med hilsen

Gro Gaarder
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Kopi til:
Nils Loe Lexemad Forstrøms Vei 31

Saksopplysninger:

Søknaden, journalført hos kommunen 23.05.2017, gjelder søknad om nytt avløpsanlegg fra fritidsbolig. Utslippet omfatter alt sanitært avløpsvann fra to fritidsboliger. Det skal monteres et Upenor Clean 1 10 PE minirenseanlegg, hvor renset gråvann skal ledes til infiltrasjonsgrøft før det ledes ut i Stora Lee. Minirenseanlegget skal plasseres på gnr 13, bnr 3, like ved veien. Fra hytten på fnr 22, Weibyhytta legges nye 110mm PVC rør til minirenseanlegget, og kloakken renner med selvfall til minirenseanlegget. Fra hytten på fnr 33, Bryggerhusneset, skal det settes ned en villapumpestasjon som pumper kloakken via nye 40 mm PE rør til minirenseanlegget. Infiltrasjonsgrøften skal dimensjoneres slik at den har tilstrekkelig hydraulisk kapasitet til å ta imot mengden renset gråvann. Den er oppgitt til å være ca. 6 meter lang, og 1 meter dyp med prøvetakingskum i enden. Den bygges opp av singel og med drenerør, og den skal isoleres. Stedlige masser legges tilbake som overdekning. En slik infiltrasjonsgrøft bidrar til en ekstra rensing, og vil øke oppholdstiden før renset avløpsvann når Stora Lee. I tillegg bidrar den til økt fjerning av både fosfor og bakterier.

Minirenseanlegget er i utgangspunktet godkjent for bolig med jevn bruk/belastning, og det er derfor en forutsetning at avløpsrenseanlegget takler perioder uten bruk og perioder med mer ujevn belastning. Det vil si ytterpunkter som perioder uten bruk og perioder med kanskje unormalt høy belastning som påske og sommer. Totalt sett er formålet at anlegget fungerer optimalt og at rensekavet til enhver tid overholdes. Dersom ikke vil kommunen som forurensningsmyndighet kunne kreve at anlegget byttes ut/utbedres. Tiltakshaver er gjort kjent med at minirenseanlegget krever jevn bruk over året, ikke bare i sommerhalvåret. Dette vil også være en forutsetning for tilstrekkelig funksjonalitet dersom en skal ha minirenseanlegg på hytter. Anlegget er avhengig av at det tilføres biologisk materiale med jevne mellomrom, og det er lite heldig med lange perioder driftsstans.

Grunnet nærhet til vassdraget skal anleggsbredden og terrenginngrepene holdes på et minimum og det må tas hensyn til eksisterende vegetasjon. Ved nedlegging av avløpsanlegg, ledningsnett og pumpestasjon er det viktig at arbeidene utføres skånsomt av hensyn til terren og natur.

Eiendommen skal bore etter vann. Denne er planlagt nord for renseanlegget, vest for Weibyhytta. Denne eller andre drikkevannskilder, så langt de er kartlagt, synes ikke berørt av utslippet. Det skal legges 32 mm PE ledning i samme grøft som avløpsledningene.

Fremmedvann som takvann og drenevann skal ikke kobles på avløpsrenseanlegget.

Det er viktig at det umiddelbart etter igangsetting/oppstart av minirenseanlegget gis beskjed om dette til kommunen. Dette kan skje via telefon eller e-post. Videre ferdigstilling skjer via anmodning av ferdigattest.

Kommunen har vurdert tiltaket etter bestemmelsene i Naturmangfoldloven, spesielt etter prinsippene i §§ 8-12. Det er sjekket ut databaser over arter, naturtyper og kulturminner som er registrert i det aktuelle området. Det kan ikke finnes at det er noe som får betydning for denne saken.

Foretaket Are Anlegg AS, org.nr.935 918 774, har ved erklæring om ansvarsrett påtatt seg ansvarsrett som ansvarlig utførende, UTF for tiltaket. Ved endring av ansvarsrett, gjør kommunen oppmerksom på at hele tiltaket til enhver tid skal være dekket av ansvarsrett. Godkjent foretak må sende inn erklæring om ansvarsrett før ansvarsområdet i gangsettes, dette via ansvarlig søker eller direkte til kommunen. Ved sentral godkjenning og der foretaket oppfyller kvalifikasjonskrav (både utdanning og praksis) kan det sendes inn erklæring om ansvarsrett. Ved kompenseringe kvalifikasjoner for eksempel lang praksis og mindre utdanning, må det søkes om ansvarsrett som tidligere.

Foretaket Are Anlegg AS, org.nr.935 918 774, søker ansvarsrett i tiltaksklasse 1 for ansvarsområdene SØK, søker, og PRO, prosjekterende vedrørende utvendige gravearbeid med nedlegging av nytt renseanlegg, infiltrasjonsgrøft for gråvann, pumpestasjon samt vann – og avløpsledninger. Foretaket oppfyller ikke formalkravene til utdanning eller praksistid i henhold til byggesaksforskriften (SAK10) § 11-3, og kan dermed ikke erklære ansvarsrett. For arbeider i tiltaksklasse 1 kan kommunen med hjemmel i SAK 10 § 11-4 6.ledd etter søknad godkjenne at foretak som ikke oppfyller formalkravene påtar seg ansvarsrett i følgende tilfeller:

- a. Kravet til praksis reduseres ved relevant utdanning av lengre varighet eller høyere grad.
- b. Kravet til utdanning reduseres ved relevant praksis av lengre varighet og god kvalitet.

Foretaket gis ansvarsrett for omsøkte ansvarsområde ved å kompensere for manglende utdanning med lang praksis. Søknaden oppgir over 8 års relevant praksis med montering og graving av avløpsanlegg. Foretaket har tidligere hatt ansvarsrett i kommunen. Det bekreftes i søknaden at foretaket har kvalitetssikringsrutiner for de angitte områder, etterfølgelse av krav, ivareta foretakets ansvar og funksjoner, styre andre tilknyttede foretak i tiltaket, og for avviksbehandling.

Det er bekreftet at foretaket har tilstrekkelig system. Foretaket anses som tilstrekkelig kvalifisert for tiltaket innen fagområdet i tiltaksklasse 1. Foretaket gis med bakgrunn i innsendt dokumentasjon ansvarsrett for omsøkte ansvarsområder.

Det foreligger gjennomføringsplan datert 15.05.2017.

Oppdatert gjennomføringsplan må foreligge hos ansvarlig søker. Samsværserklæringen må kunne oversendes kommunen ved tilsyn.

Kontrollfunksjonen skal inngå i foretakenes system, Jfr. SAK § 14-6. Ferdigattest gis på bakgrunn av slutført gjennomføringsplan.

Ansvarlig søker er ansvarlig for å innhente berørte foretaks samsværserklæringer.

Ansvarlig søker har ansvaret for at dette dokumentet blir videresendt til andre ansvarlige foretak i saken.

Det er ingen innsigelser/merknader til utslippet.

Faktura for behandling av utslippstillatelsen ettersendes.

Aremark kommune har i tillegg vedtatt et årlig kontrollgebyr for avløpsanlegg i spredt bebyggelse. Dette gebyret vil inngå i de kommunale avgiftene når tilsynsordningen er etablert.

Dersom det er behov for å få kopi av innsendte sakspapirer, ta kontakt med kommunen.

Kommunen beklager lang saksbehandlingstid, dette skyldes stor saks mengde og sykdom i perioden etter at søknaden ble mottatt.

Plan - miljø og teknisk

AREMARK
KOMMUNE

ODD DAMMYR

Fjellsjø
1798 AREMARK

Deleget vedtak

Vedtak nr 40/17

Deleget TEKN

Vår ref:
2017/846-1888/2017

Saksbehandler:
Gro Gaarder

Dato:
07.07.2017

Gnr:	Bnr:	Eiendom
7	5	Tomt som skal utskilles fra Rud
Tiltakshaver:		
Jørn Ivar Dammyr, Aremarkveien 2885, 1798 Aremark		
Tiltakets art:		
Utslippstillatelse og tillatelse til tiltak mindre avløpsanlegg		
Ansvarlig søker:		
ODD DAMMYR, Fjellsjø, 1798 AREMARK		

De underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

- 1) Med hjemmel i Forureningsforskriftens kap. 12 og Forskrift om utslipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg i Aremark kommune med henvisning til forurensningslovens bestemmelser gis det utslippstillatelse fra bolig på eiendommen Rud, gnr 7, bnr 5 som omsøkt og på følgende vilkår:
  - a) Fremmedvann som takvann og drengsvann skal ikke kobles på avløpsrenseanlegget.
  - b) Utslippssted, plassering av avløpsrenseanlegg og rørledninger må legges slik at det ikke kommer i konflikt med drikkevannsinteresser, skaper lukt eller forårsaker andre uakseptable hygieniske forhold.
  - c) Utslippstillatelsen forutsetter at det er kontraktfestet service- og tilsynsavtale med et firma som er godkjent av kommunen. Kopi av disse sendes kommunen.
  - d) Avløpsanlegget skal ha forskriftsmessig lufting over tak.
  - e) Ledninger fra bolig til avløpsrenseanlegg skal være av plast/PVC. De skal legges og være i forskriftsmessig stand/vanntette, dette med hensyn til inn og utelekking av fremmedvann.
  - f) Avløpsrenseanlegget skal inngå i kommunens kommunale tömmeordning, og tömmes årlig, så fremt annet ikke viser seg nødvendig for å sikre optimal drift av anlegget.

Postadresse/Besøksadresse , 1798 AREMARK	Telefon 69 19 96 00	Bank 1050.07.01329
E-post: www.aremark.kommune.no		Org.nr 940875560

Anlegget skal være plassert *maksimalt* 30 m fra helårsveg for tunge kjøretøyer.
Maksimal løftehøyde mellom vei og anlegg er 5 meter.

- g) Avløpsrenseanlegget skal i gjennomsnitt over året ha en renseeffekt på fosfor (tot-p) på 1,0 mg/l (dette tilsvarer en renseeffekt på >90%), og organisk stoff (BOF_5) på 75 mg/l (tilsvarende renseeffekt på >70%). Dersom rensekavene ikke følges, kan kommunen kreve anlegget utbedret.
- h) Avløpsrenseanlegget skal være tilrettelagt for prøvetaking på utløp.
- i) Oppstart/igangsetting av avløpsanlegget skal umiddelbart meldes kommunen.
- j) Årsrapport for avløpsrenseanlegget med drifts- og vedlikeholdsavtalen skal sendes kommunen innen 1. februar på følgende år. Den skal minimum inneholde følgende:
  - -kort om tale av anlegget
  - -omtale av driftsforholdene forrige år, med spesiell vekt på ev. driftsproblemer
  - -resultater av ev. vannanalyser

2) I medhold av Plan- og bygningsloven § 20-1 bokstav a, gis det tillatelse til nedsetting og montering av Biovac FD 5 N PEH minirenseanlegg, legging og nedsetting av avløpsrør på følgende vilkår:

- a) Er arbeidet ikke satt i gang senest 3 år etter at utslippstillatelsen er gitt, faller tillatelsen bort. Det samme gjelder dersom arbeidet blir innstilt i lengre tid enn 2 år.
- b) Ansvarlig foretak er ansvarlig for at tiltaket ikke plasseres i strid med høgspentkabler, andre kabler og ev. rørledninger.
- c) Dersom der under arbeidet oppdages automatisk fredete kulturminner, eksemplvis i form av helleristninger, brent leire, keramikk, flint, groper med trekull og/eller brent stein eller lignende, skal arbeidet straks stanses og Fylkeskonservatoren varsles, jf. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kulturminnelov) § 8, 2 ledd.
- d) Det må sendes inn anmodning om ferdigattest når tiltaket er ferdig. Følgende dokumentasjon skal sendes kommunen sammen med søknad om ferdigattest:
  - i) Bildedokumentasjon som viser rørtrase og tilkoblingspunkter før igjenfylling av grøft.
  - ii) Målsatt kart som viser utvendig VA-anlegg slik det er utført

3) I medhold av saksbehandlingsforskriftens (Sak 10) § 11-4 6.ledd punkt b, gis foretaket Odd Dammyr, organisasjonsnummer 970 028 722 ansvarsrett i henhold til dette saksdokument og innsendt dokumentasjon for utførende vedrørende avløpsrenseanlegg som omsøkt og på følgende vilkår:

- a) Samsvarserklæring må foreligge hos ansvarlig søker. System for kvalitetssikring (sjekklisten) må være tilgjengelig for kommunen ved tilsyn.
- b) Ved endringer av ansvarsoppgaver skal dette meldes Marker kommune.

Vedtaket kan påklages til kommunen. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kom frem.

Med hilsen

Gro Gaarder
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Kopi til:
Jørn Ivar Dammyr Aremarkveien 2885

Saksopplysninger:

Søknaden, jurnalført hos kommunen 26.05.2017, med utfyllende dokumentasjon mottatt 01.06.2017, gjelder søknad om etablering av nytt avløpsanlegg fra ny bolig. Utslippet omfatter alt sanitært avløpsvann fra en boenhett. Det skal monteres et Biovac FD 5 N PEH minirenseanlegg.

Renseanlegget skal plasseres øst for boligen, planlagt borevannskilde ved boligens nordøstre hushjørne. Da eiendomsgrenser og bolig ikke er inntegnet digitalt på kart, er nøyaktige plasseringer vanskelig å måle. Alt skal inntegnes nøyaktig sammen med anmodning om ferdigattest.

Renset avløpsvann skal føres ut til bratt skogsterreg da det ikke er praktisk gjennomførbart å finne resipient med årssikker vannføring.

Plassering av avløpsanlegg, rørledninger og utslippssted må ikke komme i konflikt med drikkevannsinteresser, eller forårsake andre uakseptable hygieniske forhold, jfr. § 8 i Forskrift om utsipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg i Aremark kommune.

For å sikre egen drikkevannskilde mot mulig forurensning, anbefales det at rørledning et stykke etter minirenseanlegg også er tett før renset avløpsvann føres ut til drensedning mot utslippssted til terreng. Dette da avstanden mellom drensedning og plassering av borevannskilde synes noe nærmere.

Anleggsbredden og terrengegrepene skal holdes på et minimum og det må tas hensyn til eksisterende vegetasjon. Det må legges god vekt på massehåndtering slik at de eksisterende toppmassene havner øverst ved gjenfylling av grøfter og terrengegrepene restaureres snarest mulig. Utslipp til terreng skal ikke medføre sjenerende lukt, da skal det i verkettes tiltak som hindrer dette. Utslipp til terreng skal ikke føre til at allmennhetens mulighet til ferdsel og opphold hindres.

Fremmedvann som takvann og drensvann skal ikke kobles på avløpsrenseanlegget.

Det er viktig at det umiddelbart etter igangsetting/oppstart av minirenseanlegget gis beskjed om dette til kommunen. Dette kan skje via telefon eller e-post. Videre ferdigstilling skjer via anmodning av ferdigattest.

Kommunen har vurdert tiltaket etter bestemmelserne i Naturmangfoldloven, spesielt etter prinsippene i §§ 8-12. Det er sjekket ut databaser over arter, naturtyper og kulturminner som er registrert i det aktuelle området. Det kan ikke finnes at det er noe som får betydning for denne saken.

Foretaket Odd Dammyr, organisasjonsnummer 970 028 722, søker ansvarsrett i tiltaksklassen 1 for ansvarsområdet SØK, søker, PRO, prosjekterende og UTF, utførende, vedrørende utvendige graverbeid med nedlegging av nytt renseanlegg og avløpsledninger. Foretaket oppfyller ikke formalkravene til utdanning eller praksistid i henhold til byggesaksforskriften (SAK 10) § 11-3, og kan dermed ikke erklære ansvarsrett. Kommunens skjema for foretak som ikke kan erklære ansvarsrett skal benyttes ved fremtidige søknader!

For arbeider i tiltaksklasse 1 kan kommunen med hjemmel i SAK 10 § 11-4 6.ledd etter søknad godkjenne at foretak som ikke oppfyller formalkravene påtar seg ansvarsrett i følgende tilfeller:

- a. Kravet til praksis reduseres ved relevant utdanning av lengre varighet eller høyere grad.
- b. Kravet til utdanning reduseres ved relevant praksis av lengre varighet og god kvalitet.

Foretaket oppgir over 8 års relevant praksis med montering og graving av avløpsanlegg.

Foretaket har tidligere også hatt ansvarsrett i kommunen. Det bekreftes i søknaden at foretaket

har kvalitetssikringsrutiner for de angitte områder, etterfølgelse av krav, ivareta foretakets ansvar og funksjoner, styre andre tilknyttede foretak i tiltaket, og for avviksbehandling. Det er bekreftet at foretaket har tilstrekkelig system. Foretaket anses som tilstrekkelig kvalifisert for tiltaket innen fagområdet i tiltaksklasse 1. Foretaket gis med bakgrunn i innsendt dokumentasjon ansvarsrett for omsøkte ansvarsområder.

Oppdatert gjennomføringsplan må foreligge hos ansvarlig søker. Samsvarserklæringen må kunne oversendes kommunen ved tilsyn.

Kontrollfunksjonen skal inngå i foretakenes system, Jfr. SAK § 14-6. Ferdigattest gis på bakgrunn av slutført gjennomføringsplan.

Ansvarlig søker er ansvarlig for å innhente berørte foretaks samsvarserklæringer.

Ansvarlig søker har ansvaret for at dette dokumentet blir videresendt til andre ansvarlige foretak i saken.

Det er ingen innsigelser/merknader til utslippet.

Faktura for behandling av utslippstillatelsen ettersendes.

Aremark kommune har i tillegg vedtatt et årlig kontrollgebyr for avløpsanlegg i spredt bebyggelse. Dette gebyret vil inngå i de kommunale avgiftene når tilsynsordningen er etablert.

Dersom det er behov for å få kopi av innsendte sakspapirer, ta kontakt med kommunen.

Plan - miljø og teknisk

AREMARK
KOMMUNE

HØLAND RØR AS

Saga Strand
1970 HEMNES

Deleget vedtak

Vedtak nr 41/17

Deleget TEKN

Vår ref:
2017/494-1891/2017

Saksbehandler:
Gro Gaarder

Dato:
07.07.2017

Gnr:	Bnr:	Eiendom
71	21	Sunnlia, 1798 Aremark
Tiltakshaver:		
Ole Helge Lintho, Sandbakkveien 13, 1940 Bjørkelangen		
Tiltakets art:		
Utslippstillatelse og tillatelse til tiltak mindre avløpsanlegg		
Ansvarlig søker:		
HØLAND RØR AS, Saga Strand, 1970 HEMNES		

De underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

- 1) Med hjemmel i Forureningsforskriftens kap. 12 og Forskrift om utslipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg i Marker kommune med henvisning til forurensningslovens bestemmelser gis det utslippstillatelse fra fritidsbolig på eiendommen Sunnlia, gnr 71 bnr 22 som omsøkt og på følgende vilkår:
  - a) En forutsetning for utslippstillatelsen er at det innhentes samtykke fra tilgrensede eiendommer, gnr 71, bnr 5. og gnr 71, bnr 34. Kopi av samtykkene sendes kommunen før arbeidet igangsettes.
  - b) Fremmedvann som takvann og dreenvann skal ikke kobles på avløpsrenseanlegget.
  - c) Utslippssted og plassering av avløpsrenseanlegg, med tilhørende avløpsledninger og infiltrasjonsgrøft må legges slik at det ikke kommer i konflikt med drikkevannsinteresser, eller skaper andre uakseptable hygieniske forhold
  - d) Infiltrasjonsgrøften må dimensjoneres slik at den har tilstrekkelig hydraulisk kapasitet til å ta imot mengde renset avløpsvann.
  - e) Anleggsbredden og terrenginnrepene må holdes på et minimum og det må tas hensyn til eksisterende vegetasjon.
  - f) Minirenseanlegget skal ha teknisk godkjenning (TG) fra Sintef Certification, og være godkjent ihht NS-EN 12566-3 med nasjonale tillegg.

Postadresse/Besøksadresse , 1798 AREMARK	Telefon 69 19 96 00	Bank 1050.07.01329
E-post: www.aremark.kommune.no	Org.nr 940875560	

- g) Utslippstillatelsen forutsetter at det er kontraktfestet service- og tilsynsavtale med et firma som er godkjent av kommunen. Kopi av disse sendes kommunen.
- h) Avløpsanlegget skal ha forskriftsmessig lufting over tak.
- i) Ledninger fra fritidsbolig til avløpsrenseanlegg skal være av plast/PVC. De skal legges og være i forskriftsmessig stand/vanntette, dette med hensyn til inn og utlekking av fremmedvann.
- j) Dersom det benyttes eksisterende rør etter avløpsrenseanlegget skal disse være av en slik kvalitet at en er sikker på at renset avløpsvann når oppgitt resipient.
- k) Alle overflateresipienter som mottar renset avløpsvann skal ha årssikker vannføring.
- l) Eventuelt eksisterende avløpsanlegg skal saneres. De skal tømmes av kommunens tømmevirksomhet og graves opp. Alternativt skal det tømmes, rengjøres og fylles med singel.
- m) Ved installering og montering skal installasjonsveileder fra leverandør følges.
- n) Avløpsrenseanlegget skal inngå i kommunens kommunale tømmeordning, og tømmes minimum hvert 2.år, så fremt annet ikke viser seg nødvendig for å sikre optimal drift av anlegget. Anlegget skal være plassert *maksimalt* 30 m fra helårsveg for tunge kjøretøy. Maksimal løftehøyde mellom vei og anlegg er 5 meter.
- o) Avløpsrenseanlegget skal i gjennomsnitt over året ha en renseeffekt på fosfor (tot-p) på 1,0 mg/l (dette tilsvarer en renseeffekt på >90%), og organisk stoff (BOF₅) på 75 mg/l (tilsvarende renseeffekt på >70%). Dersom rensekra vane ikke følges, kan kommunen kreve anlegget utbedret. /byttet ut.
- p) Avløpsrenseanlegget skal være tilrettelagt for prøvetaking på utløp.
- q) Oppstart/igangsetting av avløpsanlegget skal umiddelbart meldes kommunen.
- r) Årsrapport for avløpsrenseanlegget med drifts- og vedlikeholdsavtalen skal sendes kommunen innen 1. februar på følgende år. Den skal minimum inneholde følgende:
  - -kort om tale av anlegget
  - -omtale av driftsforholdene forrige år, med spesiell vekt på ev. driftsproblemer
  - -resultater av ev. vannanalyser

2) I medhold av Plan- og bygningsloven § 20-1 bokstav a, gis det tillatelse til nedsetting og montering av Uponor Clean 1 minirenseanlegg, etablering av infiltrasjonsgrøft for renset avløpsvann, legging og kobling av avløpsrør på følgende vilkår:

- a) Er arbeidet ikke satt i gang senest 3 år etter at utslippstillatelsen er gitt, faller tillatelsen bort. Det samme gjelder dersom arbeidet blir innstilt i lengre tid enn 2 år.
- b) Ansvarlig foretak er ansvarlig for at tiltaket ikke plasseres i strid med høgspentkabler, andre kabler og ev. rørledninger.
- c) Dersom der under arbeidet oppdages automatiske fredete kulturminner, eksemplvis i form av helleristninger, brent leire, keramikk, flint, groper med trekull og/eller brent stein eller lignende, skal arbeidet straks stanses og Fylkeskonservatoren varsles, jf. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kulturminnelov) § 8, 2 ledd.
- d) Det må sendes inn anmodning om ferdigattest når tiltaket er ferdig. Følgende dokumentasjon skal sendes sammen med søknad om ferdigattest:
  - i) Bildedokumentasjon som viser rørtrase og tilkoblingspunkter før igjenfylling av grøft.
  - ii) Målsatt kart som viser utvendig VA-anlegg slik det er utført
  - iii) Målsatt skisse med placering og dimensjon av infiltrasjonsgrøft.
  - iv) Situasjonskartet skal også vise egen og evt. nærliggende drikkevannskilder.

- 3) I medhold av saksbehandlingsforskriftens (Sak 10) § 11-4 6.ledd punkt b, gis Ole Helge Linthø ansvarrett i henhold til dette saksdokument og innsendt dokumentasjon for utførende vedrørende graving avløpsrenseanlegg med avløpsrør og infiltrasjonsgrøft på følgende vilkår:
- Samsvarserklæring må foreligge hos ansvarlig søker. System for kvalitetssikring (sjekklisten) må være tilgjengelig for kommunen ved tilsyn.
  - Ved endringer av ansvarsoppgaver skal dette meldes Aremark kommune.

Vedtaket kan påklages til kommunen. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har laget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kom frem.

Med hilsen

Gro Gaarder
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Kopi til:
Ole Helge Linthø Sandbakkveien 13

Saksopplysninger:

Søknaden, jurnalført hos kommunen 11.10.2016, med komplet dokumentasjon 27.05.2017, gjelder søknad om etablering av avløpsanlegg fra fritidsbolig. Utslippet omfatter alt sanitært avløpsvann fra en fritidsbolig. Det skal monteres et Uponor Clean minirenseanlegg.

I matrikkelen er eiendommen kun inntegnet som en fiktiv eiendom. Det er derfor uklart hvor eiendomsgrensene går, og kommunen har ingen dokumentasjon som viser dette. Det er derfor en forutsetning for tillatelsen at før arbeidet igangsettes må det innhentes samtykke fra tilgrensede eiendommer, gnr 71, bnr 5 og gnr 71 bnr 34. Kopi av samtykke sendes kommunen før arbeidet igangsettes.

Minirenseanlegget er plassert ca. 17 meter nordøst fra hytta, og i samme avstand fra veien. Fra minirenseanlegget skal renset avløpsvann føres til infiltrasjonsgrøft hvor avløpsvannet filtreres i stedlige masser. Det er ikke opplyst noe om infiltrasjonsevnen på stedlige masser ei heller dimensjon på grøften.

Minirenseanlegget er i utgangspunktet godkjent for bolig med jevn bruk/belastning, og det er derfor en forutsetning at avløpsrenseanlegget takler perioder uten bruk og perioder med mer ujevn belastning. Det vil si ytterpunkter som perioder uten bruk og perioder med kanskje unormalt høy belastning som påske og sommer. Totalt sett er formålt at anlegget fungerer optimalt og at rensekavet til enhver tid overholdes. Dersom ikke vil kommunen som forurensningsmyndighet kunne kreve at anlegget byttes ut/utbedres. Tiltakshaver er gjort kjent med at minirenseanlegget krever jevn bruk over året, ikke bare i sommerhalvåret. Dette vil også være en forutsetning for tilstrekkelig funksjonalitet dersom en skal ha minirenseanlegg på hytter. Anlegget er avhengig av at det tilføres biologisk materiale med jevne mellomrom, og det er lite heldig med lange perioder driftsstans. Tiltakshaver oppgir i søknaden at hytta brukes mye gjennom hele året, og at minirenseanlegg således skal tilføres tilstrekkelig med kloakk for å opprettholde god rensing.

Infiltrasjonsgrøften skal dimensjoneres slik at den har tilstrekkelig hydraulisk kapasitet til å ta imot mengden renset avløpsvann. Det er ikke oppgitt mål på infiltrasjonsgrøften.

Rørledninger, dimensjon og størrelse på grøften skal oppgis sammen med anmodning av ferdigattest. Stedlige masser legges tilbake som overdekning. En slik infiltrasjonsgrøft vil om den er bygd riktig kunne bidra til en ekstra rensing, og vil øke oppholdstiden før renset avløpsvann når vassdraget og Bønsfjorden. I tillegg bidrar den til økt fjerning av både fosfor og bakterier.

Grunnet nærhet til vassdraget skal anleggsbredden og terrenginngrepene holdes på et minimum og det må tas hensyn til eksisterende vegetasjon. Ved nedlegging av avløpsanlegg og ledningsnett er det viktig at arbeidene utføres skånsomt av hensyn til terreng og natur. Installasjonsveileder fra leverandør skal følges, dette også mtp forankring av anlegg.

Utslippssted må ikke komme i konflikt med drikkevannsinteresser, eller forårsake andre uakseptable hygieniske forhold, jfr. § 8 i Forskrift om utsipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg i Arendal kommune. Det er i søknaden ikke opplyst noe om egen eller nærliggende drikkevannsforsyning. Det er også en forutsetning for tillatelsen at etablering av avløpsrenseanlegg med infiltrasjonsgrøft ikke medfører forurensning av disse. Disse skal kartlegges, og inntegnes på situasjonskart og innsendes kommunen, senest sammen med anmodning om ferdigattest.

Fremmedvann som takvann og drengsvann skal ikke kobles på avløpsrenseanlegget.

Alle rørledninger skal legges forskriftsmessig, og avløpsledning fra fritidsbolig til minirenseanlegg skal være av plast/tett for å hindre inn og uteleking av fremmedvann til avløpsrenseanlegget.

Det er viktig at det umiddelbart etter igangsetting/oppstart av minirenseanlegget gis beskjed

om dette til kommunen. Dette kan skje via telefon eller e-post. Videre ferdigstilling skjer via anmodning av ferdigattest.

Kommunen har vurdert tiltaket etter bestemmelsene i Naturmangfoldloven, spesielt etter prinsippene i §§ 8-12. Det er sjekket ut databaser over arter, naturtyper og kulturminner som er registrert i det aktuelle området. Det kan ikke finnes at det er noe som får betydning for denne saken.

Foretaket Høland Rør org.nr. 990 487 359, har ved erklæring om ansvarsrett påtatt seg ansvarsrett som ansvarlig søker, SØK, prosjekterende, PRO og utførende UTF for tiltaket (det er benyttet gammelt skjema for søknad om ansvarsrett). Ved endring av ansvarsrett, gjør kommunen oppmerksom på at hele tiltaket til enhver tid skal være dekket av ansvarsrett. Godkjent foretak må sende inn erklæring om ansvarsrett før ansvarsområdet igangsettes, dette via ansvarlig søker eller direkte til kommunen. Ved sentral godkjenning og der foretaket oppfyller kvalifikasjonskrav (både utdanning og praksis) kan det sendes inn erklæring om ansvarsrett. Ved kompenseringe kvalifikasjoner for eksempel lang praksis og mindre utdanning, må det søkes om ansvarsrett som tidligere. Erklæring om ansvarsrett må foreligge i kommunen før ansvarsområdet som den dekker igangsettes. Denne kan leveres direkte til kommunen eller fra ansvarlig søker.

Ole Helge Lintho søker ansvarsrett i tiltaksklassen 1 for ansvarsområdet UTF, utførende, vedrørende utvendige gravearbeid med nedlegging av nytt renseanlegg og avløpsledninger. Foretaket oppfyller ikke formalkravene til utdanning eller praksistid i henhold til byggesaksforskriften (SAK 10) § 11-3, og kan dermed ikke erklære ansvarsrett. For arbeider i tiltaksklasse 1 kan kommunen med hjemmel i SAK 10 § 11-4 6.ledd etter søknad godkjenne at foretak som ikke oppfyller formalkravene påtar seg ansvarsrett i følgende tilfeller:

- a. Kravet til praksis reduseres ved relevant utdanning av lengre varighet eller høyere grad.
- b. Kravet til utdanning reduseres ved relevant praksis av lengre varighet og god kvalitet.

Ole Helge Lintho gis ansvarsrett for omsøkte ansvarsområde innen gravearbeidet ved å kompensere for manglende utdanning med lang praksis. Søknaden oppgir over 8 års relevant praksis med montering og graving av avløpsanlegg. Lintho innehar kompetansebevis innen anleggsmaskiner og gravearbeid.

Lintho gis med bakgrunn i innsendt dokumentasjon godkjenning for etablering og graving i forbindelse med nedsetting av avløpsanlegg. Høland Rør er ansvarlig for montering og kobling av avløpsanlegg, rør og rørdeler.

Oppdatert gjennomføringsplan må foreligge hos ansvarlig søker. Samsvarserklæringen må kunne oversendes kommunen ved tilsyn.

Kontrollfunksjonen skal inngå i foretakenes system, Jfr. SAK § 14-6. Ferdigattest gis på bakgrunn av sluttført gjennomføringsplan.

Ansvarlig søker er ansvarlig for å innhente berørte foretaks samsvarserklæringer.

Ansvarlig søker har ansvaret for at dette dokumentet blir videresendt til andre ansvarlige foretak i saken.

Faktura for behandling av utslippstillatelsen ettersendes.

Aremark kommune har i tillegg vedtatt et årlig kontrollgebyr for avløpsanlegg i spreit bebyggelse. Dette gebyret vil inngå i de kommunale avgiftene når tilsynsordningen er etablert.

Dersom det er behov for å få kopi av innsendte søknadspapirer, ta kontakt med kommunen.

Kommunen bekla ger lang saksbehandlingstid, dette skyldes stor saks mengde og sykdom i perioden etter at søknaden ble mottatt.

Plan - miljø og teknisk

AREMARK
KOMMUNE

ARE ANLEGG AS

Holmbo Iddeveien 70
1765 HALDEN

Deleget vedtak

Vedtak nr 55/17

Deleget TEKN

Vår ref:
2017/1254-2633/2017

Saksbehandler:
Gro Gaarder

Dato:
30.08.2017

Gnr:	Bnr:	Fnr:	Eiendom
71	10	22	Storebaugen
Tiltakshaver:			
Harald Anders Smaadahl, Hallesby, 1798 Aremark			
Tiltakets art:			
Utslipp for fritidsbolig			
Ansvarlig søker:			
ARE ANLEGG AS, Holmbo Iddeveien 70, 1765 HALDEN			

De underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

- 1) Med hjemmel i Forureningsforskriftens kap. 12 og Forskrift om utslipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg i Aremark kommune med henvisning til forurensningslovens bestemmelser gis det utslippstillatelse fra fritidsbolig på eiendommen gnr 71 bnr 10 fnr 22 som omsøkt og på følgende vilkår:
  - a) Det er en forutsetning for utslippstillatelsen at eiendommene gnr 71 bnr 10 fnr 10 og gnr 71 bnr 10 fnr 23 samtykker til utslippstillatelsen før arbeidet igangsettes.
  - b) Terrenginngrep skal utføres skånsomt, og begrenses til et minimum.
  - c) Fremmedvann som takvann og dreenvann skal ikke kobles på avløpsrenseanlegget.
  - d) Utslippssted og plassering av avløpsrenseanlegg og infiltrasjonsgrøft må legges slik at det ikke kommer i konflikt med drikkevannsinteresser, eller skaper andre uakseptable hygieniske forhold.
  - e) Infiltrasjonsgrøften skal etableres med tilstrekkelig hydraulisk kapasitet til å ta imot mengde renset avløpsvann.
  - f) Utslippstillatelsen forutsetter at det er kontraktfestet service- og tilsynsavtale med et firma som er godkjent av kommunen. Kopi av disse sendes kommunen.
  - g) Avløpsrenseanlegget skal ha forskriftsmessig lufting over tak.

Postadresse	Besøksadresse	Telefon	Bank
Rådhuset, Aremarkveien 2276, 1798 AREMARK	Rådhuset, Aremarkveien 2276	69 19 96 00	1050.07.01329
E-post: post@aremark.kommune.no	www.aremark.kommune.no	Telefaks	Org.nr 940875560

- h) Ledninger fra fritidsbolig til avløpsrenseanlegg skal være av plast/PVC. De skal legges og være i forskriftsmessig stand/vanntette, dette med hensyn til inn og utlekkning av fremmedvann.
- i) Dersom det benyttes eksisterende rør etter avløpsrenseanlegget skal disse være av en slik kvalitet at en er sikker på at renset avløpsvann når oppgitt resipient.
- j) Eventuelle overflateresipienter som mottar renset avløpsvann skal ha årssikker vannføring.
- k) Eventuelt eksisterende avløpsanlegg skal saneres. De skal tømmes av kommunens tømme firma og graves opp. Alternativt skal det tømmes, rengjøres og fylles med singel.
- l) Avløpsrenseanlegget skal inngå i kommunens kommunale tømmeordning, og tømmes minimum annet hvert år, så fremt annet ikke viser seg nødvendig for å sikre optimal drift av anlegget. Anlegget skal være plassert *maksimalt* 30 m fra helårsveg for tunge kjøretøy. Maksimal løftehøyde mellom vei og anlegg er 5 meter.
- m) Avløpsrenseanleggene skal i gjennomsnitt over året ha en renseeffekt på fosfor (tot-p) på 1,0 mg/l (dette tilsvarer en renseeffekt på >90%), og organisk stoff (BOF5) på 75 mg/l (tilsvarende renseeffekt på >70%). Dette gjelder også i perioder med ujevn belastning. Dersom rensekraavene ikke følges, kan kommunen kreve anlegget byttet ut/utbedret.
- n) Avløpsrenseanlegget skal være tilrettelagt for prøvetaking på utløp.
- o) Oppstart/igangsetting av avløpsanlegget skal umiddelbart meldes kommunen.
- p) Årsrapport for avløpsrenseanlegget med drifts- og vedlikeholdsavtalen skal sendes kommunen innen 1.februar på følgende år. Den skal minimum inneholde følgende:
  - -kort om tale av anlegget
  - -omtale av driftsforholdene forrige år, med spesiell vekt på ev. driftsproblemer
  - -resultater av ev. vannanalyser

2) I medhold av Plan- og bygningsloven § 20-1 bokstav a, gis det tillatelse til nedsetting og montering av Uponor Clean 1 minirenseanlegg, infiltrasjonsgrøft, legging og kobling av avløpsrør på følgende vilkår:

- a) Er arbeidet ikke satt i gang senest 3 år etter at utslippstillatelsen er gitt, faller tillatelsen bort. Det samme gjelder dersom arbeidet blir innstilt i lengre tid enn 2 år.
- b) Ansvarlig foretak er ansvarlig for at tiltaket ikke plasseres i strid med høgspentkabler, andre kabler og ev. rørledninger.
- c) Dersom der under arbeidet oppdages automatiske fredete kulturminner, eksemplvis i form av helleristninger, brent leire, keramikk, flint, groper med trekull og/eller brent stein eller lignende, skal arbeidet straks stanses og Fylkeskonservatoren varsles, jf. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kulturminnelov) § 8, 2 ledd.
- d) Det må sendes inn anmodning om ferdigattest når tiltaket er ferdig. Følgende dokumentasjon skal sendes kommunen sammen med søknad om ferdigattest:
  - i) Bildedokumentasjon som viser rørtrase og tilkoblingspunkter før igjenfylling av grøft.
  - ii) Målsatt kart som viser utvendig VA-anlegg inkludert infiltrasjonsgrøft slik det er utført.

Vedtaket kan påklages til kommunen. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kommer fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så

sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kom frem.

Med hilsen

Gro Gaarder
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Kopi til:
Harald Anders Smaadahl

Saksopplysninger:

Fullstendig søknad, jurnalført hos kommunen 16.08.2017, gjelder søknad om nytt avløpsanlegg fra fritidsbolig/hytte. Utslippet omfatter alt sanitært avløpsvann fra en fritidsbolig/hytte. *Tiltaket søknad om utsippstillatelse er ikke nabovarslet, det foreligger ikke samtykke med søknadspapirene, og det er derfor en forutsetning for tillatelsen at eiendommene gir 71 bnr 10 fnr 10 og gir 71 bnr 10 fnr 23 samtykker til utsippstillatelsen.* Dette skal avklares før arbeidet igangsettes.

Det skal monteres et Uponor Clean mini renseanlegg med etterfølgende infiltrasjonsgrøft for renset avløpsvann.

Minirenseanlegget er i utgangspunktet godkjent for bolig med jevn bruk/belastning, og det er derfor en forutsetning at avløpsrenseanlegget takler perioder uten bruk og perioder med mer ujevn belastning. Det vil si ytterpunkter som perioder uten bruk og perioder med kanskje unormalt høy belastning som påske og sommer. Totalt sett er formålet at anlegget fungerer optimalt og at rensekavet til enhver tid overholdes. Dersom ikke vil kommunen som forurensningsmyndighet kunne kreve at anlegget byttes ut/utbedres. Tiltakshaver skal være gjort kjent med at minirenseanlegget krever jevn bruk over året, ikke bare i sommerhalvåret. Dette vil også være en forutsetning for tilstrekkelig funksjonalitet dersom en skal ha minirenseanlegg på hytter. Anlegget er avhengig av at det tilføres biologisk materiale med jevne mellomrom, og det er lite heldig med lange perioder driftsstans. Det er ikke oppgitt forventet årlig bruksdøgn for hytta, i søknaden, men det er en forutsetning for tillatelsen at hytta brukes jevnt over året slik at rensekavet oppnås. Dette er tiltakshaver gjort kjent med. Minirenseanlegget skal plasseres nordvest for hytta, og infiltrasjonsgrøften vest for dette. Det skal legges nye 110 mm PVC rør fra hytta til minirenseanlegg og fra minirenseanlegg til infiltrasjonsgrøft. Det er i søknaden ikke oppgitt dimensjon/mål på infiltrasjonsgrøften. Denne skal etableres med tilstrekkelig hydraulisk kapasitet for å ta imot mengde renset avløpsvann. Målsatt kart med mål på infiltrasjonsgrøft skal innsendes sammen med anmodning om ferdigattest. Riktig dimensjonering, og at en fører renset avløpsvann via en infiltrasjonsgrøft før det siver ut til resipienten, Bøens fjorden, vil kunne bidra til ekstra rensing av avløpsvannet. Forlenget oppholdstid, og rensing i jordmasser vil bidra både til fjerning av fosfor og bakterier.

Hytta ligger nærmere vannet, og det er viktig at terrenginngrep begrenses og utføres skånsomt. I størst mulig grad skal stedegne masser/toppdekke tilbakeføres.

Utslippssted må ikke komme i konflikt med drikkevannsinteresser, eller forårsake andre uakseptable hygieniske forhold, jfr. § 8 i nevnte forskrift.

Eiendommen får vann fra borebrønn. Denne eller andre drikkevannskilder, så langt de er kartlagt, synes ikke berørt av utslippet.

Fremmedvann som takvann og drengsvann skal ikke kobles på avløpsrenseanlegget. Det er viktig at det umiddelbart etter igangsetting/oppstart av minirenseanlegget gis beskjed om dette til kommunen. Dette kan skje via telefon eller e-post. Videre ferdigstilling skjer via anmodning av ferdigattest.

Kommunen har vurdert tiltaket etter bestemmelsene i Naturmangfoldloven, spesielt etter prinsippene i §§ 8-12. Det er sjekket ut databaser over arter, naturtyper og kulturminner som er registrert i det aktuelle området. Det kan ikke finnes at det er noe som får betydning for denne saken.

Foretaket Are Anlegg AS org.nr. 935 918 774, har ved erklæring om ansvarsrett (datert 16.11.2016) påtatt seg ansvarsrett som ansvarlig søker, SØK, prosjekterende, PRO og utførende, UTF for tiltaket vedrørende renseanlegg, infiltrasjonsgrøft, rørarbeid og graving. Ved endring av ansvarsrett, gjør kommunen oppmerksom på at hele tiltaket til enhver tid skal være dekket av ansvarsrett. Godkjent foretak må sende inn erklæring om ansvarsrett før ansvarsområdet igangsettes, dette via ansvarlig søker eller direkte til kommunen. Ved sentral

godkjenning og der foretaket oppfyller kvalifikasjonskrav (både utdanning og praksis) kan det sendes inn erklæring om ansvarsrett. Ved kompenserende kvalifikasjoner for eksempel lang praksis og mindre utdanning, må det søkes om ansvarsrett som tidligere.

Erklæring om ansvarsrett må foreligge i kommunen før ansvarsområdet som den dekker igangsettes. Denne kan leveres direkte til kommunen eller fra ansvarlig søker.

Oppdatert gjennomføringsplan må foreligge hos ansvarlig søker. Samsvarserklæringen må kunne oversendes kommunen ved tilsyn.

Kontrollfunksjonen skal inngå i foretakenes system, Jfr. SAK § 14-6. Ferdigattest gis på bakgrunn av sluttført gjennomføringsplan.

Ansvarlig søker er ansvarlig for å innhente berørte foretaks samsvarserklæringer.

Ansvarlig søker har ansvaret for at dette dokumentet blir videresendt til andre ansvarlige foretak i saken.

Det er ingen innsigelser/merknader til utslippet.

Faktura for behandling av utslippstillatelsen ettersendes.

Dersom det er behov for å få kopi av innsendte sakspapirer, ta kontakt med kommunen.

Aremark kommune har i tillegg vedtatt et årlig kontrollgebyr for avløpsanlegg i spredt bebyggelse. Dette gebyret vil når tilsynsordningen etableres inngå i de kommunale avgiftene på 4. termin.

Plan - miljø og teknisk

AREMARK
KOMMUNE

HALDEN RØRLEgger SERVICE AS
Att. Sindre Olsen
Repslagergata 6
1776 HALDEN

Delegeret vedtak

Vedtak nr 42/17

Delegeret TEKN

Vår ref:
2017/901-1893/2017

Saksbehandler:
Gro Gaarder

Dato:
10.07.2017

Gnr:	Bnr:	Eiendom
10	2	Hallesbye, 1798 Aremark
Tilkjøkken:		
Anders Smaadahl, 1798 Aremark		
Tilkjøkens art:		
Midlertidig utslippstillatelse tilkobling eksisterende avløpsanlegg		
Ansvarlig søker:		
HALDEN RØRLEGGERSERVICE AS, Repslagergata 6, 1776 HALDEN		

De underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

- 1) Med hjemmel i **Forureningsforskriftens kap. 12 og Forskrift om utslipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg i Aremark kommune med henvisning til forurensningslovens bestemmelser** gis det midlertidig utslippstillatelse fra driftsbygning på eiendommen Hallesbye, gnr 10 bnr 2 som omsøkt og på følgende vilkår:

- Utslippstillatelsen er midlertidig, og gjelder frem til det er avklart om det blir utbygd kommunalt ledningsnett til området. Dersom det ikke legges kommunalt ledningsnett til området, vil eiendommen få pålegg om å oppgradere eksisterende avløpsanlegg slik at det tilfredsstiller krav i gjeldende *Forskrift om utslipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg i Aremark kommune*.
- Fremmedvann som takvann og drensvann skal ikke kobles på avløpsrenseanlegget.
- Utslippssted og plassering av rørtrasé må legges slik at det ikke kommer i konflikt med drikkevannsinteresser, eller skaper andre uakseptable hygieniske forhold.
- Avløpsanlegget skal ha forskriftsmessig lufting over tak.
- Leidninger fra driftsbygning til avløpsrenseanlegg skal være av plast/PVC. De skal legges og være i forskriftsmessig stand/vanntette, dette med hensyn til inn og utlekking av fremmedvann.

Postadresse/Besøksadresse	Telefon	Bank
, 1798 AREMARK	69 19 96 00	1050.07.01329
E-post:	www.aremark.kommune.no	Org.nr 940875560

- f) Avløpsrenseanlegget skal inngå i kommunens kommunale tømmeordning, og tømmes årlig, så fremt annet ikke viser seg nødvendig for å sikre optimal drift av anlegget. Anlegget skal være plassert *maksimalt* 30 m fra helårsveg for tunge kjøretøyer. Maksimal løftehøyde mellom vei og anlegg er 5 meter.
- 2) I medhold av Plan- og bygningsloven § 20-1 bokstav a, gis det tillatelse til tilkobling til eksisterende avløpsanlegg, legging og kobling av utvendige og innvendige vann og avløpsrør, samt utvendige og innvendige sanitærinstallasjoner som omsøkt og på følgende vilkår:
- a) Er arbeidet ikke satt i gang senest 3 år etter at utslippstillatelsen er gitt, faller tillatelsen bort. Det samme gjelder dersom arbeidet blir innstilt i lengre tid enn 2 år.
  - b) Ansvarlig foretak er ansvarlig for at tiltaket ikke plasseres i strid med høgspentkabler, andre kabler og ev. rørledninger.
  - c) Dersom der under arbeidet oppdages automatisk fredete kulturminner, eksemplvis i form av helleristninger, brent leire, keramikk, flint, groper med trekull og/eller brent stein eller lignende, skal arbeidet straks stanses og Fylkeskonservatoren varsles, jf. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kulturminnelov) § 8, 2 ledd.
  - d) Det må sendes inn anmodning om ferdigattest når tiltaket er ferdig. Følgende dokumentasjon skal sendes kommunen sammen med søknad om ferdigattest:
    - i) Bildedokumentasjon som viser rørtrase og tilkoblingspunkter før igjenfylling av grøft.
    - ii) Målsatt kart som viser utvendig VA-anlegg /ledninger slik det er utført.
    - iii) Drikkevannsforsyning skal inntegnes på situasjonskartet.

Vedtaket kan påklages til kommunen. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kom frem.

Med hilsen

Gro Gaarder
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Kopi til:
Anders Smådahl

Saksopplysninger:

Søknaden, jurnalført hos kommunen 06.06.2017, søknad om tilkobling til eksisterende avløpsanlegg for avløpsvann fra ny driftsbygning , legging av vann og avløpsrør innvendige og utvendige sanitærinstallasjoner. Utslippet omfatter alt sanitært avløpsvann. Avløpsvannet skal tilkobles et infiltrasjonsanlegg av eldre dato, men medfører ikke økning av utslippet da det er de samme personene som benytter sanitærinstallasjonene. Oppføring av driftsbygning er behandlet i egen sak av 01.03.2016, sak 16/53-3.

Eiendommen søker om en å koble avløpsvannet til eksisterende avløpsanlegg. Avløpsanlegget er registrert hos kommunen som et infiltrasjonsanlegg/sandfilteranlegg for alt avløpsvann fra ca. 1980. Dette er et anlegg som sannsynligvis ikke oppfyller rensekrav i gjeldende *forskrift om utsipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg i Aremark kommune*. Da det ikke er avklart hvorvidt det skal bygges ut kommunalt ledningsnett til området hvor eiendommen befinner seg, gis eiendommen en midlertidig utslippstillatelse for tilkobling til eksisterende avløpsanlegg. Dette innebærer at eiendommen senere vil motta pålegg enten om tilkobling til kommunalt avløpsnett eller pålegg om oppgradering av eksisterende avløpsanlegg i henhold til gjeldende *forskrift om utsipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg i Aremark kommune*. Forurensningsmessig sett medfører ikke utslippet noen økning, da det stort sett er eiendommens egne beboere som skal benytte sanitærnlegget i forbindelse med arbeid i driftsbygningen. Unntaksvise vil det også bli benyttet av avløser, veterinær osv.

Avløpsledningen, 110mm, legges fra driftsbygningen til slamavskilleren tilhørende eiendommens infiltrasjonsanlegg/sandfilteranlegg. Avløpsvannet skal renne ved selvfall fra driftsbygningen til slamavskilleren.

Innvendige sanitærinstallasjoner består av WC, dusj, varmtvannsbereder og håndvask i første etasje, samt en utslagsvask i kjøkkenbenk fra et tekjøkken på oppholdsrom i 2.etg. Alle gjennomføringer i branncelle begrensende konstruksjoner må ha forskriftsmessig brannsikring. Alle rør skal legges forskriftsmessig og utføres på fagkyndig måte.

Det er ikke opplyst noe om drikkevannsforsyningen til eiendommen. Det er en forutsetning for tillatelsen at gruvearbeidet, og etablering av ny rørtrasé ikke forriger egen eller omkringliggende drikkevannsforsyning. Drikkevannsforsyning skal inntegnes på situasjonskart sammen med anmodning om ferdigattest.

Det forutsettes at eksisterende ledning som benyttes er i forskriftsmessig stand for å hindre inn og utelekking til avløpsrenseanlegget.

Fremmedvann som takvann og drengsvann skal ikke kobles på avløpsrenseanlegget.

Kommunen har vurdert tiltaket etter bestemmelsene i Naturmangfoldloven, spesielt etter prinsippene i §§ 8-12. Det er sjekket ut databaser over arter, naturtyper og kulturminner som er registrert i det aktuelle området. Det kan ikke finnes at det er noe som får betydning for denne saken.

Foretaket Halden Rørleggerservice AS org.nr.995 653 206 har ved erklæring om ansvarsrett påtatt seg ansvarsrett som ansvarlig søker, SØK, prosjekterende, PRO og utførende, UTF for tiltaket. Ved endring av ansvarsrett, gjør kommunen oppmerksom på at hele tiltaket til enhver tid skal være dekket av ansvarsrett. Godkjent foretak må sende inn erklæring om ansvarsrett før ansvarsområdet i gangsettes, dette via ansvarlig søker eller direkte til kommunen. Ved sentral godkjenning og der foretaket oppfyller kvalifikasjonskrav (både utdanning og praksis) kan det sendes inn erklæring om ansvarsrett. Ved kompenseringe kvalifikasjoner for eksempel lang praksis og mindre utdanning, må det søkes om ansvarsrett som tidligere.

Det foreligger gjennomføringsplan datert 30.05.2017. Samsvarserklæringen må kunne oversendes kommunen ved tilsyn.

Kontrollfunksjonen skal inngå i foretakenes system, Jfr. SAK § 14-6. Ferdigattest gis på bakgrunn av slutført gjennomføringsplan.

Ansvarlig søker er ansvarlig for å innhente berørte foretaks samsvarserklæringer.

Ansvarlig søker har ansvaret for at dette dokumentet blir videresendt til andre ansvarlige foretak i saken.

Det er ingen innsigelser/merknader til utslippet.

Faktura for behandling av utslippstillatelsen ettersendes.

Aremark kommune har i tillegg vedtatt et årlig kontrollgebyr for avløpsanlegg i spredt bebyggelse. Dette gebyret vil inngå i de kommunale avgiftene når tilsynsordningen er etablert.

Dersom det er behov for kopi av innsendte sakspapirer, ta kontakt med kommunen.

Tilknytning til kommunalt ledningsnett

Aremark kommune

Plan og Utvikling

Gjelder:

 Ny utvendig stikkledning Utbedring av eksisterende stikkledning

Byggeplass adresse: Aarbu, 1798 Aremark	GNR. 55	BNR. 4	FNR.
--	------------	-----------	------

Eier, fester av fast eiendom: Michael Myrene	Adresse: Aarbu, 1798 Aremark
---	---------------------------------

Vannforsyning	Ja	Nei	Spillvann / Avløp	Ja	Nei
Direkte tilknytning	X		Direkte tilknytning	X	
Via privat samleledning		X	Via privat samleledning		X
Behov for trykkreduksjon	X		Egen Pumpestasjon	X	
Egen trykkokning		X	Serie-nr. Pumpestasjon (utleveres hos kommunen):		
Overvann:	Ja	Nei	Annet: Dersom ledningene skal gå over annen manns eiendom, må det vedlegges skriftlig tillatelse fra nabo. Avtalen skal tinglyses. Kopi sendes kommunen. Se www.statkart.no		
Direkte tilknytning		X			
Via privat samleledning		X			
Sandfang		X			
Annen løsning (vis på kart)		X			

Situasjonsplan med tilknytningspunkt må vedlegges.

☒ Erklæring om ansvarsrett ☐ Søknad om ansvarsrett i tiltaksklasse 1 (Der foretaket ikke kan levere erklæring om ansvarsrett)	Dato: 04.05.17	Sted: Ørje
	Firma (stempel) og Underskrift	GRANLT RØR AS
		1870 Ørje Tlf. 69 81 12 71 • Mob. 90 91 42 32 Org.nr: 996 704 270 MVA <i>Stig Erik Granlt</i>

KOMMUNENS BEHANDLING

Tilkoblingsavgift vann, kr..... + mva. Antall boenheter, ...

Tilkoblingsavgift avløp, kr..... + mva. Antall boenheter, ...

Pumpestasjon avløp, kr..... + mva. Antall boenheter, ...

 Tilknytning kan skje som foreslått. Tilknytning skjer med endringer som fremgår av eget brev.

Sted: Dato: Underskrift:

Søknad om tillatelse til legging av vann- og avløpsledninger i tiltaksklasse 1

Forenklet søknad etter plan- og bygningsloven § 20-1. Brukes der det ikke også spørkes om byggearbeider

Eiendom/byggestedt: Aarbu	Gnr/Bnr /Feste nr. 55/4	
Adresse: Aarbu	Post nr. 1798	Poststed: Aremark

Tiltakshaver

Navn: Michael Myrene		Telefon (dagtid)	Mobiltelefon
Adresse: Aarbu		Post nr.	Poststed:
		1798	Aremark
Dato <u>4/5-17</u>	Underskrift 	E-post	
Gjentas med blokkbokstaver MICHAEL MYRENG		Event. org nr.	

Sjekkpunkter som skal være utført:

1. Ledningene skal tegnes inn på situasjonskart og vedlegges søknaden
2. Dersom ledningene skal gå over annen manns eiendom, må det vedlegges skriftlig tillatelse fra nabo. Avtalen skal tinglyses. Kopi sendes kommunen. Se www.statkart.no
3. Dersom arbeidene berører naboen/gjenboere, skal tiltaket nabovarsles, jf pbl § 21-3. Gjenpart og kvittering skal vedlegges
4. Erklæring om ansvarsrett, skjema 5181 (se www.dibk.no)
5. Søknad om ansvarsrett for foretak som ikke kan erklære
6. Det må sendes inn anmodning om ferdigattest når tiltaket er ferdig, skjema 5167 (se www.dibk.no).

Kryss av:

Vedlegg nr. 1:

Vedlegg nr. 2:

Vedlegg nr. 3:

Vedlegg nr. 4:

Vedlegg nr. 5:

Vedlegg nr. 6:

Det minnes om at det skal være utført kabelpåvisning. Er grunnforholdene usikre, må flere faggrupper ta ansvar.

Ansvarlig søker sammen med kommunen sjekker om planforhold, verneverdige kulturminner eller naturmangfold er til hinder for ledningstraseen.

Lokal godkjenning er opphert og foretaket skal nå erklære ansvar for arbeidet i en byggesak:

Hva innebærer det å erklære ansvar?

Å erklære ansvar innebærer at et foretak tar på seg et offentligrettlig ansvar for oppgaven det skal utføre i en byggesak. Det betyr at foretaket bekrefter at det er kvalifisert for oppgaven, at det har et system for å ivareta kravene i plan- og bygningsloven og TEK10, og det betyr at foretaket er kjent med reglene om sanksjoner for eventuelle brudd på krav som er fastsatt i lov og forskrift.

Manglende formalkrav

For arbeider i tiltaksklasse 1 kan kommunen med hjemmel i SAK10 § 11-4 6. ledd, etter søknad godkjenne at foretak som ikke oppfyller formalkravene påtar seg ansvarsrett i følgende tilfeller:

- a. Kravet til praksis reduseres ved relevant utdanning av lengre varighet eller høyere grad.
- b. Kravet til utdanning reduseres ved relevant praksis av lengre varighet og god kvalitet.

Kommunens eget søknadsskjema kan benyttes til dette. Alternativt må det må skrives et brev hvor det redegjøres for kompetanse og erfaring som foretaket har, se byggesaksforskriften § 11-3 (SAK10).

Ansvarlige som søker ansvarsrett, erklærer med søknaden følgende:

Foretaket er kjent med reglene om straff og sanksjoner i pbl kap 32 og at det kan medføre reaksjoner dersom det gis uriktige opplysninger.

Erklæring om ansvarsrett

Erklæringen skal sendes til øverststående saker.
Alternativt kan erklæringen sendes direkte til kommunen, men da må øverststående saker få tilsendt en kopi.

Erklæringen gjelder						
	Grn.	Bnr.	Festst.	Bekjøpsnr.	Bygningnr.	Beligge
Eiendom/ byggested	56	4				Kunne ikke AREMARK
	Adresse:				Posisj.	Posisjoc
	Aarbu				1798	AREMARK

Foretak Foretakets navn GRANLI RØR AS		Organisasjonsnr. 998704270
Adresse Sletta 3	Postnr. 1870	Faxnr. 03 31 42 32
Kontaktperson Stig Erik Granli	Tel.nr. 00 31 42 32	Mobiltelefon 00 31 42 32
E-post stig.erik.granli@granlinor.no		
Foreligger sentral godkjenning ? ☒ Ja ☐ Nei		
Hvis ja, dekkes ansvarsmåndene av sentral godkjenning? ☒ Hell ☐ Delvis ☐ Nei		

Erfordring og underskrift	
Forlatalet er kjent med reglene om straff og sanksjoner i pbl kap 32 og at det kan medføre reaksjoner dersom detgis uriktige opplysninger. Forlatalet forplikter seg til å stille med nødvendig kompetanse i tiltaket jf. SAK10 kap. 10 og 11	
☒ Ansvarlig prosjekterende erklærer at prosjekteringen skal være planlagt, gjennomført og kvalitetssikret i henhold til pbl jf. SAK10 §12-3	
☒ Ansvarlig utlærling erklærer at arbeidet ikke skal starte før det foreligger kvalitetssikret produksjonsunderlag for respektive del av utlærloken jf SAK10 § 12-1	
☐ Ansvarlig kontrollerende erklærer uavhengighet, jf. SAK10 § 14-1, og vil redegjøre for endringer som kan påvirke uavhengigheten jf. SAK10 §12-5	
Dato 04.05.2017	Underskrift: <i>Stig Erik Granli</i>
Gjennom med teknisk rådgivning STIG ERIK GRANLI	

Søknad om tillatelse til tiltak

eller plan- og bygningsloven § 20-3, jf. § 20-1

Rammetillatelse

Ett-trinns søknadsbehandling

Opplyse om vilkårene for 3 ukars
saksbehandling, jf. § 21-7 antall ledet? Ja Nei

Erklæring om ansvarsrett for ansvarlig søker

Føreligger sentral godkjenning? Ja Nei

Berører tiltaket eksisterende eller
fremtidige arbeidsplasser?

Ja Nei

Hvis ja, skal samtykke innhentes fra Arbetsmiljøet for
igangsetting av tiltaket. Byggblankett 5177 med vedlegg.

Berører tiltaket byggverk oppført før 1850, jf.
Kulturminneloven § 26, andre ledet? Ja Nei

Hvis ja, skal uttalelse fra fylkeskommunen føreliggende for
igangsetting av tiltaket.

Opplysninger gitt i søknad eller vedlegg til søknaden vil bli registrert i
matrikkelen.

Søknaden gjelder						
Eiendom/ byggested	Gnr. 55	Bnr. 4	Feiernr.	Bekjentnr.	Bygningsnr.	Boligrt.
	Adresse Aarbu			Possnr. 1798	Poststed AREMARK	
Tiltakets art ptl § 20-1 (merk kryss mulig)	☐ Bolig	☐ Friid bolig	☐ Garage	☒ Annet: Sanering, kloakk	Beskriv Begynn typekode (jf. s. 2)	
	☐ Nye bygg og anlegg	☐ Nytt bygg *)	☐ Parkeringsplass *)	☐ Anlegg	☐ Veg	☐ Väsentlig terrengringsgrep
	☐ Endring av bygg og anlegg	☐ Tilbygg, påbygg, underbygg *)	☐ Konstruksjon	☐ Reparasjon	☐ Ombygging	☐ fasade
	☐ Endring av bruk	☐ Bruksanordning	Väsentlig endring av tidligere drift			
	☐ Riving	☐ Hole bygg *)	☐ Deler av bygg *)	☐ Anlegg		
	☐ Bygn. tekn. installasj.**)	☐ Nyanlegg *)	☐ Endring	☐ Reparasjoner		
	☐ Endring av bruks- enhet i bolig	☐ Oppdaling	Sammenføyning			
	☐ Innhegning, skilt	☐ Innhegning mot veg	☐ Reklame, skilt, innretning o.l.			
*) Byggblankett 5175 tylles ut og vedlegges. (Vedlegg grupp A)		**) Gjelder kun når installasjonen ikke er en del av et større tiltak.				

Vedlegg					
Beskrivelse av vedlegg			Gruppe	Nr. nr. *	IKKE Nødvendig
Opplysninger om ytre rammer og bygningspesifikasjon for tiltaket (Byggblankett 5175)			A	-	☒
Disponasjonsøknad (begrunnelse/vedtak) (ptl kap. 19)			B	-	☒
Neboversikt (Kvittering fra neboversikt/opplysninger gitt i neboversikt/naboområdene/kommentarer til naboområder)			C	-	☒
Situasjonsplan, avkjøringsplan bygning/eiendom			D	-	☒
Tegninger			E	-	☒
Redegjørelseskart			F	1 -	☐
Erklæring om ansvarsrett/gjennomføringsplan			G	1 -	☐
Boligspesifikasjon i matrikkelen			H	-	☒
Uttalelse/vedtak fra annen offentlig myndighet			I	-	☒
Andre vedlegg			Q	-	☒

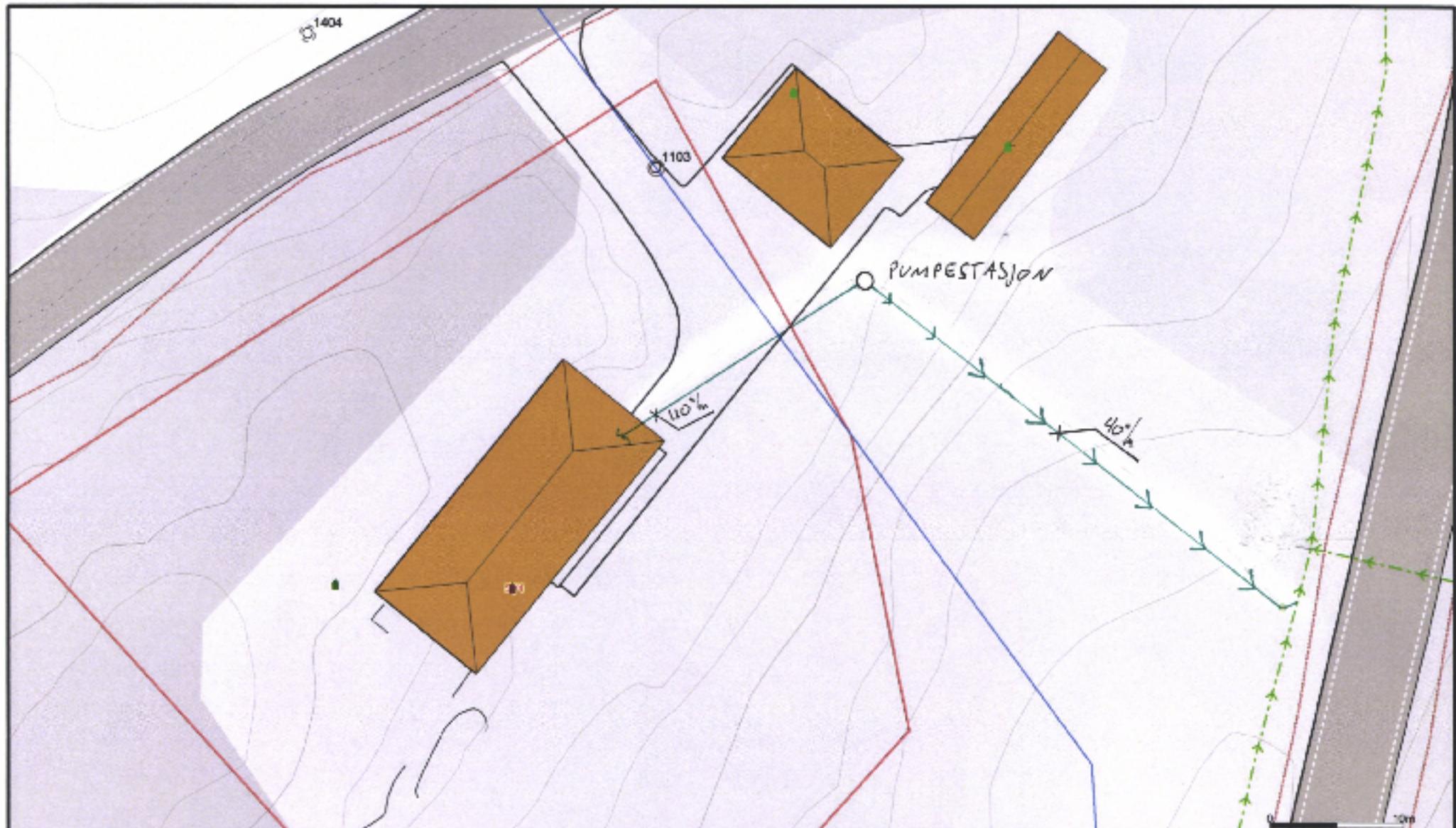
Erklæring og underskrift

Ansvarlig søker bekrefter at hele tiltaket belegges med ansvar, og dekker krevene i henhold til plan- og bygningsloven.

En er kjent med reglene om straff og sanksjoner i ptl kap. 32 og at det kan medføre reaksjoner dersom det blir uinklige opplysninger.

Føreletakel forplikter seg til å stille med nødvendig kompetanse i tiltaket, jf. SAK10 kap. 10 og 11.

Ansvarlig søker for tiltaket		Tiltakshavere		
Forstak GRANLI RØR AS	Org.nr. 996704270	Navn Michael Myrene		
Adresse Nesveien 20		Adresse Aarbu		
Postnr. 1870	Poststed ØRJE	Postnr. 1798	Poststed AREMARK	
Kontaktperson Stig Erik Granli	Tel. num. 69911271	Mobiltelefon 90 91 42 32	Eventuell organisasjonsnummer	
E-post stig-erik.granli@granli.no		E-post	Telefon (dagtid)	
Dato 04.05.2017	Underskrift <i>Stig Erik Granli</i>	Dato 4/5-17	Underskrift <i>Michael Myrene</i>	
Gjenstår med blokkbokstaver STIG ERIK GRANLI		Gjenstår med blokkbokstaver MICHAEL MYRENE		

GRANLI RØR AS

1870 Ørje

Tlf. 69 81 12 71 • Mob. 90 91 42 32

Org. nr: 996 704 270 MVA

Beliggenhet og hoyder må oppfattes som orienterende
Koordinatsystem: EU REF89 - SØNNE 32 (EPSG 25832)
Høyde system: NН 2000 høyder (EPSG 9941)

Aremark Kommune
Næring og Teknikk

Tilknytning til kommunalt ledningsnett

Dato: 2017.04.11
Sign.: HB

Gnr. 55 Bnr. 4

Høyde
1:400

Deleget vedtak

Vedtak nr 23/17

Deleget TEKN

«MOTTAKERNAVN»
«KONTAKT»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Vår ref:
2017/530-850/2017

Saksbehandler:
Maiken Balder

Dato:
22.05.2017

Tiltakshaver:	Michael Myrene, Aarbu, 1798 Aremark	
Tiltakets art:	Bruksansætt	
Ansvarlig eier:	Ansvarsområde:	
GRANLI RØR AS, Sletta 3, 1870 ØRJE		

Melding om deleget vedtak***TILLATELSE FOR TILKNYTNING TIL KOMMUNALT LEDNINGSNETT
FOR EIENDOMMEN - GNR.X, BNR.X – NAVN PÅ EIENDOM***

Saken er behandlet som saksnr 23/17.

De underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

1. Søknad om tillatelse til tiltak mottatt 04.05.2017 for sanitærinstallasjoner godkjennes med forbehold om at plan- og bygningsloven med forskrifter etterfølges.
2. Tiltaket må ikke påføre skade på Energi verkets kabel- og ledningsnett.
3. Der trase går over annens eiendom skal det foreligge grunneieravtale.
4. Eksisterende avløpsanlegg skal saneres. Det skal tømmes av kommunens tømme firma og graves opp. Alternativt skal det tømmes, frakobles og fylles med singel.
5. Ny spillvannsledning må tilknyttes kommunal spillvannsledning, og vannledning til kommunal hovedvannledning.

Postadresse/Besøksadresse , 1798 AREMARK	Telefon 69 19 96 00	Bank 1050.07.01329
E-post: www.aremark.kommune.no	Org.nr 940875560	

6. Gjeldende kommunalt saniterreglement med beskrivelse for trykkavlospunkt for Aremark må etterfølges. Det må monteres tilbakeslagsventil på avløpsledningen og stoppekran. Samt stoppekran på vannledning.
7. Overvann, reint drems-/takvann, kan ikke ledes inn i spillvannsledningen.
8. Granli Rør AS godkjennes for omsøkte ansvarsområder.
9. Ved endring av ansvarsforhold må det sendes inn søknad til kommunen.
10. Kommunen skal varsles når arbeidet settes i gang og det må sendes inn søknad om ferdigattest med sluttført gjennomføringsplan når tiltaket er utført.
11. Riktige kart, beskrivelse og tegninger av va-anlegg må sendes inn til kommunen. FDV må overleveres til tiltakshaver.
12. Det må være utstedt ferdigattest eller evt. brukstillatelse av kommunen før anlegget tas i bruk.
13. Dersom det installeres vannmåler, skal det sendes inn vannmålerskjema til kommunen.

Saken refereres i plan- og utviklingsutvalget.

Vedtaket kan påklages til kommunen. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kom frem.

Saksutredning:

Tiltaket omfatter tilkobling av avløpsledning (spillvann) fra eksisterende bebyggelse til kommunal ledningsnett.

Det er tre bygninger på eiendommen, ett våningshus, garasje og en bod. Ny spillvannsledning legges mot sør/øst der påkoblingspunktet er på den kommunale ledningsnettet.

Ny stikkledning fra bygning er 110 (plast-PP) selvfallsledning fram til ny pumpestasjon (LPS-pumpe) og trykkledning 40 mm fra pumpestasjon ut til påkoblingspunktet på kommunal spillvannsledning.

Kravliste for tilkobling av privat ledning til kommunalt ledningssystem i Aremark kommune må etterfølges. Det må monteres tilbakeslagsventil.

Overvannet kan ikke ledes inn i spillvannsledningen. Overvannsledning internt på tomt er fritt søknad til kommunen. Overvannet (reint tak- dremsvann) kan slippes til terreng der dette er hensiktsmessig, men kan ikke ledes inn på nabotomt eller eiendom.

Det er ikke varslet nabøer og dette er ikke nødvendig for dette tiltaket. Grøfting er ikke søknadspliktig.

Naturmangfoldsloven.

Kommunen har vurdert inngrepet i forhold til naturmangfoldsloven og det er ingen registreringer av sjeldne planter eller natertyper for det aktuelle området.

Forurensset grunn.

Det er ikke kjent til forurensset grunn i området, men hvis det oppdages forurensing i grunnen må arbeidet stanses og dette behandles videre i samsvar med forurensingsforskriften. Forurensede masser må behandles som avfall og evt. kan det utarbeides en tiltaksplan.

Kulturminner i grunnen.

Det er viktig at den ansvarlige for byggingen merker seg meldeplikten etter kulturminneloven § 8. Dersom det under arbeidets gang oppdages automatisk fredete kulturminner skal arbeidet straks stanses og Fylkeskonservatoren varsles, jf. Lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kulturminneloven) § 8, annet ledd.

Det foreligger gjennomføringsplan datert 04.05.2017. Denne bekrefter med dato henvisning at det foreligger samsvarserklæring for prosjekteringen, som bekrefter at det ikke er gjenstående arbeider innenfor ansvarsområdet som er til hinder for å gi igangsettingstillatelse.

Granli Rør AS, org.nr 996 704 270 søker ansvarsrett for SØK, PRO, UTF for utvendig spillvannsledning i tiltaksklasse 1.
Foretaket har sentral godkjenning 25.02.2020 og denne omfatter utførelse og prosjektering av sanitærinstallasjoner i kl. 1.

Det må sendes inn søknad om ferdigattest med sluttført gjennomføringsplan når tiltaket er ferdig utført. Tegninger, kart og beskrivelse av va-anlegget må sendes inn til kommunen. FDV dokumentasjon må være overlevert til tiltakshaver.

Kommunen må ha utstedt brukstillatelse før anlegget tas i bruk. Ferdigattest kan utstedes når det ikke er feil eller mangler ved tiltaket og dette er dokumentert på sluttført gjennomføringsplan fra ansvarlig søker.

Med hilsen

Ann-Catrin Johansson
virksomhetsleder

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Vedlegg

- 1 Dovett
- 2 Kravliste for tilkobling av privat ledning til kommunalt ledningssystem i Arekark kommune_red5
- 3 Tilkobling fra eksisterende kommunalt ledning til ny kommunal ledning

Har du dokultur?

Ikke kast ting i do som ikke hører hjemme der. Tette avløp skaper problemer for deg, naboen og kommunen.

Hva skal du gjøre med våtservietter, q-tips, bleier og matrester? Kast det i avfallsbøtten, aldri i do.

Avløpsnettet med pumpestasjoner og renseanlegg er bygget for å ta hånd om ordinært avløp fra husholdninger. Det samme gjelder for private slamavskillere og slambilen.

Mange kaster avfall som våtservietter, bomullspads, bind, tamponger q-tips m.m. i do. Denne type avfall i avløpsnettet kan blant annet føre til tilstopping av private og kommunale avløpsledninger, med den konsekvens at avløpsvann kan komme inn i boliger.

Kast våtservietter i restavfallet

Våtservietter, bomullsdochte og lignende løser seg ikke opp, og lager store klutaktige baller nede i rørsystemet. Dette fører til tette rør som gir ekstra arbeid og ekstra kostnader i form av ødelagt utstyr i pumpe-stasjoner og slambiler. Kostnadene fører til økte kommunale avgifter for alle.

Kast matrester i matavfallspose

Rester fra supper og gryter som helles i avløpet, er deilig mat for rotter, i tillegg kan restene inneholde mye fett som fester seg på rørveggene. Man kan helle flytende matrester over i en tom kartong og kaste det sammen med matavfallet.

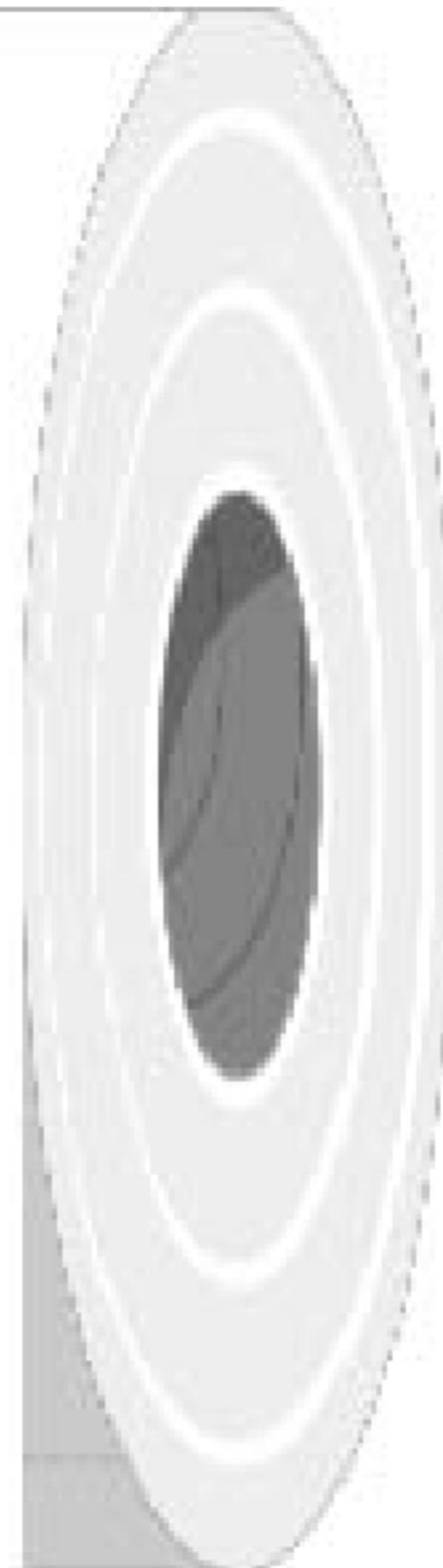
Spesialavfall

Olje, oljeprodukter, løsemidler, tynner, maling/beis, fotovæske, fargestoff og kontaktlim skal ikke helles i vasken eller toalettet. Spesialavfall må samles opp og leveres på miljøstasjonen.

For mer informasjon se dovett.no og fettvett.no

Dovettregler

-
1. Tiss, bæsj og andre kroppsvæsker samt dopapir skal i do!
  2. Våtservietter, bind, tamponger, q-tips og annet avfall skal ikke i do! Det tetter igjen avløpssystemet.
  3. Fett og matavfall skal i matavfallsposen. I rørene blir det rottemat.

Kravliste for tilkobling av privat ledning til kommunalt ledningssystem i Aremark kommune

Følgende krav settes til etablering av vannforsyning- og trykkavløpssystemet som stikkledning:

- Det må innhentes nødvendige tillatelser for valgt ledningstrase, kommunens søknadsskjema skal brukes. Dette gjelder blant annet søknader ihht plan og bygningsloven og grunneieravtaler for ledning over annen manns grunn.
- Det skal etableres stoppekraner for både vann og avløp. Disse skal markeres med AVK-gategutt eller tilsvarende. Stoppekranene skal beskyttes med beløng-ring og lokk. Kranene skal være merket med V – for vann, og A – for avløp.

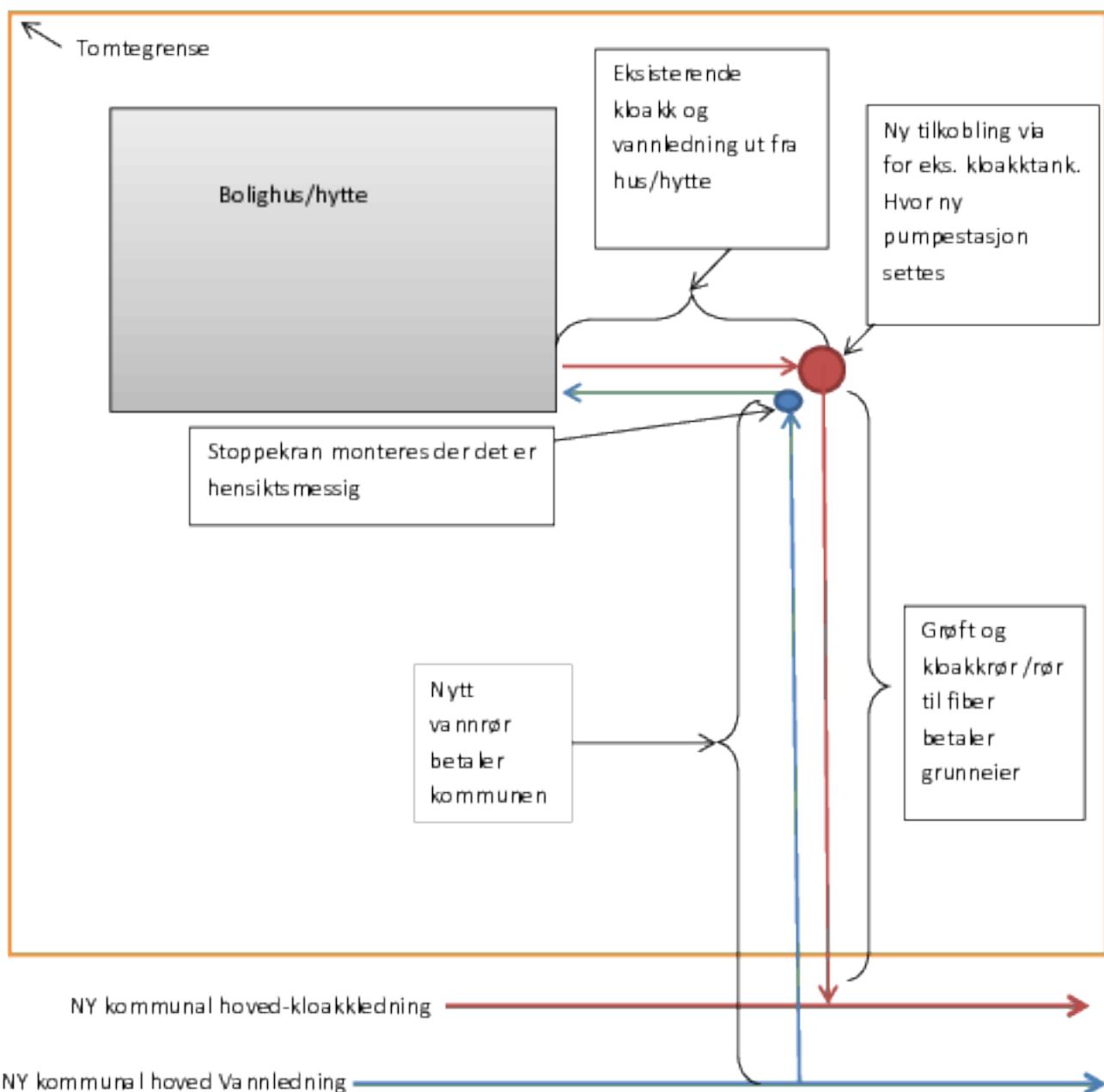

- Det anbefales å ha vannstopp med magnetventil. Det skal legges til rette for at det kan monteres vannmåler til hver hytte/bolig i fremtiden.
- Aremark kommune krever en type pumper for alle boliger/hytter. Det er derfor inngått avtale med en pumpeleverandør, Skandinaviske kommunalteknikk og LPS-pumper. Alle skal derfor kjøpe pumpene fra Aremark kommune. Alle anlegg må planlegges, prosjekteres og dimensjoneres ihht. valgt pumpetype (LPS).
- Det må sikres at det er nok strøm til å forsyne pumpestasjonen.
- Alle arbeider skal utføres av godkjent entreprenør/rørlegger/elektriker. Utførende skal levere forvaltnings-, drifts- og vedlikeholds instrukser (FDV-dokumentasjon) til pumpeeier etter at arbeidene er ferdig utført.
- Det skal ikke slippes regnvann/overvann/dren fra huset inn på avløpsledningene.
- Alle hytter og boliger skal ha LPS Tilbakeslagsventil.

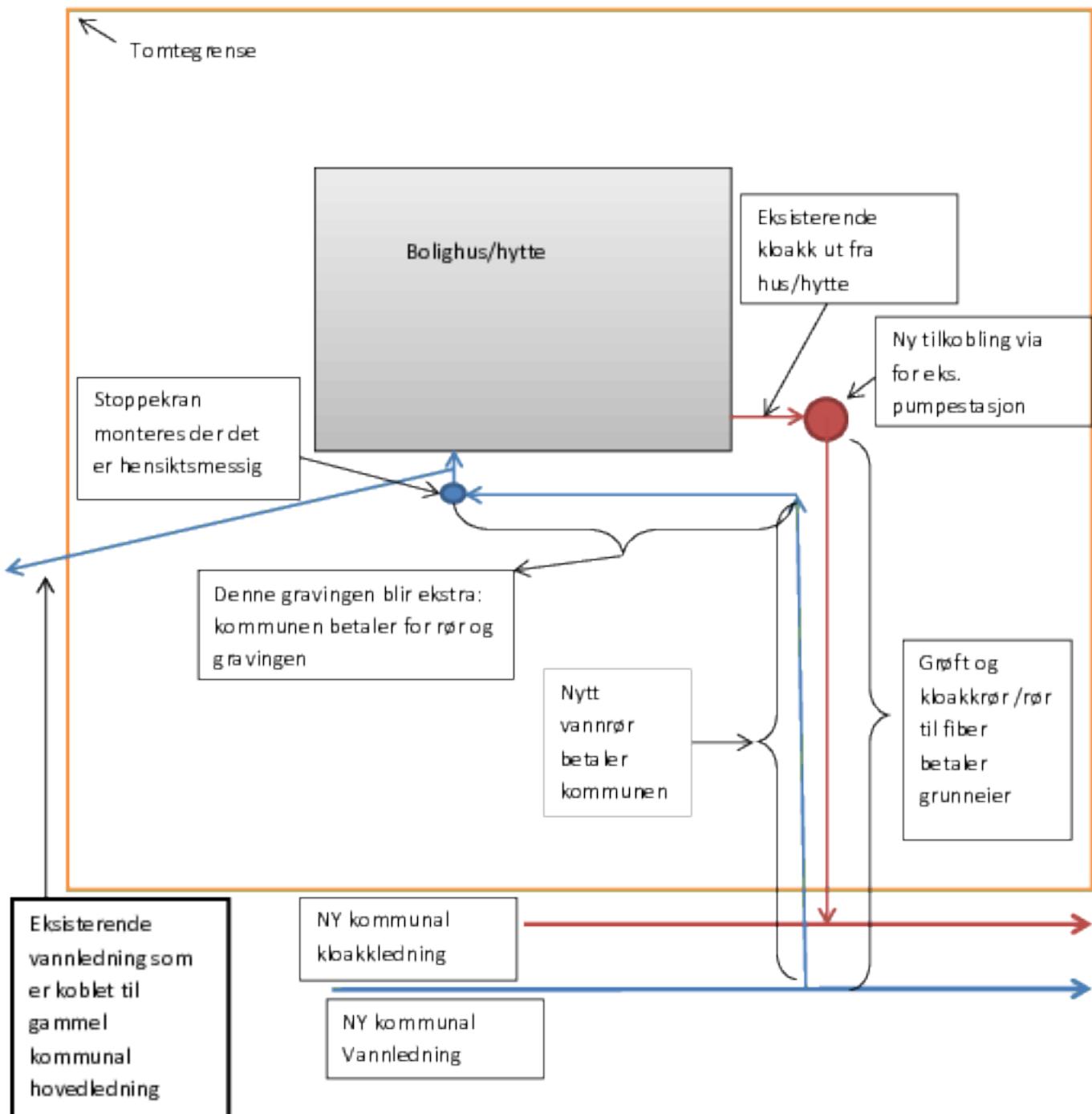
Tilkobling fra eksisterende kommunalt vannledning til ny communal vannledning:

- Før start skal dette godkjennes av kommunen ved Maiken Balder tlf. 911 20 667, samt tegning og bilder for dokumentasjon.
- Kommunale tilkoblinger på vann skal alltid ha stoppekran.
- Nedlegging og tilkobling av rør både i hus og til stoppekran må gjøres av godkjent fagpersonell.
- Kostnader for rør og stoppekran på vannledning sendes til kommunen av ansvarlig rørlegger/entreprenør.

Eksempel nr. 1 bildet under

Eksempel 2

LEIF GRIMSRUD AS

Svinesundsveien 334
1788 HALDEN**Delegert vedtak**

Vedtak nr 24/17

Delegert TEKN

Vår ref:
2017/505-854/2017Saksbehandler:
Maiken BalderDato:
22.05.2017

Tiltakshaver:	Ole Petter Norum, Skogly, 1798	
Tiltakets art:		Bruksareal m ²
Ansvarlig søker:	LEIF GRIMSRUD AS, Svinesundsveien 334, 1788 HALDEN	
Ansvarsområde:		

Melding om delegert vedtak**TILLATELSE FOR TILKNYTNING TIL KOMMUNALT
LEDNINGSNETT FOR EIENDOMMEN - GNR.18, BNR.47 – SKOGLY**

Saken er behandlet som saksnr 24/17.

De underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

1. Søknad om tillatelse til tiltak mottatt 05.04.2017 for sanitærinstallasjoner godkjennes med forbehold om at plan- og bygningsloven med forskrifter etterfølges.
2. Tiltaket må ikke påføre skade på Energi verkets kabel- og ledningsnett.
3. Der trase går over annens eiendom skal det foreligge grunneieravtale.
4. Eksisterende avløpsanlegg skal saneres. Det skal tømmes av kommunens tømme firma og graves opp. Alternativt skal det tømmes, frakobles og fylles med singel.
5. Ny spillvannsledning må tilknyttes kommunal spillvannsledning, og vannledning til kommunal hovedvannledning.

Postadresse/Besøksadresse , 1798 AREMARK	Telefon 69 19 96 00	Bank 1050.07.01329
E-post: www.aremark.kommune.no	Org.nr 940875560	

6. Gjeldende kommunalt saniterreglement med beskrivelse for trykkavlospunkt for Aremark må etterfølges. Det må monteres tilbakeslagsventil på avløpsledningen og stoppekran. Samt stoppekran på vannledning.
7. Overvann, reint drens-/takvann, kan ikke ledes inn i spillvannsledningen.
8. Leif Grimsrud AS godkjennes for omsøkte ansvarsområder.
9. Ved endring av ansvarsforhold må det sendes inn søknad til kommunen.
10. Kommunen skal varsles når arbeidet settes i gang og det må sendes inn søknad om ferdigattest med sluttført gjennomføringsplan når tiltaket er utført.
11. Riktige kart, beskrivelse og tegninger av va-anlegg må sendes inn til kommunen. FDV må overleveres til tiltakshaver.
12. Det må være utstedt ferdigattest eller evt. brukstillatelse av kommunen før anlegget tas i bruk.
13. Dersom det installeres vannmåler, skal det sendes inn vannmålerskjema til kommunen.

Saken refereres i plan- og utviklingsutvalget.

Vedtaket kan påklages til kommunen. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kom frem.

Saksutredning:

Tiltaket omfatter tilkobling av vann- og avløpsledning (spillvann) fra eksisterende bebyggelse til kommunal ledningsnett.

Det er tre bygninger på eiendommen, ett våningshus og garasje. Ny spillvann- og vannledning legges mot sør øst der påkoblingspunktet er på den kommunale ledningsnettet.

Ny stikkledning fra bygninger er 110 (plast-PP) selvfallsledning fram til ny pumpestasjon (LPS-pumpe) og 40 mm trykkledning fra pumpestasjon ut til påkoblingspunktet på kommunal spillvannsledning. Og ny 32 pel vannledning fra husvegg til påkoblingspunktet.

Kravliste for tilkobling av privat ledning til kommunalt ledningssystem i Aremark kommune må etterfølges. Det må monteres tilbakeslagsventil.

Overvannet kan ikke ledes inn i spillvannsledningen. Overvannsledning internt på tomt er fritt søknad til kommunen. Overvannet (reint tak- drensvann) kan slippes til terreng der dette er hensiktsmessig, men kan ikke ledes inn på nabotomt eller eiendom.

Det er ikke varslet naboer og dette er ikke nødvendig for dette tiltaket. Grøfting er ikke søknadspliktig.

Naturmangfoldsloven.

Kommunen har vurdert inngrepet i forhold til naturmangfoldsloven og det er ingen registreringer av sjeldne planter eller natertyper for det aktuelle området.

Forurensset grunn.

Det er ikke kjent til forurensset grunn i området, men hvis det oppdages forurensing i grunnen må arbeidet stanses og dette behandles videre i samsvar med forurensingsforskriften. Forurensede masser må behandles som avfall og evt. kan det utarbeides en tiltaksplan.

Kulturminner i grunnen.

Det er viktig at den ansvarlige for byggingen merker seg meldeplikten etter kulturminneloven § 8. Dersom det under arbeidets gang oppdages automatisk fredete kulturminner skal arbeidet straks stanses og Fylkeskonservatoren varsles, jf. Lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kulturminneloven) § 8, annet ledd.

Det foreligger gjennomføringsplan datert 27.4.2017. Denne bekrefter med dato henvisning at det foreligger samsvarserklæring for prosjekteringen, som bekrefter at det ikke er gjenstående arbeider innenfor ansvarsområdet som er til hinder for å gi igangsettingstillatelse.

Leif Grimsrud AS org.nr 832516902 søker ansvarsrett for SØK, PRO, UTF for utvendig spillvannsledning i tiltaksklasse 2.

Foretaket har sentral godkjenning 02.11.2018 og denne omfatter utførelse og prosjektering av sanitærinstallasjoner i kl. 2.

Det må sendes inn søknad om ferdigattest med sluttført gjennomføringsplan når tiltaket er ferdig utført. Tegninger, kart og beskrivelse av va-anlegget må sendes inn til kommunen. FDV dokumentasjon må være overlevert til tiltakshaver.

Kommunen må ha utstedt brukstillsattelse før anlegget tas i bruk. Ferdigattest kan utstedes når det ikke er feil eller mangler ved tiltaket og dette er dokumentert på sluttført gjennomføringsplan fra ansvarlig søker.

Med hilsen

Ann-Catrin Johansson
virksomhetsleder

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Kopi til:
Ole Petter Norum Skogly

Vedlegg

- 1 Dovett
- 2 Kravliste for tilkobling av privat ledning til kommunalt ledningssystem i Arekark kommune_red5
- 3 Tilkobling fra eksisterende kommunalt ledning til ny kommunal ledning

Har du dokultur?

Ikke kast ting i do som ikke hører hjemme der. Tette avløp skaper problemer for deg, naboen og kommunen.

Hva skal du gjøre med våtservietter, q-tips, bleier og matrester? Kast det i avfallsbøtten, aldri i do.

Avløpsnettet med pumpestasjoner og renseanlegg er bygget for å ta hånd om ordinært avløp fra husholdninger. Det samme gjelder for private slamavskillere og slambilen.

Mange kaster avfall som våtservietter, bomullspads, bind, tamponger q-tips m.m. i do. Denne type avfall i avløpsnettet kan blant annet føre til tilstopping av private og kommunale avløpsledninger, med den konsekvens at avløpsvann kan komme inn i boliger.

Kast våtservietter i restavfallet

Våtservietter, bomullsdochte og lignende løser seg ikke opp, og lager store klutaktige baller nede i rørsystemet. Dette fører til tette rør som gir ekstraarbeid og ekstra kostnader i form av ødelagt utstyr i pumpe-stasjoner og slambiler. Kostnadene fører til økte kommunale avgifter for alle.

Kast matrester i matavfallspose

Rester fra supper og gryter som helles i avløpet, er deilig mat for rotter, i tillegg kan restene inneholde mye fett som fester seg på rørveggene. Man kan helle flytende matrester over i en tom kartong og kaste det sammen med matavfallet.

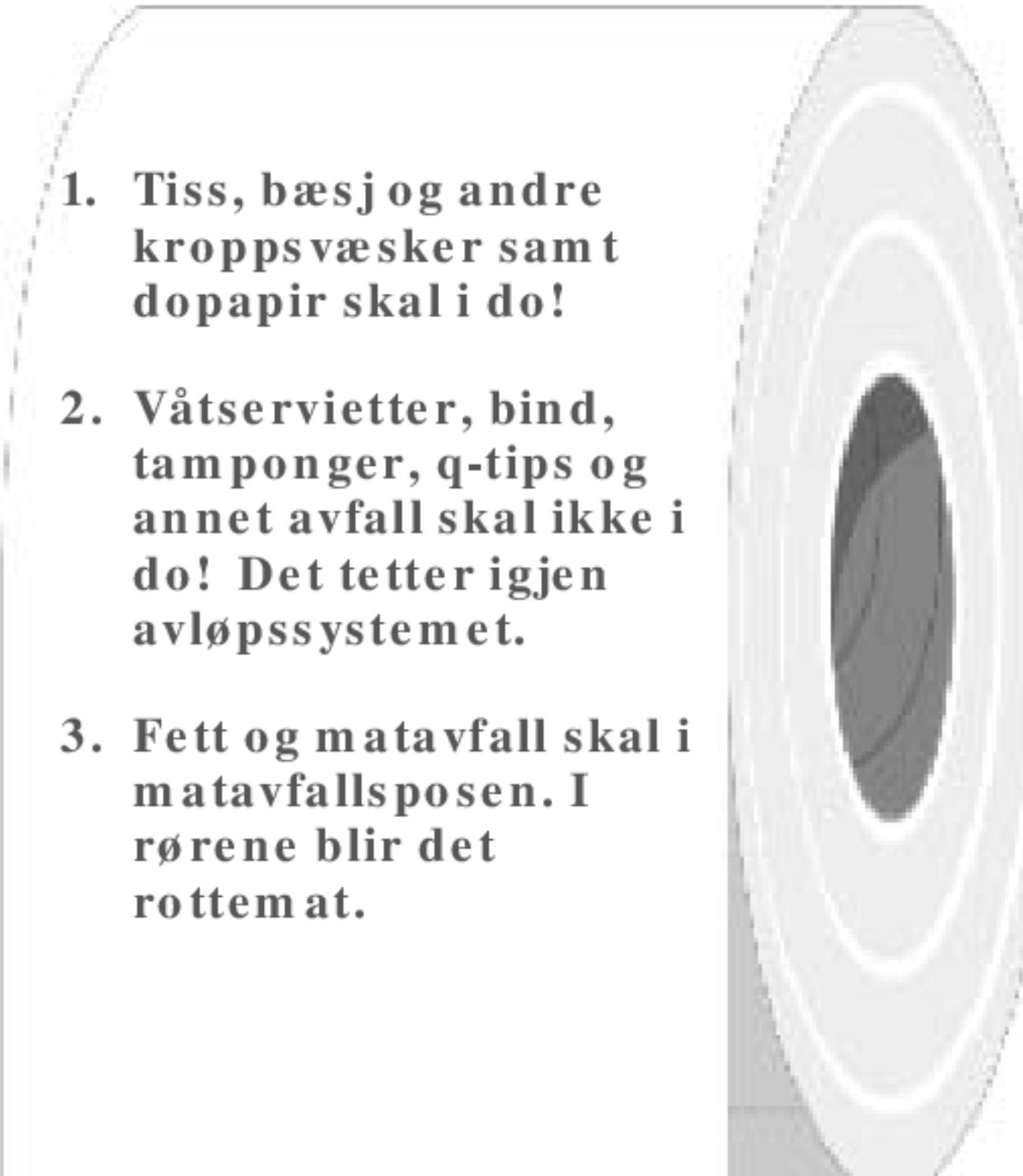
Spesialavfall

Olje, oljeprodukter, løsemidler, tynner, maling/beis, fotovæske, fargestoff og kontaktlim skal ikke helles i vasken eller toalettet. Spesialavfall må samles opp og leveres på miljøstasjonen.

For mer informasjon se dovett.no og fettvett.no

Dovettregler

-
1. Tiss, bæsj og andre kroppsvæsker samt dopapir skal i do!
  2. Våtservietter, bind, tamponger, q-tips og annet avfall skal ikke i do! Det tetter igjen avløpssystemet.
  3. Fett og matavfall skal i matavfallsposen. I rørene blir det rottemat.

Kravliste for tilkobling av privat ledning til kommunalt ledningssystem i Aremark kommune

Følgende krav settes til etablering av vannforsyning- og trykkavløpssystemet som stikkledning:

- Det må innhentes nødvendige tillatelser for valgt ledningstrase, kommunens søknadsskjema skal brukes. Dette gjelder blant annet søknader ihht plan og bygningsloven og grunneieravtaler for ledning over annen manns grunn.
- Det skal etableres stoppekraner for både vann og avløp. Disse skal markeres med AVK-gategutt eller tilsvarende. Stoppekranene skal beskyttes med beløng-ring og lokk. Kranene skal være merket med V – for vann, og A – for avløp.

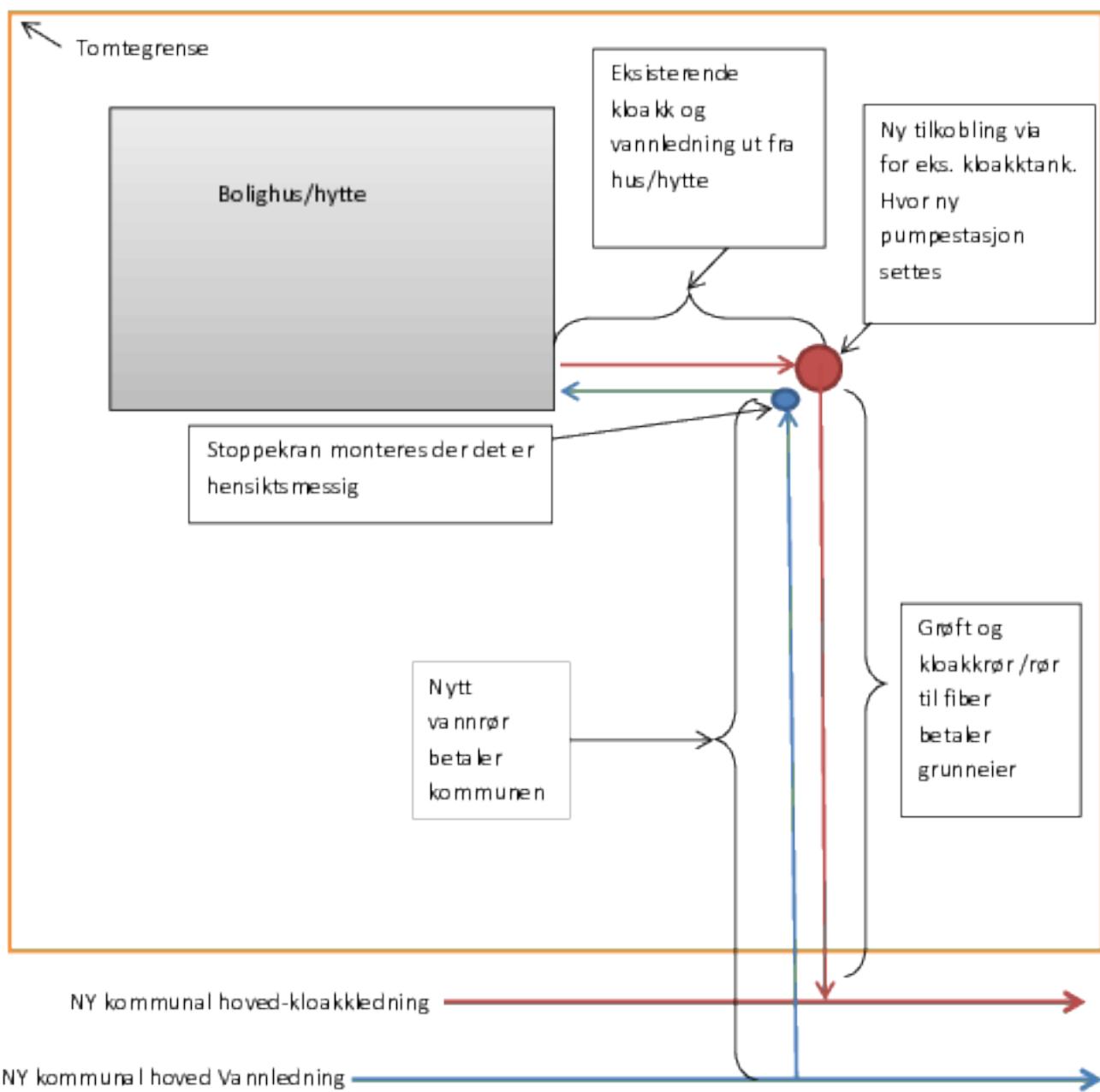

- Det anbefales å ha vannstopp med magnetventil. Det skal legges til rette for at det kan monteres vannmåler til hver hytte/bolig i fremtiden.
- Aremark kommune krever en type pumper for alle boliger/hytter. Det er derfor inngått avtale med en pumpeleverandør, Skandinaviske kommunalteknikk og LPS-pumper. Alle skal derfor kjøpe pumpene fra Aremark kommune. Alle anlegg må planlegges, prosjekteres og dimensjoneres ihht. valgt pumpetype (LPS).
- Det må sikres at det er nok strøm til å forsyne pumpestasjonen.
- Alle arbeider skal utføres av godkjent entreprenør/rørlegger/elektriker. Utførende skal levere forvaltning-, drifts- og vedlikeholds instrukser (FDV-dokumentasjon) til pumpeeier etter at arbeidene er ferdig utført.
- Det skal ikke slippes regnvann/overvann/dren fra huset inn på avløpsledningene.
- Alle hytter og boliger skal ha LPS Tilbakeslagsventil.

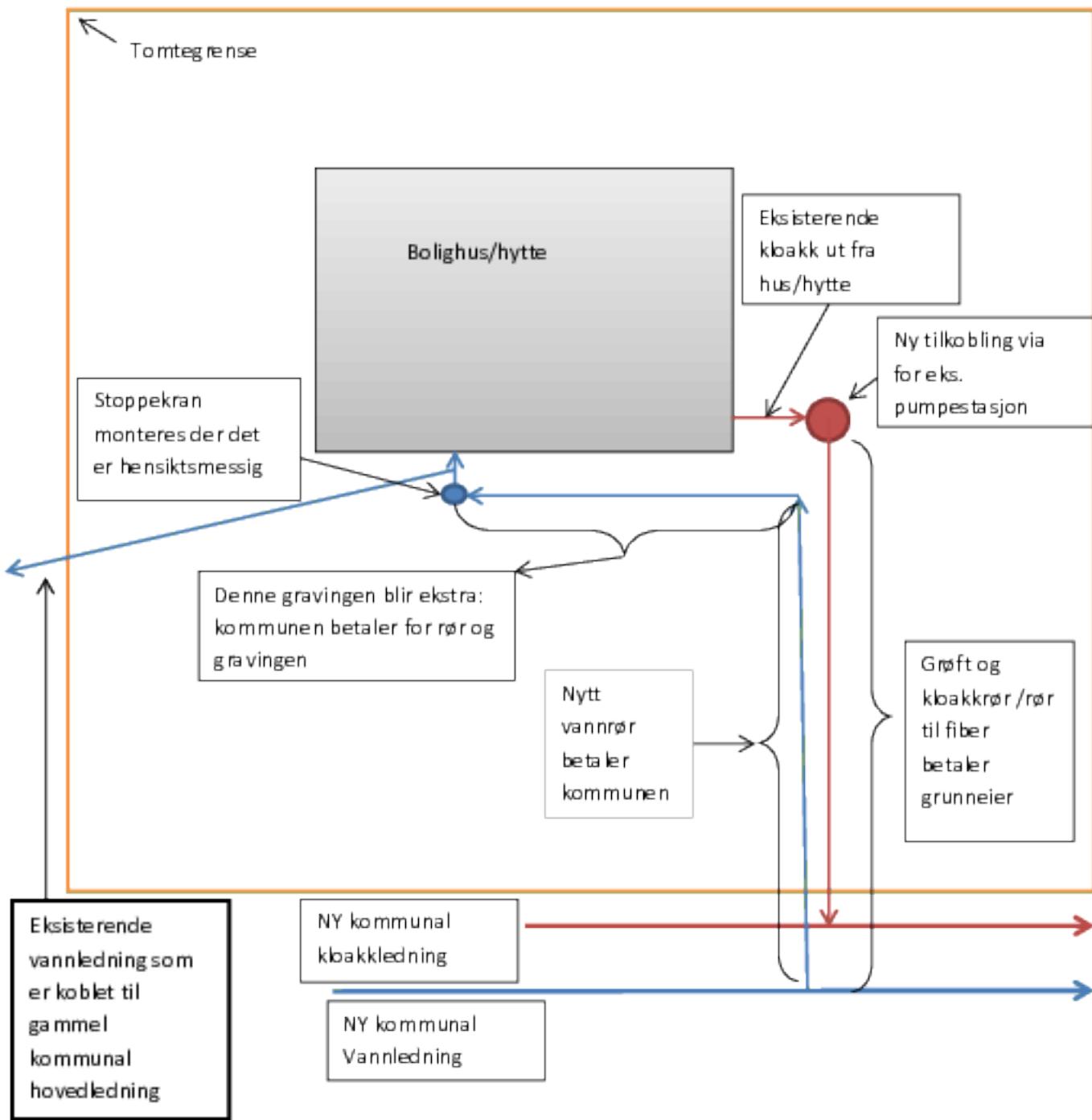
Tilkobling fra eksisterende kommunalt vannledning til ny communal vannledning:

- Før start skal dette godkjennes av kommunen ved Maiken Balder tlf. 911 20 667, samt tegning og bilder for dokumentasjon.
- Kommunale tilkoblinger på vann skal alltid ha stoppekran.
- Nedlegging og tilkobling av rør både i hus og til stoppekran må gjøres av godkjent fagpersonell.
- Kostnader for rør og stoppekran på vannledning sendes til kommunen av ansvarlig rørlegger/entreprenør.

Eksempel nr. 1 bildet under

Eksempel 2

WIIG THOR OVE

Wiig
1798 AREMARK**Deleget vedtak**

Vedtak nr 30/17

Deleget TEKN

Vår ref:
2017/902-1303/2017**Saksbehandler:**
Maiken Balder**Dato:**
12.06.2017

Tiltakshaver:	Thor Arild Holth, Aremark veien 2586 , 1798 Aremark	
Tiltakets art:	Tilknytning til kommunalt vann- og avløp	
Ansvarlig søker:	Thor Ove Wiig, Wiig , 1798 Aremark	Ansvarsområde:

Melding om deleget vedtak***TILLATELSE FOR TILKNYTNING TIL KOMMUNALT LEDNINGSNETT
FOR EIENDOMMEN - GNR.X, BNR.X – NAVN PÅ EIENDOM***

Saken er behandlet som saksnr 30/17.

De underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

1. Søknad om tillatelse til tiltak mottatt 06.06.2017 for sanitærinstallasjoner godkjennes med forbehold om at plan- og bygningsloven med forskrifter etterfølges og forutsetter at omsøkte tiltak utføres i henhold til «*Standard abonnementsvilkår for vann og avløp*».
2. Tiltaket må ikke påføre skade på Energi verkets kabel- og ledningsnett.
3. Der trase går over annens eiendom skal det foreligge grunneieravtale.
4. Eksisterende avløpsanlegg skal saneres. Det skal tømmes av kommunens tømme firma og graves opp. Alternativt skal det tømmes, frakobles og fylles med singel.
5. Ny spillvannsledning må tilknyttes kommunal spillvannsledning, og vannledning til kommunal hovedvannledning.

Postadresse/Besøksadresse , 1798 AREMARK	Telefon 69 19 96 00	Bank 1050.07.01329
E-post: www.aremark.kommune.no	Org.nr 940875560	

6. Gjeldende kommunalt saniterreglement med beskrivelse for trykkavlospunkt for Aremark må etterfølges. Det må monteres tilbakeslagsventil på avløpsledningen og stoppekran. Samt stoppekran på vannledning.
7. Overvann, reint drens-/takvann, kan ikke ledes inn i spillvannsledningen.
8. Thor-Ove Wiig godkjennes for omsøkte ansvarsområder.
9. Ved endring av ansvarsforhold må det sendes inn søknad til kommunen.
10. Kommunen skal varsles når arbeidet settes i gang og det må sendes inn søknad om ferdigattest med sluttført gjennomføringsplan når tiltaket er utført.
11. Riktige kart, beskrivelse og tegninger av va-anlegg må sendes inn til kommunen. FDV må overleveres til tiltakshaver.
12. Det må være utstedt ferdigattest eller evt. brukstillatelse av kommunen før anlegget tas i bruk.
13. Dersom det installeres vannmåler, skal det sendes inn vannmålerskjema til kommunen.

Saken refereres i plan- og utviklingsutvalget.

Vedtaket kan påklages til kommunen. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kom frem.

Saksutredning:

Tiltaket omfatter tilkobling av vann- og avløpsledning (spillvann) fra eksisterende bebyggelse til kommunal ledningsnett.

Det er to bygninger på eiendommen, ett våningshus og en garasje. Ny spillvann- og vannledning legges mot øst/sør der påkoblingspunktet er på den kommunale ledningsnettet.

Nye stikkledninger fra bygninger er 110 (plast-PP) selvfallsledning fram til ny pumpestasjon (LPS-pumpe) og trykkledning fra pumpestasjon ut til påkoblingspunktet på communal spillvannsledning. Og ny 32 pel vannledning fra husvegg til påkoblingspunktet.

Kravliste for tilkobling av privat ledning til kommunalt ledningssystem i Aremark kommune må etterfølges. Det må monteres tilbakeslagsventil.

Overvannet kan ikke ledes inn i spillvannsledningen. Overvannsledning internt på tomt er fritt søknad til kommunen. Overvannet (reint tak- drensvann) kan slippes til terreng der dette er hensiktsmessig, men kan ikke ledes inn på nabotomt eller eiendom.

Det er ikke varslet naboer og dette er ikke nødvendig for dette tiltaket. Grøfting er ikke søknadspliktig.

Naturmangfoldsloven.

Kommunen har vurdert inngrepet i forhold til naturmangfoldsloven og det er ingen registreringer av sjeldne planter eller natertyper for det aktuelle området.

Forurensset grunn.

Det er ikke kjent til forurensset grunn i området, men hvis det oppdages forurensing i grunnen må arbeidet stanses og dette behandles videre i samsvar med forurensingsforskriften. Forurensede masser må behandles som avfall og evt. kan det utarbeides en tiltaksplan.

Kulturminner i grunnen.

Det er viktig at den ansvarlige for byggingen merker seg meldeplikten etter kulturminneloven § 8. Dersom det under arbeidets gang oppdages automatisk fredete kulturminner skal arbeidet straks stanses og Fylkeskonservatoren varsles, jf. Lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kulturminneloven) § 8, annet ledd.

Det foreligger gjennomføringsplan datert 30.05.2017. Denne bekrefter med dato henvisning at det foreligger samsvarserklæring for prosjekteringen, som bekrefter at det ikke er gjenstående arbeider innenfor ansvarsområdet som er til hinder for å gi igangsettingstillatelse.

Thor Ove Wiig, org.nr 970028250 søker ansvarsrett for SØK, PRO, UTF for utvendig spillvannsledning i tiltaksklasse 1.

Foretaket har sentral ikke sentral godkjenning, men godkjennes ut fra søknad om ansvarsrett i tiltaksklasse 1; Der foretak ikke kan levere erklæring om ansvarsrett.

Det må sendes inn søknad om ferdigattest med sluttført gjennomføringsplan når tiltaket er ferdig utført. Tegninger, kart og beskrivelse av va-anlegget må sendes inn til kommunen. FDV dokumentasjon må være overlevert til tiltakshaver.

Kommunen må ha utstedt brukstillatelse før anlegget tas i bruk. Ferdigattest kan utstedes når det ikke er feil eller mangler ved tiltaket og dette er dokumentert på sluttført gjennomføringsplan fra ansvarlig søker.

Med hilsen

Ann-Catrin Johansson
virksomhetsleder

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Kopi til:
Thor Arild Holth Aremarkveien 2586

Vedlegg

- 1 Dovett
- 2 Kravliste for tilkobling av privat ledning til kommunalt ledningssystem i Arekark kommune_red5
- 3 VANN_fra eksisterende kommunalt ledning til ny kommunal vannledning

Har du dokultur?

Ikke kast ting i do som ikke hører hjemme der. Tette avløp skaper problemer for deg, naboen og kommunen.

Hva skal du gjøre med våtservietter, q-tips, bleier og matrester? Kast det i avfallsbøtten, aldri i do.

Avløpsnettet med pumpestasjoner og renseanlegg er bygget for å ta hånd om ordinært avløp fra husholdninger. Det samme gjelder for private slamavskillere og slambilen.

Mange kaster avfall som våtservietter, bomullspads, bind, tamponger q-tips m.m. i do. Denne type avfall i avløpsnettet kan blant annet føre til tilstopping av private og kommunale avløpsledninger, med den konsekvens at avløpsvann kan komme inn i boliger.

Kast våtservietter i restavfallet

Våtservietter, bomullsdochte og lignende løser seg ikke opp, og lager store klutaktige baller nede i rørsystemet. Dette fører til tette rør som gir ekstra arbeid og ekstra kostnader i form av ødelagt utstyr i pumpe-stasjoner og slambiler. Kostnadene fører til økte kommunale avgifter for alle.

Kast matrester i matavfallspose

Rester fra supper og gryter som helles i avløpet, er deilig mat for rotter, i tillegg kan restene inneholde mye fett som fester seg på rørveggene. Man kan helle flytende matrester over i en tom kartong og kaste det sammen med matavfallet.

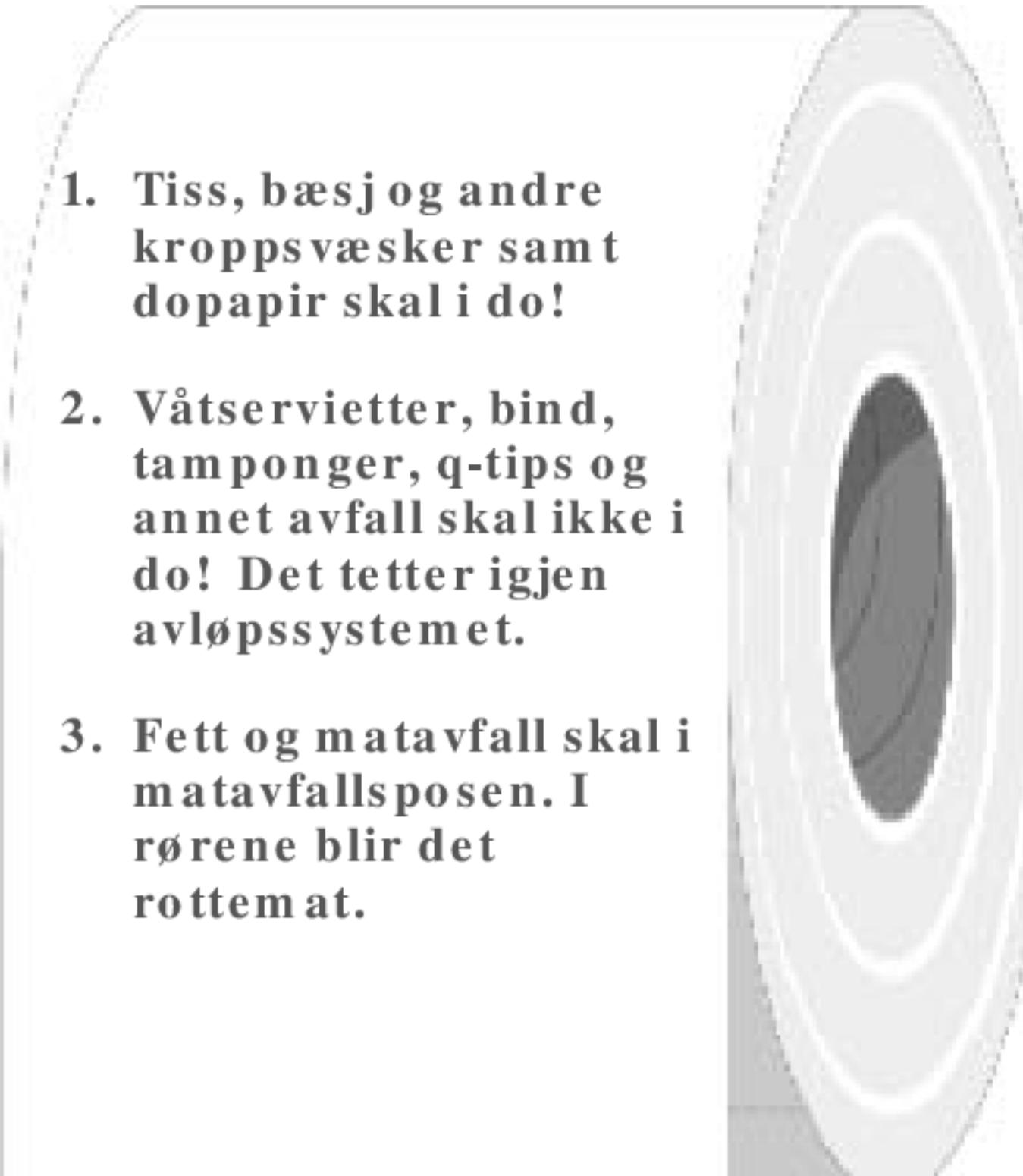
Spesialavfall

Olje, oljeprodukter, løsemidler, tynner, maling/beis, fotovæske, fargestoff og kontaktlim skal ikke helles i vasken eller toalettet. Spesialavfall må samles opp og leveres på miljøstasjonen.

For mer informasjon se dovett.no og fettvett.no

Dovettregler

-
1. Tiss, bæsj og andre kroppsvæsker samt dopapir skal i do!
  2. Våtservietter, bind, tamponger, q-tips og annet avfall skal ikke i do! Det tetter igjen avløpssystemet.
  3. Fett og matavfall skal i matavfallsposen. I rørene blir det rottemat.

Kravliste for tilkobling av privat ledning til kommunalt ledningssystem i Aremark kommune

Følgende krav settes til etablering av vannforsyning- og trykkavløpssystemet som stikkledning:

- Det må innhentes nødvendige tillatelser for valgt ledningstrase, kommunens søknadsskjema skal brukes. Dette gjelder blant annet søknader ihht plan og bygningsloven og grunneieravtaler for ledning over annen manns grunn.
- Det skal etableres stoppekraner for både vann og avløp. Disse skal markeres med AVK-gategutt eller tilsvarende. Stoppekranene skal beskyttes med beløng-ring og lokk. Kranene skal være merket med V – for vann, og A – for avløp.

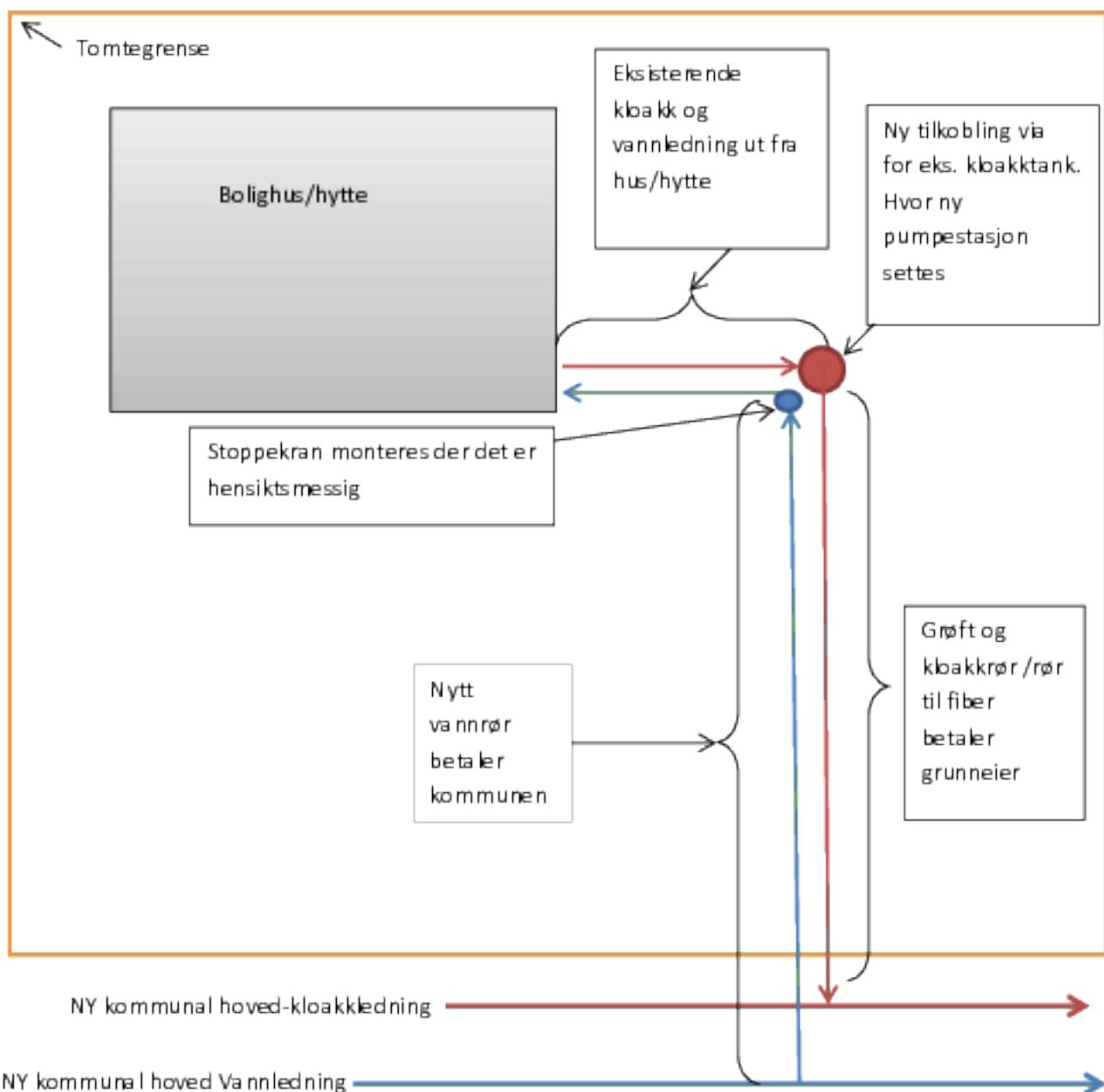

- Det anbefales å ha vannstopp med magnetventil. Det skal legges til rette for at det kan monteres vannmåler til hver hytte/bolig i fremtiden.
- Aremark kommune krever en type pumper for alle boliger/hytter. Det er derfor inngått avtale med en pumpeleverandør, Skandinaviske kommunalteknikk og LPS-pumper. Alle skal derfor kjøpe pumpene fra Aremark kommune. Alle anlegg må planlegges, prosjekteres og dimensjoneres ihht. valgt pumpetype (LPS).
- Det må sikres at det er nok strøm til å forsyne pumpestasjonen.
- Alle arbeider skal utføres av godkjent entreprenør/rørlegger/elektriker. Utførende skal levere forvaltnings-, drifts- og vedlikeholds instrukser (FDV-dokumentasjon) til pumpeeier etter at arbeidene er ferdig utført.
- Det skal ikke slippes regnvann/overvann/dren fra huset inn på avløpsledningene.
- Alle hytter og boliger skal ha LPS Tilbakeslagsventil.

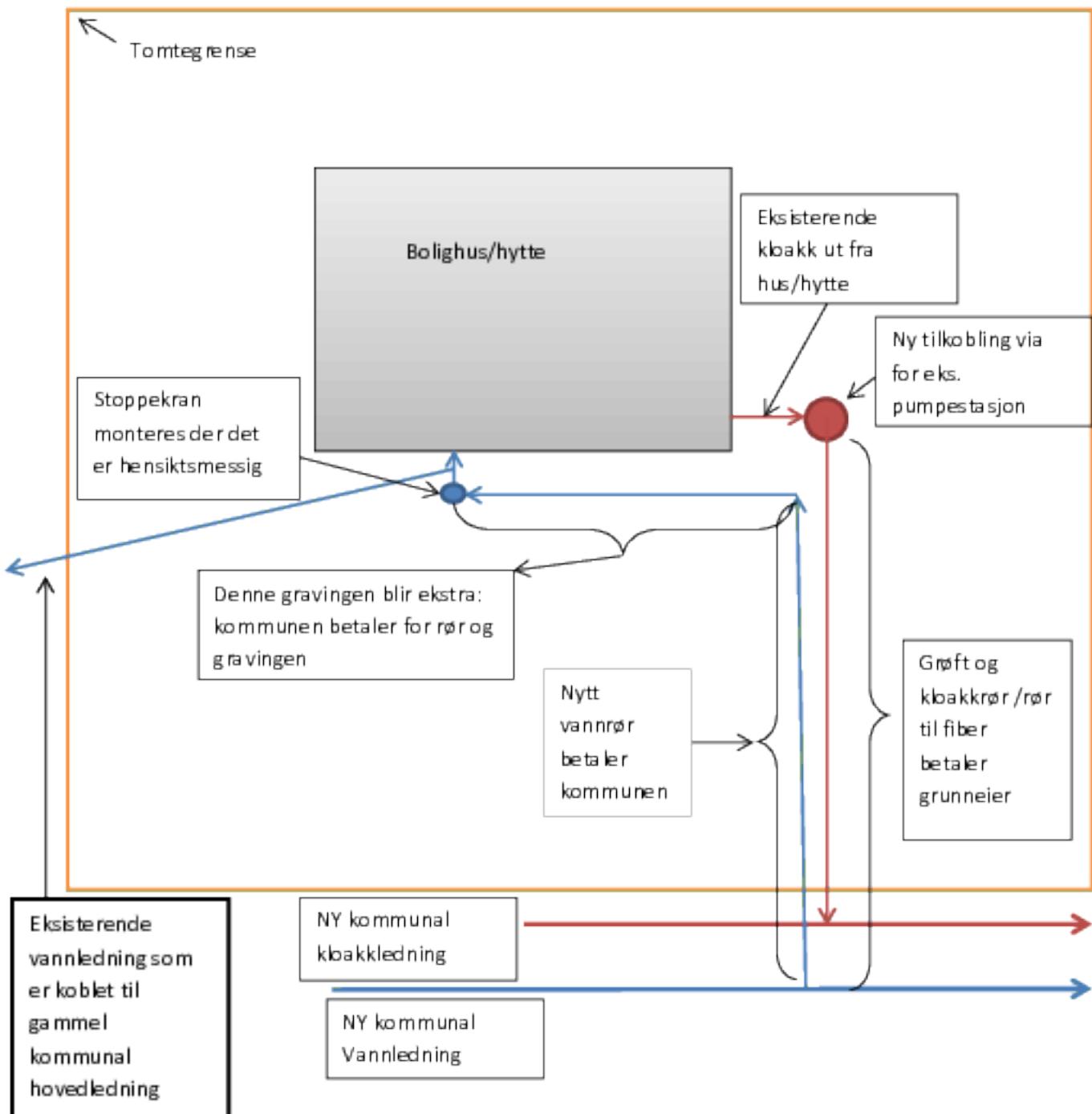
Tilkobling fra eksisterende kommunalt vannledning til ny communal vannledning:

- Før start skal dette godkjennes av kommunen ved Maiken Balder tlf. 911 20 667, samt tegning og bilder for dokumentasjon.
- Kommunale tilkoblinger på vann skal alltid ha stoppekran.
- Nedlegging og tilkobling av rør både i hus og til stoppekran må gjøres av godkjent fagpersonell.
- Kostnader for rør og stoppekran på vannledning sendes til kommunen av ansvarlig rørlegger/entreprenør.

Eksempel nr. 1 bildet under

Eksempel 2

ARE ANLEGG AS

Holmbo Iddeveien 70
1765 HALDEN**Delegert vedtak**

Vedtak nr 37/17

Delegert TEKN

Vår ref:
2017/836-1726/2017**Saksbehandler:**
Maiken Balder**Dato:**
27.06.2017

Tilkots haver:	Anne Merethe Erstad, Nedre Solligården 7, 9020 Tromsdalen	
Tilkots art:	Tilknytning til kommunalt avløpsnett	Bruksområet
Ansvarlig søker:	Are anlegg A/S, Holmbo Iddeveien 70, 1765 Halden	Ansvarsområde:

Melding om delegert vedtak***TILLATELSE FOR TILKNYTNING TIL KOMMUNALT LEDNINGSNETT
FOR EIENDOMMEN - GNR.18, BNR.43 – Solds***

Saken er behandlet som saksnr. 37/17.

De underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

1. Søknad om tillatelse til tiltak mottatt 22.06.2017 for sanitærinstallasjoner godkjennes med forbehold om at plan- og bygningsloven med forskrifter etterfølges.
2. Tiltaket må ikke påføre skade på Energi verkets kabel- og ledningsnett.
3. Der trase går over annens eiendom skal det foreligg grunneieravtale.
4. Eksisterende avløpsanlegg skal saneres. Det skal tømmes av kommunens tømmefirma og graves opp. Alternativt skal det tømmes, frakobles og fylles med singel.
5. Ny spillvannsledning må tilknyttes kommunal spillvannsledning, og vannledning til kommunal hovedvannledning.

Postadresse/Besøksadresse , 1798 AREMARK	Telefon 69 19 96 00	Bank 1050.07.01329
E-post: www.aremark.kommune.no	Org.nr 940875560	

6. Gjeldende kommunalt saniterreglement med beskrivelse for trykkavlospunkt for Aremark må etterfølges. Det må monteres tilbakeslagsventil på avløpsledningen og stoppekran. Samt stoppekran på vannledning.
7. Overvann, reint drems-/takvann, kan ikke ledes inn i spillvannsledningen.
8. Are Anlegg AS godkjennes for omsøkte ansvarsområder.
9. Ved endring av ansvarsforhold må det sendes inn søknad til kommunen.
10. Kommunen skal varsles når arbeidet settes i gang og det må sendes inn søknad om ferdigattest med sluttført gjennomføringsplan når tiltaket er utført.
11. Riktige kart, beskrivelse og tegninger av va-anlegg må sendes inn til kommunen. FDV må overleveres til tiltakshaver.
12. Det må være utstedt ferdigattest eller evt. brukstillatelse av kommunen før anlegget tas i bruk.
13. Dersom det installeres vannmåler, skal det sendes inn vannmålerskjema til kommunen.

Saken refereres i plan- og utviklingsutvalget.

Vedtaket kan påklages til kommunen. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kom frem.

Saksutredning:

Tiltaket omfatter tilkobling av vann- og avløpsledning (spillvann) fra eksisterende bebyggelse til kommunal ledningsnett.

Det er to bygninger på eiendommen, ett våningshus og garasje. Ny spillvann- og vannledning legges mot øst/sør der påkoblingspunktet er på den kommunale ledningsnettet.

Nye stikkledninger fra bygninger er 110 (plast-PP) selvfallsledning fram til ny pumpestasjon (LPS-pumpe) og trykkledning fra pumpestasjon ut til påkoblingspunktet på communal spillvannsledning. Og ny 32 pel vannledning fra husvegg til påkoblingspunktet.

Kravliste for tilkobling av privat ledning til kommunalt ledningssystem i Aremark kommune må etterfølges. Det må monteres tilbakeslagsventil.

Overvannet kan ikke ledes inn i spillvannsledningen. Overvannsledning internt på tomt er fritt søknad til kommunen. Overvannet (reint tak- dremsvann) kan slippes til terreng der dette er hensiktsmessig, men kan ikke ledes inn på nabotomt eller eiendom.

Det er ikke varslet nabøer og dette er ikke nødvendig for dette tiltaket. Grøfting er ikke søknadspliktig.

Naturmangfoldsloven.

Kommunen har vurdert inngrepet i forhold til naturmangfoldsloven og det er ingen registreringer av sjeldne planter eller natertyper for det aktuelle området.

Forurensset grunn.

Det er ikke kjent til forurensset grunn i området, men hvis det oppdages forurensing i grunnen må arbeidet stanses og dette behandles videre i samsvar med forurensingsforskriften. Forurensede masser må behandles som avfall og evt. kan det utarbeides en tiltaksplan.

Kulturminner i grunnen.

Det er viktig at den ansvarlige for byggingen merker seg meldeplikten etter kulturminneloven § 8. Dersom det under arbeidets gang oppdages automatisk fredete kulturminner skal arbeidet straks stanses og Fylkeskonservatoren varsles, jf. Lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kulturminneloven) § 8, annet ledd.

Det foreligger gjennomføringsplan datert 20.6.2017. Denne bekrefter med dato henvisning at det foreligger samsvarserklæring for prosjekteringen, som bekrefter at det ikke er gjenstående arbeider innenfor ansvarsområdet som er til hinder for å gi igangsettingstillatelse.

Are Anlegg AS, org.nr 935918744 søker ansvarsrett for SØK, PRO, UTF for utvendig spillvannsledning i tiltaksklasse 1.
Foretaket har sentral godkjenning 20.01.2018 og denne omfatter utførelse og prosjektering av sanitærinstallasjoner i kl. 2.

Det må sendes inn søknad om ferdigattest med sluttført gjennomføringsplan når tiltaket er ferdig utført. Tegninger, kart og beskrivelse av va-anlegget må sendes inn til kommunen. FDV dokumentasjon må være overlevert til tiltakshaver.

Kommunen må ha utstedt brukstillatelse før anlegget tas i bruk. Ferdigattest kan utstedes når det ikke er feil eller mangler ved tiltaket og dette er dokumentert på sluttført gjennomføringsplan fra ansvarlig søker.

Med hilsen

Ann-Catrin Johansson
Virksomhetsleder

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Kopi til:
Anne Merethe Erstad Nedre Solligården 7

Vedlegg

- 1 Dovett
- 2 Kravliste for tilkobling av privat ledning til kommunalt ledningsnett i Aremark kommune_red5
- 3 VANN_fra eksisterende kommunalt ledning til ny kommunal vannledning

Har du dokultur?

Ikke kast ting i do som ikke hører hjemme der. Tette avløp skaper problemer for deg, naboen og kommunen.

Hva skal du gjøre med våtservietter, q-tips, bleier og matrester? Kast det i avfallsbøtten, aldri i do.

Avløpsnettet med pumpestasjoner og renseanlegg er bygget for å ta hånd om ordinært avløp fra husholdninger. Det samme gjelder for private slamavskillere og slambilen.

Mange kaster avfall som våtservietter, bomullspads, bind, tamponger q-tips m.m. i do. Denne type avfall i avløpsnettet kan blant annet føre til tilstopping av private og kommunale avløpsledninger, med den konsekvens at avløpsvann kan komme inn i boliger.

Kast våtservietter i restavfallet

Våtservietter, bomullsdochte og lignende løser seg ikke opp, og lager store klutaktige baller nede i rørsystemet. Dette fører til tette rør som gir ekstra arbeid og ekstra kostnader i form av ødelagt utstyr i pumpe-stasjoner og slambiler. Kostnadene fører til økte kommunale avgifter for alle.

Kast matrester i matavfallspose

Rester fra supper og gryter som helles i avløpet, er deilig mat for rotter, i tillegg kan restene inneholde mye fett som fester seg på rørveggene. Man kan helle flytende matrester over i en tom kartong og kaste det sammen med matavfallet.

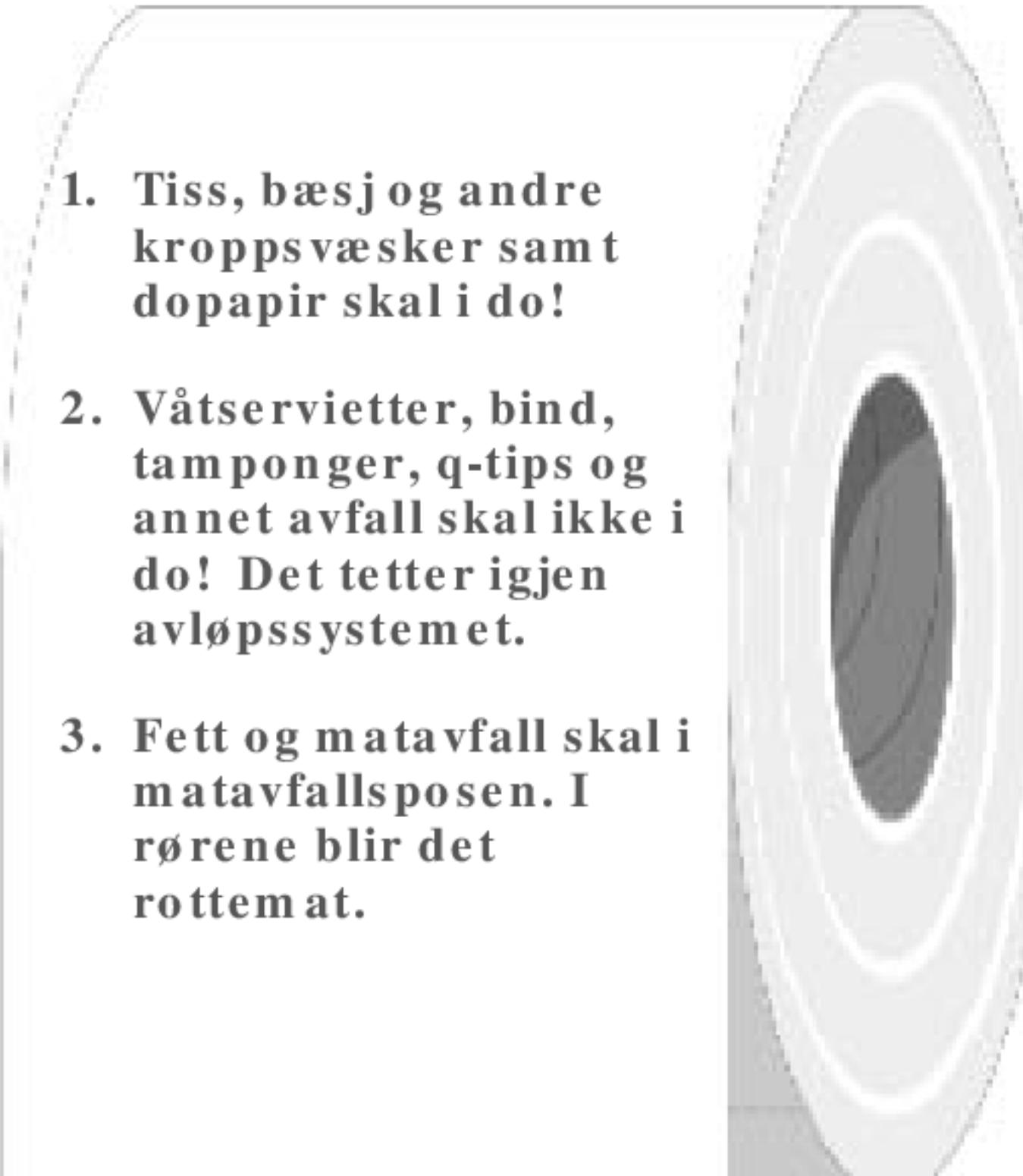
Spesialavfall

Olje, oljeprodukter, løsemidler, tynner, maling/beis, fotovæske, fargestoff og kontaktlim skal ikke helles i vasken eller toalettet. Spesialavfall må samles opp og leveres på miljøstasjonen.

For mer informasjon se dovett.no og fettvett.no

Dovettregler

-
1. Tiss, bæsj og andre kroppsvæsker samt dopapir skal i do!
  2. Våtservietter, bind, tamponger, q-tips og annet avfall skal ikke i do! Det tetter igjen avløpssystemet.
  3. Fett og matavfall skal i matavfallsposen. I rørene blir det rottemat.

Kravliste for tilkobling av privat ledning til kommunalt ledningssystem i Aremark kommune

Følgende krav settes til etablering av vannforsyning- og trykkavløpssystemet som stikkledning:

- Det må innhentes nødvendige tillatelser for valgt ledningstrase, kommunens søknadsskjema skal brukes. Dette gjelder blant annet søknader ihht plan og bygningsloven og grunneieravtaler for ledning over annen manns grunn.
- Det skal etableres stoppekraner for både vann og avløp. Disse skal markeres med AVK-gategutt eller tilsvarende. Stoppekranene skal beskyttes med beløng-ring og lokk. Kranene skal være merket med V – for vann, og A – for avløp.

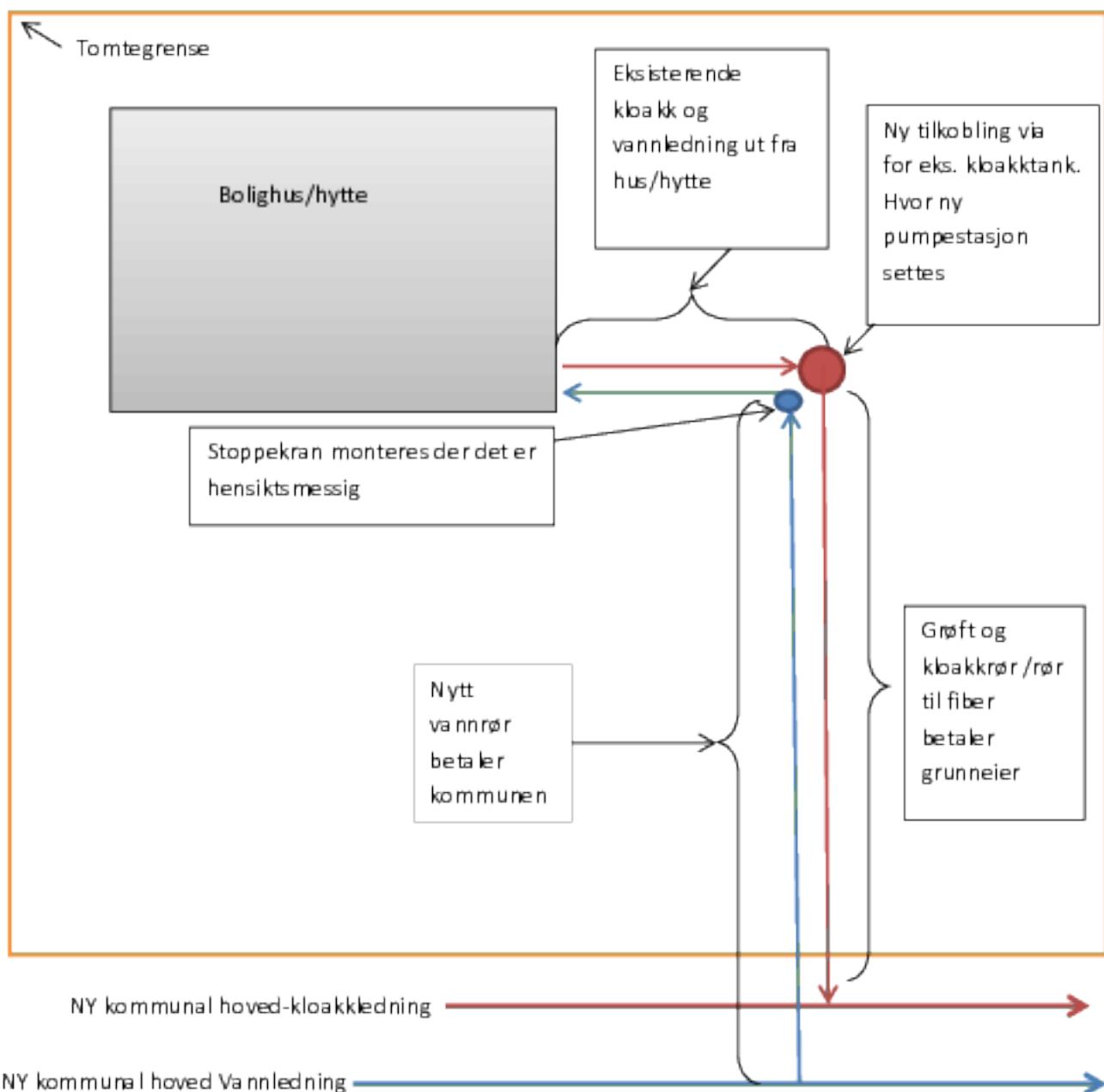

- Det anbefales å ha vannstopp med magnetventil. Det skal legges til rette for at det kan monteres vannmåler til hver hytte/bolig i fremtiden.
- Aremark kommune krever en type pumper for alle boliger/hytter. Det er derfor inngått avtale med en pumpeleverandør, Skandinaviske kommunalteknikk og LPS-pumper. Alle skal derfor kjøpe pumpene fra Aremark kommune. Alle anlegg må planlegges, prosjekteres og dimensjoneres ihht. valgt pumpetype (LPS).
- Det må sikres at det er nok strøm til å forsyne pumpestasjonen.
- Alle arbeider skal utføres av godkjent entreprenør/rørlegger/elektriker. Utførende skal levere forvaltning-, drifts- og vedlikeholds instrukser (FDV-dokumentasjon) til pumpeeier etter at arbeidene er ferdig utført.
- Det skal ikke slippes regnvann/overvann/dren fra huset inn på avløpsledningene.
- Alle hytter og boliger skal ha LPS Tilbakeslagsventil.

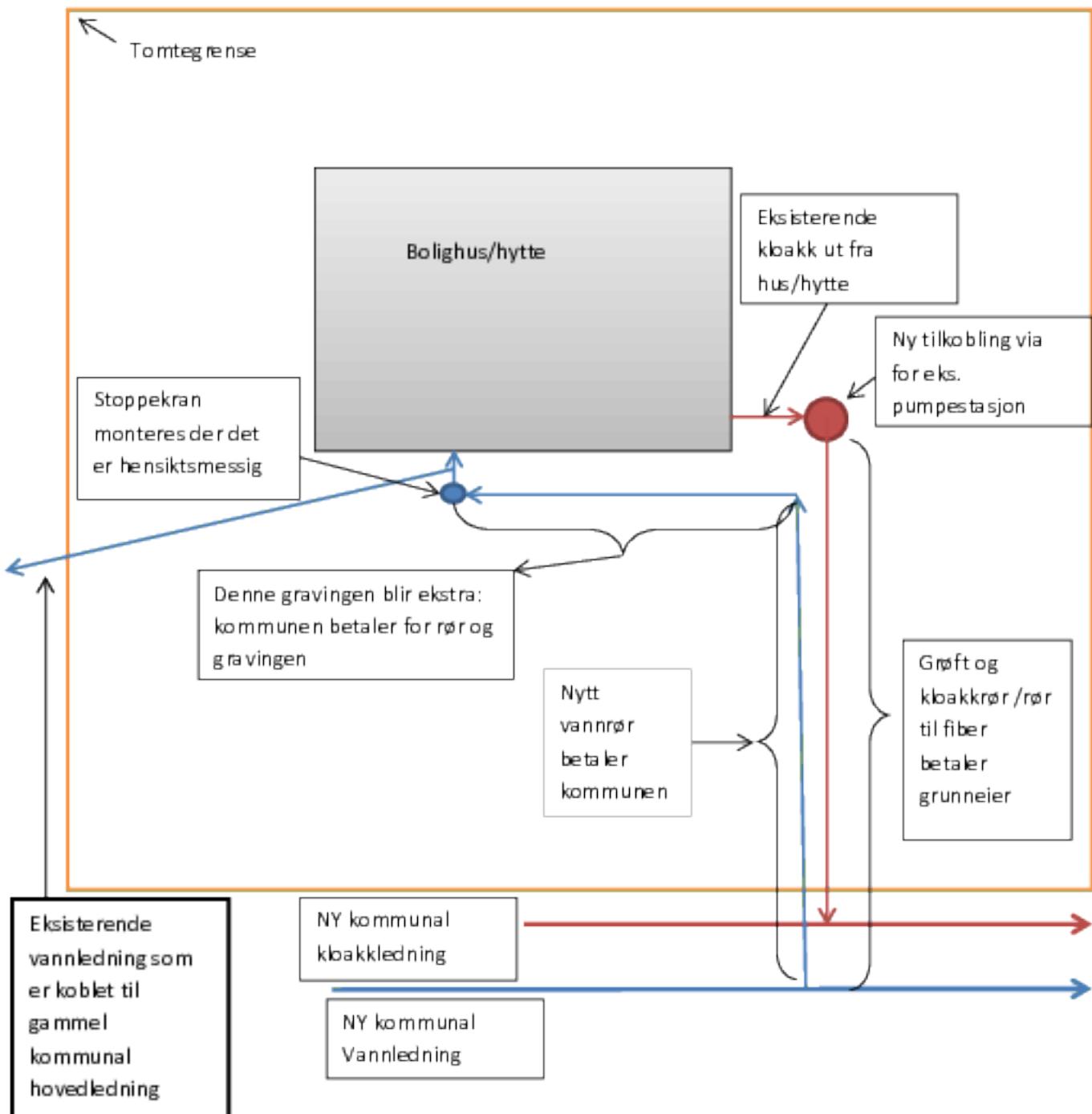
Tilkobling fra eksisterende kommunalt vannledning til ny communal vannledning:

- Før start skal dette godkjennes av kommunen ved Maiken Balder tlf. 911 20 667, samt tegning og bilder for dokumentasjon.
- Kommunale tilkoblinger på vann skal alltid ha stoppekran.
- Nedlegging og tilkobling av rør både i hus og til stoppekran må gjøres av godkjent fagpersonell.
- Kostnader for rør og stoppekran på vannledning sendes til kommunen av ansvarlig rørlegger/entreprenør.

Eksempel nr. 1 bildet under

Eksempel 2

WIIG THOR OVE

Vik nordre
1798 AREMARK**Delegert vedtak**

Vedtak nr 50/17

Delegert TEKN

Vår ref:
2017/835-2536/2017**Saksbehandler:**
Maiken Balder**Dato:**
23.08.2017

Tiltakshaver:	Harald Nilsen, ,	
Tiltakets art:	Tilknytning til kommunalt avløp og vann	
Ansvarlig søker:	TH Wiig, Vik nordre, 1798 Aremark	Bruksområdet: Ansvarsområde:

Melding om delegert vedtak***TILLATELSE FOR TILKNYTNING TIL KOMMUNALT LEDNINGSNETT
FOR EIENDOMMEN - GNR.18, BNR.1 GNR.17 – ARESTAD***

Saken er behandlet som saksnr 50/17.

De underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

1. Søknad om tillatelse til tiltak mottatt 09.08.2017 for sanitærinstallasjoner godkjennes med forbehold om at plan- og bygningsloven med forskrifter etterfølges.
2. Tiltaket må ikke påføre skade på Energi verkets kabel- og ledningsnett.
3. Der trase går over annens eiendom skal det foreligg grunneieravtale.
4. Eksisterende avløpsanlegg skal saneres. Det skal tømmes av kommunens tømme firma og graves opp. Alternativt skal det tømmes, frakobles og fylles med singel.
5. Ny spillvannsledning må tilknyttes kommunal spillvannsledning, og vannledning til kommunal hovedvannledning.
6. Det må monteres stoppekran på vannledning.
7. Overvann, rent drens-/takvann, kan ikke ledes inn i spillvannsledningen.

Postadresse/Besøksadresse	Telefon	Bank
, 1798 AREMARK	69 19 96 00	1050.07.01329
E-post:	www.aremark.kommune.no	Org.nr 940875560

8. Thor-Ove Wiig godkjennes for omsøkte ansvarsområder.
9. Ved endring av ansvarsforhold må det sendes inn søknad til kommunen.
10. Kommunen skal varsles når arbeidet settes i gang og det må sendes inn søknad om ferdigattest med slutført gjennomføringsplan når tiltaket er utført.
11. Riktige kart, beskrivelse og tegninger av va-anlegg må sendes inn til kommunen. FDV må overleveres til tiltakshaver.
12. Det må være utstedt ferdigattest eller evt. brukstillatelse av kommunen før anlegget tas i bruk.
13. Dersom det installeres vannmåler, skal det sendes inn vannmålerskjema til kommunen.

Saken refereres i plan- og utviklingsutvalget.

Vedtaket kan påklages til kommunen. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kom frem.

Saksutredning:

Tiltaket omfatter tilkobling av vann- og avløpsledning (spillvann) fra eksisterende bebyggelse til kommunal ledningsnett.

Det er 1 bygning på eiendommen, ett våningshus. Ny spillvann- og vannledning legges mot sør/vest der påkoblingspunktet er på den kommunale ledningsnettet.

Nye stikkledninger fra bygninger er 110 (plast-PP) selvfallsledning fram til påkoblingspunktet på kommunal spillvannsledning. Og ny 32 pel vannledning fra husvegg til påkoblingspunktet.

Overvannet kan ikke ledes inn i spillvannsledningen. Overvannsledning internt på tomt er frittstående. Overvannet (reint tak- drensvann) kan slippes til terreng der dette er hensiktsmessig, men kan ikke ledes inn på nabotomt eller eiendom.

Det er ikke varslet naboer og dette er ikke nødvendig for dette tiltaket. Grøfting er ikke søknadspliktig.

Naturmangfoldsloven.

Kommunen har vurdert inngrepet i forhold til naturmangfoldsloven og det er ingen registreringer av sjeldne planter eller natertyper for det aktuelle området.

Forurensset grunn.

Det er ikke kjent til forurensset grunn i området, men hvis det oppdages forurensing i grunnen må arbeidet stanses og dette behandles videre i samsvar med forurensingsforskriften. Forurensede masser må behandles som avfall og evt. kan det utarbeides en tiltaksplan.

Kulturminner i grunnen.

Det er viktig at den ansvarlige for byggingen merker seg meldeplikten etter kulturminneloven § 8. Dersom det under arbeidets gang oppdages automatisk fredete kulturminner skal arbeidet

straks stances og Fylkeskonservatoren varsles, jf. Lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kulturminneloven) § 8, annet ledd.

Det foreligger gjennomføringsplan datert 09.8.2017. Denne bekrefter med dato henvisning at det foreligger samsvarserklæring for prosjekteringen, som bekrefter at det ikke er gjenstående arbeider innenfor ansvarsområdet som er til hinder for å gi igangsettingstillatelse.

Thor-Ove Wiig, org.nr 970028250 søker ansvarsrett for SØK, PRO, UTF for utvendig spill vannsledning i tiltaksklasse 1.

Foretaket har ikke sentral godkjenning, men dokumentert langt erfaring.

Det må sendes inn søknad om ferdigattest med sluttført gjennomføringsplan når tiltaket er ferdig utført. Tegninger, kart og beskrivelse av va-anlegget må sendes inn til kommunen. FDV dokumentasjon må være overlevert til tiltakshaver.

Kommunen må ha utstedt brukstillselte før anlegget tas i bruk. Ferdigattest kan utstedes når det ikke er feil eller mangler ved tiltaket og dette er dokumentert på sluttført gjennomføringsplan fra ansvarlig søker.

Med hilsen

Maiken Balder
VA-ingeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

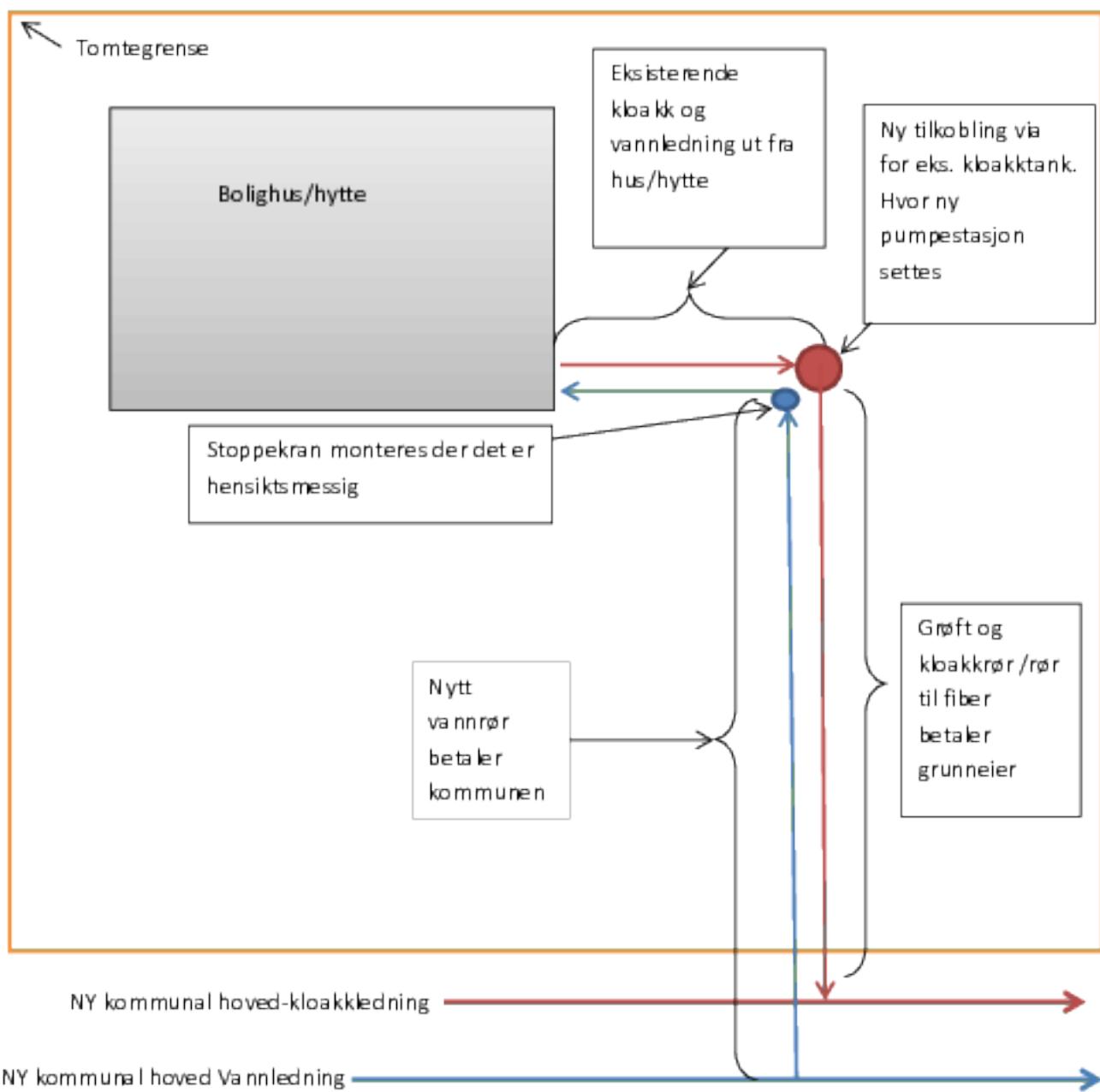
Vedlegg

- 1 VANN fra eksisterende kommunalt ledning til ny kommunal vannledning

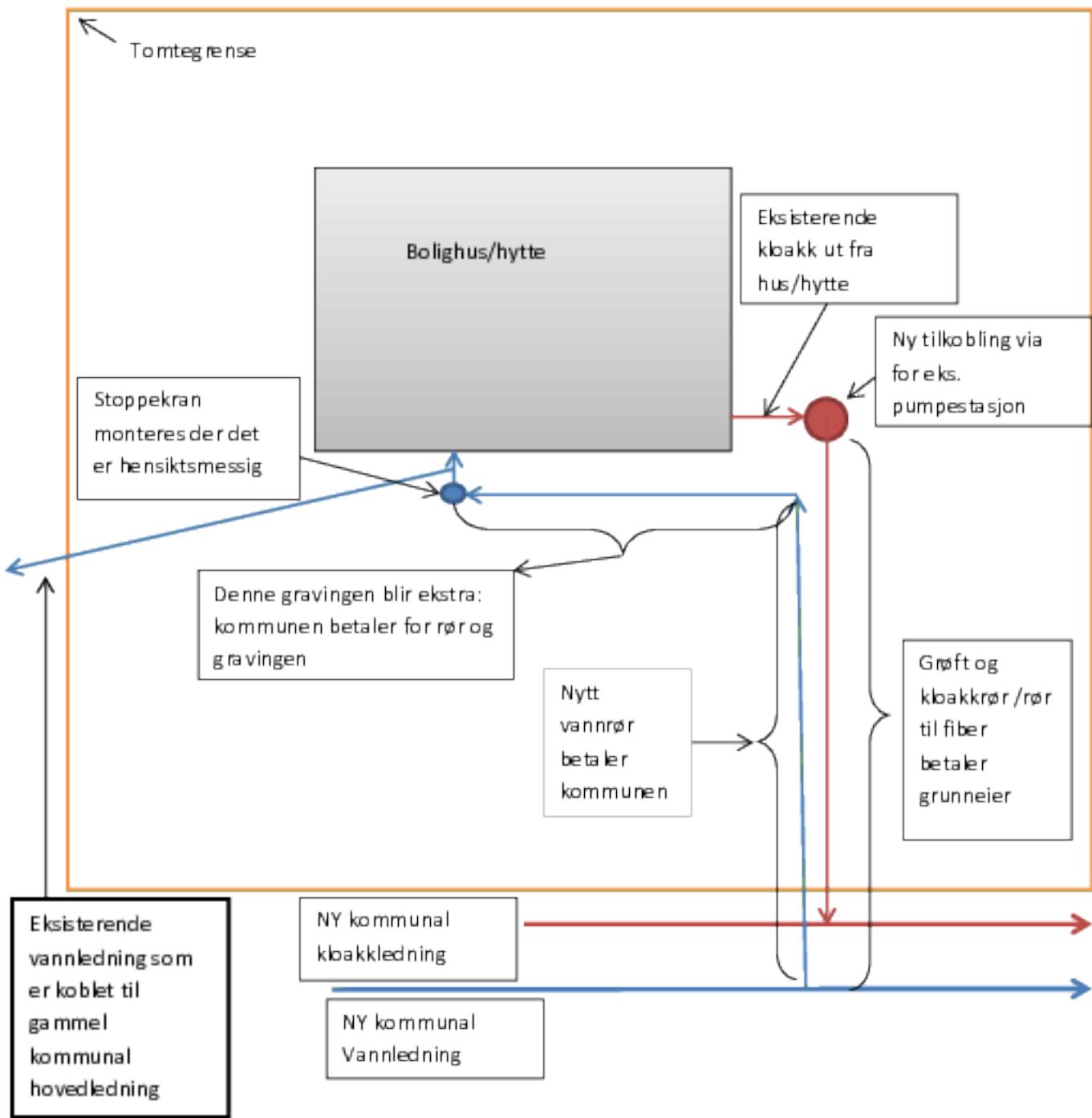
Tilkobling fra eksisterende kommunalt vannledning til ny communal vannledning:

- Før start skal dette godkjennes av kommunen ved Maiken Balder tlf. 911 20 667, samt tegning og bilder for dokumentasjon.
- Kommunale tilkoblinger på vann skal alltid ha stoppekran.
- Nedlegging og tilkobling av rør både i hus og til stoppekran må gjøres av godkjent fagpersonell.
- Kostnader for rør og stoppekran på vannledning sendes til kommunen av ansvarlig rørlegger/entreprenør.

Eksempel nr. 1 bildet under

Eksempel 2

F JØRGENSEN AS

Jernbanegata 10
1767 HALDEN**Delegert vedtak**

Vedtak nr 51/17

Deleget TEKN

Vår ref:
2017/1279-2541/2017Saksbehandler:
Maiken BalderDato:
23.08.2017

Tilkaks haver:	Tommy Wegne, Aremarkveien 1680, 1798 Aremark	
Tilknytelses art:	Tilknytning til kommunalt vann- og avløp	Bruksområet
Ansvarlig søker:	F JØRGENSEN AS, Jernbanegata 10, 1767 HALDEN	Ansvarsområde:

Melding om delegert vedtak**TILLATELSE FOR TILKNYTNING TIL KOMMUNALT
LEDNINGSNETT FOR EIENDOMMEN - GNR.47, BNR.9 –
BJØRKLUND**

Saken er behandlet som saksnr. 51/17.

De underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

1. Søknad om tillatelse til tiltak mottatt 21.08.2017 for sanitærinstallasjoner godkjennes med forbehold om at plan- og bygningsloven med forskrifter etterfølges.
2. Tiltaket må ikke påføre skade på Energi verkets kabel- og ledningsnett.
3. Der trase går over annens eiendom skal det foreligge grunneieravtale.
4. Eksisterende avløpsanlegg skal saneres. Det skal tømmes av kommunens tømmevirksomhet og graves opp. Alternativt skal det tømmes, frakobles og fylles med singel.
5. Ny spillvannsledning må tilknyttes kommunal spillvannsledning, og vannledning til kommunal hovedvannledning.

Postadresse/Besøksadresse , 1798 AREMARK	Telefon 69 19 96 00	Bank 1050.07.01329
E-post: www.aremark.kommune.no		Org.nr 940875560

6. Gjeldende kommunalt saniterreglement med beskrivelse for trykkavlospunkt for Aremark må etterfølges. Det må monteres tilbakeslagsventil på avløpsledningen og stoppekran. Samt stoppekran på vannledning.
7. **Overvann, reint dren-/-takvann, kan ikke ledes inn i spillvannsledningen.**
8. F. Jørgensen AS godkjennes for omsøkte ansvarsområder.
9. Ved endring av ansvarsforhold må det sendes inn søknad til kommunen.
10. Kommunen skal varsles når arbeidet settes i gang og det må sendes inn søknad om ferdigattest med sluttført gjennomføringsplan når tiltaket er utført.
11. Riktige kart, beskrivelse og tegninger av va-anlegg må sendes inn til kommunen. FDV må overleveres til tiltakshaver.
12. Det må være utstedt ferdigattest eller evt. brukstillatelse av kommunen før anlegget tas i bruk.
13. Dersom det installeres vannmåler, skal det sendes inn vannmålerskjema til kommunen.

Saken refereres i plan- og utviklingsutvalget.

Vedtaket kan påklages til kommunen. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kom frem.

Saksutredning:

Tiltaket omfatter tilkobling av vann- og avløpsledning (spillvann) fra eksisterende bebyggelse til kommunal ledningsnett.

Det er tre bygninger på eiendommen, ett våningshus, låve og en garasje. Ny spillvann- og vannledning legges mot øst der ledning går samlet med ledning i fra eiendommen gnr. 47 bnr. 13 ned til påkoblingspunktet er til det kommunale ledningsnettet.

Fra ny pumpestasjon (LPS-pumpe) legges det 40mm trykkledning fra pumpestasjon ut til påkoblingspunktet på kommunal spillvannsledning. Og ny 32 pel vannledning fra husvegg til påkoblingspunktet.

Kravliste for tilkobling av privat ledning til kommunalt ledningssystem i Aremark kommune må etterfølges. Det må monteres tilbakeslagsventil.

Overvannet kan ikke ledes inn i spillvannsledningen. Overvannsledning internt på tomt er frittatt søknad til kommunen. Overvannet (reint tak- drensvann) kan slippes til terreng der dette er hensiktsmessig, men kan ikke ledes inn på nabotomt eller eiendom.

Det er ikke varslet naboer og dette er ikke nødvendig for dette tiltaket. Grøfting er ikke søknadspliktig.

Naturmangfoldsloven.

Kommunen har vurdert inngrepet i forhold til naturmangfoldsloven og det er ingen registreringer av sjeldne planter eller natertyper for det aktuelle området.

Forurensset grunn.

Det er ikke kjent til forurensset grunn i området, men hvis det oppdages forurensing i grunnen må arbeidet stanses og dette behandles videre i samsvar med forurensingsforskriften. Forurensede masser må behandles som avfall og evt. kan det utarbeides en tiltaksplan.

Kulturminner i grunnen.

Det er viktig at den ansvarlige for byggingen merker seg medeplikten etter kulturminneloven § 8. Dersom det under arbeidets gang oppdages automatisk fredete kulturminner skal arbeidet straks stanses og Fylkeskonservatoren varsles, jf. Lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kulturminneloven) § 8, annet ledd.

Det foreligger gjennomføringsplan datert 26.6.2017. Denne bekrefter med dato henvisning at det foreligger samsvarserklæring for prosjekteringen, som bekrefter at det ikke er gjenstående arbeider innenfor ansvarsområdet som er til hinder for å gi igangsettingstillatelse.

F. Jørgensen AS, org.nr 952183729 søker ansvarsrett for SØK, PRO, UTF for utvendig spillvannsledning i tiltaksklasse 1.

Foretaket har sentral godkjennung 19.01.2020 og denne omfatter utførelse og prosjektering av sanitærinstallasjoner i kl. 2.

Det må sendes inn søknad om ferdigattest med sluttført gjennomføringsplan når tiltaket er ferdig utført. Tegninger, kart og beskrivelse av va-anlegget må sendes inn til kommunen. FDV dokumentasjon må være overlevert til tiltakshaver.

Kommunen må ha utstedt brukstillatelse før anlegget tas i bruk. Ferdigattest kan utstedes når det ikke er feil eller mangler ved tiltaket og dette er dokumentert på sluttført gjennomføringsplan fra ansvarlig søker.

Med hilsen

Ann-Catrin Johansson
Virksomhetsleder

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Vedlegg

- 1 Dovett
- 2 Kravliste for tilkobling av privat ledning til kommunalt ledningsnett i Aremark kommune_reds
- 3 VANN_fra eksisterende kommunalt ledning til ny kommunal vannledning

Har du dokultur?

Ikke kast ting i do som ikke hører hjemme der. Tette avløp skaper problemer for deg, naboen og kommunen.

Hva skal du gjøre med våtservietter, q-tips, bleier og matrester? Kast det i avfallsbøtten, aldri i do.

Avløpsnettet med pumpestasjoner og renseanlegg er bygget for å ta hånd om ordinært avløp fra husholdninger. Det samme gjelder for private slamavskillere og slambilen.

Mange kaster avfall som våtservietter, bomullspads, bind, tamponger q-tips m.m. i do. Denne type avfall i avløpsnettet kan blant annet føre til tilstopping av private og kommunale avløpsledninger, med den konsekvens at avløpsvann kan komme inn i boliger.

Kast våtservietter i restavfallet

Våtservietter, bomullsdochte og lignende løser seg ikke opp, og lager store klutaktige baller nede i rørsystemet. Dette fører til tette rør som gir ekstraarbeid og ekstra kostnader i form av ødelagt utstyr i pumpe-stasjoner og slambiler. Kostnadene fører til økte kommunale avgifter for alle.

Kast matrester i matavfallspose

Rester fra supper og gryter som helles i avløpet, er deilig mat for rotter, i tillegg kan restene inneholde mye fett som fester seg på rørveggene. Man kan helle flytende matrester over i en tom kartong og kaste det sammen med matavfallet.

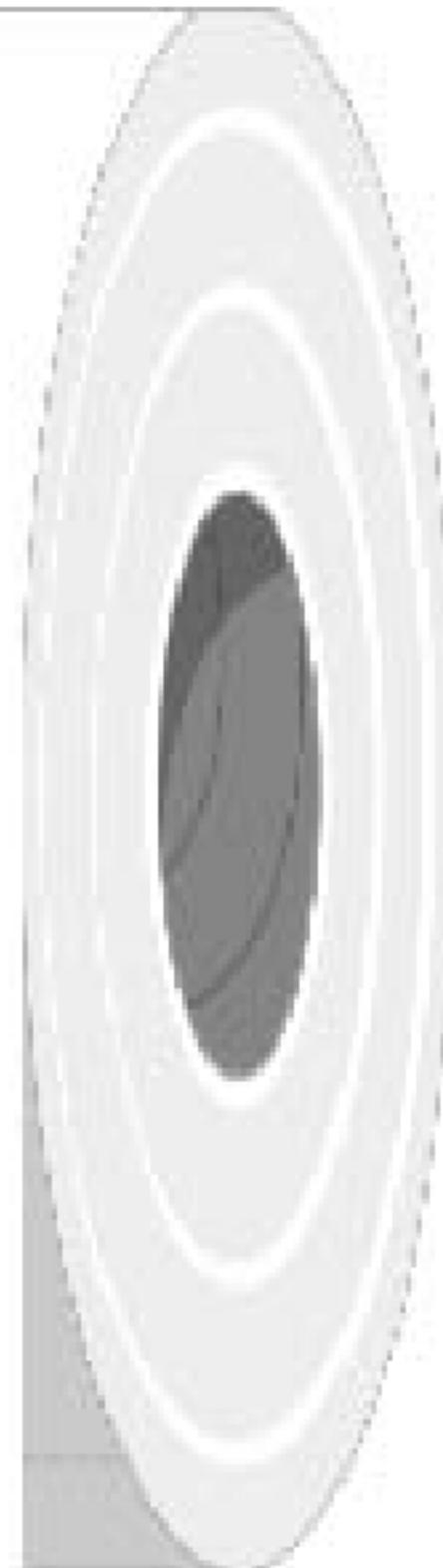
Spesialavfall

Olje, oljeprodukter, løsemidler, tynner, maling/beis, fotovæske, fargestoff og kontaktlim skal ikke helles i vasken eller toalettet. Spesialavfall må samles opp og leveres på miljøstasjonen.

For mer informasjon se dovett.no og fettvett.no

Dovettregler

-
1. Tiss, bæsj og andre kroppsvæsker samt dopapir skal i do!
  2. Våtservietter, bind, tamponger, q-tips og annet avfall skal ikke i do! Det tetter igjen avløpssystemet.
  3. Fett og matavfall skal i matavfallsposen. I rørene blir det rottemat.

Kravliste for tilkobling av privat ledning til kommunalt ledningssystem i Aremark kommune

Følgende krav settes til etablering av vannforsyning- og trykkavløpssystemet som stikkledning:

- Det må innhentes nødvendige tillatelser for valgt ledningstrase, kommunens søknadsskjema skal brukes. Dette gjelder blant annet søknader ihht plan og bygningsloven og grunneieravtaler for ledning over annen manns grunn.
- Det skal etableres stoppekraner for både vann og avløp. Disse skal markeres med AVK-gategutt eller tilsvarende. Stoppekranene skal beskyttes med beløng-ring og lokk. Kranene skal være merket med V – for vann, og A – for avløp.

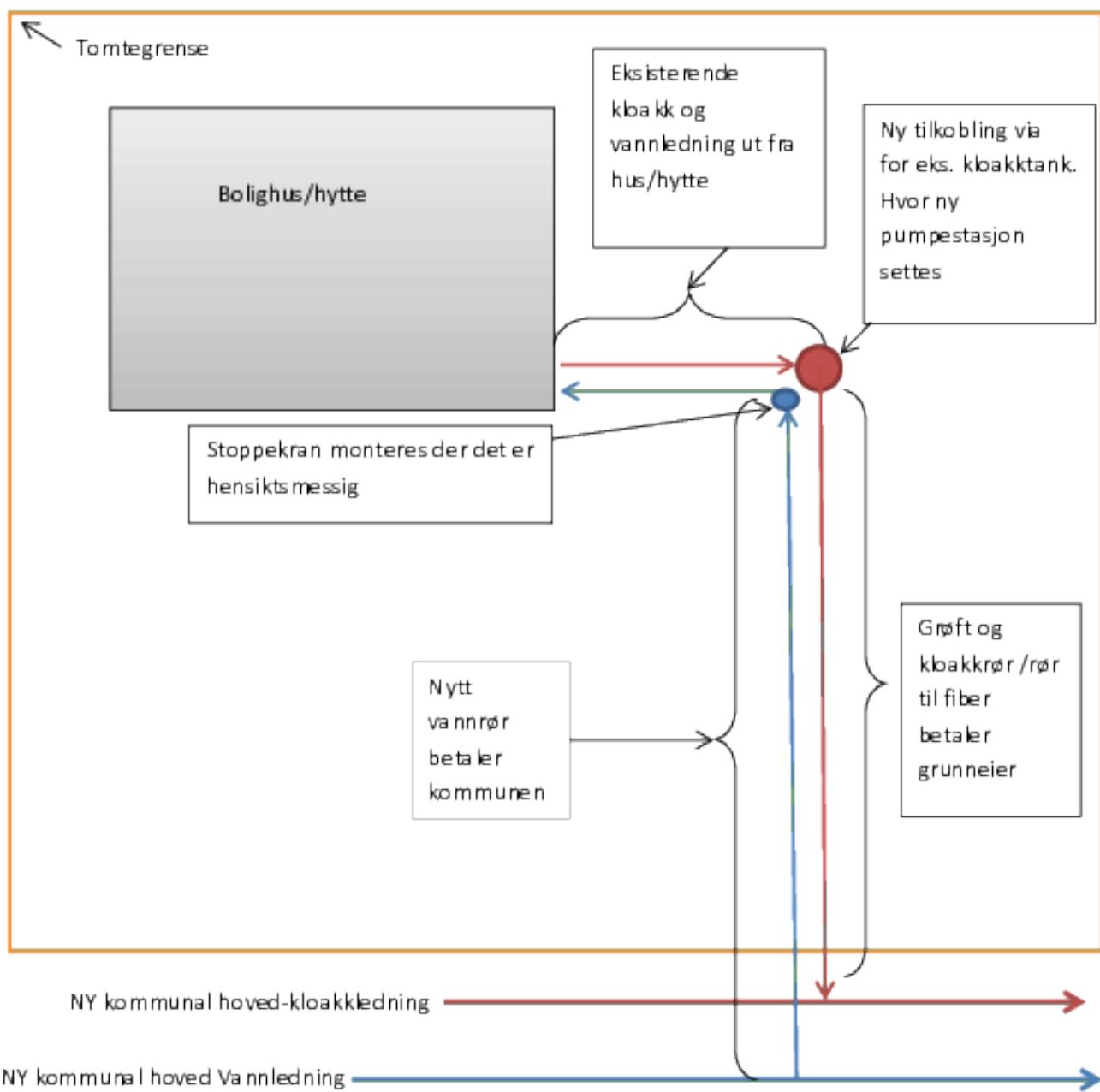

- Det anbefales å ha vannstopp med magnetventil. Det skal legges til rette for at det kan monteres vannmåler til hver hytte/bolig i fremtiden.
- Aremark kommune krever en type pumper for alle boliger/hytter. Det er derfor inngått avtale med en pumpeleverandør, Skandinaviske kommunalteknikk og LPS-pumper. Alle skal derfor kjøpe pumpene fra Aremark kommune. Alle anlegg må planlegges, prosjekteres og dimensjoneres ihht. valgt pumpetype (LPS).
- Det må sikres at det er nok strøm til å forsyne pumpestasjonen.
- Alle arbeider skal utføres av godkjent entreprenør/rørlegger/elektriker. Utførende skal levere forvaltning-, drifts- og vedlikeholds instrukser (FDV-dokumentasjon) til pumpeeier etter at arbeidene er ferdig utført.
- Det skal ikke slippes regnvann/overvann/dren fra huset inn på avløpsledningene.
- Alle hytter og boliger skal ha LPS Tilbakeslagsventil.

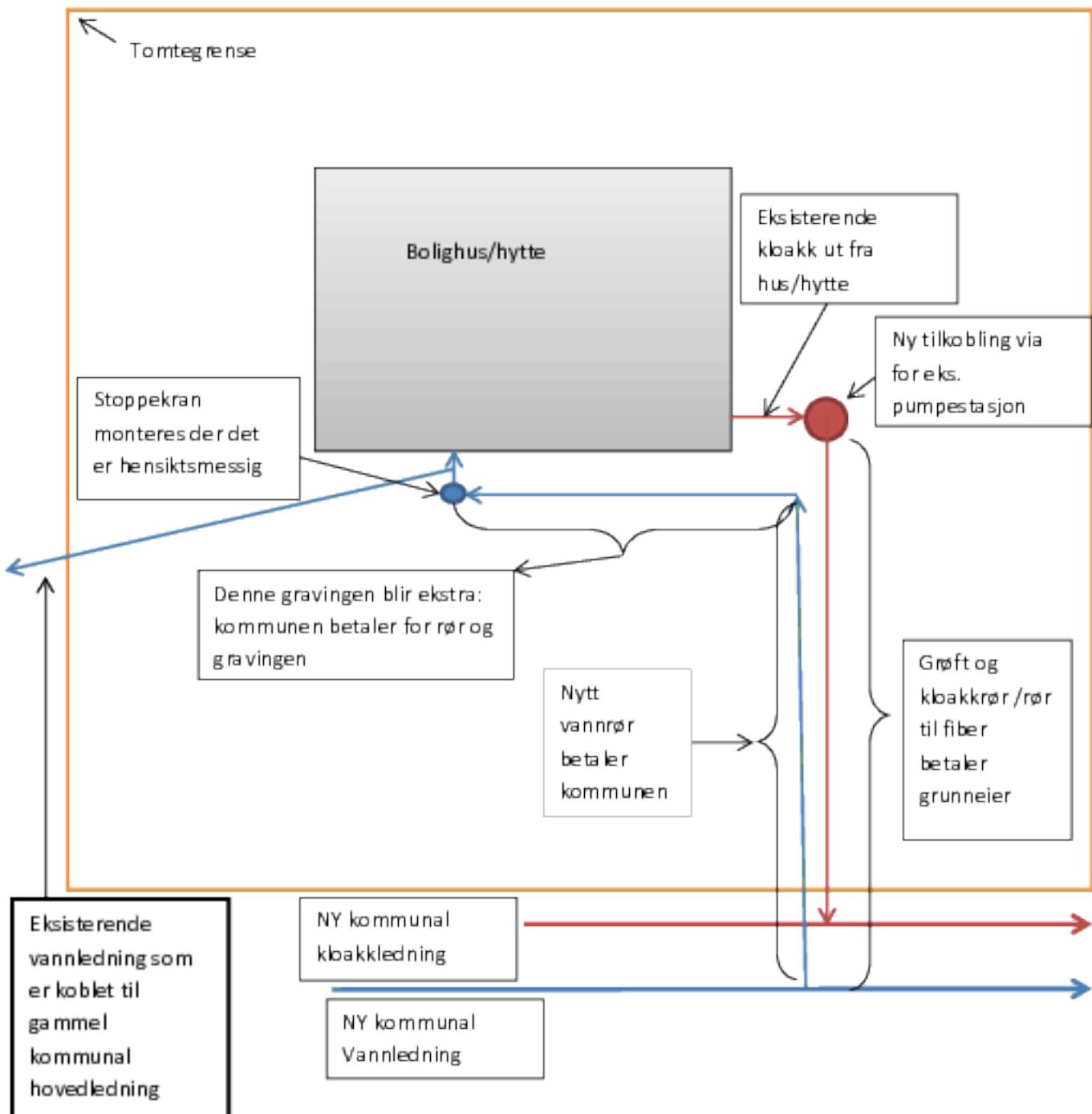
Tilkobling fra eksisterende kommunalt vannledning til ny communal vannledning:

- Før start skal dette godkjennes av kommunen ved Maiken Balder tlf. 911 20 667, samt tegning og bilder for dokumentasjon.
- Kommunale tilkoblinger på vann skal alltid ha stoppekran.
- Nedlegging og tilkobling av rør både i hus og til stoppekran må gjøres av godkjent fagpersonell.
- Kostnader for rør og stoppekran på vannledning sendes til kommunen av ansvarlig rørlegger/entreprenør.

Eksempel nr. 1 bildet under

Eksempel 2

F JØRGENSEN AS

Jernbanegata 10
1767 HALDEN**Delegert vedtak**

Vedtak nr 52/17

Deleget TEKN

Vår ref:
2017/1277-2543/2017**Saksbehandler:**
Maiken Balder**Dato:**
24.08.2017

Tiltakshaver:	Rolf Henry Solberg, Aremarkveien 1682, 1798 Aremark	
Tiltakets art:	Bruksansætt	
Ansvarlig søker:	Ansvarsområde:	
F JØRGENSEN AS, Jernbanegata 10, 1767 HALDEN		

Melding om delegert vedtak**TILLATELSE FOR TILKNYTNING TIL KOMMUNALT
LEDNINGSNETT FOR EIENDOMMEN - GNR.47, BNR.13 – SKOGTUN**

Saken er behandlet som saksnr 52/17.

De underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

1. Søknad om tillatelse til tiltak mottatt 21.08.2017 for sanitærinstallasjoner godkjennes med forbehold om at plan- og bygningsloven med forskrifter etterfølges.
2. Tiltaket må ikke påføre skade på Energi verkets kabel- og ledningsnett.
3. Der trase går over annens eiendom skal det foreligge grunneieravtale.
4. Eksisterende avløpsanlegg skal saneres. Det skal tømmes av kommunens tømme firma og graves opp. Alternativt skal det tømmes, frakobles og fylles med singel.
5. Ny spillvannsledning må tilknyttes kommunal spillvannsledning, og vannledning til kommunal hovedvannledning.

Postadresse/Besøksadresse , 1798 AREMARK	Telefon 69 19 96 00	Bank 1050.07.01329
E-post: www.aremark.kommune.no	Org.nr 940875560	

6. Gjeldende kommunalt saniterreglement med beskrivelse for trykkavlospunkt for Aremark må etterfølges. Det må monteres tilbakeslagsventil på avløpsledningen og stoppekran. Samt stoppekran på vannledning.
7. **Overvann, reint drens-/takvann, kan ikke ledes inn i spillvannsledningen.**
8. F. Jørgensen AS godkjennes for omsøkte ansvarsområder.
9. Ved endring av ansvarsforhold må det sendes inn søknad til kommunen.
10. Kommunen skal varsles når arbeidet settes i gang og det må sendes inn søknad om ferdigattest med sluttført gjennomføringsplan når tiltaket er utført.
11. Riktige kart, beskrivelse og tegninger av va-anlegg må sendes inn til kommunen. FDV må overleveres til tiltakshaver.
12. Det må være utstedt ferdigattest eller evt. brukstillatelse av kommunen før anlegget tas i bruk.
13. Dersom det installeres vannmåler, skal det sendes inn vannmålerskjema til kommunen.

Saken refereres i plan- og utviklingsutvalget.

Vedtaket kan påklages til kommunen. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kom frem.

Saksutredning:

Tiltaket omfatter tilkobling av vann- og avløpsledning (spillvann) fra eksisterende bebyggelse til kommunal ledningsnett.

Det er to bygninger på eiendommen, ett våningshus og garasje. Ny spillvann- og vannledning legges mot nord/øst der de blir koblet sammen med vann- og avløpsledningen i fra eiendom gnr. 47 bnr. 9 ned til påkoblingspunkt til det kommunale ledningsnettet.

Fra ny pumpestasjon (LPS-pumpe) legges det 40 mm trykkledning ut til påkoblingspunktet på kommunal spillvannsledning. Og ny 32 pel vannledning fra husvegg til påkoblingspunktet.

Da huset har kommunalt vann fra før og kommunen vil at abonnent tilkobles ny kommunal vannledning – da gammel vannledning skal kobles ut, vises det til vedlegg om hvordan dette skal løses.

Kravliste for tilkobling av privat ledning til kommunalt ledningssystem i Aremark kommune må etterfølges. Det må monteres tilbakeslagsventil.

Overvannet kan ikke ledes inn i spillvannsledningen. Overvannsledning internt på tomt er frittatt søknad til kommunen. Overvannet (reint tak- drensvann) kan slippes til terreng der dette er hensiktsmessig, men kan ikke ledes inn på nabotomt eller eiendom.

Det er ikke varslet nabøer og dette er ikke nødvendig for dette tiltaket. Grøfting er ikke søknadspliktig.

Naturmangfoldsloven.

Kommunen har vurdert inngrepet i forhold til naturmangfoldsloven og det er ingen registreringer av sjeldne planter eller natertyper for det aktuelle området.

Forurensset grunn.

Det er ikke kjent til forurensset grunn i området, men hvis det oppdages forurensing i grunnen må arbeidet stanses og dette behandles videre i samsvar med forurensingsforskriften.

Forurensede masser må behandles som avfall og evt. kan det utarbeides en tiltaksplan.

Kulturminner i grunnen.

Det er viktig at den ansvarlige for byggingen merker seg meldeplikten etter kulturminneloven § 8. Dersom det under arbeidets gang oppdages automatisk fredete kulturminner skal arbeidet straks stanses og Fylkeskonservatoren varsles, jf. Lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kulturminneloven) § 8, annet ledd.

Det foreligger gjennomføringsplan datert 26.6.2017. Denne bekrefter med dato henvisning at det foreligger samsvarserklæring for prosjekteringen, som bekrefter at det ikke er gjenstående arbeider innenfor ansvarsområdet som er til hinder for å gi igangsettingstilatelse.

F. Jørgensen AS, org.nr 952183728 søker ansvarsrett for SØK, PRO, UTF for utvendig spillvannsledning i tiltaksklasse 1.

Foretaket har sentral godkjenning 19.01.2020 og denne omfatter utførelse og prosjektering av sanitærinstallasjoner i kl. 2.

Det må sendes inn søknad om ferdigattest med sluttført gjennomføringsplan når tiltaket er ferdig utført. Tegninger, kart og beskrivelse av va-anlegget må sendes inn til kommunen. FDV dokumentasjon må være overlevert til til takshaver.

Kommunen må ha utstedt brukstillatelse før anlegget tas i bruk. Ferdigattest kan utstedes når det ikke er feil eller mangler ved tiltaket og dette er dokumentert på sluttført gjennomføringsplan fra ansvarlig søker.

Med hilsen

Maiken Balder
VA-ingeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Vedlegg

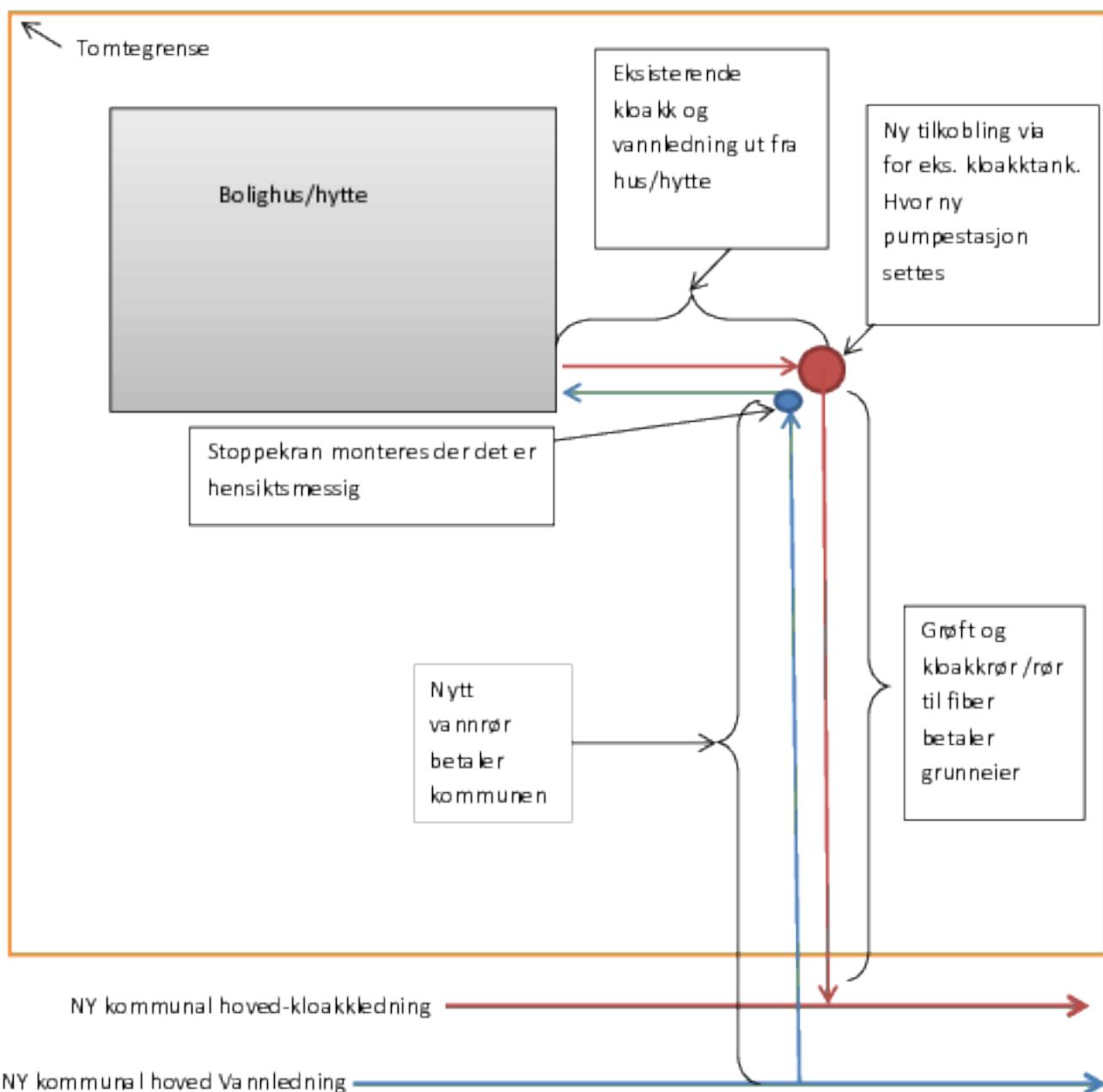
- 1 VANN_fra eksisterende kommunalt ledning til ny kommunal vannledning
- 2 Kravliste for tilkobling av privat ledning til kommunalt ledningsnett i Aremark kommune_red5

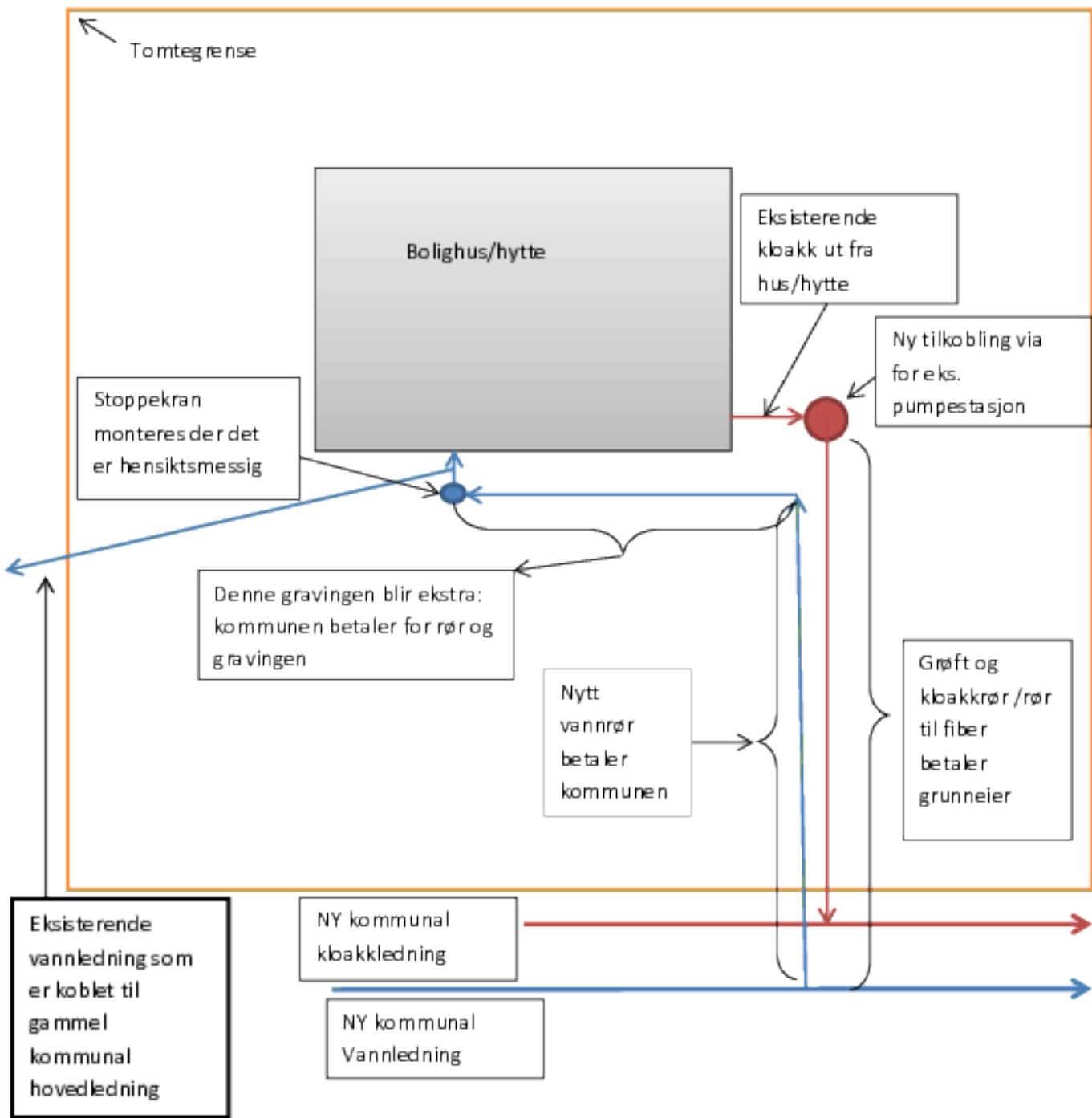
Tilkobling fra eksisterende kommunalt vannledning til ny communal vannledning:

- Før start skal dette godkjennes av kommunen ved Maiken Balder tlf. 911 20 667, samt tegning og bilder for dokumentasjon.
- Kommunale tilkoblinger på vann skal alltid ha stoppekran.
- Nedlegging og tilkobling av rør både i hus og til stoppekran må gjøres av godkjent fagpersonell.
- Kostnader for rør og stoppekran på vannledning sendes til kommunen av ansvarlig rørlegger/entreprenør.

Eksempel nr. 1 bildet under

Eksempel 2

Kravliste for tilkobling av privat ledning til kommunalt ledningssystem i Aremark kommune

Følgende krav settes til etablering av vannforsyning- og trykkavløpssystemet som stikkledning:

- Det må innhentes nødvendige tillatelser for valgt ledningstrase, kommunens søknadsskjema skal brukes. Dette gjelder blant annet søknader ihht plan og bygningsloven og grunneieravtaler for ledning over annen manns grunn.
- Det skal etableres stoppekraner for både vann og avløp. Disse skal markeres med AVK-gategutt eller tilsvarende. Stoppekranene skal beskyttes med beløng-ring og lokk. Kranene skal være merket med V – for vann, og A – for avløp.

- Det anbefales å ha vannstopp med magnetventil. Det skal legges til rette for at det kan monteres vannmåler til hver hytte/bolig i fremtiden.
- Aremark kommune krever en type pumper for alle boliger/hytter. Det er derfor inngått avtale med en pumpeleverandør, Skandinaviske kommunalteknikk og LPS-pumper. Alle skal derfor kjøpe pumpene fra Aremark kommune. Alle anlegg må planlegges, prosjekteres og dimensjoneres ihht. valgt pumpetype (LPS).
- Det må sikres at det er nok strøm til å forsyne pumpestasjonen.
- Alle arbeider skal utføres av godkjent entreprenør/rørlegger/elektriker. Utførende skal levere forvaltnings-, drifts- og vedlikeholds instrukser (FDV-dokumentasjon) til pumpeeier etter at arbeidene er ferdig utført.
- Det skal ikke slippes regnvann/overvann/dren fra huset inn på avløpsledningene.
- Alle hytter og boliger skal ha LPS Tilbakeslagsventil.

F JØRGENSEN AS

Jernbanegata 10
1767 HALDEN**Deleget vedtak**

Vedtak nr 53/17

Deleget TEKN

Vår ref:
2017/1278-2544/2017**Saksbehandler:**
Maiken Balder**Dato:**
24.08.2017

Tiltakshaver:	Hans Øyvind Willy Solberg, Aremarkveien 1688, 1798	
Tiltakets art:	Tilknytning til kommunalt vann- og avløp	
Ansvarlig søker:		Bruksområdet:
F JØRGENSEN AS, Jernbanegata 10, 1767 HALDEN		Ansvarsområde:

Melding om deleget vedtak**TILLATELSE FOR TILKNYTNING TIL KOMMUNALT
LEDNINGSNETT FOR EIENDOMMEN - GNR.47, BNR.16 – MOSSRØD**

Saken er behandlet som saksnr 53/17.

De underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

1. Søknad om tillatelse til tiltak mottatt 21.08.2017 for sanitærinstallasjoner godkjennes med forbehold om at plan- og bygningsloven med forskrifter etterfølges.
2. Tiltaket må ikke påføre skade på Energi verkets kabel- og ledningsnett.
3. Der trase går over annens eiendom skal det foreligge grunneieravtale.
4. Eksisterende avløpsanlegg skal saneres. Det skal tømmes av kommunens tømme firma og graves opp. Alternativt skal det tømmes, frakobles og fylles med singel.
5. Ny spillvannsledning må tilknyttes kommunal spillvannsledning, og vannledning til kommunal hovedvannledning.

Postadresse/Besøksadresse , 1798 AREMARK	Telefon 69 19 96 00	Bank 1050.07.01329
E-post: www.aremark.kommune.no	Org.nr 940875560	

6. Gjeldende kommunalt saniterreglement med beskrivelse for trykkavlospunkt for Aremark må etterfølges. Det må monteres tilbakeslagsventil på avløpsledningen og stoppekran. Samt stoppekran på vannledning.
7. **Overvann, reint drens-/takvann, kan ikke ledes inn i spillvannsledningen.**
8. F. Jørgensen AS godkjennes for omsøkte ansvarsområder.
9. Ved endring av ansvarsforhold må det sendes inn søknad til kommunen.
10. Kommunen skal varsles når arbeidet settes i gang og det må sendes inn søknad om ferdigattest med sluttført gjennomføringsplan når tiltaket er utført.
11. Riktige kart, beskrivelse og tegninger av va-anlegg må sendes inn til kommunen. FDV må overleveres til tiltakshaver.
12. Det må være utstedt ferdigattest eller evt. brukstillatelse av kommunen før anlegget tas i bruk.
13. Dersom det installeres vannmåler, skal det sendes inn vannmålerskjema til kommunen.

Saken refereres i plan- og utviklingsutvalget.

Vedtaket kan påklages til kommunen. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kom frem.

Saksutredning:

Tiltaket omfatter tilkobling av vann- og avløpsledning (spillvann) fra eksisterende bebyggelse til kommunal ledningsnett.

Det er to bygninger på eiendommen, ett våningshus og garasje. Ny spillvann- og vannledning legges mot sør/øst der vann- og avløpsledning kobles sammen med vann – og avløpsledningen i fra eiendom gnr. 47 bnr. 1 ned til påkoblingspunktet på det kommunale ledningsnettet.

Fra pumpestasjon (LPS-pumpe) legges det 40 mm trykkledning og trykkledning fra pumpestasjon ut til påkoblingspunktet på communal spillvannsledning. Og ny 32 pel vannledning fra husvegg til påkoblingspunktet.

Kravliste for tilkobling av privat ledning til kommunalt ledningssystem i Aremark kommune må etterfølges. Det må monteres tilbakeslagsventil.

Overvannet kan ikke ledes inn i spillvannsledningen. Overvannsledning internt på tomt er frittatt søknad til kommunen. Overvannet (reint tak- drensvann) kan slippes til terreng der dette er hensiktsmessig, men kan ikke ledes inn på nabotomt eller eiendom.

Det er ikke varslet naboer og dette er ikke nødvendig for dette tiltaket. Grøfting er ikke søknadspliktig.

Naturmangfoldsloven.

Kommunen har vurdert inngrepene i forhold til naturmangfoldsloven og det er ingen registreringer av sjeldne planter eller natertyper for det aktuelle området.

Forurensset grunn.

Det er ikke kjent til forurensset grunn i området, men hvis det oppdages forurensing i grunnen må arbeidet stanses og dette behandles videre i samsvar med forurensingsforskriften. Forurensede masser må behandles som avfall og evt. kan det utarbeides en tiltaksplan.

Kulturminner i grunnen.

Det er viktig at den ansvarlige for byggingen merker seg meldeplikten etter kulturminneloven § 8. Dersom det under arbeidets gang oppdages automatisk fredete kulturminner skal arbeidet straks stanses og Fylkeskonservatoren varsles, jf. Lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kulturminneloven) § 8, annet ledd.

Det foreligger gjennomføringsplan datert 26.6.2017. Denne bekrefter med dato henvisning at det foreligger samsvarserklæring for prosjekteringen, som bekrefter at det ikke er gjenstående arbeider innenfor ansvarsområdet som er til hinder for å gi igangsettingstilatelse.

F. Jørgensen AS, org.nr 952183729 søker ansvarsrett for <SØK, PRO, UTF> for utvendig spillvannsledning i tiltaksklasse 1.

Foretaket har sentral godkjenning 19.01.2020 og denne omfatter utførelse og prosjektering av sanitærinstallasjoner i kl. 2.

Det må sendes inn søknad om ferdigattest med sluttført gjennomføringsplan når tiltaket er ferdig utført. Tegninger, kart og beskrivelse av va-anlegget må sendes inn til kommunen. FDV dokumentasjon må være overlevert til tiltakshaver.

Kommunen må ha utstedt brukstilatelse før anlegget tas i bruk. Ferdigattest kan utstedes når det ikke er feil eller mangler ved tiltaket og dette er dokumentert på sluttført gjennomføringsplan fra ansvarlig søker.

Med hilsen

Maiken Balder
VA ingeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Vedlegg

- 1 Kravliste for tilkobling av privat ledning til kommunalt ledningsnett i Aremark kommune_reds
- 2 VANN_fra eksisterende kommunalt ledning til ny kommunal vannledning

Kravliste for tilkobling av privat ledning til kommunalt ledningssystem i Aremark kommune

Følgende krav settes til etablering av vannforsyning- og trykkavløpssystemet som stikkledning:

- Det må innhentes nødvendige tillatelser for valgt ledningstrase, kommunens søknadsskjema skal brukes. Dette gjelder blant annet søknader ihht plan og bygningsloven og grunneieravtaler for ledning over annen manns grunn.
- Det skal etableres stoppekraner for både vann og avløp. Disse skal markeres med AVK-gategutt eller tilsvarende. Stoppekranene skal beskyttes med beløng-ring og lokk. Kranene skal være merket med V – for vann, og A – for avløp.

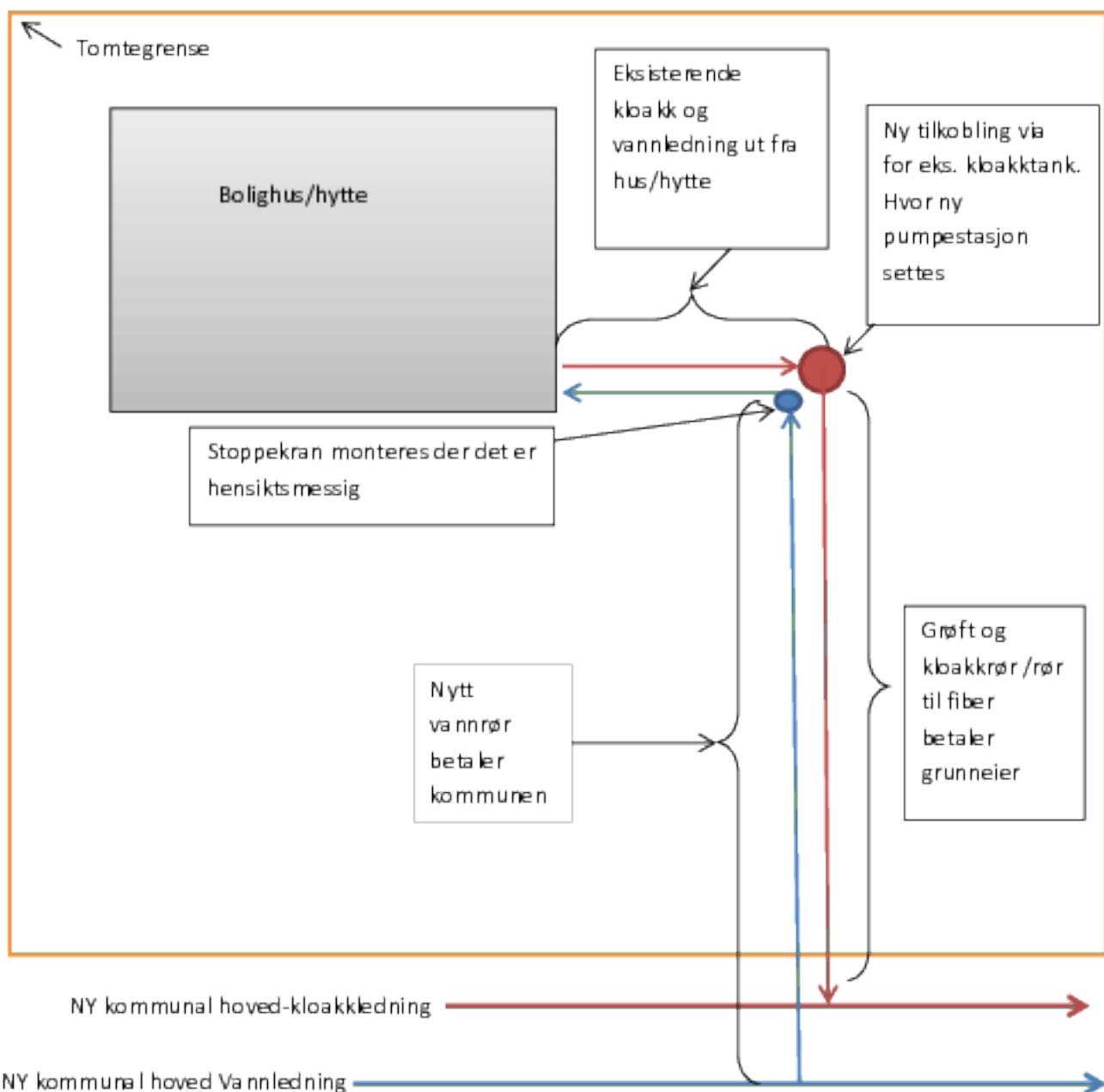

- Det anbefales å ha vannstopp med magnetventil. Det skal legges til rette for at det kan monteres vannmåler til hver hytte/bolig i fremtiden.
- Aremark kommune krever en type pumper for alle boliger/hytter. Det er derfor inngått avtale med en pumpeleverandør, Skandinaviske kommunalteknikk og LPS-pumper. Alle skal derfor kjøpe pumpene fra Aremark kommune. Alle anlegg må planlegges, prosjekteres og dimensjoneres ihht. valgt pumpetype (LPS).
- Det må sikres at det er nok strøm til å forsyne pumpestasjonen.
- Alle arbeider skal utføres av godkjent entreprenør/rørlegger/elektriker. Utførende skal levere forvaltnings-, drifts- og vedlikeholds instrukser (FDV-dokumentasjon) til pumpeeier etter at arbeidene er ferdig utført.
- Det skal ikke slippes regnvann/overvann/dren fra huset inn på avløpsledningene.
- Alle hytter og boliger skal ha LPS Tilbakeslagsventil.

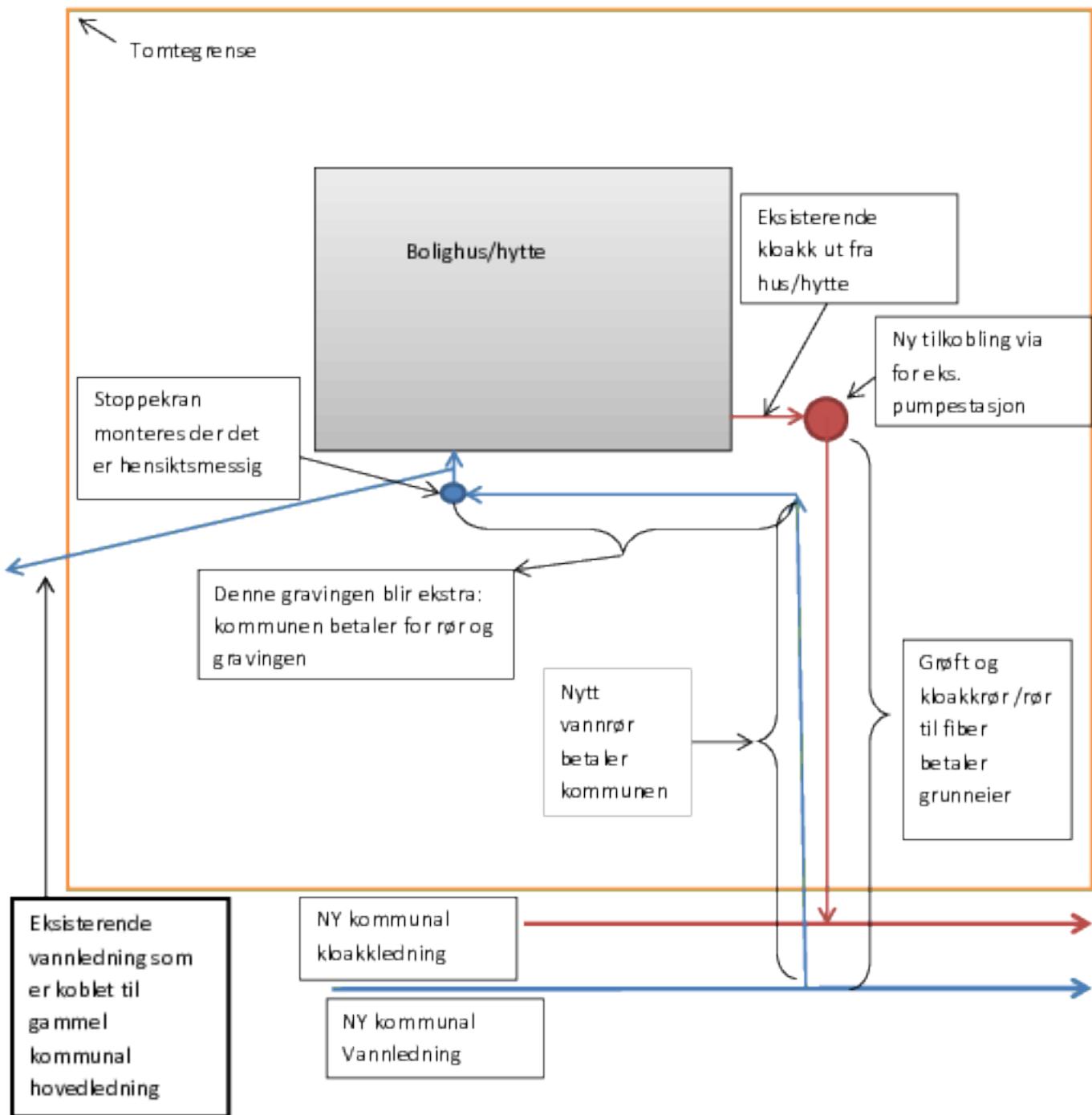
Tilkobling fra eksisterende kommunalt vannledning til ny communal vannledning:

- Før start skal dette godkjennes av kommunen ved Maiken Balder tlf. 911 20 667, samt tegning og bilder for dokumentasjon.
- Kommunale tilkoblinger på vann skal alltid ha stoppekran.
- Nedlegging og tilkobling av rør både i hus og til stoppekran må gjøres av godkjent fagpersonell.
- Kostnader for rør og stoppekran på vannledning sendes til kommunen av ansvarlig rørlegger/entreprenør.

Eksempel nr. 1 bildet under

Eksempel 2

F JØRGENSEN AS

Jernbanegata 10
1767 HALDEN**Delegert vedtak**

Vedtak nr 54/17

Deleget TEKN

Vår ref:
2017/1276-2545/2017**Saksbehandler:**
Maiken Balder**Dato:**
24.08.2017

Tiltakshaver:	Tommy Solberg, Aremarkveien 1686, 1798 Aremark	
Tiltakets art:	Tilknytning til kommunalt vann- og avløp	Bruksområet
Ansvarlig søker:	F JØRGENSEN AS, Jernbanegata 10, 1767 HALDEN	Ansvarsområde:

Melding om delegert vedtak**TILLATELSE FOR TILKNYTNING TIL KOMMUNALT
LEDNINGSNETT FOR EIENDOMMEN - GNR.47, BNR.1 – MOSSERØD**

Saken er behandlet som saksnr 54/17.

De underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

1. Søknad om tillatelse til tiltak mottatt 21.08.2017 for sanitærinstallasjoner godkjennes med forbehold om at plan- og bygningsloven med forskrifter etterfølges.
2. Tiltaket må ikke påføre skade på Energi verkets kabel- og ledningsnett.
3. Der trase går over annens eiendom skal det foreligg grunneieravtale.
4. Eksisterende avløpsanlegg skal saneres. Det skal tømmes av kommunens tømme firma og graves opp. Alternativt skal det tømmes, frakobles og fylles med singel.
5. Ny spillvannsledning må tilknyttes kommunal spillvannsledning, og vannledning til kommunal hovedvannledning.

Postadresse/Besøksadresse , 1798 AREMARK	Telefon 69 19 96 00	Bank 1050.07.01329
E-post: www.aremark.kommune.no	Org.nr 940875560	

6. Gjeldende kommunalt saniterreglement med beskrivelse for trykkavlospunkt for Aremark må etterfølges. Det må monteres tilbakeslagsventil på avløpsledningen og stoppekran. Samt stoppekran på vannledning.
7. **Overvann, reint dren-/-takvann, kan ikke ledes inn i spillvannsledningen.**
8. F. Jørgensen AS godkjennes for omsøkte ansvarsområder.
9. Ved endring av ansvarsforhold må det sendes inn søknad til kommunen.
10. Kommunen skal varsles når arbeidet settes i gang og det må sendes inn søknad om ferdigattest med sluttført gjennomføringsplan når tiltaket er utført.
11. Riktige kart, beskrivelse og tegninger av va-anlegg må sendes inn til kommunen. FDV må overleveres til tiltakshaver.
12. Det må være utstedt ferdigattest eller evt. brukstillatelse av kommunen før anlegget tas i bruk.
13. Dersom det installeres vannmåler, skal det sendes inn vannmålerskjema til kommunen.

Saken refereres i plan- og utviklingsutvalget.

Vedtaket kan påklages til kommunen. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kom frem.

Saksutredning:

Tiltaket omfatter tilkobling av vann- og avløpsledning (spillvann) fra eksisterende bebyggelse til kommunal ledningsnett.

Det er tre bygninger på eiendommen, ett våningshus, garasje og ett landbrukshus. Ny spillvann- og vannledning legges mot sør/øst der vann- og avløpsledning kobles sammen med vann- og avløpsledning i fra eiendom gnr. 47, bnr. 16 videre ned til påkoblingspunktet på det kommunale ledningsnettet.

Fra pumpestasjon (LPS-pumpe) legges det 40mm trykkledning ut til påkoblingspunktet på kommunal spillvannsledning. Og ny 32 pel vannledning fra husvegg til påkoblingspunktet.

Da huset har kommunalt vann fra før og kommunen vil at abonnent tilkobles ny kommunal vannledning – da gammel vannledning skal kobles ut, vises det til vedlegg om hvordan dette skal løses.

Kravliste for tilkobling av privat ledning til kommunalt ledningssystem i Aremark kommune må etterfølges. Det må monteres tilbakeslagsventil.

Overvannet kan ikke ledes inn i spillvannsledningen. Overvannsledning internt på tomt er frittatt søknad til kommunen. Overvannet (reint tak- drensvann) kan slippes til terreng der dette er hensiktsmessig, men kan ikke ledes inn på nabotomt eller eiendom.

Det er ikke varslet naboer og dette er ikke nødvendig for dette tiltaket. Grøfting er ikke søknadspliktig.

Naturmangfoldsloven.

Kommunen har vurdert inngrepet i forhold til naturmangfoldsloven og det er ingen registreringer av sjeldne planter eller natertyper for det aktuelle området.

Forurensset grunn.

Det er ikke kjent til forurensset grunn i området, men hvis det oppdages forurensing i grunnen må arbeidet stanses og dette behandles videre i samsvar med forurensingsforskriften.

Forurensede masser må behandles som avfall og evt. kan det utarbeides en tiltaksplan.

Kulturminner i grunnen.

Det er viktig at den ansvarlige for byggingen merker seg meldeplikten etter kulturminneloven § 8. Dersom det under arbeidets gang oppdages automatisk fredete kulturminner skal arbeidet straks stanses og Fylkeskonservatoren varsles, jf. Lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kulturminneloven) § 8, annet ledd.

Det foreligger gjennomføringsplan datert 26.6.2017. Denne bekrefter med dato henvisning at det foreligger samsvarserklæring for prosjekteringen, som bekrefter at det ikke er gjenstående arbeider innenfor ansvarsområdet som er til hinder for å gi igangsettingstilatelse.

F. Jørgensen AS, org.nr 952183729 søker ansvarsrett for SØK, PRO, UTF for utvendig spillvannsledning i tiltaksklasse 1.

Foretaket har sentral godkjenning 19.01.2020 og denne omfatter utførelse og prosjektering av sanitærinstallasjoner i kl. 2.

Det må sendes inn søknad om ferdigattest med sluttført gjennomføringsplan når tiltaket er ferdig utført. Tegninger, kart og beskrivelse av va-anlegget må sendes inn til kommunen. FDV dokumentasjon må være overlevert til til takshaver.

Kommunen må ha utstedt brukstillatelse før anlegget tas i bruk. Ferdigattest kan utstedes når det ikke er feil eller mangler ved tiltaket og dette er dokumentert på sluttført gjennomføringsplan fra ansvarlig søker.

Med hilsen

Maiken Balder
VA ingeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Vedlegg

- 1 Kravliste for tilkobling av privat ledning til kommunalt ledningsnett i Aremark kommune_red5
- 2 VANN_fra eksisterende kommunalt ledning til ny kommunal vannledning

Kravliste for tilkobling av privat ledning til kommunalt ledningssystem i Aremark kommune

Følgende krav settes til etablering av vannforsyning- og trykkavløpssystemet som stikkledning:

- Det må innhentes nødvendige tillatelser for valgt ledningstrase, kommunens søknadsskjema skal brukes. Dette gjelder blant annet søknader ihht plan og bygningsloven og grunneieravtaler for ledning over annen manns grunn.
- Det skal etableres stoppekraner for både vann og avløp. Disse skal markeres med AVK-gategutt eller tilsvarende. Stoppekranene skal beskyttes med beløng-ring og lokk. Kranene skal være merket med V – for vann, og A – for avløp.

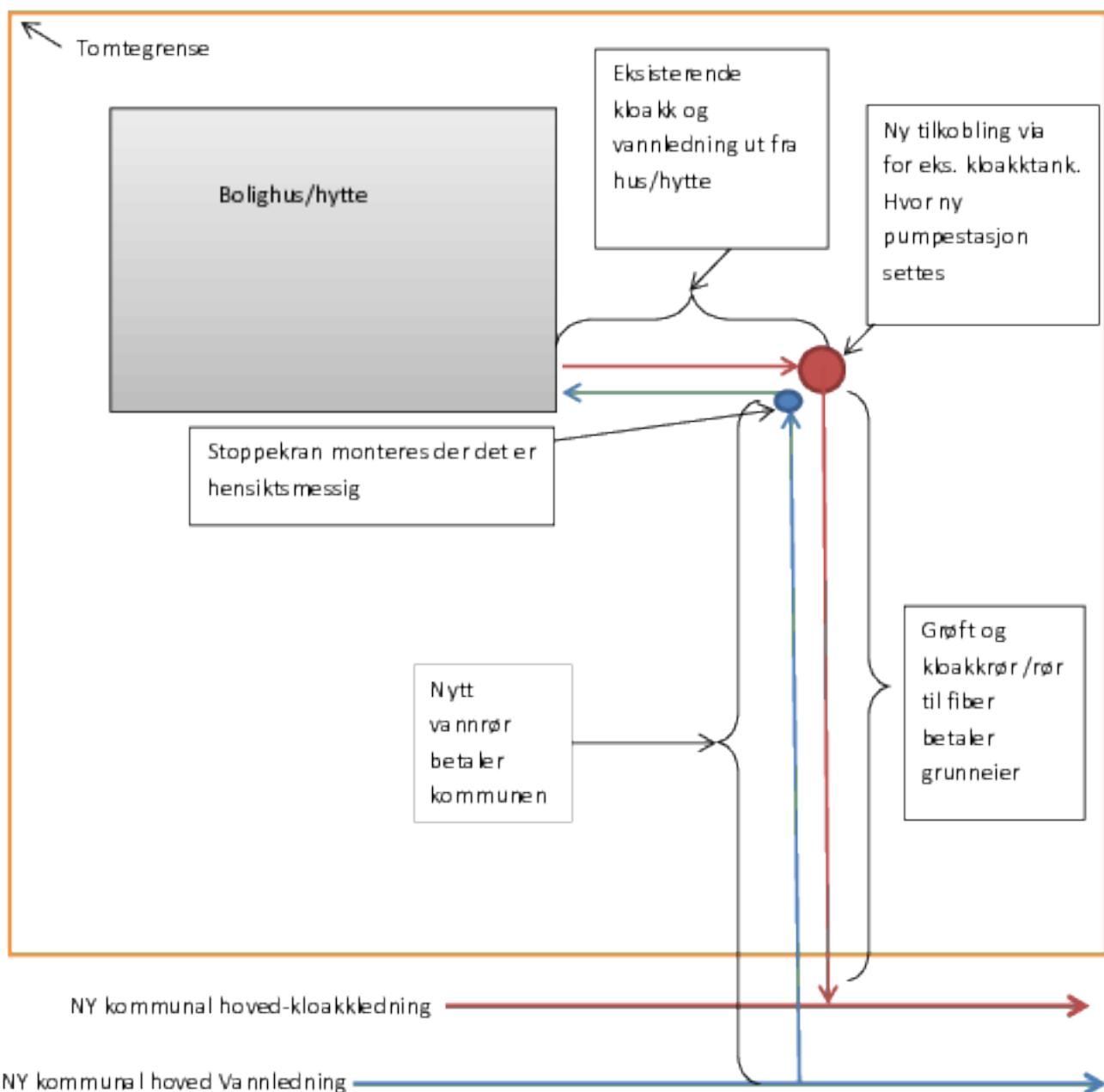

- Det anbefales å ha vannstopp med magnetventil. Det skal legges til rette for at det kan monteres vannmåler til hver hytte/bolig i fremtiden.
- Aremark kommune krever en type pumper for alle boliger/hytter. Det er derfor inngått avtale med en pumpeleverandør, Skandinaviske kommunalteknikk og LPS-pumper. Alle skal derfor kjøpe pumpene fra Aremark kommune. Alle anlegg må planlegges, prosjekteres og dimensjoneres ihht. valgt pumpetype (LPS).
- Det må sikres at det er nok strøm til å forsyne pumpestasjonen.
- Alle arbeider skal utføres av godkjent entreprenør/rørlegger/elektriker. Utførende skal levere forvaltnings-, drifts- og vedlikeholds instrukser (FDV-dokumentasjon) til pumpeeier etter at arbeidene er ferdig utført.
- Det skal ikke slippes regnvann/overvann/dren fra huset inn på avløpsledningene.
- Alle hytter og boliger skal ha LPS Tilbakeslagsventil.

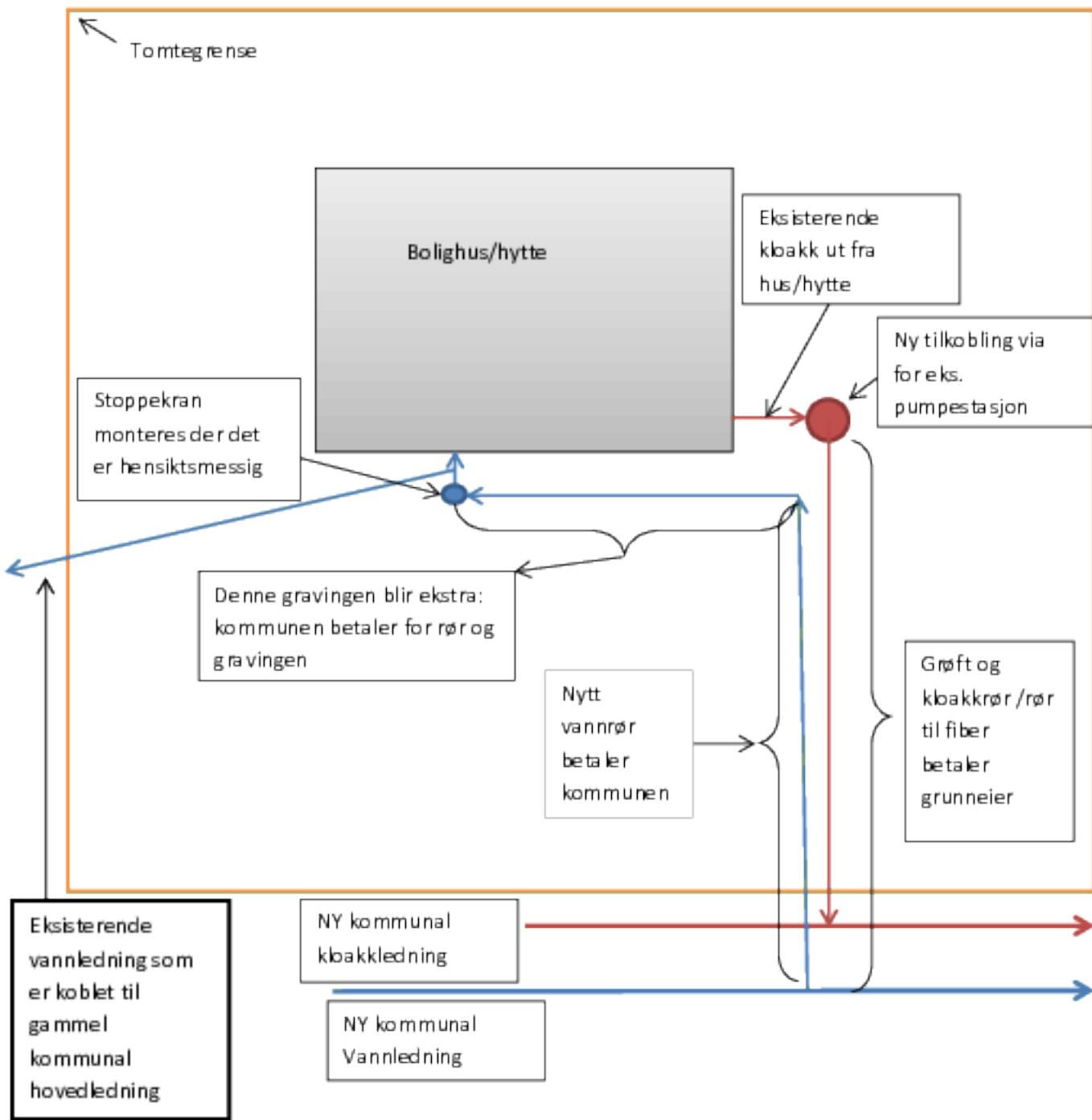
Tilkobling fra eksisterende kommunalt vannledning til ny communal vannledning:

- Før start skal dette godkjennes av kommunen ved Maiken Balder tlf. 911 20 667, samt tegning og bilder for dokumentasjon.
- Kommunale tilkoblinger på vann skal alltid ha stoppekran.
- Nedlegging og tilkobling av rør både i hus og til stoppekran må gjøres av godkjent fagpersonell.
- Kostnader for rør og stoppekran på vannledning sendes til kommunen av ansvarlig rørlegger/entreprenør.

Eksempel nr. 1 bildet under

Eksempel 2

Deleget vedtak

Vedtak nr 16/17

Deleget TEKN

Byggmester Nils Dangstorp

Førrisdalveien 220
1890 RAKkestad**Vår ref:**
2017/587-760/2017**Saksbehandler:**
Finn Lindblad**Dato:**
16.05.2017

Gnr:	Bnr:	Eiendom
23	54	Åkeberg
Tiltakshaver:		
Alf Gunnar Høstmark		
Tiltakets art:		Bruksareal
Tilbygg og påbygg på enebolig		27,3 m ²
Ansvarlig søker:		Ansvarsområde:
Byggmester Nils Dangstorp		Hele tiltaket

VEDTAK:

1. Søknad om tillatelse til tiltak datert 15.05.2017 godkjennes med forbehold om at plan- og bygningsloven med forskrifter etterfølges.
2. Tiltaket må ikke oppføres i strid med avstandsbestemmelserne for energiverkets kabel og ledningsnett.
3. Bygningen må ha en farge og materialbruk som harmonerer med omkringliggende boligbebyggelse.
4. Det foreligger erklæring om ansvarsrett fra Byggmester Nils Dangstorp.
5. Det må sendes inn søknad om ferdigattest når tiltaket er ferdig utført.

Saken vil bli referert for Drift og utviklingsutvalget.

Saken er behandlet administrativt etter fullmakt fra rådmannen i h.h.t. delegert myndighet. Vedtaket kan påklages i henhold til forvaltningsloven §29. Frist for klage er 3 uker fra vedtaket er mottatt. Eventuell klage stilles til kommunen ved Plan - miljø og teknisk

Postadresse/Besøksadresse , 1798 AREMARK	Telefon 69 19 96 00	Bank 1050.07.01329
E-post: www.aremark.kommune.no		Org.nr 940875560

Saksopplysninger:

Søknad om tillatelse til tiltak datert 15.05.2017 omfatter tilbygg og påbygg på enebolig. Boligeiendommen befinner ved Skjæraveien i Fosby. Den er på 1116,8 m² og er bebygd med enebolig og garasje.

Tiltaket omfatter ombygging av bolighuset og oppgradering av isolering. Eksisterende bygg har delt saltak hvor den søndre delen er smalere og lavere. Denne delen får nytt og bredere tak, så saltaket blir enhetlig over hele bygningen. Tiltaket omfatter ny terrasse mot vest og ny glassstilbygg med vinterhage til den søndre delen. Bygningen får nytt takoppsett mot vest. Ny terrasse har ett areal på ca 35 m², vinterhage 15 m² bruksareal og bruksarealet i 2 etasjer økes med ca 17 m². Bygningen får nye fasader og ny vindusløsning.

Det er sendt nabovarsel og det foreligger ingen merknader.

Det foreligger skriftlig erklæring fra eier av naboeiendommen i nord gnr 23 bnr 100 hvor det forpliktes å overholde gjeldende minstekrav til avstand mellom bygninger, dvs 8 m og 2 m for mindre uthusbygninger.

Det er dermed ingen krav til brannsikring av bygningen i forbindelse med bygningstiltaket.

Tiltaket omfattes av kommunedelplan for Fosby 2015 og området er vist til boligformål. Det er ingen reguleringsplan for området.

Bestemmelsene til kommunedelplan tillater 25 % tomteutnytting.

Ved tilbygg må energikravene etterfølges for tilbygget, og også for nytt tak.

Søknaden er vedlagt dokumentasjon på energikvaliteter på vinduer og ytterdører.

Det er beregnet 0,89 K/m² W i snitt og selv om maks kravet for nye boliger på 0,8 ikke er etterfulgt, anser kommunen at dette er tilfredsstillende for ombyggingen, jfr pbl § 31 4 som tillater fravikelse av tekniske krav ved bruksendring.

Ved oppvarmet vinterhage gjelder energikravene og ved uoppvarmet tilbygg må eksisterende yttervegg/skillevikonstruksjon med dører og vinduer opprettholdes og/eller oppgraderes.

Tiltaket omfatter utvidet 2 etasje og ny terrasse. Krav i teknisk forskrift til rekksverk og rømningsveier må overholdes når tiltaket utføres.

Alle terrasse, trapper, avsatser o.l. som er høyere enn 0,5 m over terreng må ha forskriftsmessig rekksverk.

I 2 etasje må soverom og oppholdsrom ha forskriftsmessig rømningsvindu eller rømningsvei. Kravene i TEK til fri høyde og bredde på disse vinduene må overholdes, jfr tek 11.13 pkt 3 veil., for boliger i risikoklasse 4.

Det må mint være optisk røykvarsler som dekker alle rom med varig opphold og minst en pr etasje. Brannslukningsutstyr må være forskriftsmessig.

Byggmester Nils Dangstorp org.nr 970247874, har erklæring om ansvarsrett for prosjektering og utførelse av hele bygningstiltaket, dvs prosjektering og utførelse av tømrerarbeider.

For de ansvarsområder som foretaket ikke dekker må det være mottatt erklæring om ansvarsrett i kommunen før den angeldende delen av tiltaket iga ngsettes.

Det må sendes inn søknad om ferdigattest med sluttført gjennomføringsplan og riktige tegninger av hele bygningen når tiltaket er ferdig utført. Riktig bruksareal BRA for hele bygningen ønskes sendt inn til kommunen når tiltaket er utført.

Vi ønsker å minne om følgende:

- Tiltakshaver og ansvarlig foretak må selv påse at arbeidet ikke er i strid med plan- og bygningsloven med forskrifter, kommunens vedtekter, reguleringsplan med bestemmelser eller annet regelverk (for eksempel jordlov, veilov, konsesjonslov etc.)
- Reglene om minsteavstand til veg og nabogrense må overholdes.
- Det gjelder særlig regler om avstander til kraftledninger, kabler, vann og avløpsledninger. Kommer tiltaket for nær disse, kan dette føre til krav om omlegging, evt. flytting / riving.
- Vi ønsker lykke til med arbeidet og står gjerne til tjeneste med ytterligere opplysninger.

Med hilsen

Finn Lindblad
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Kopi til:
Alf Gunnar Høstmark Harlemveien 30
1892 Degernes

STENSETH GRIMSRUD ARKITEKTER AS

Postboks 91
1751 HALDEN**Deleget vedtak**

Vedtak nr 27/17

Deleget TEKN

Vår ref:
2017/607-1055/2017**Saksbehandler:**
Finn Lindblad**Dato:**
30.05.2017

Gnr: 13	Bnr: 3	Eiendom Fnr 3 Lexerød
Tiltaks haver: Nils Loe Lexerød, Forstrøms Vei 31, 1778 Halden		
Tiltakets art: Fritidsbolig		Bruksareal 94,6 m ²
Ansvarlig søker: STENSETH GRIMSRUD ARKITEKTER AS, Postboks 91, 1751 HALDEN		Ansvarsområde: Søk og pro.

VEDTAK:

1. Søknad om rammetillatelse mottatt 18.02.2017 for oppføring av fritidsbolig godkjennes med forbehold om at plan- og bygningsloven med forskrifter etterfølges.
2. Tiltaket må ikke oppføres i strid med avstandsbestemmelserne for energiverkets kabel og ledningsnett.
3. Ny fritidsbolig må etterfølge reguleringsbestemmelse § 2, og bla ha en fargesetting i jordfarger, mørkebrun, grå- eller grønntoner. Tak skal ha tørv, skifergrå eller brun takpapp og eller brun eller mørk grå takstein.
4. Brygge forutsettes etterfølge reguleringsplan og tilpasset bruk for en fritidsbåt ihht reguleringsbestemmelserne. Søknad om tillatelse til tiltak for brygge må sendes inn.
5. SG Arkitekter AS er ansvarlig søker og ihht til gjennomføringsplan datert 16.15.2017 ansvarlig for arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 1.
6. Det må sendes inn søknad om igangsettingstillatelse med ansvarstsetter for utførelse. Erklæring om ansvarstett må foreligge i kommunen før ansvarsområdet igangsettes.
7. Det må foreligge gyldig utslippstillatelse for å ha innlagt vann i bygningen.

Postadresse/Besøksadresse , 1798 AREMARK	Telefon 69 19 96 00	Bank 1050.07.01329
E-post: www.aremark.kommune.no		Org.nr 940875560

8. Bilvei til bygningen er ikke tillatt. Vei må inngå i reguleringsplan for å bli godkjent som ett søknadspliktig tiltak.

Ann Catrin Johansson, teknisk sjef

Saken vil bli referert for Drift og utviklingsutvalget.

Saken er behandlet administrativt etter fullmakt fra rådmannen i h.h.t. delegit myndighet. Ved taket kan påklages i henhold til forvaltningsloven §29. Frist for klage er 3 uker fra vedtaket er mottatt. Eventuell klage stilles til kommunen ved Plan - miljø og teknisk

Saksopplysninger:

Søknad om rammetillatelse mottatt 16.05.2017 omfatter oppføring av ny fritidsbolig i regulert område ved Stora Le.

Eksisterende brakke rives og ny fritidsbolig oppføres. Søknaden omfatter ny brygge.

Fritidsboligen har saltak og ett takoverbygg i vinkel mot sør. Bebygd areal BYA er 110 kvm og bruksareal BRA er 94,6 kvm. Bygningen har store vinduer i endevegg mot sørøst, og liggende panel i ytterkledningene.

Plasseringen er i sørvestlig retning og innenfor regulert område.

Det er varslet naboer og det foreligger ingen merknader.

Tiltaket omfattes av reguleringsplan for Koløy-Denes 2002.

Bestemmelsene tillater i § 2 fritidsbolig i 1 etasje og inntil 95 m² bruksareal, hvorav uthus inntil 15 m². Bebyggelsen må ha saltak med vinkel mellom 15-30 grader.

Punkt 5 setter krav til fargesetting på fritidsbebyggelse, og til takkledningen. Det kreves jordfarger som gir en diskret og tilbaketrukket karakter i landskapet. Det er mørkebrun, grå eller grønntoner. På taket skal det være jordfarger som for eksempel tørv, skifergrå eller brun takpapp, eller brun eller mørk grå takstein.

Området utmarks karakter må ikke endres og trær og busker må tas vare på. Gjerder er ikke tillatt.

Punkt 9 sier at det er tillatt med en brygge og det er samme material og fargevalg som hytten. Størrelsen må være tilpasset formålet som er adkomst for vanlig fritidsbåt.

Bestemmelsene punkt 10 sier også at skoghusværet på stedet skal rives.

Ved påtreff av kultuminner i grunnen må Fylkeskonservatoren i Østfold Fylkeskommune varsles.

Kommunen har ikke avdekket forhold som berører biologisk mangfold. Nyere reguleringsplan anses å ivareta dette lovverket.

For videre behandling må det sendes inn søknad om igangsettingstillatelse. Denne må være vedlagt gjennomføringsplan og ansvarsretter for de ansvarsområder det søkes igangsetting for.

Det må sendes inn søknad om ferdigattest for tiltaket. Riktige tegninger (som bygget) må foreligge i kommunen, Innmålingsdata og riktig situasjonskart må foreligge i kommunen før ferdigattest utstedes.

Vi ønsker å minne om følgende:

- Tiltakshaver og ansvarlig foretak må selv påse at arbeidet ikke er i strid med plan- og bygningsloven med forskrifter, kommunens vedtekter, reguleringsplan med bestemmelser eller annet regelverk (for eksempel jordlov, veilov, konsesjonslov etc.)
- Reglene om minsteavstand til veg og nabogrense må overholdes.
- Det gjelder særlig regler om avstander til kraftledninger, kabler, vann og avløpsledninger. Kommer tiltaket for nær disse, kan dette føre til krav om omlegging, evt. Flytting / riving.
- Vi ønsker lykke til med arbeidet og står gjerne til tjeneste med ytterligere opplysninger.

Med hilsen

Finn Lindblad
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Kopi til:
Nils Loe Lexenød Forstrøms Vei 31

Plan - miljø og teknisk

AREMARK
KOMMUNE

Buskerud Gjenvinning AS

Postboks 104
3301 HOKKSUND

Deleget vedtak

Vedtak nr 39/17

Deleget TEKN

Vår ref:
2017/1109-1870/2017

Saksbehandler:
Finn Lindblad

Dato:
04.07.2017

Gnr:	Bnr:	Eiendom
8	3	Fnr 16
Tiltaks haver:		
Yngvar Honerud, Kalhmmarkroken 4, 4007 Stavanger		
Tiltakets art: Riving		Bruksareal 90 m ²
Ansvarlig søker: Buskerud Gjenvinning AS, ved Per Chr. Vanebo		Ansvarsområde: Hele rivingstiltaket

VEDTAK:

1. Søknad om tillatelse mottatt 13.06.2017 for riving og miljøsanering av brent fritidsbolig godkjennes med forbehold om at plan- og bygningsloven med forskrifter etterfølges.
2. Tiltaket må ikke oppføres i strid med avstandsbestemmelserne for energiverkets kabel og ledningsnett.
3. Området der bygningen befant seg må utbedres og istandsettes så det ikke kan oppstå fare eller ulemper for omgivelsene.
4. Buskerud Gjenvinning AS org.nr 983 784 186 SG er ansvarlig søker og ansvarlig for utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1.
5. Det må sendes inn søknad om ferdigattest når tiltaket er ferdig utført.

Saken vil bli referert for Drift- og utviklingsutvalget.

Saken er behandlet administrativt etter fullmakt fra rådmannen i h.h.t. delegert myndighet. Vedtaket kan påklages i henhold til forvaltningsloven §29. Frist for klage er 3 uker fra vedtaket er mottatt. Eventuell klage stilles til kommunen ved Plan - miljø og teknisk

Postadresse/Besøksadresse , 1798 AREMARK	Telefon 69 19 96 00	Bank 1050.07.01329
E-post: www.aremark.kommune.no		Org.nr 940875560

Saksopphysninger:

Søknad om tillatelse til tiltak omfatter riving av restene av ned brent hytte og håndtering av avfall. Eiendommen befinner seg i Skjulstad hyttefelt og søknad oppgir at bygningen var på 90 kvm bta. Søknaden sier at bygningen har omfattende skader og bør av sikkerhetshensyn og hensyn til naboer fjernes så snart som mulig.

Det er varslet naboer og det foreligger ingen merknader.

Det bekreftes i søknaden at eiendommen er fri for økonomiske heftelser.

Tiltaket omfattes av reguleringsplan for Skjulstad hyttefelt 2000-03, med endringer i 2009.

Bestemmelsene tillater en fritidsbolig i 1 etasje og inntil 90 m² grunnflate og evt ett uthus inntil 5 m². Plankartet viser byggeforbudssone El-ledning vest på tomten.

Eksisterende vegetasjon må forsøkes bevart.

Rivingstiltaket berører lite reguleringsplanen, og ny fritidsbolig vil etter søknad kunne bli tillatt oppført på eiendommen innenfor det reguleringsplan tillater.

Det foreligger etklæring om ansvarstrett fra Buskerud Gjenvinning AS org.nr 983 784 186 SG, og denne dekker ansvarlig søker og utførelse av riving og miljøsanering i tiltaks klasse 1. Det foreligger gjennomføringsplan for rivingstiltaket.

Foretaket har sentral god kjemning for ansvarsområdet (20.06.2019).

Under rivingen bør bestemmelsenes krav til å bevare eksisterende vegetasjon overholdes så langt det er mulig.

Ved påtreff av kultuminnet i grunnen må Fylkeskonservatoren i Østfold Fylkeskommune varsles.

Det må sendes inn søknad om ferdigattest med slutført gjennomføringsplan når tiltaket er ferdig utført.

Vi ønsker å minne om følgende:

- Tiltakshaver og ansvarlig foretak må selv påse at arbeidet ikke er i strid med plan- og bygningsloven med forskrifter, kommunens vedtekter, reguleringsplan med bestemmelser eller annet regelverk (for eksempel jordlov, veilov, konsesjonslov etc.)
- Reglene om minsteavstand til veg og nabolgrense må overholdes.
- Det gjelder særlig regler om avstander til kraftledninger, kabler, vann og avløpsledninger. Kommer tiltaket for nær disse, kan dette føre til krav om omlegging, evt. Flytting / riving.
- Vi ønsker lykke til med arbeidet og står gjerne til tjeneste med ytterligere opplysninger.

Med hilsen

Finn Lindblad
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Jan Erik Lunde

Bjørkebekkveien 901
1798 AREMARK**Deleget vedtak**

Vedtak nr 45/17

Deleget TEKN

Vår ref:
2017/1094-1962/2017**Saksbehandler:**
Finn Lindblad**Dato:**
11.07.2017

Gnr:	Bnr:	Eiendom
37	30	
Tiltakshaver: Jan Erik Lunde, Bjørkebekkveien 901, 1798 Aremark		
Tiltakets art: Boligrom i kjeller i enebolig.		Bruksareal 0 m ²
Ansvarlig søker: INGENIØRFIRMA KNOBEL AS, Hofgårdløkkveien 6, 1777 HALDEN		Ansvarsområde: Tiltakshaver dekker hele tiltaket

VEDTAK:

1. Søknad om tiltak uten ansvarsrett mottatt 01.04.2017 for bruksendring av kjeller i enebolig til boligrom godkjennes med forbehold om at plan- og bygningsloven med forskrifter etterfølges.
2. Tiltaket må ikke oppføres i strid med avstandsbestemmelserne for energiverkets kabel og ledningsnett.
3. Bygningen kan kun benyttes som enebolig. Det må sendes ny søknad for selvstendig boenhet i kjeller.
4. Fravikelse av gjeldende tekniske krav i forhold til forskriftskrav når bygget ble oppført godkjennes. Rømningsvinduer må opprettholdes som angitt og om mulig ha frihøyde på 0,6 m. Det må være tilfredsstillende ventilasjon av boligrom, og avtrekk i bad og kjøkken.
5. Tiltakshaver må sørge for at vilkår og teknisk forskrift etterfølges.
6. Det må sendes inn søknad om ferdigattest når tiltaket er ferdig utført.

Postadresse/Besøksadresse , 1798 AREMARK	Telefon 69 19 96 00	Bank 1050.07.01329
E-post: www.aremark.kommune.no		Org.nr 940875560

Saken er behandlet administrativt etter fullmakt fra rådmannen i h.h.t. delegert myndighet. Vedtaket kan påklages i henhold til forvaltningsloven §29. Frist for klage er 3 uker fra vedtaket er mottatt. Eventuell klage stilles til kommunen ved Plan - miljø og teknisk

Saksopplysninger:

Søknad om tiltak uten ansvarsrett mottatt 01.07.2017 omfatter tillatelse for boligrom i kjeller på eksisterende enebolig.

Eneboligen som er godkjent oppført i 2009 er i to etasjer og med kjeller. Kjelleren som har ett bruksareal på 81 m² har egen inngang i øst. Innvendig er det åpent trapperom mellom etasjene. Etter tiltaket er utført inneholder kjelleren stue, kjøkken, soverom, bad, gang og bod.

Det er sendt nabovarsel og det foreligger samtykke.

Tiltaket om fattes av kommuneplanens arealdel og er i LNF sone med adgang til spredt boligbygging. Mindre byggearbeider på eksisterende boligbebyggelse er tillatt.

Bestemmelsene § 3.2 sier at ny bebyggelse skal ha en form, og bebyggelses struktur som harmonerer med kulturlandskap, naturgitte forhold og tradisjonell bebyggelse i området.

Nytt våtrom i eksisterende bygg er frittstående søknad og også tilhørende sanitærinstallasjoner, som må overholde alle forskriftskrav.

Baderom med sluk i gulv må bygge som våtrom ihht gjeldende teknisk forskrift.

Søknaden opplyser at boligrom i kjeller ble prosjektert i byggeperioden 2009 og kommunen kan ved bruksendring og endring av eksisterende bygg frita fra tekniske krav. Rom i kjeller kan dermed godkjennes uten krav til utbedring, under forutsetning av at forskriftskrav for boligrom når bolighuset ble oppført overholdes. Kommunen anser imidlertid av krav til sikkerhet ved brann må overholdes, og at rømningsforholdene med utgangsdør fra kjeller er gode. Rømningsvinduer som angitt er noe lavere enn kravet på fri høyde på 0,6 m, men summen av høyde og bredde kan bli over 1,5 m. Det anbefales derfor hvis det er mulig eller ved framtidig utskifting av kjeller vinduer å øke fri høyde i rømnings-vindu til 0,6 m.

Kommunen ønsker også best mulig ventilasjon. Det må være avtrekk i bad og kjøkken. Soverom må være godt ventilert.

Det må sendes inn søknad om ferdigattest for tiltaket når det er ferdig utført. Denne må være vedlagt dokumentasjon på sikkerhet ved brann, og ventilasjon/avtrekk.

Riktige tegninger (som bygget) må foreligge i kommunen.

Vi ønsker å minne om følgende:

- Tiltakshaver og ansvarlig foretak må selv påse at arbeidet ikke er i strid med plan- og bygningsloven med forskrifter, kommunens vedtekter, reguleringsplan med bestemmelser eller annet regelverk (for eksempel jordlov, veilov, konsesjonslov etc.)
- Reglene om minsteavstand til veg og nabogrense må overholdes.

- Det gjelder særlig regler om avstander til kraftledninger, kabler, vann og avløpsledninger. Kommer tiltaket for nær disse, kan dette føre til krav om omlegging, evt. Flytting / riving.
- Vi ønsker lykke til med arbeidet og står gjerne til tjeneste med ytterligere opplysninger.

Med hilsen

Finn Lindblad
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Gjermund Bønøgård

Aremarkveien 3586
1798 Aremark**Deleget vedtak**

Vedtak nr 15/17

Deleget TEKN

Vår ref:
2017/521-705/2017**Saksbehandler:**
Finn Lindblad**Dato:**
12.05.2017

Gnr:	Bnr:	Eiendom
2	7	Bjørkeli
Tiltakshaver:		
Gjermund Bønøgård		
Tiltakets art: Tilbygg av takoverbygd terrasse		Bruksareal 22 m ²
Ansvarlig søker:	Ansvarsområde:	

VEDTAK:

1. Søknad om tiltak uten ansvarsrett mottatt 01.05.2017 for tilbygg av takoverbygd terrasse godkjennes med forbehold om at plan og bygningsloven med forskrifter etterfølges.
2. Tiltaket må ikke oppføres i strid med avstandsbestemelsen for energiverkets kabel og ledningsnett
3. Tilbygget må en material bruk og farge som er tilpasset bolighuset. Belistning, omramninger og kledning må være som på bolighuset.
4. vindu i ny vegg anbefales redusert i størrelse og ha samme sprosseløsning.
5. Tiltakshaver må sørge for at teknisk forskrift og vilkårene etterfølges.
6. Det må sendes inn søknad om ferdigattest når tiltaket er ferdig utført.

Saken er behandlet administrativt etter fullmakt fra rådmannen i h.h.t. deleget myndighet. Vedtaket kan påklages i henhold til forvaltningsloven §29. Frist for klage er 3 uker fra vedtaket er mottatt. Eventuell klage stilles til kommunen ved Plan - miljø og teknisk

Postadresse/Besøksadresse , 1798 AREMARK	Telefon 69 19 96 00	Bank 1050.07.01329
E-post: www.aremark.kommune.no		Org.nr 940875560

Saksopplysninger:

Tiltaket omfatter tilbygg på enebolig. Eiendommen er på 3531,7 m². Tilbygget mot vest er takoverbygd terrasse med levegg mot nord. Tilbygget er 4 m x 5,9 m og har skråtak ut fra endevegg. Det blir trapp til terreng i sør.

Tiltaket omfattes av kommuneplanens arealdel og området er LNF sone med adgang til spredt boligbygging. Bebyggelsen skal ha en form, bebyggelsesstruktur og plassering som harmonerer med eksisterende bebyggelse.

Retningslinjene sier at mindre byggearbeid eller tilbygg er tillatt i LNF områder.

Området er avsatt til spredt boligbygging og omsøkt mindre tilbygg er i samsvar med plangrunnlaget uavhengig av LNF kategori.

Det er sendt nabovarsel og det foreligger ingen merknader.

Kommunen anser at leveggen i tilbygget kan ha mindre vindu enn hovedbygningen. Det anbefales en redusert vindussstørrelse, men i samme stil og sprosselføring.

Tilbygget må tilpasses bolighuset. Takkledning, vegger, stolper, belistning må harmonere med eksisterende bolighus. Det kan ha samme farge og materialbruk.

Vi ønsker å minne om følgende:

- Tiltakshaver og ansvarlig foretak må selv påse at arbeidet ikke er i strid med plan- og bygningsloven med forskrifter, kommunens vedtekter, reguleringsplan med bestemmelser eller annet regelverk (for eksempel jordlov, veilov, konsesjonslov etc.)
- Reglene om minsteavstand til veg og nabogrense må overholdes.
- Det gjelder særlig regler om avstander til kraftledninger, kabler, vann og avløpsledninger. Kommer tiltaket for nær disse, kan dette føre til krav om omlegging, evt. Flytting / riving.
- Vi ønsker lykke til med arbeidet og står gjerne til tjeneste med ytterligere opplysninger.

Med hilsen

Finn Lindblad
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Deleget vedtak

Vedtak nr 43/17

Deleget TEKN

Bjørn Jens Aksel Haugeby

Haugeby
1798 Aremark**Vår ref:**
2017/924-1959/2017**Saksbehandler:**
Ole Eide**Dato:**
11.07.2017

Gnr:	Bnr:	Eiendom
23	9	Haugeby
Tilkjøper:		
Bjørn Haugeby		Bruksareal
Tilkjøkets art:		m ²
Opprettig av ny grunneiendom fra festegrunn, 23/9/1		Ansvarsområde:
Ansvarlig søker:		
Bjørn Haugeby		

VEDTAK:

I medhold av lov om jord (jordloven) og lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) og matrikkelloven, gis det tillatelse til å fradelte eksisterende festetomt, F.nr 1 fra G.nr/B.nr: 23/9, Haugeby, til ny grunneiendom ihht festekontrakt av 02.05.1968. Fradelte parsell er inntil 1700 m², som omsøkt, den skal benyttes som selvstendig eiendom til eksisterende bolig.

Saken vil bli referert i drift- og utviklingsutvalget i førstkommande møte, og den sendes over til oppmålingsmyndigheten for oppmåling. Det anbefales å kontakte kommunenes oppmålingsavdeling for nærmere opplysninger.

Bakgrunn:

Fradeling av parseller fra landbrukseiendommer er regulert av bestemmelsene i jordloven og plan- og bygningsloven. Utfyllende bestemmelser er gitt i rundskriv M-1/2013 fra Landbruks- og matdepartementet. (LMD).

Postadresse/Besøksadresse , 1798 AREMARK	Telefon 69 19 96 00	Bank 1050.07.01329
E-post: www.aremark.kommune.no	Org.nr 940875560	

Bjørn Haugeby søker om fradeling av festetomt nr 1 fra eiendommen Haugeby, G.nr/B.nr: 23/9. Parsellen er beskrevet i festekontrakt av 02.05.1968. Tomten er beskrevet i vedlagte situasjonsplan, godkjent av Aremark bygningsråd 02.04.1968, sak: 22/68. I henhold til søknaden er det en parsell på ca 1650 m² med påstående bolig.

Eiendommen Haugeby består ihht jordregisteret hos Nibio av totalt 468 daa. Dette fordeler seg slik: 168 daa dyrket mark, 282 daa skog og utmark og 18 daa klassifisert som annet areal.

Tiltaket er nabovarslet, det er ingen innkomne merknader til dette.

Relevante bestemmelser:

- Lov om jord (Jordloven) 12. mai 1995 nr 23
- Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) 27.juni 2008 nr 71
- Rundskriv M-1/2013, Omdisponering og deling (LMD).

Vurdering:

Jordlovens § 12 inneholder et generelt forbud mot å dele eiendommer som nytes eller kan nytes til jord- og/eller skogbruk. LMD ga i 2013 ut et nytt rundskriv, M-1/2013 om omdisponering og deling. Dette skyldes at jordlovens § 12 er endret i vesentlig grad. De nye reglene gir økt lokalt handlingsrom til kommunen, og de skal gjøre det enklere å dele fra dersom søknaden gjelder fradeling til tilleggsjord eller bosetting.

Ved avgjørelse av om samtykke til deling skal gis, skal det etter jordlovens § 12, tredje ledd første punktum legges vekt på om delingen legger til rette for en tjenlig og variert bruksstruktur i landbruket. Denne vurderingen er sentral og er utgangspunktet for vurderingen av søknaden. Synet på hva som er en tjenlig og variert bruksstruktur i landbruket vil kunne endre seg over tid, og bestemmelsen gjør det mulig å ta hensyn til samfunnsutviklingen i området. Dette gjelder for eksempel hvilken bruksstruktur som er tjenlig ut fra hensynet til bosettingen på landbrukseiendommer og arbeidsmuligheter.

Jordlovens § 12, tredje ledd annet punktum stiller opp de landbruksmessige hensynene som vurderingen skal ta utgangspunkt i. I vurderingen inngår blant annet hensynet til vern av arealressursene, om delingen fører til en driftsmessig god løsning, og om delingen kan føre til drifts- eller miljømessige ulemper. Dersom disse momentene ikke taler mot deling, skal tillatelse gis.

Hensynet til vern av arealressursene:

Formuleringen «hensynet til vern av arealressursene» gjør det mulig for forvaltningen å treffe en avgjørelse som kan hindre at det oppstår enheter som det er vanskelig å drive rasjonelt og opprettholde som aktive bruk. Formuleringen gjør det også mulig å hindre oppdeling av arealene som gjør det vanskelig å nekte senere omdisponeringer. Vernet gjelder de ressurser som tilhører landbrukseiendommen. Små enheter kan øke risikoen for at jorda kommer ut av drift. I tillegg kan det bli vanskelig for kommunen å følge opp driveplikten på små bruk. Små enheter i skogbruket kan øke risikoen for at skogen ikke blir forsvarlig drevet. Ved å vektlegge hensynet til vern av arealressursene, kan slike fradelinger unngås.

Når det skal legges vekt på vern av arealressursene, kan det ved fradeling av areal til tilleggsjord legges vekt på om ressursene blir like godt eller bedre vernet ved at de blir lagt til nabobruk. Dette er nytt i forhold til tidligere bestemmelse om deling.

Landbruksarealene til eiendommen Haugeby skal driftes som tidligere, det blir dermed ingen endring i bruken av arealene. Landbruksfaglig er dette i tråd med intensjonene i det ovennevnte punktet om hensynet til arealressursene.

Om delingen fører til en driftsmessig god løsning:

Formuleringen driftsmessig god løsning er hentet fra jordlovens § 1, og omfatter det samme i jordlovens § 12 tredje ledd annet punktum. Formuleringen innebærer at det må legges vekt på en utforming av eiendommen som kan føre til kostnadseffektiv drift. Arronderingsmessige forhold som avstander, utforming av teiger og liknende må trekkes inn. En driftsmessig god løsning innebærer at driftsenhetene bør være samlet med korte driftsavstander. Det er også en driftsmessig god løsning dersom bygningsmassen og driftsapparatet kan utnyttes på en god måte. Vanligvis vil oppbygging av en enhet mot større bruk føre til reduksjon i driftskostnadene. Et slikt resultat vil være et moment ved avveiningen av om en oppnår en driftsmessig god løsning.

Ved fradeling av tilleggsjord vil vurderingen av om delingen fører til en driftsmessig god løsning både være knyttet til den eiendommen som deles, og til den eiendommen tilleggsarealet legges til. Dette åpner for at det kan legges vekt på at en nabo får overta tilleggsjord, selv om en ikke alltid oppnår full rasjonalisering. Det må tas stilling til om totalløsningen ved delingen fører til en driftsmessig god løsning.

I og med at omsøkte areal er en bebygd festetomt, vil det ikke ha betydning for landbruksdriften på eiendommen. Omsøkte tilleggsareal til tomten berører heller ikke landbruksdriften.

Om delingen kan føre til drifts- eller miljømessige ulemper for landbruket i området:

Det må foretas en konkret og individuell vurdering av så vel de driftsmessige som de miljømessige ulempene. Bare ulempar som er konkret påregnelige og som har en viss styrke og et visst omfang kan trekkes inn. Ved vurderingen av om ulempene er påregnelige, må det blant annet tas hensyn til hvordan tomta ligger i forhold til jordbruksareal, tun også videre. Det må også tas hensyn til hva som er påregnelig driftsform på eiendommen, eventuelt i området.

Formuleringen miljømessige ulempar knytter seg ikke til selve driften av eiendommen som skal deles, eller driften av andre eiendommer i området. Formuleringen tar sikte på konflikter mellom landbruksdrift og andre interesser som følge av landbruksdrift.

Konflikter mellom de som driver en landbrukseiendom, og de som eier en bolig- eller fritidseiendom er ikke uvanlig. Dette gjelder særlig i områder med husdyrproduksjon. Årsaken til konflikten er ofte knyttet til støv, støy og lukt fra store fjøs, beitedyr, helge- og nattarbeid, men også bruk av driftsveier og utmark eller nydyrkning av jord. Slike ulempar kan føre til krav om restriksjoner i driften ved offentlige påbud, eller fra den som utsettes for ulempen.

I dette tilfellet er det snakk om festetomt med eksisterende bolig som skal skilles ut. En er heller ikke kjent med at det er eksisterende konflikter i forbindelse med landbruksdrift i området.

Planstatus:

Eiendommen ligger i LNF-område 3 i kommuneplanen, med adgang til spredt bolig- og hyttebygging.

Adkomst:

Vegen i dette tilfellet fradeles i sin helhet og inngår i den nye parsellen. Det er opparbeidet avkjøring fra fylkesveien.

Vann og avløp:

Det opplyses i søknaden at det er offentlig vannforsyning og privat enkeltaanlegg til boligen.

En fradeling medfører heller ingen økonomiske, estetiske/miljømessige konsekvenser i forhold til vurderingen etter plan- og bygningsloven.

Konklusjon:

En fradeling av parsell med påstående bebyggelse, vil ikke være av vesentlig betydning for de forhold som skal vurderes i henhold til jordloven og plan- og bygningsloven. Søknaden kan derfor innvilges.

Saken er behandlet administrativt etter fullmakt fra rådmannen i h.h.t. delegert myndighet. Vedtaket kan påklages i henhold til forvaltningsloven §29. Frist for klage er 3 uker fra vedtaket er mottatt. Eventuell klage stilles til kommunen ved Plan - miljø og teknisk

Vi ønsker å minne om følgende:

- Tiltakshaver og ansvarlig foretak må selv påse at arbeidet ikke er i strid med plan- og bygningsloven med forskrifter, kommunens vedtekter, reguleringsplan med bestemmelser eller annet regelverk (for eksempel jordlov, veilov, konsesjonslov etc.)
- Reglene om minsteavstand til veg og nabogrense må overholdes.
- Det gjelder særlig regler om avstander til kraftledninger, kabler, vann og avløpsledninger. Kommer tiltaket for nær disse, kan dette føre til krav om omlegging, evt. Flytting / riving.
- Vi ønsker lykke til med arbeidet og står gjerne til tjeneste med ytterligere opplysninger.

Med hilsen

Ole T. Eide
Fagansvarlig landbruk

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Per Ola Haartveit

Kopperød
1798 Aremark**Deleget vedtak**

Vedtak nr 44/17

Deleget TEKN

Vår ref:
2017/935-1961/2017**Saksbehandler:**
Ole Eide**Dato:**
11.07.2017

Gnr:	Bnr:	Eiendom
23	7	Kopperød
Tiltakshaver:		
Per Ola Haartveit		
Tiltakets art: Søknad om deling/rekvisisjon av oppmålingsforretning		Bruksareal m ²
Ansvarlig søker: Per Ola Haartveit		Ansvarsområde:

VEDTAK:

I medhold av lov om jord (jordloven) og lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) og matrikkelloven, gis det tillatelse til å fradelte omsøkte parseller, merket på kart, datert 28.06.17 fra eiendommen Kopperød, G.nr/B.nr: 23/7. Omsøkte parseller er på totalt inntil 3,5 daa. Fradelte parseller skal benyttes til boligtomt. Det går en privat vei mellom de omsøkte parcellene, det må tinglyses adkomst fra den nye tomtten til denne. Omsøkte parseller er det gamle tunet på Kopperød Vest.

Saken vil bli referert i Drift- og utviklingsutvalget i førstkomende møte.

Saken sendes over til oppmålingsmyndigheten for oppmåling. Det anbefales å kontakte kommunenes oppmålingsavdeling for nærmere opplysninger.

Bakgrunn:

Fradeling av parceller fra landbrukseiendommer er regulert av bestemmelserne i jordloven og plan- og bygningsloven. Utfyllende bestemmelser er gitt i rundskriv M-1/2013 fra Landbruks- og matdepartementet. (LMD).

Postadresse/Besøksadresse , 1798 AREMARK	Telefon 69 19 96 00	Bank 1050.07.01329
E-post: www.aremark.kommune.no	Org.nr 940875560	

Per Ola Haartveit søker om fradeling av to parseller som merket i kart, datert 28.06.17, fra eiendommen Kopperød gård, G.nr/B.nr: 23/7. Eiendommen består ihht jordregisteret fra skog og landskap av totalt 1171 daa. Dette fordeler seg slik: 160 daa dyrket mark, 1001 daa skog og utmark og 10 daa klassifisert som annet areal. Omsøkte parseller er på totalt inntil 3,5 daa, disse ønskes fradelt som boligtomt. Det omsøkte arealet er det tidligere tunet på Kopperød Vest, dette hadde G.nr/B.nr: 23/11 og 13. Tunet på Kopperød Vest har tidligere vært bebodd, vedlegg fra søker viser hvordan huset så ut i sin tid. Tunet på Kopperød Vest er i dag en gjengrodd hage, noen gamle steinmurer etter det opprinnelige huset samt et gammelt lite bryggerhus.

Omsøkte a realer er befart den 16.05.17, tilstede ved befaringen var grunneier Per Ola Haartveit, hans datter Øygun Stjerne Nodeland og Aremark kommune v/Ole T. Eide.

Søker ønsker å fradele det opprinnelige tunet, og søknaden er i samsvar med dette. Hensikten med fradelingen er at søkers datter skal ha mulighet til å sette opp et bolighus på den gamle tomta, slik at næringsutviklingen som hun i dag driver på gården sammen med sin mann, kan videreutvikles. Det går en privat vei mellom de omsøkte parcellene, det forutsettes at det tinglyses veirett fra denne til den nye tomta.

Relevante bestemmelser:

- Lov om jord (Jordloven) 12. mai 1995 nr 23
- Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) 27.juni 2008 nr 71
- Rundskriv M-1/2013, Omdisponering og deling (LMD).

Vurdering:

Jordlovens § 12 inneholder et generelt forbud mot å dele eiendommer som nyttes eller kan nyttes til jord- og/eller skogbruk. LMD ga i 2013 ut et nytt rundskriv, M-1/2013 om omdisponering og deling. Dette skyldes at jordlovens § 12 er endret i vesentlig grad. De nye reglene gir økt lokalt handlingsrom til kommunen, og de skal gjøre det enklere å dele fra dersom søknaden gjelder fradeling til tilleggsjord eller bosetting.

Ved avgjørelse av om samtykke til deling skal gis, skal det etter jordlovens § 12, tredje ledd første punktum legges vekt på om delingen legger til rette for en tjenlig og variert bruksstruktur i landbruket. Denne vurderingen er sentral og er utgangspunktet for vurderingen av søknaden. Synet på hva som er en tjenlig og variert bruksstruktur i landbruket vil kunne endre seg over tid, og bestemmelsen gjør det mulig å ta hensyn til samfunnsutviklingen i området. Dette gjelder for eksempel hvilken bruksstruktur som er tjenlig ut fra hensynet til bosettingen på landbrukseiendommer og arbeidsmuligheter.

Jordlovens § 12, tredje ledd annet punktum stiller opp de landbruksmessige hensynene som vurderingen skal ta utgangspunkt i. I vurderingen inngår blant annet hensynet til vern av arealressursene, om delingen fører til en driftsmessig god løsning, og om delingen kan føre til drifts- eller miljømessige ulemper. Dersom disse momentene ikke taler mot deling, skal tillatelse gis.

Hensynet til vern av arealressursene:

Formuleringen «hensynet til vern av arealressursene» gjør det mulig for forvaltningen å treffen en avgjørelse som kan hindre at det oppstår enheter som det er vanskelig å drive rasjonelt og opprettholde som aktive bruk. Formuleringen gjør det også mulig å hindre oppdeling av

arealene som gjør det vanskelig å nekte senere omdisponeringer. Vernet gjelder de ressurser som tilhører landbrukseiendommen. Små enheter kan øke risikoen for at jorda kommer ut av drift. I tillegg kan det bli vanskelig for kommunen å følge opp driveplikten på små bruk. Små enheter i skogbruket kan øke risikoen for at skogen ikke blir forsvarlig drevet. Ved å vektlegge hensynet til vern av arealressursene, kan slike fradelinger unngås.

Når det skal legges vekt på vern av arealressursene, kan det ved fradeling av areal til tilleggsjord legges vekt på om ressursene blir like godt eller bedre vernet ved at de blir lagt til nabobruk. Dette er nytt i forhold til tidligere bestemmelse om deling.

Landbruksarealene til Kopperød gård skal driftes som tidligere, det blir dermed ingen endring i bruken av arealene. Landbruksfaglig er dette i tråd med intensjonene i det ovennevnte punktet om hensynet til arealressursene.

Om delingen fører til en driftsmessig god løsning:

Formuleringen driftsmessig god løsning er hentet fra jordlovens § 1, og omfatter det samme i jordlovens § 12 tredje ledd annet punktum. Formuleringen innebærer at det må legges vekt på en utforming av eiendommen som kan føre til kostnadseffektiv drift. Arronderingsmessige forhold som avstander, utforming av teiger og liknende må trekkes inn. En driftsmessig god løsning innebærer at driftsenhetene bør være samlet med korte driftsavstander. Det er også en driftsmessig god løsning dersom bygningsmassen og driftsapparatet kan utnyttes på en god måte. Vanligvis vil oppbygging av en enhet mot større bruk føre til reduksjon i driftskostnadene. Et slikt resultat vil være et moment ved avveiningen av om en oppnår en driftsmessig god løsning.

Ved fradeling av tilleggsjord vil vurderingen av om delingen fører til en driftsmessig god løsning både være knyttet til den eiendommen som deles, og til den eiendommen tilleggsarealet legges til. Dette åpner for at det kan legges vekt på at en nabo får overta tilleggsjord, selv om en ikke alltid oppnår full rasjonalisering. Det må tas stilling til om totalløsningen ved delingen fører til en driftsmessig god løsning.

I og med at de omsøkte arealene fra gammelt av er et tun, vil det ikke ha påvirkning på det driftsmessige.

Om delingen kan føre til drifts- eller miljømessige ulemper for landbruket i området:

Det må foretas en konkret og individuell vurdering av så vel de driftsmessige som de miljømessige ulempene. Bare ulempar som er konkret påregnelige og som har en viss styrke og et visst omfang kan trekkes inn. Ved vurderingen av om ulempene er påregnelige, må det blant annet tas hensyn til hvordan tomta ligger i forhold til jordbruksareal, tun også videre. Det må også tas hensyn til hva som er påregnelig driftsform på eiendommen, eventuelt i området.

Formuleringen miljømessige ulempar knytter seg ikke til selve driften av eiendommen som skal deles, eller driften av andre eiendommer i området. Formuleringen tar sikte på konflikter mellom landbruket og andre interesser som følge av landbruksdrift.

Konflikter mellom de som driver en landbrukseiendom, og de som eier en bolig- eller fritidseiendom er ikke uvanlig. Dette gjelder særlig i områder med husdyrproduksjon.

Årsaken til konflikten er ofte knyttet til støv, støy og lukt fra store fjøs, beitedyr, helge- og nattarbeid, men også bruk av driftsveier og utmark eller nydyrkning av jord. Slike ulempar kan føre til krav om restriksjoner i driften ved offentlige påbud, eller fra den som utsettes for ulempen.

En er ikke kjent med at det er eksisterende konflikter i forbindelse med landbruksdrift i området.

Planstatus:

Eiendommen ligger i LNF-sone med tilgang til spredt bolig og ervervsbebyggelse.

Adkomst:

Det går privat vei mellom de to omsøkte parsellene, det må tinglyses adkomstrett til det utskilte tunet fra denne.

Vann og avløp:

Det opplyses at den nye tomta vil tilknyttes privat vann- og avløpssystem.

En fradeling medfører heller ingen økonomiske, estetiske/miljømessige konsekvenser i forhold til vurderingen etter plan- og bygningsloven.

Konklusjon:

En fradeling av omsøkte parser til ikke være i strid med de forhold som skal vurderes i henhold til jordloven og plan- og bygningsloven. Søknaden kan derfor innvilges.

Saken er behandlet administrativt etter fullmakt fra rådmannen i h.h.t. delegert myndighet. Vedtaket kan påklages i henhold til forvaltningsloven §29. Frist for klage er 3 uker fra vedtaket er mottatt. Eventuell klage stilles til kommunen ved Plan - miljø og teknisk

Vi ønsker å minne om følgende:

- Tiltakshaver og ansvarlig foretak må selv påse at arbeidet ikke er i strid med plan- og bygningsloven med forskrifter, kommunens vedtekter, reguleringsplan med bestemmelser eller annet regelverk (for eksempel jordlov, veilov, konsesjonslov etc.)
- Reglene om minsteavstand til veg og nabogrense må overholdes.
- Det gjelder særlig regler om avstander til kraftledninger, kabler, vann og avløpsledninger. Kommer tiltaket for nær disse, kan dette føre til krav om omlegging, evt. Flytting / riving.
- Vi ønsker lykke til med arbeidet og står gjerne til tjeneste med ytterligere opplysninger.

Med hilsen

Ole T. Eide
Fagansvarlig landbruk

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Deleget vedtak

Vedtak nr 47/17

Deleget TEKN

Tore Aksel Voldberg

Skøyen Hovedgaard, Prinsessealleen, 0276 Oslo
0276 Oslo**Vår ref:**
2017/927-2178/2017**Saksbehandler:**
Kjell Ove Burås**Dato:**
02.08.2017**TILLATELSE TIL NYBYGGING AV LANDBRUKSVEI KLASSE 3, HELÅRS
LANDBRUKSVEI - ELGTJERNVEIEN GNR. 34 BNR. 4 I AREMARK KOMMUNE.
TORE AKSEL VOLDBERG***De underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:*

Tore Aksel Voldberg gis tillatelse til nybygging av ca. 600 meter landbruksvei klasse 3 på sin landbrukseiendom Aspestrand, Gnr. 34 Bnr. 4 i Aremark kommune, som omsøkt i henhold til søknad datert 14.06.2017. Jf. Lov om skogbruk §7a og Forskrift om planlegging og bygging av skogsveger for landbruksformål av 1. juli 2015.

Det settes følgende vilkår for byggingen:

- Landbruksveiene skal bygges i henhold til de veitekniske krav som legges til grunn for veiklasse 3, slik de er definert i "Normaler for landbruksveger med bygge beskrivelse", Landbruks- og Matdepartementet 2013.
- Anleggsarbeidet skal gjennomføres på en slik måte at inngrepene blir minst mulig skjemmende i terrenget og at relevante, omforente og pålagte miljøhensyn blir ivaretatt.
- Veien skal være ferdig bygd innen utgangen av 2020. Oversettes denne fristen, så vil tillatelsen falle bort.
- Kommunen ved Skogbruksjefen skal varsles både ved anleggets start og ved anleggets slutt. Siste varsling skal skje før anleggsmaskinene er kjørt ut fra området.
- Dersom automatisk fredede kulturminner eller deres sikringssone på 5 meter berøres av tiltaket, skal arbeidet stanses umiddelbart, og melding skal i henhold til Lov om kulturminner §8, annet ledd, sendes Fylkeskonservatorene i Østfold og Skogbruksjefen i Aremark kommune.

Postadresse/Besøksadresse	Telefon	Bank
, 1798 AREMARK	69 19 96 00	1050.07.01329
E-post:	Org.nr	
	940875560	

- Denne meldingen skal også gis til entreprenørene som skal gjennomføre disse arbeidene.

Bakgrunn for saken:

Aremark kommune mottok den 14. juni 2017, søknad fra Tore Aksel Voldberg om tillatelse til å bygge en landbruksvei klasse 3, helårs landbruksvei, på sin eiendom Aspestrand, Gnr. 34 Bnr. 4 i Aremark kommune.

Veien er en forlengelse av en eksisterende skogsbilvei som strekker seg inn mot svenskegrensen. Trasseen følger en gammel slepe i forholdsvis bæresvakt terreng. Veien vil gi transportgevinst, en sikrere adkomst inn i teigen og redusere sporskader betydelig.

Veien vil ha et dekningsområde på ca. 630 dekar, hvorav 550 dekar er produktiv skog. Veien vil løse ut ca 4000 kubikkmeter i tynninger i dagens situasjon og ytterligere ca 200 dekar vil være klart for tynning i løpet av 10 – 15 år.

Veien vil ha 100 % skogbruksinteresse. Veiens byggekostnad er estimert til kr. 600 000.

Saksutredning:

Dette tiltaket må behandles etter Forskrift om planlegging og godkjenning av veger til landbruksformål.

Planlegging, bygging og ombygging skal skje på en måte som tar hensyn til viktige miljøverdier og som sikrer landbruksfaglige helhetsløsninger. Det skal legges vekt på å oppnå et rasjonelt vegnett, der det også blir tatt hensyn til den nytten veien kan få for anna næringsvirksomhet knyttet til landbrukseiendommene ”

”Forskrift om planlegging og godkjenning av veger til landbruksformål”, LMD 2015, beskriver mer i detalj fremgangsmåten. Det skal legges vekt på å finne helhetsløsninger for skogbruk og andre formål uavhengig av eiendomsgrenser. Konsekvenser overfor naturmiljø, landskap, kulturminner og friuftsliv skal også vektlegges. Er ikke dette godt nok ivaretatt kan det kreves utarbeidet alternative løsninger. Virkeområdet til den nye forskriften hjemler også etablering av massetak som er nødvendig i forbindelse med bygging og vedlikehold av det enkelte veianlegg og eventuelle tilgrensende landbruksveier.

”Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldsloven)” beskriver i §8 - §12 prinsippene som skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

”Normaler for landbruksveger med bygge beskrivelse”, LMD 2013, inneholder tekniske og geometriske krav til forskjellige veiklasser, samt en beskrivelse av hvordan anleggsarbeidet bør utføres.

Saken er sendt til høring til Fylkeskonservatoren og Fylkesmannen.

Kommunen har vurdert tiltaket etter bestemmelsene i Naturmangfoldsloven, §8 - §12. Det er gjort utsjekk i de kildene som er påkrevet for forskriftens formål og vedtakets innhold. Det er ikke funnet miljøverdier eller kulturminner som kommer i konflikt med det ønskede veianlegget. Det er heller ikke funnet farer for flom, erosjon og løsmasseskred.

Bestemmelsene i §8 sier blant annet at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskaplig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkningene.

Det er gjort utsjekk på KILDEN i Skog og Landskap. Den er knyttet opp til artsdatabanken, naturbase, MIS, Verna Vassdrag og kulturminnesøk. Kommunen mener å ha tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet i området og konsekvensene av den ønskede veibyggingen, slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette. Det foreligger ingen registreringer i disse basene som kommer i konflikt med tiltaket, og det er ikke kommet bemerkninger fra høringsinstitusjonene.

Ifølge lovens §10, skal påvirkningen av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet har eller vil bli utsatt for ved det ønskede tiltaket. Kommunen kan ikke se at ombygging av ønsket vei vil føre til at belastningen på økosystemet blir for stort med dette tiltaket.

§12 tar høyde for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet ved å påse at driftsmetoder, teknikk og lokalisering ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater. Kommunen vurderer det slik at ønskete tiltak gir et best mulig samfunnsmessig resultat.

Naturmangfoldslovens § 9 og §11 vurderes som ikke relevant i denne sammenhengen. Den ønskede veiklassen er *Veiklasse 3*. Det er en helårs landbruksvei som skal kunne trafikkeres med lass hele året, unntatt i teleløsningsperioden og i perioder med spesielt mye nedbør. Veiklassen vil fungere i forhold til de behov som skal dekkes med veien. Videre er topografiske og andre forhold slik at det er mulig å bygge veien i henhold til denne veiklassens tekniske og geometriske krav.

Kommunens samlede vurdering er at ønskete tiltak har flere positive enn negative sider for landbruk og miljø.

Med hilsen

Kjell Ove Burås
Skogbrukssjef

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Kopi til:
FYLKESMANNEN I ØSTFOLD, v/ Jan Egil Nygaard POSTBOKS 325

John Sune Billy Haugen

Bjørkebekkveien 776
1798 Aremark**Deleget vedtak**

Vedtak nr 48/17

Deleget TEKN

Vår ref:
2017/1083-2179/2017**Saksbehandler:**
Kjell Ove Burås**Dato:**
02.08.2017

Gnr:	Bnr:	Eiendom
35	9	Haugen

VEDTAK:**TILLATELSE TIL NYBYGGING OG OMBYGGING AV LANDBRUKSVEI KLASSE 3, HELÅRS LANDBRUKSVEI - HAUGENVEIEN GNR. 35 BNR. 9 I AREMARK KOMMUNE JOHN SUNE BILLY HAUGEN**

John Sune Billy Haugen gis tillatelse til nybygging av ca. 100 meter landbruksvei klasse 3 og ombygging av eksisterende tilførselsvei, slik at denne tilfredsstiller kravene til en landbruksvei klasse 4, på sin landbrukseiendom Haugen, Gnr. 35 Bnr. 9 i Aremark kommune, som omsøkt i henhold til søknad datert 13.06.2017. Jf. Lov om skogbruk §7a og Forskrift om planlegging og bygging av skogsveger for landbruksformål av 1. juli 2015.

Det settes følgende vilkår for byggingen:

- Landbruksveiene skal bygges i henhold til de veitekniske krav som legges til grunn for veiklasse 3 og 4, slik de er definert i "Normaler for landbruksveger med bygge beskrivelse", Landbruks- og Matdepartementet 2013.
- Anleggsarbeidet skal gjennomføres på en slik måte at inngrepene blir minst mulig skjemmende i terrenget og at relevante, omforente og pålagte miljøhensyn blir ivaretatt.

Postadresse/Besøksadresse , 1798 AREMARK	Telefon 69 19 96 00	Bank 1050.07.01329
E-post: www.aremark.kommune.no	Org.nr 940875560	

3. Veien skal være ferdig bygd innen utgangen av 2020. Oversettes denne fristen, så vil tillatelsen falle bort
4. Kommunen ved Skogbruksjefen skal varsles både ved anleggets start og ved anleggets slutt. Siste varsling skal skje før anleggsmaskinene er kjørt ut fra området.
5. Dersom automatisk fredede kulturminner eller deres sikringssone på 5 meter berøres av tiltaket, skal arbeidet stanses umiddelbart, og melding skal i henhold til *Lov om kulturminner §8, annet ledd*, sendes Fylkeskonservatoren i Østfold og Skogbruksjefen i Aremark kommune.
6. Denne meldingen skal også gis til entreprenørene som skal gjennomføre disse arbeidene.

Bakgrunn for saken:

Aremark kommune mottok den 14. juni 2017, søknad fra John Sune Billy Haugen om tillatelse til å bygge en landbruksvei klasse 3, helårs landbruksvei, og forsterke/bygge om adkomstveien frem til skogarealene på sin eiendom Haugen, Gnr. 35 Bnr. 9 i Aremark kommune.

Adkomstveien fra fylkesveien og frem til skogkanten benyttes hovedsakelig av fastboende. Denne veien trenger punktutbedringer i form av breddeutvidelser for å tilfredsstille kravene til tømmertransport med vogntog. Den fungerer som adkomst til skogarealene og et lite jorde inne i skogen på ca. 20 dekar.

Nyanlegget starter i skogkanten og frem til en liten åpning som i dag benyttes som vedlager. Trassen blirliggende i en eldre traktorvei som fungerer som adkomst til ett jorde lenger nord. Behovet i denne omsøkte veien ligger i at den gamle ikke egner seg til tømmertransport med vogntog. Det er ikke muligheter for å snu der og det beste stedet å plassere en snuplass, er ca. 100 meter nord for skogkanten.

Skogarealene vurderes som lite lønnsomt drivverdige uten denne veiløsningen.

Veien vil ha et dekningsområde på ca. 180 dekar, hvorav 160 dekar er produktiv skog og 20 dekar er dyrkbar jord. Det står ca. 5500 kubikkmeter hogstmoden skog i dekningsområdet. Lengden på ombygd trasse blir ca. 250 meter og lengden på nyanlegget blir ca. 100 meter. Totalkostnad er estimert til ca. kr 250 000

Veien vil ha 100 % skogbruksinteresse, da dagens veisituasjon gir en tilfredsstillende løsning for drift av jordbruksarealene.

Saksutredning:

Dette tiltaket må behandles etter Forskrift om planlegging og godkjenning av veier til landbruksformål.

Planlegging, bygging og ombygging skal skje på en måte som tar hensyn til viktige miljøverdier og som sikrer landbruksfaglige helhetsløsninger. Det skal legges vekt på å oppnå et rasjonelt vegnett, der det også blir tatt hensyn til den nytten veien kan få for anna næringsvirksomhet knyttet til landbrukseiendommene ”

”Forskrift om planlegging og godkjenning av veier til landbruksformål”, LMD 2015, beskriver mer i detalj fremgangsmåten. Det skal legges vekt på å finne helhetsløsninger for

skogbruk og andre formål uavhengig av eiendomsgrenser. Konsekvenser overfor naturmiljø, landskap, kulturminner og friluftsliv skal også vektlegges. Er ikke dette godt nok ivaretatt kan det kreves utarbeidet alternative løsninger. Virkeområdet til den nye forskriften hjemler også etablering av massetak som er nødvendig i forbindelse med bygging og vedlikehold av det enkelte veianlegg og eventuelle tilgrensende landbruksveier.

"*Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldsloven)*" beskriver i §8 - §12 prinsippene som skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

"*Normaler for landbruksveger med bygge beskrivelse*", LMD 2013, inneholder tekniske og geometriske krav til forskjellige veiklasser, samt en beskrivelse av hvordan anleggsarbeidet bør utføres.

Saken er sendt til høring til Fylkeskonservatoren og Fylkesmannen.

Kommunen har vurdert tiltaket etter bestemmelsene i Naturmangfoldsloven, §8 - §12. Det er gjort utsjekk i de kildene som er påkrevet for forskriftens formål og vedtakets innhold. Det er ikke funnet miljøverdier eller kulturminner som kommer i konflikt med det omsøkte veianlegget. Det er heller ikke funnet farer for flom, erosjon og løsmasseskred.

Bestemmelsene i §8 sier blant annet at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkningene.

Det er gjort utsjekk på KILDEN i Skog og Landskap. Den er knyttet opp til artsdatabanken, naturbase, MIS, Verna Vassdrag og kulturminnesøk. Kommunen mener å ha tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet i området og konsekvensene av den omsøkte veibygningen, slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette. Det foreligger ingen registreringer i disse basene som kommer i konflikt med tiltaket, og det er ikke kommet bemerkninger fra høringsinstitusjonene.

Ifølge lovens §10, skal påvirkningen av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet har eller vil bli utsatt for ved det omsøkte tiltaket. Kommunen kan ikke se at ombygging av omsøkt vei vil føre til at belastningen på økosystemet blir for stort med dette tiltaket.

§12 tar høyde for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet ved å påse at driftsmetoder, teknikk og lokalisering ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater. Kommunen vurderer det slik at omsøkte tiltak gir et best mulig samfunnsmessig resultat.

Naturmangfoldslovens § 9 og § 11 vurderes som ikke relevant i denne sammenhengen.

Den omsøkte veiklassen er *Veiklasse 3*. Det er en helårs landbruksvei som skal kunne trafikkeres med lass hele året, unntatt i teleløsningsperioden og i perioder med spesielt mye nedbør. Veiklassen vil fungere i forhold til de behov som skal dekkes med veien. Videre er topografiske og andre forhold slik at det er mulig å bygge veien i henhold til denne veiklassens tekniske og geometriske krav.

Den omsøkte veiklassen er *Veiklasse 4*. Det er en vei for transport av landbruksprodukter og tømmer i barmarksperioden. Veiklassen må bare bygges i områder der tømmerkvantum og transportavstand tilsier bilttransport, men hvor terrengforhold og tilgjengelige ressurser ikke gir økonomisk grunnlag for å bygge en helårsvei.

Kommunens samlede vurdering er at omøkte tiltak har flere positive enn negative sider for landbruk og miljø.

Med hilsen

Kjell Ove Burås
Skogbruksjef

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Kopi til:
FYLKESMANNEN I ØSTFOLD, v/ Jan Egil Nygaard POSTBOKS 325

Saksframlegg

Utvælg	Utvælgssak	Møtedato
Drift- og utviklingsutvalget	34/17	07.09.2017

Søknad om båthus ved Gladheim etter nye tegninger.

Vedlegg

- 1 Tegninger reviderte båthus Gladheim
- 2 Bildemontasje båthus Gladheim
- 3 Tidligere tegninger av båthus ved Gladheim
- 4 Plan og snitt av båthus nytt
- 5 Søknad om båthus med reviderte tegninger

Saksopplysninger

Sammendrag:

Tiltaket omfatter oppføring av nytt båthus/uthus ved tilbakeflytting av eksisterende eldre bygninger på eiendommen Gladheim 18/92 ved Aremarksjøen. Drift- og utviklingsutvalget har tidligere 18.05.17 ikke godkjent tegningene av nytt uthus/båthus, og det foreligger nye reviderte tegninger av en noe endret bygning.

Saksutredning:

Bolighuset på eiendommen Gladheim er under renovering og får mindre tilbygg og nye fasader. Tidligere brakker og uthus nord for bolighuset som er flyttet og/eller fjernet, erstattes med ett nytt bygg i stedet for tilbakeflytting av de eksisterende.

Dispensasjonsvedtak: Det er tidligere gitt dispensasjon for ett nybygg som fremstår som ett båthus. Vedtak 16.03.2017 DUV sak 12/17.

Den 28.03.2017 vedtok Drift- og utviklingsutvalget at tegninger datert 28.03.2017 av båthus ved Gladheim ikke godkjennes, krav i punkt 5 i vedtak 16.03.2017 som sier at bygningen skal fremstå som ett båthus, er ikke etterfulgt.

Nye tegninger datert 08.08.17 viser en bygning som er 11,1 m lang og 7,2 m lang. Den har saltak med takvinkel på 34 grader og mønehøyden er 5,6 m. Loft har ikke målbart bruksareal.

Plasseringen er som før på anlagt mur/plate ca 9 m fra vannet.

Ihht til tidligere vedtak kan bygningen ikke benyttes til beboelse eller varig opphold. Det søkes om tilkobling til kommunalt nett for innlagt vann.

Det må foreligge tillatelse til tiltak fra kommunen før bygningen kan oppføres.

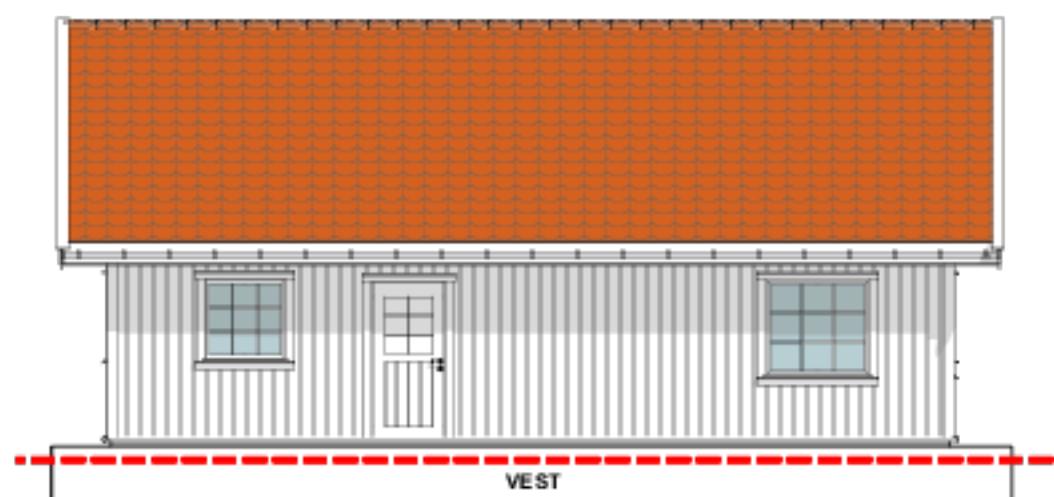
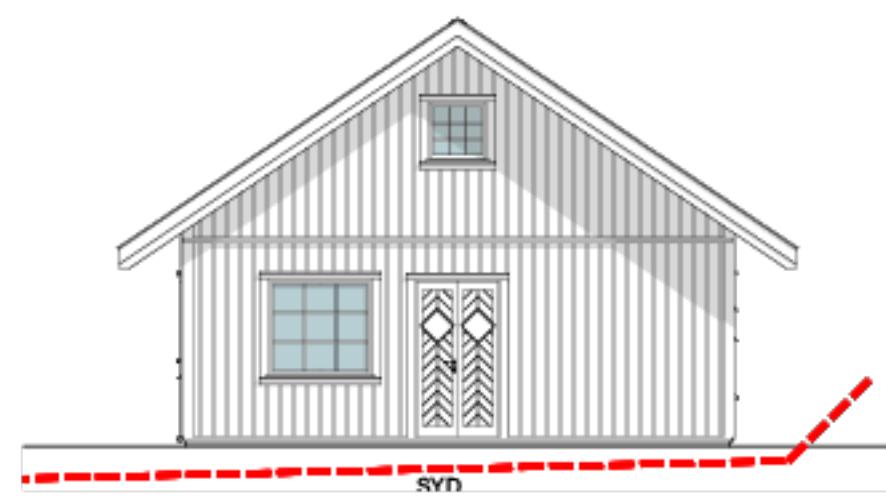
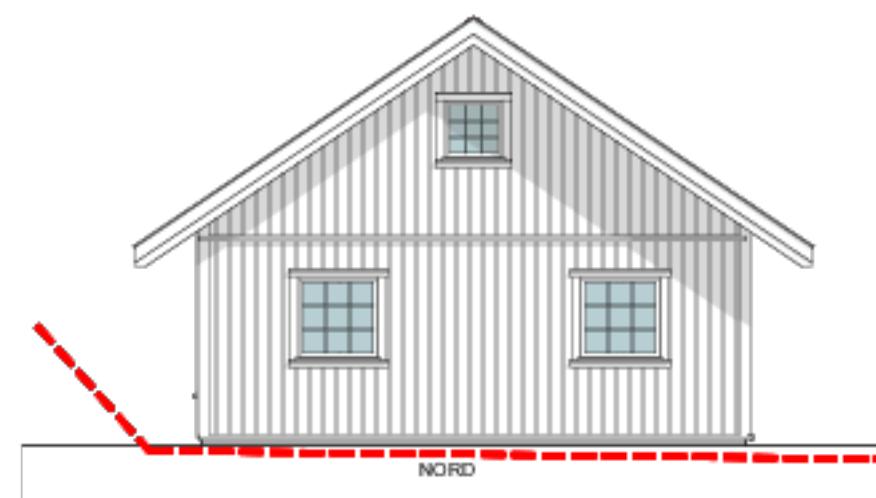
Vurdering

Bygningen er etter tidligere behandling endret ved at tak over inngang mot vest er fjernet. Grunnflaten er tilnærmet uforandret, lengden redusert med 0,1 m. Mønehøyden er øket fra 5,2 m til 5,6 m. Bygningen har fått brattere saltak (fra 32 til 34 grader), og fortsatt dobbel dør i sør. Bygningen har fortsatt mange vinduer og de er endret til sprossevinduer.

En endring av vinduene så de blir smalere og har færre ruter, dvs 2 i bredden vil føre til at bygningen ikke fremstår like mye som en fritidsbolig.

Rådmannens inntilling

Nye tegninger av uthus/båthus godkjennes, men under forutsetning av at vinduene med unntak av østvegg må reduseres i bredde med ca 2/3.

Nytt båthus erstatter fjernet båthus med samme areal og plassering.

For Byggemelding

FORSKJELL
Båthus for:
Jan Tore Skofterud

NYBYGGERENDE
Gladhei i Aremark kommune

Dato:

TROHED
Fasader

FORSKJELL AVTRON NORM
Sverre Caspersen, AS

Gnr. 18

Bnr. 92

DATO
08.08.2017

Tomnr.

MÅLEBEDR.
1:100

Tegner:

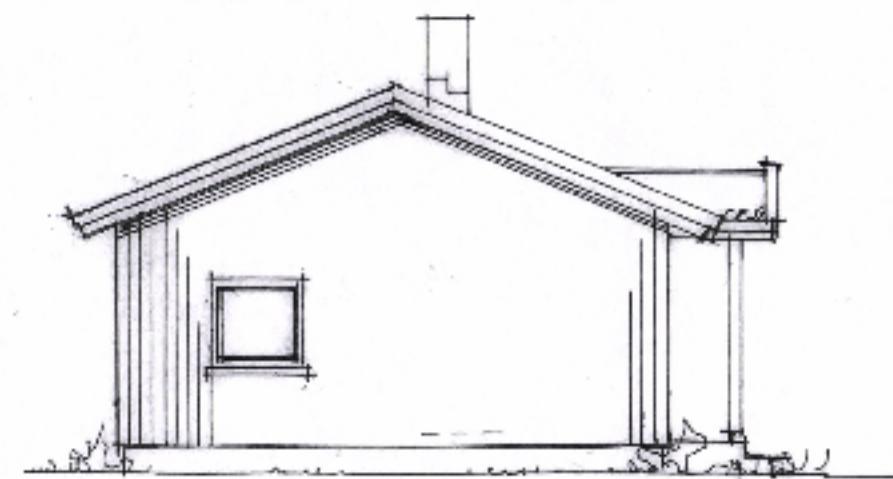
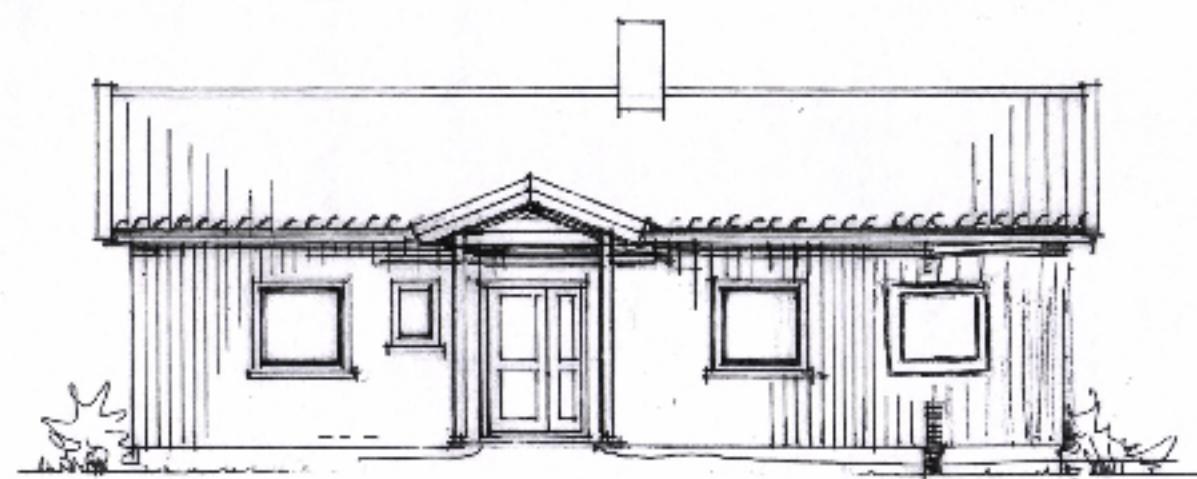
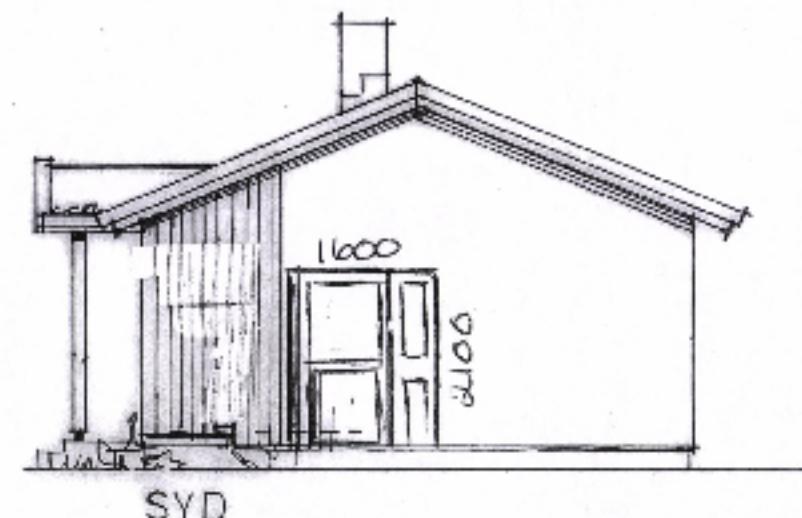
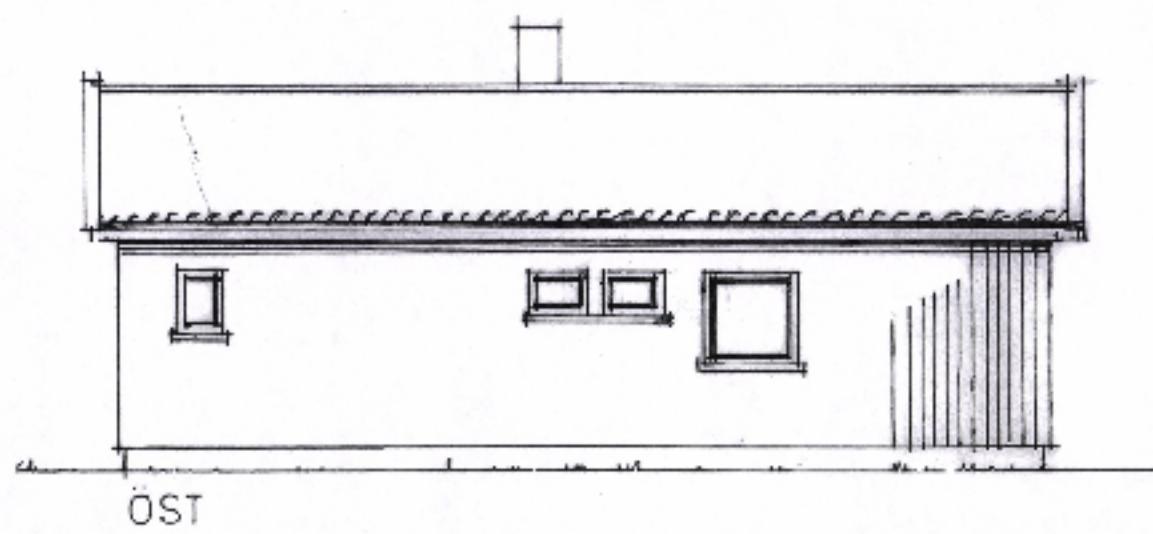
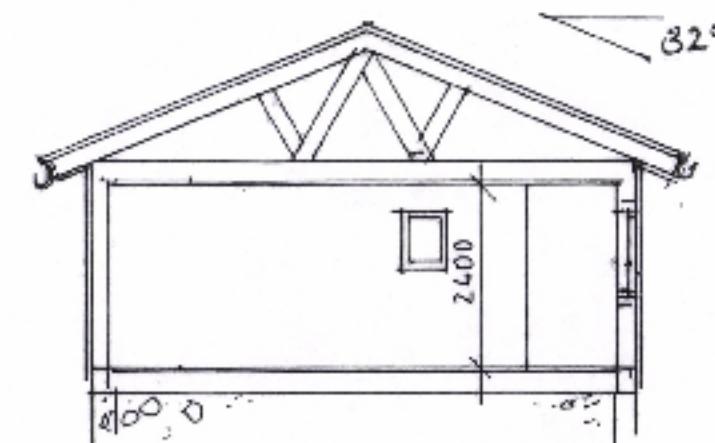
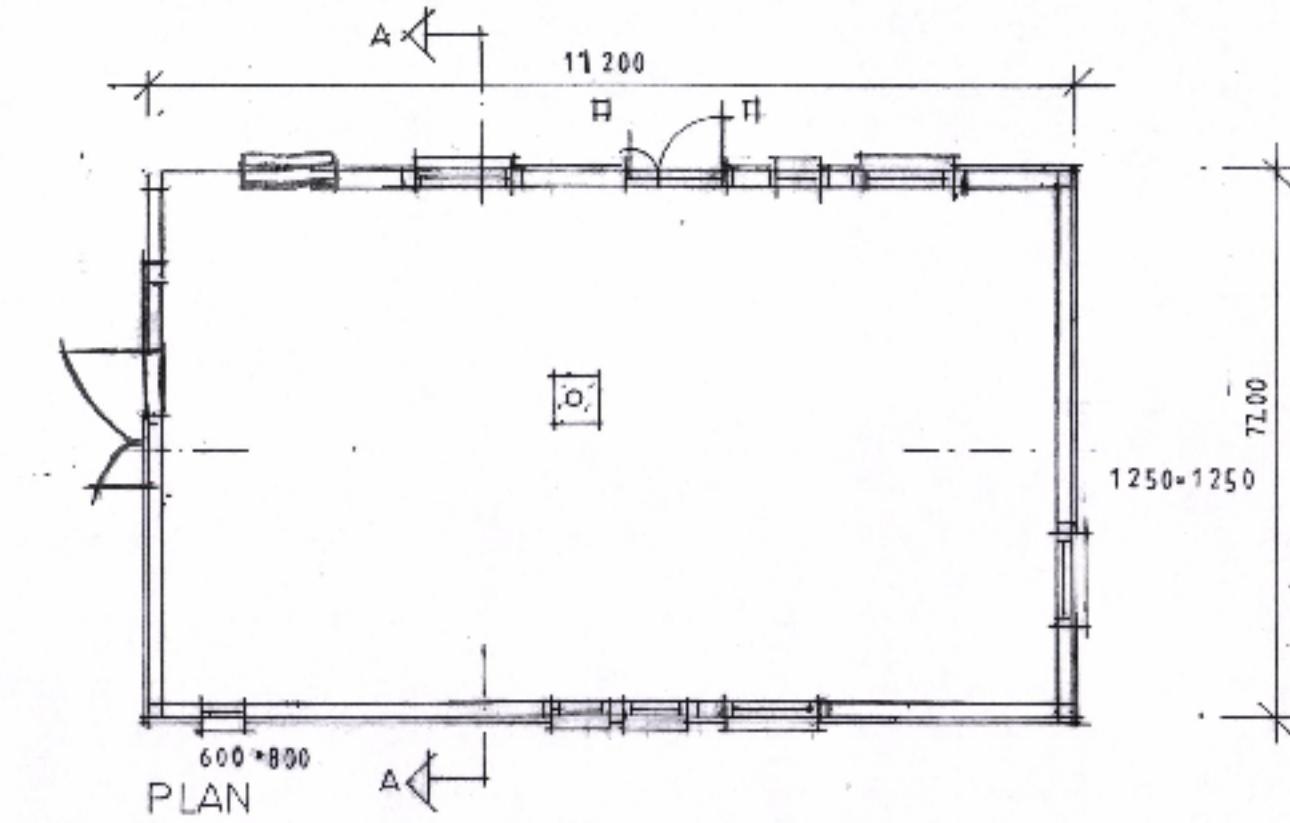
Johnny Olsen

REGNSKAP
E- 01

For Byggemelding

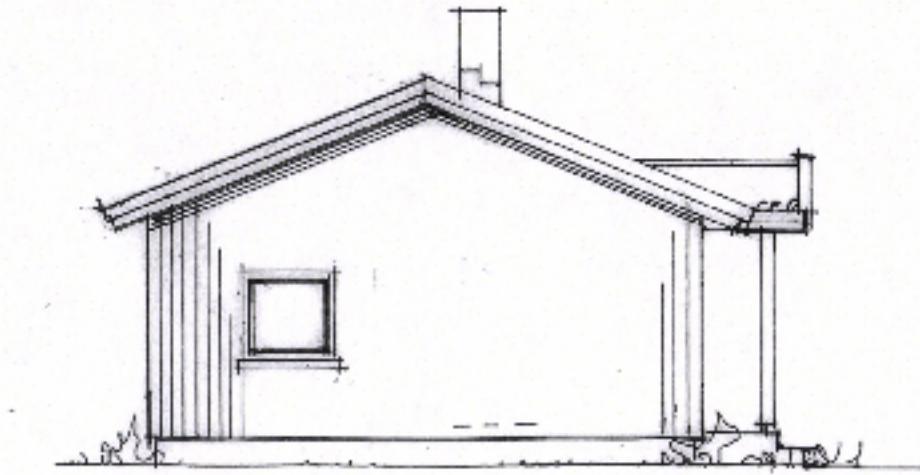
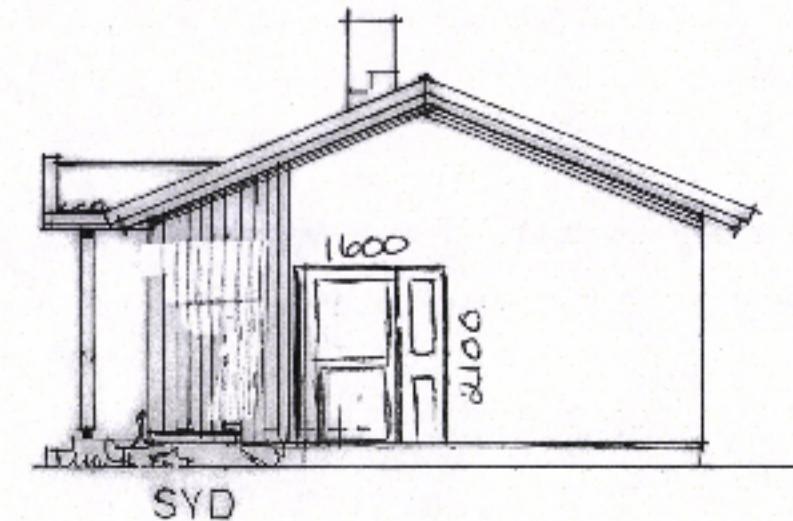
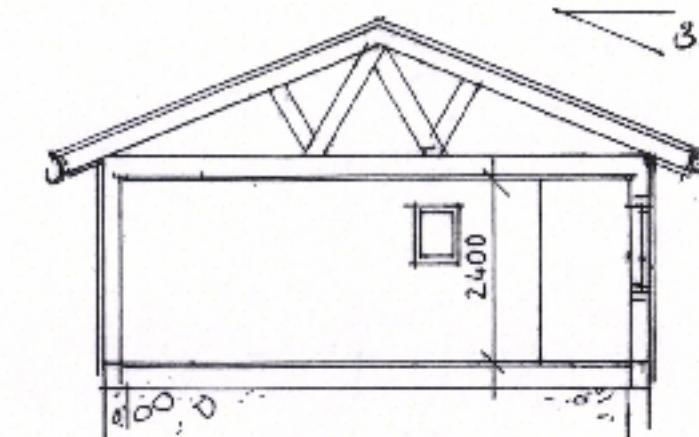
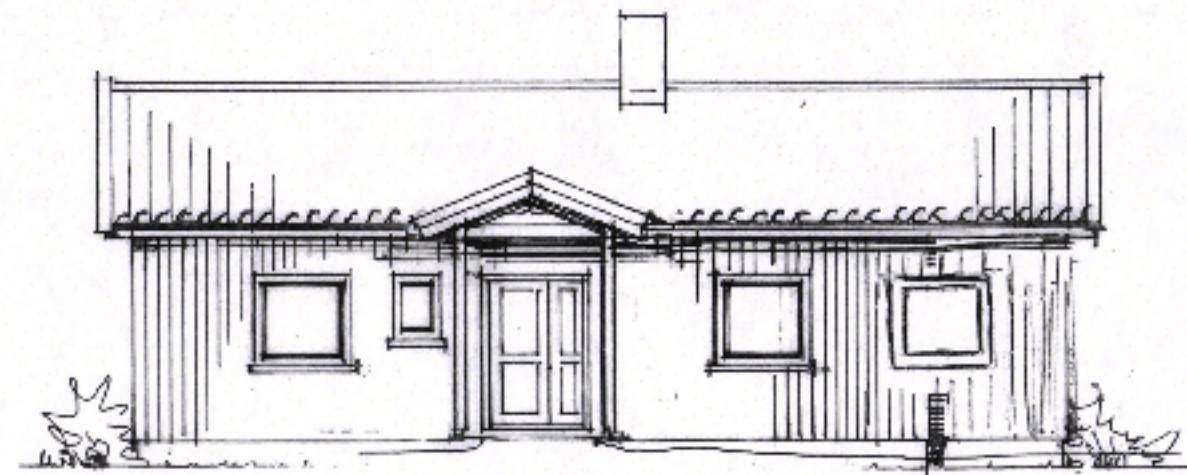
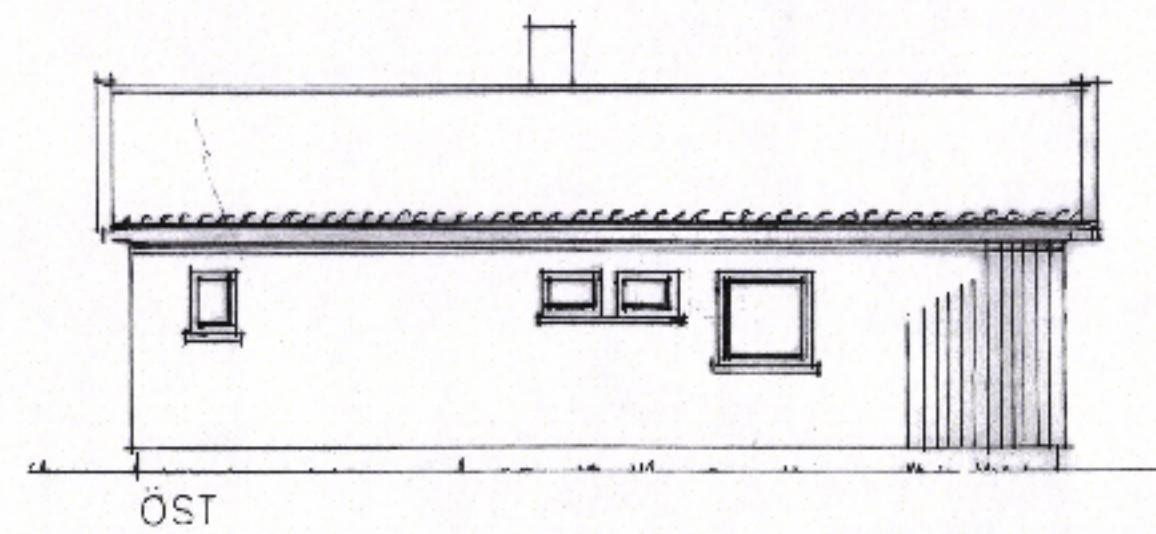
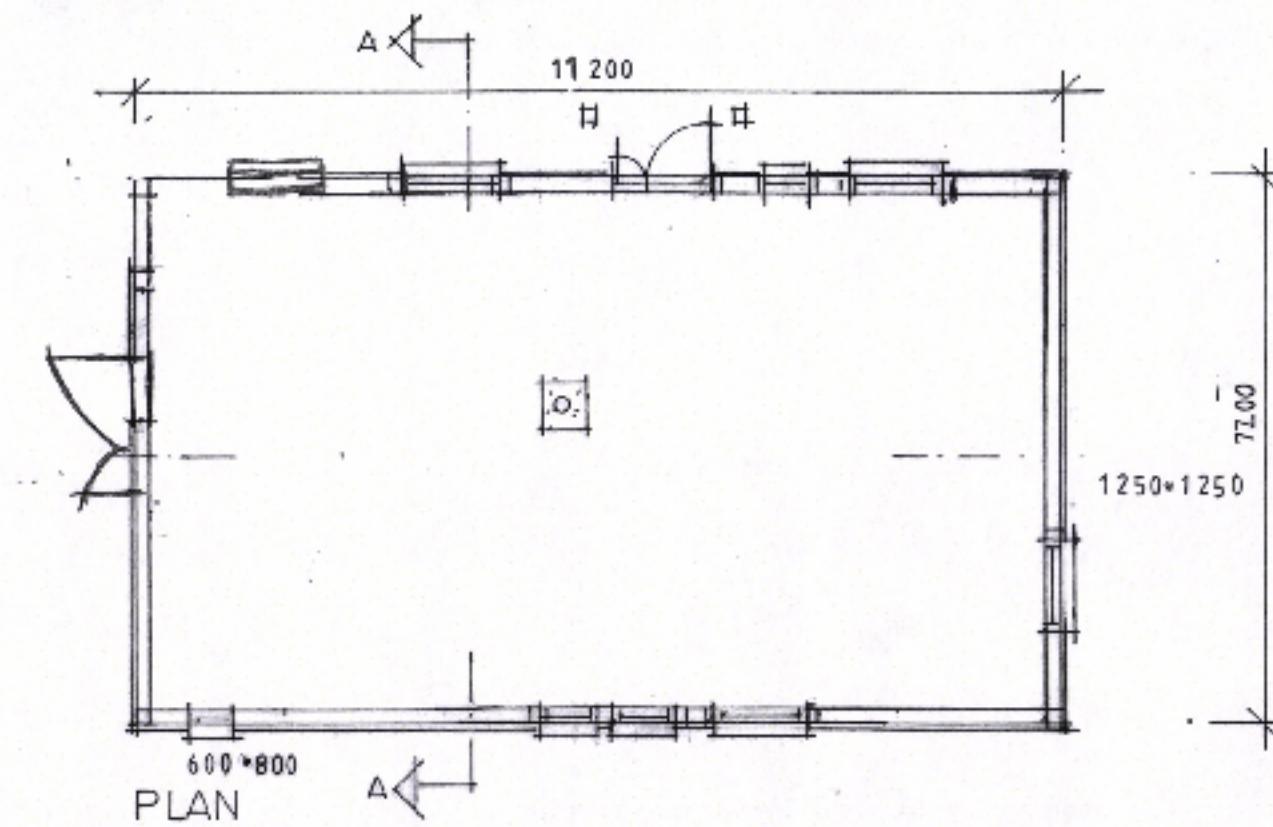
Dato:

PROSJEKT Båthus for: Jan Tore Skofterud	TEKNAK: Ilustrasjon	Gnr. 18	Bnr. 92	DATO: 08.08.2017
EIVIG INNDRØRER: Gladhei i Aremark kommune	REQUESTERER AV INNDRØRER: Sverre Caspersen AS	Tomt nr.: Tegner: Jan Johnny Olsen	MÅLESTØRE: E- 03	REV.: TRINNSKJENK: 1:100

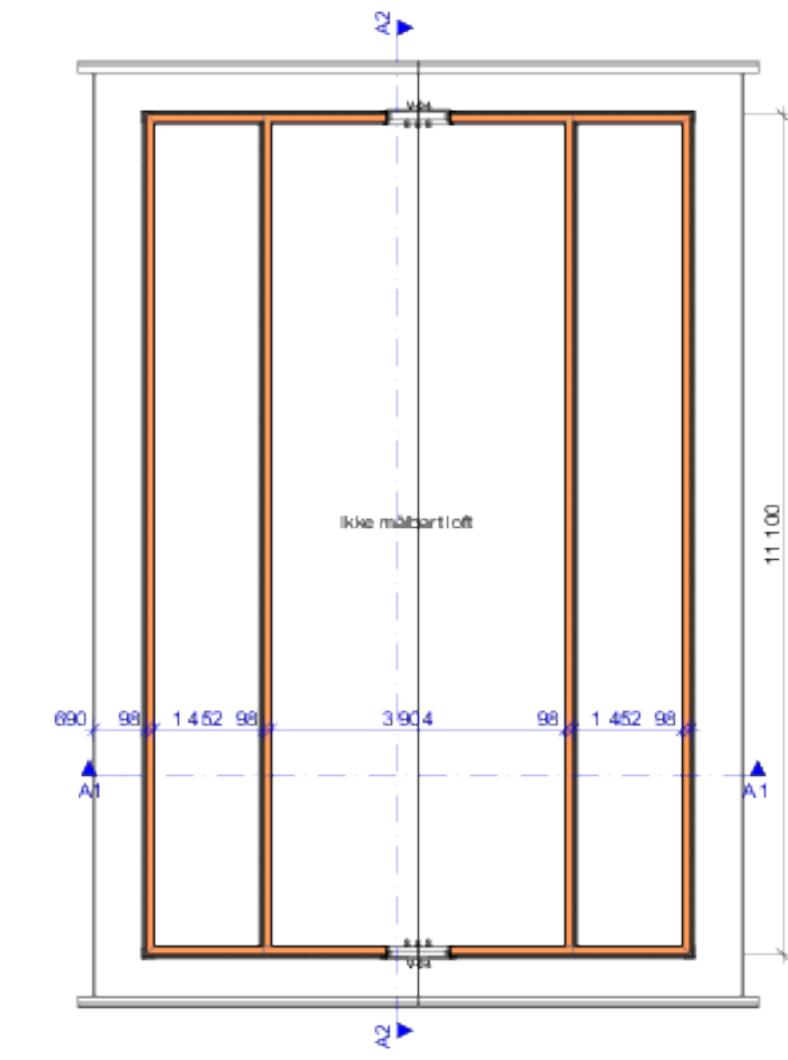
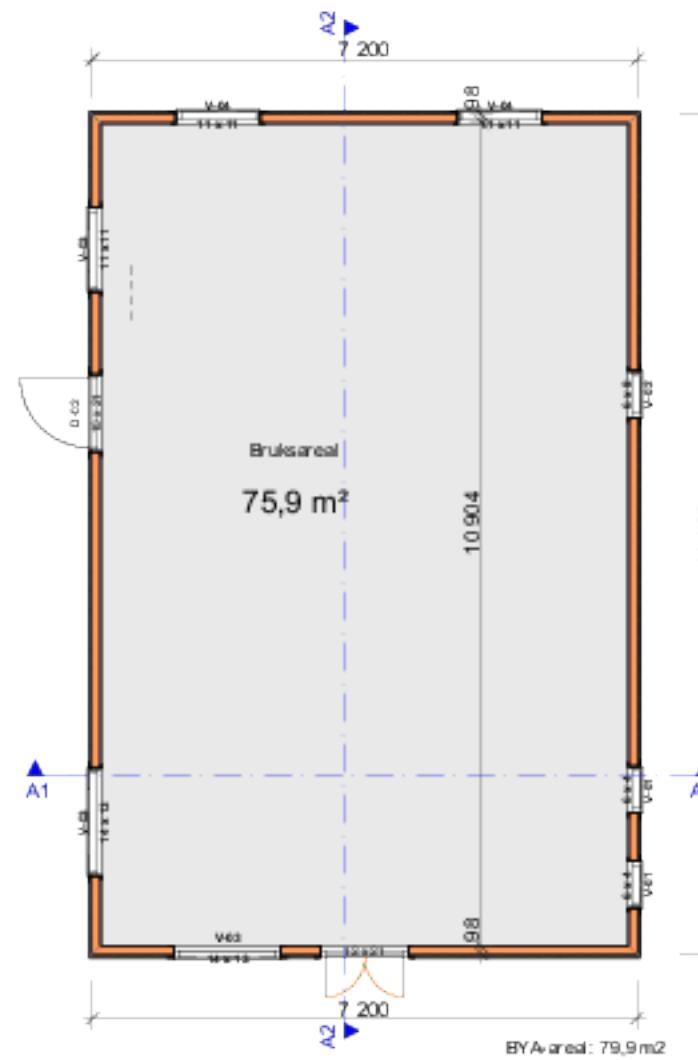
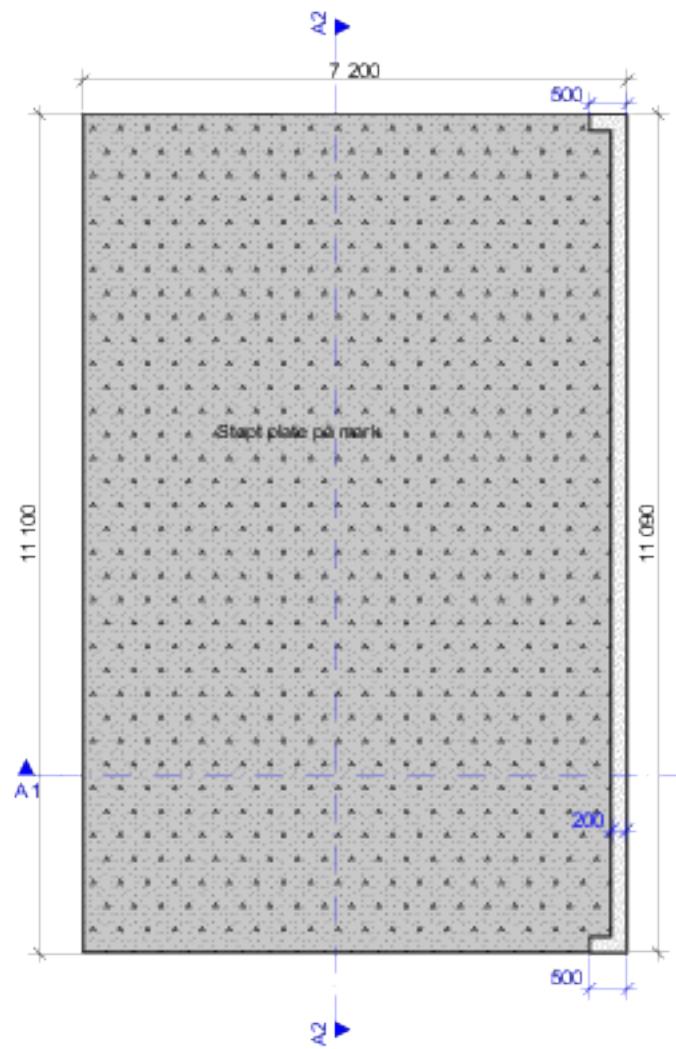
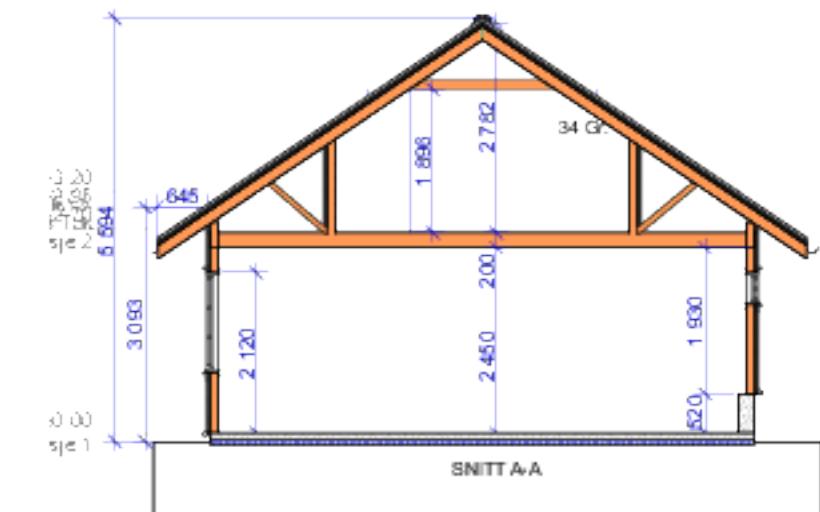
MOTTATT
03 APR. 2017
Aremark kommune
MÅL
FRSTAD, DEN 28.03.17

GLADHEIMS BÅTHUS

MOTTATT
03 APR. 2017
Aremark kommune

GLADHEIM'S BÅTHUS
MÅL
FRSTAD, DEN 28.03.17

For Byggemelding

Innledet
Båthus for:
Jan Tore Skofterud

Gladhei i Aremark kommune

Dato:

Planer og snitt

Gnr. 18	Bnr. 92	Dato. 08.08.2017
Teknikk:		MÅLSTOKK:
		1:100
Oppmålt:		Signatur:
Sverre Caspersen AS	Johnny Olsen	E- 02

Nytt båthus erstatter fjernet båthus med samme areal og plassering.

Jan Tore Skofterud
Solvikveien 33
1621 Gressvik

Gressvik 14.08.2017

Aremark kommune
V/ Finn Lindblad
1798 Aremark

Sak nr. 12/17, Deres brev av 16.03.2017 kravet i punkt 5 i vedtaket, "Bygningen skal fremstå som båthus".

Saks nr. 2017/350-3, behandling i Drifts og utviklingsutvalget 18.05.2017

Vår svarmail 13.08.2017 med forespørsel om utforming av båthus i Haldenkanalen, som ikke er besvart av Aremark kommune.

Har vi leid inn Johnny Olsen fra Sverre Caspersen AS som konsulent for å gjøre tegningene i hht krav fra Aremark kommune.

Johnny Olsen hadde før ferien tlf kontakt med Finn Lindblad for å få røtningslinjer om hva kommunen ønsket med kravet "Bygningen skal fremstå som båthus" før arbeidet med å utførde nye tegninger begynte.

Vi håper at Johnny Olsen har gjeld og videre formidle informasjonen han fikk av Finn Lindblad via sine tegninger.

Mvh.

Jan Tore Skofterud

Vedlegg: Fasadetegninger, Planer og snitt og situasjonskart hvor båhuset er inntegnet.

Saksframlegg

Utvælg	Utvælgssak	Møtedato
Drift- og utviklingsutvælget	35/17	07.09.2017

Søknad om endring av tiltak. Tilbygg av fritidsbolig. Gnr 8 bnr 3 fnr 36 - Skjulstad hyttefelt.

Vedlegg

- 1 Søknad om endret annekts
- 2 Ny tegning av annekts utført som tilbygg
- 3 Første tegninger av annekts
- 4 Situasjonskart som viser tilbygg

Saksopplysninger

Tiltaket omfatter utvidelse av fritidsbolig i Skjulstad hyttefelt. Søknad om dispensasjon for frittliggende annekts er tidligere avslått av Drift- og utviklingsutvælget, og tiltakshaver velger i stedet for å påklage vedtaket, om en endret utførelse så utvidelsen fremstår som ett tilbygg.

Vurdering

De nye tegningene viser en sammenbygging av annekts og eksisterende fritidsbolig som ett tilbygg. Annekset flyttes 0,3 m nærmere hytta og utgangsdør med takoverbygg på vestvegg fjernes og erstattes med vindu. Vestveggen på annekset får 3 like vinduer.

Nytt tilbygg/annekts er 3,4 m x 6,4 m og i tillegg er det sammenbygd med østvegg og tak til eksisterende fritidsbolig. Tilbygg/annekts er som før 1,5 m lengre øst enn eksisterende bygg.

Tiltaket omfattes av reguleringsplan for Skjulstad hytteområde 2003.

Innenfor viste byggesoner kan det oppføres fritidsbebyggelse som enkelhytter.

Bestemmelsen sier at enkelt hyttenes grunnflate ikke skal overstige 90 m² grunnflate og det kan tillates en frittliggende bod på inntil 5 kvm der de terrenghold og terengtilpassing kan begrunne løsningen.

Mindre vesentlig unntak fra bestemmelsene kan når særlige grunner taler for det tillates av kommunen.

Eksisterende fritidsbolig har ett areal på 64 kvm og med 24,6 kvm blir arealet 88,6 kvm. Endringen medfører nytt takoverbygg - 1 m, ca 4 kvm. Samlet areal dermed 92,6 kvm. Bebygd areal BYA for hele bygget ca 104 kvm.

Det er tidligere sendt nabovarsel og det forelå ingen merknader. Endringen anses lite å berøre naboene.

Rådmannens innstilling

Drift- og utviklingsutvalget tillater at de nye reviderte tegningene 04.08.17 har en utførelse som ett tilbygg og søknad om tiltak behandles videre administrativt.

Fra: Finn Lindblad[finn.lindblad@marker.kommune.no]
Sendt: 11.08.2017 11:51:30
Til: 'post@aremark.kommune.no'[post@aremark.kommune.no]
Emne: VS: SAK 2017/586

Vidresender endret utførelse for annekstilbygg i Skjulstad hyttefelt. Søk 2017/586.

Finn Lindblad
Ing./byggesaksbehandler

Fra: Kari Tverå [mailto:kt@ranahytta.no]
Sendt: 9. august 2017 11:49
Til: Finn Lindblad <finn.lindblad@marker.kommune.no>
Emne: SAK 2017/586

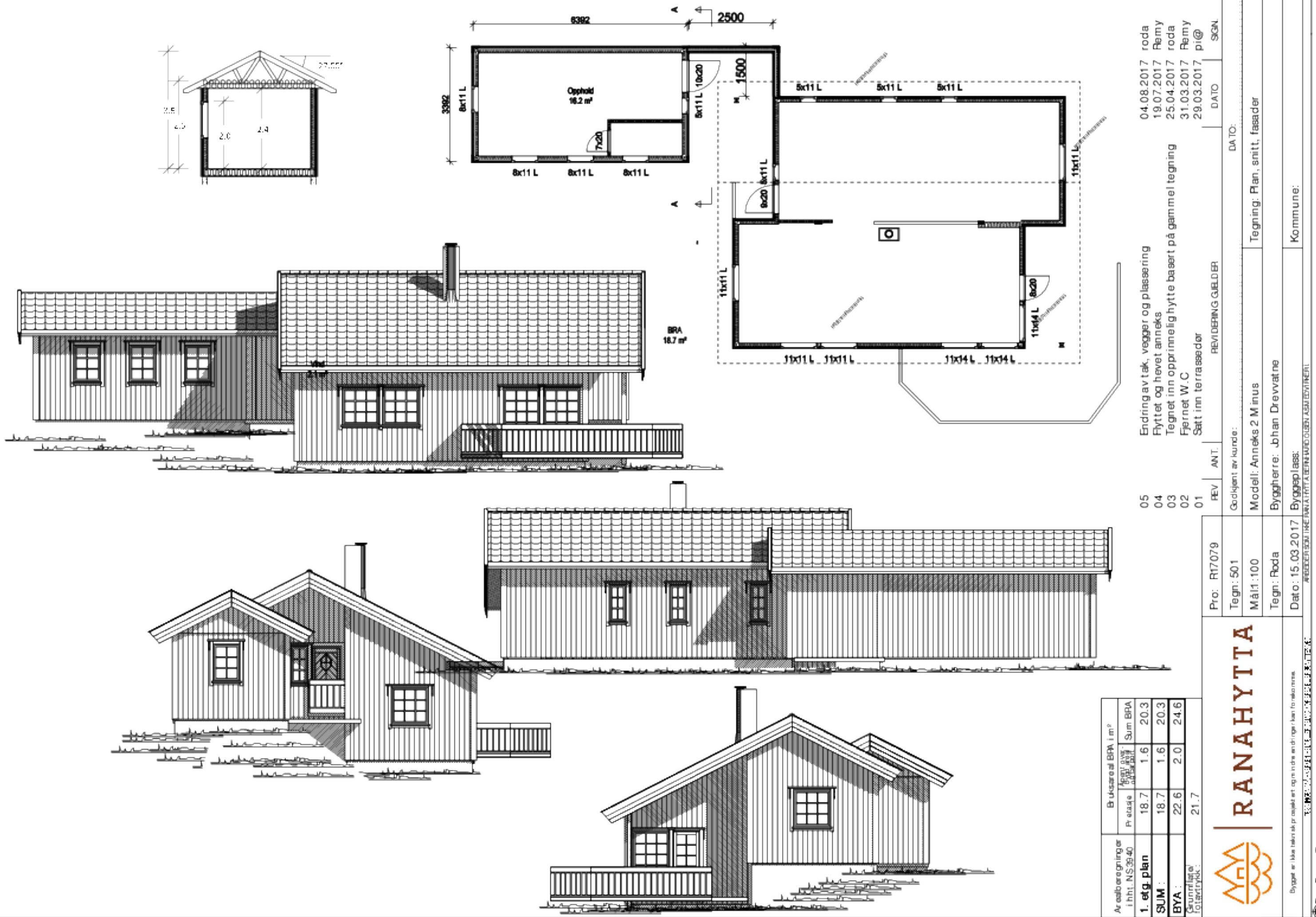
Hei, viser til telefonsamtale i dag. Etter avtale oversender jeg gammel og ny tegning i saken til Johan Drevvatne
SAK NR: 2017/586
Ber om en forhåndsuttalelse på om dette ser greit ut. Vedlegger også plasseringen som viser at det er relativt lang
avstand fra nærmeste næabo.
Slik at dere muligens kan gi fritak fra å næaboarsle på nytt?

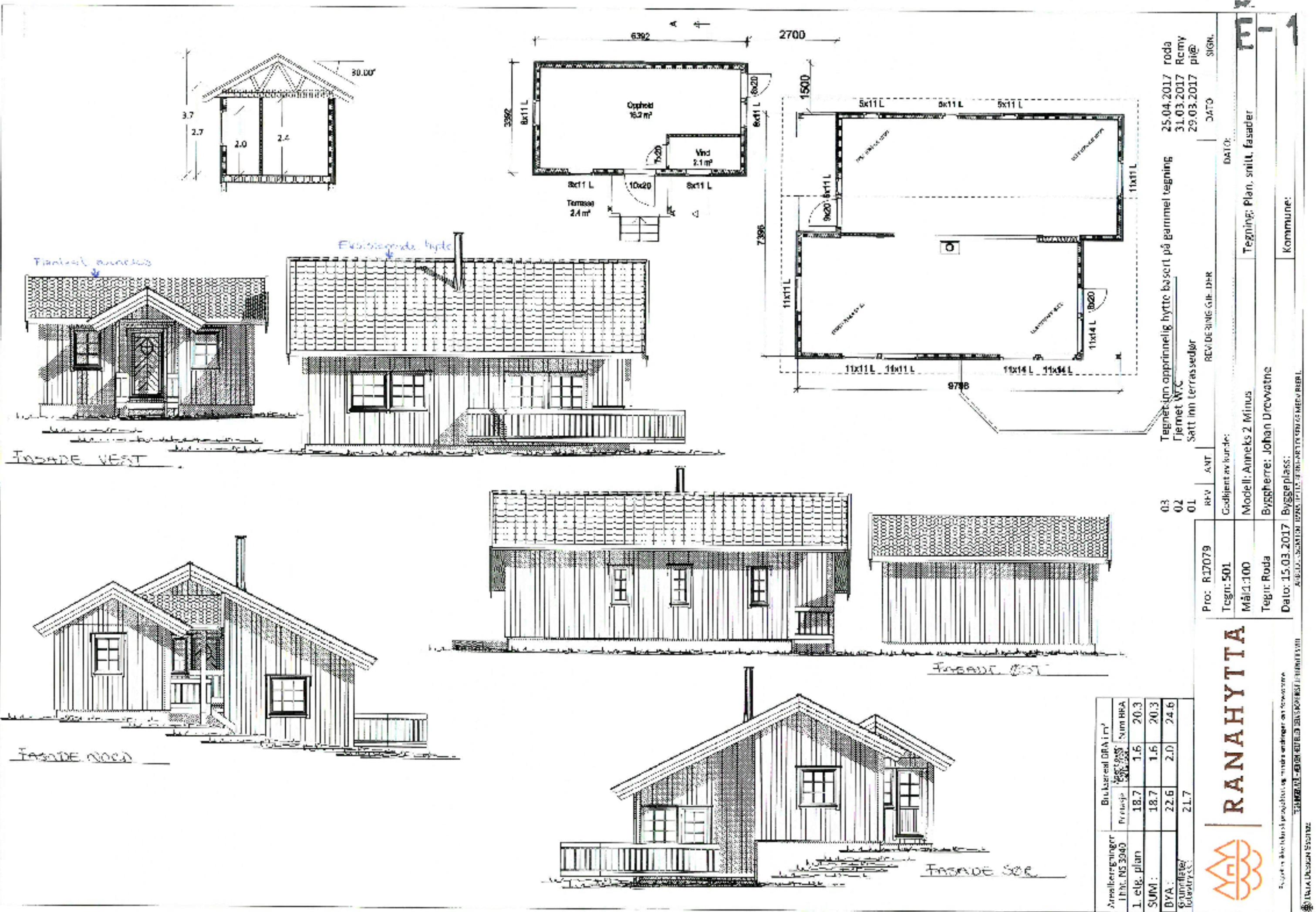
Med vennlig hilsen
Bernhard Olsen AS

Kari T. Bonsaksen

Tlf 95367591
E-post kt@ranahytta.no
Web www.ranahytta.no

Kartutskrift

Målestokk 1:500

11m

Saksframlegg

Utvælg	Utvælgssak	Møtedato
Drift- og utviklingsutvælget	36/17	07.09.2017

Søknad om bygging av veier i Aarbu hyttefelt. Gbnr 55/ 1 og 56/1.

Vedlegg

- 1 Situasjonskart for vei til gnr 55 bnr 26
- 2 Situasjonskart for vei til gnr 55 bnr 17.
- 3 Situasjonskart for vei til gnr 56 bnr 1 fnr 81

Saksopplysninger

Det foreligger søknader om tiltak for anlegg av vei til flere fritidsboliger i Aarbu hyttefelt. Saken omfatter 3 nye veier, hvorav en er sendt på høring.

Vurdering

Det søkes om tillatelse for anlegg av vei fra eksisterende veinett til eksisterende fritidsboliger. Det foreligger ennå ikke noen godkjent reguleringsplan for Aarbu hyttefelt, og 3 veitiltak fremmes derfor for planutvalget i Aremark.

Det er tidligere behandles søknad om fradeling av hyttetomter (festetomter) hvor det senere på disposisjonsplanen ble tegnet inn veier. Miljøverna vdelingen svarte til fradelingen at dette ikke må sendes på høring.

De tre veiene inngår i denne disposisjonsplanen, og i tillegg er det ytterligere 2 veier i planen som ikke er bygd og heller ikke søkt om byggetillatelse for.

3 veitiltak:

Søknad om tillatelse til tiltak dater 10.08.2017 omfatter anlegg av en 105 m lang vei til fritidsbolig gnr 55 bnr 17 fra eksisterende parkeringsplass og veitrase til gnr 55 bnr 1 fnr 3. Første del av strekningen er oppgradering av eksisterende trase til bilvei og videre anlegg av bilvei i eksisterende sti/adkomstrase.

Veien anses å kunne benyttes som landbruksvei, dvs traktorvei for skogsdrift og skjøtsel. Tiltaket omfattes av kommuneplanens arealdel og området er eksisterende byggeområde for fritidsboliger. Det er ingen reguleringsplan for denne delen av Aarbu hyttefelt.

Tiltakshaver/grunneier er ansvarlig for varsel til naboer. Det er kun brukere av veien som berøres av tiltaket i tillegg til grunneier.

Fylkesmannen har i denne veisaken klarert for behandling uten høringsuttalelse og ber om å oversendt endelig vedtak.

Søknad om tiltak sak nr 2017/1291 mottatt 25.08.2017, omfatter vei til fritidsbolig i regulert område nordvest i hyttefeltet øst for ett mindre tjern. Dette området er regulert, men veien vises ikke i reguleringsplanen. Veien er dermed avhengig av dispensasjon fra reguleringsplan og det foreslås at det gis dispensasjon. Grunneier vil trolig søke ansvarsrett for dette veitiltaket.

Ihht til gjeldende rutiner må ikke mindre dispensasjoner i regulerte områder sendes på høring.

Eksisterende sak nr 2017/1086 er en vei i LNF sone som blir endret til byggeområde i kommuneplanen. Veien som er ca 50 m lang med snuplass er til fritidsbolig gnr 55 bnr 26. Are Anlegg AS er ansvarlig føretak for denne veien. Denne er sendt på høring til Miljøvernavdelingen og det foreligger ved høringsuttalelse dater 25.08.2017 hvor det fra rådes dispensasjon:

Med henvisning til tidligere uttalelser vedrørende etablering av veier i Aarbu hyttefelt vil vi fraråde en eventuell dispensasjon. Eventuell ytterligere utbygging av hytteveier i området bør skje gjennom en helhetlig planlegging, slik at inngrepene ikke blir større enn nødvendig. Vi ber om å få tilsendt vedtaket i saken.

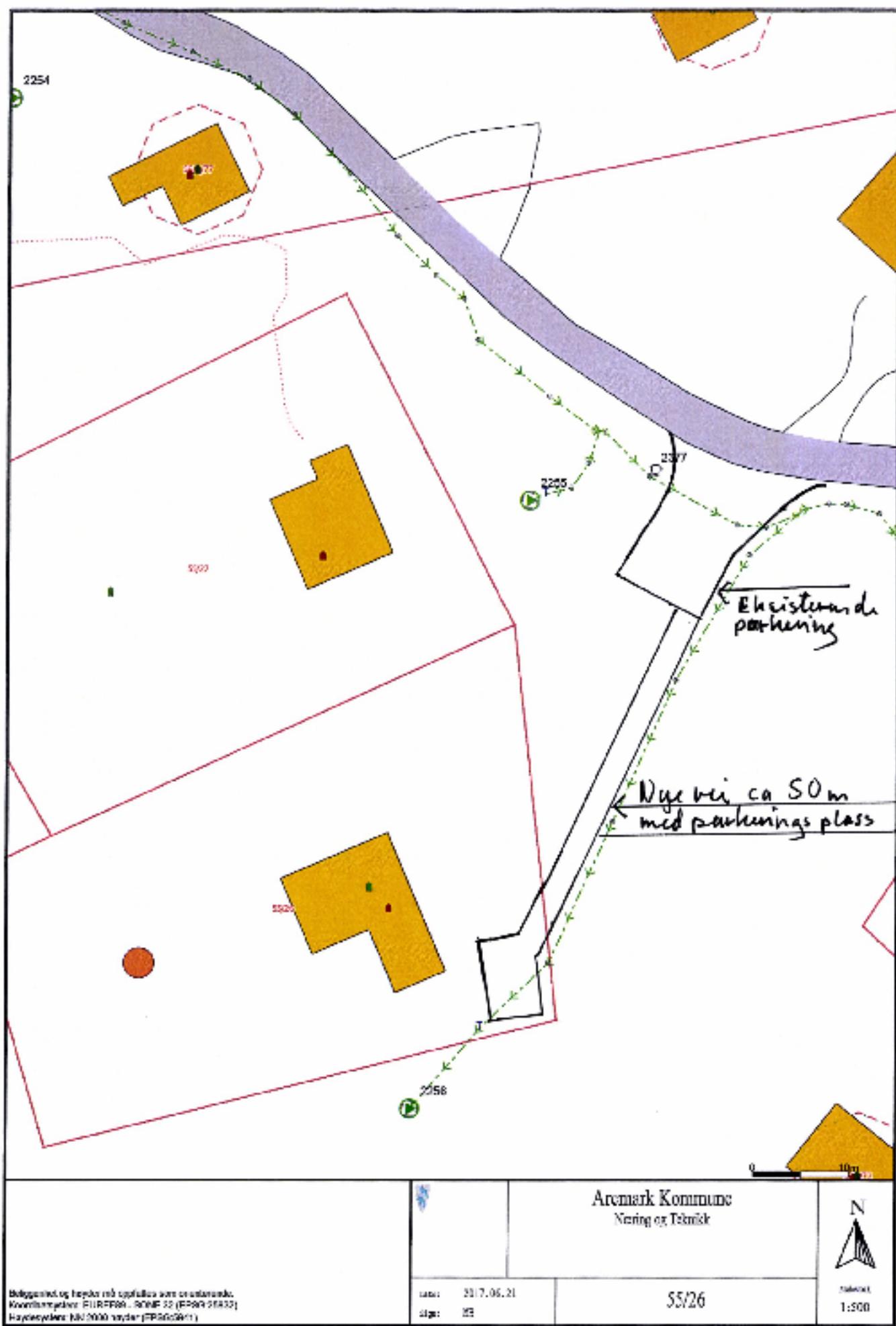
Administrasjon foreslår at det gis dispensasjon fra krav til regulering for denne veien.

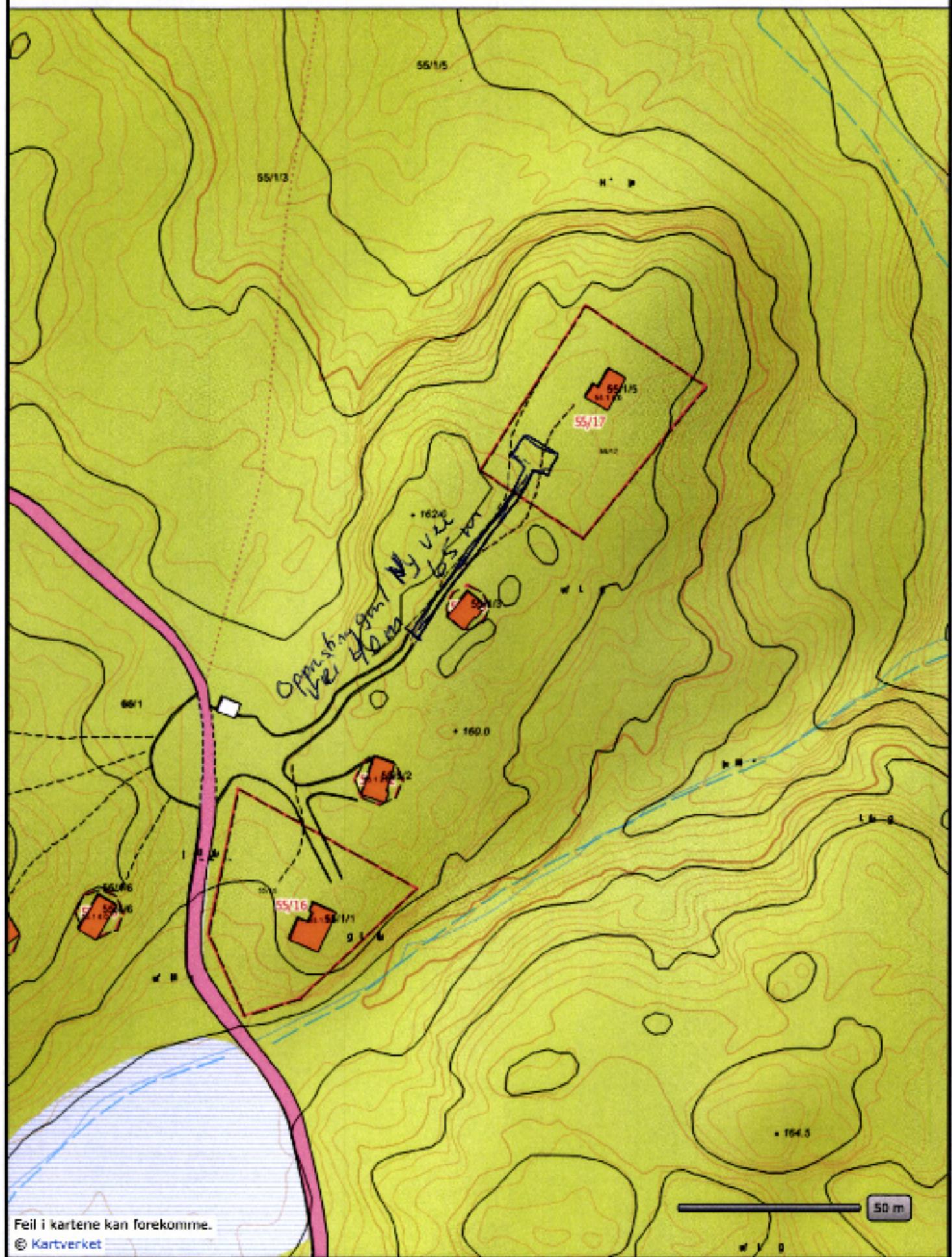
Endelig vedtak i Drift- og utviklingsutvalget sendes Miljøvernavdelingen hos Fylkesmannen som kan påklage vedtaket.

Rådmannens inntilling

Det gis dispensasjon for anlegg av 3 nye bilveier til fritidsboliger som vist på disposisjonsplan for Aarbu hyttefelt. Veiene må i områder med fjellgrunn anlegges skånsomt uten synlig fjellsprengning og store fyllinger. Veiene må las til gros med stedlig markvegetasjon så de mest framstår som hjulspor.

Tillatelse til tiltak for anlegg av vei behandles administrativt i delegert vedtak.

Saksframlegg

Utvælg	Utvælgssak	Møtedato
Drift- og utviklingsutvælget	37/17	07.09.2017

**Søknad om dispensasjon for oppføring av ny fritidsbolig i Skjulstad hyttefelt.
Gnr 8 bnr 3 fnr 16.**

Vedlegg

- 1 Dispensasjonssøknad Skjulstad hyttefelt gnr 8 bnr 3 fnr 16
- 2 Søknad om tiltak hytte gnr 8 bnr 3 fnr 16
- 3 Naboliste 8 3 16 Aremark
- 4 Tegninger av fritidsbolig fasader gnr 8 bnr fnr 16
- 5 Situasjonskart nybygg Skjulstad gnr 8 bnr 3 fnr 16

Saksopplysninger

Tiltaket omfatter oppføring av ny fritidsbolig etter brann. Ny fritidsbolig har en grunnflate som overstiger det som reguleringsplan tillater og det søkes om dispensasjon for dette.

Ny fritidsbolig oppføres på gnr 8 bnr 3 fnr 16 i Skjulstad hyttefelt. Eiendommen som befinner seg i den sørøstre delen av hytteområdet er på 1760 kvm.

Ny fritidsbolig er 12,9 m lang og 6,9 m bred med tilbygg på 1,2 x 6,9 m, og med terrasse i tillegg. Bygningen plassert på samme sted som det som tidligere er brent ned.

Det søkes om dispensasjon fra Vital Bygg AS som ansvarlig søker. Det søkes dispensasjon fra plankrav i Skjulstad hytteområde: Enkelt hyttenes grunnflate skal ikke overstige 90 kvm. Ny omsøkt hytte har ett grunnflate areal på 97 kvm.

Dispensasjonssøknad datert 25.08.2017 sier bla at de er moderat mht valg av hytte for å imøtekommne bestemmelserne. Tiltaket overskider ikke bestemmelserne for høyder. Materialer og farger har god samhørighet med de naturlige omgivelsene.

Gulvhøyden er ca 0,5 m lavere enn tidligere hytte. Tidligere hytte hadde en grunnflate på 110 kvm. For omgivelsene blir dette en estetisk bedre løsning. Universell utforming forbedres. Hytta til tilkobles fremtidige va-ledninger.

I sum sies det at tiltaket har klare fordeler som med god margin oppveier de ulempene ett slikt oppdrag har. Hensynet med planformålet og formålsbestemmelser blir ikke vesentlig tilsidesatt.

Det er sendt nabovarsel pr e-post 25.08.2017 og det er ved utsendelse av saken ikke avklart om det foreligger merknader fra naboen. Ett samtykke fra naboen pr e-post kan godkjennes som samtykke. Ved mottak av nabomerknader må saken behandles på nytt.

Søknad om tillatelse til tiltak behandles videre når gyldig dispensasjonsvedtak foreligger.

Vurdering

Dispensasjon omfatter en relativt liten overskridelse av tillatt grunnflate i reguleringsplanen 2,3 kvm i forhold til 95 utgjør 2,4 %. Reguleringsplan åpner i fellesbestemmelserne for en frittliggende bod på 5 kvm og i punkt 1 for nye fritidsboliger sies at enkelt hyttenes samlede grunnflate ikke skal overskride 90 kvm. Kommunen praktiserer dette som at det er tillatt med 95 kvm grunnflate.

I følge kommunen arkiver virker den tidligere nedbrente hytta å ha hatt en grunnflate på 85,6 kvm og en bod på 10-12 kvm. Det er imidlertid riktig å legge søker opplysninger til grunn, tegningene i arkivet er eldre og ombygginger kan ha vært utført.

Det forhold at bygningen plasseres lavere i terrenget og har etablert utførelse levert fra en kjent hytteleverandør bidrar til at det kan gis dispensasjon for den relativt mindre overskridelsen av bygningens grunnflate.

Rådmannens innstilling

Det gis dispensasjon fra reguleringsplan for Skjulstad hytteområde 2003 for en ny fritidsbolig på gnr 8 bnr 3 fnr 16 med en grunnflate på 97,3 m², dvs 2,3 m² over det reguleringsbestemmelserne tillater på 90 + 5 m².

Det er en forutsetning at det ikke foreligger merknader fra naboen.

Aremark Kommune
Rådhuset / byggosak
1798 Aremark

Dispensasjon søknad for tiltak på gnr/bnr 8/3/16

Vi søker dispensasjon fra plankrav i Skjulesstad hytteområde 99039 20.05.2003.

Pkl Byggeområder Ny fritidshebyggelse: Enkelt hyttenes samlede grunnflate skal ikke overskride 90 m².

Ny omsekt hytte har et grunnflateareal på 97m². Eiendommen er avsatt til byggeområde for fritidsbebyggelse.

Vi som ansvarlig søker og tilhørende har forståelse for de hensyn som skal ivaretas. Vi har derfor ved henværende søknad vært veldig moderat med valg av hytte og har så langt det er praktisk mulig imøtekommet de krav bestemmelserne tilslutt. Tiltaket overskridet ikke bestemmelserne i planen vedr høyde. Det skal benyttes materialer og farger som har god samhørighet med de naturlige omgivelsene.

Gulv høyden på ny hytte vil ligge ca 0,5m lavere en gulvet på den tidligere hytten. Tidligere hytte som brant ned hadde grunnflate areal som var godt over 110 m². For omgivelsene blir dette en estetisk bedre løsning.

Nytt tiltak vil ha bedre universell utforming enn eksisterende hytte.

Det blir fremlagt vann og avløp til eiendommen i nærmeste fremtid som vil bli tilkoblet ny hytte. Overvann føres til terreng.

I sum mener vi at det ønskede tiltaket har klare fordelar som med god margin oppveier de ulemperne et slikt oppdrag har. Hensynen bak bestemmelserne i urealplanformålet og formålsbestemmelser i overordnet lovverk blir ikke vesentlig tilsidesatt.

Råde 25.08.2017

Vital Bygg AS

Patrik Sølberg

VITAL BYGG AS
BYGGMESTERE

Sarpsborgveien 140   tlf: 900 59 403
1640 Råde   917 23 260

Søknad om tillatelse til tiltak

etter plan- og bygningsloven § 20-3, jf. § 20-1

Rammetillatelse

Ett-trinns søknadsbehandling

Opplyste vilkårer for 2 ukers
saksbehandling, if. § 21-7 antet ledd? Ja Nei

Erklæring om ansvarsrett for ansvarlig søker

Førelgger sentral godkjennin? Ja Nei

Berefer tilkretet eksisterende eller
fremtidige arbeidsplasser?

Ja Nei

Hvis ja, skal samtykke innhentes i Arbeidsstyret før
igangsetting av tiltaket. Byggearkull 5-77 med vedlegg.

Berefer tilkretet byggverk oppført før 1. jan. jf.
Kulturminneloven § 25, andre ledd?

Hvis ja, skal utstede lisenskomiteen foretak gjøre for
lengstsetting av tiltaket.

Opplysninger gitt i søknad eller vedlegg til søknader vil bli registrert i
matrikkelen.

Søknaden gjelder

Eiendom/ byggested	Pnr. 8	Bnr. 3	Festnr. '6	Søknadsnr.	Bygningens Festnr. 2798	Fylke:	Kommune:	
	Adresse: Skjulstad				Poststed: AREMARK			
Tiltakets art pbl § 20-1 (merk nøyaktig)	☐ Bolig	☒ Fritidshotell	☐ Garasje	☐ Annet:	☐ Risiko v			Brukstypeliste if. s. 2:
	☒ Nye bygg og anlegg ☒ Nytt bygg *) ☐ Parkeringsplass *) ☐ Anlegg ☐ Veg ☐ Vesentlig terrenging/redigering							
	☐ Endring av bygg og anlegg ☐ Tilbygg, ødbygg, underbygg *) ☐ Fasade ☐ Konstruksjon ☐ Reparasjon ☐ Ombygging ☐ Anlegg							
	☐ Endring av bruk ☐ Brukesendring ☐ Vesentlig endring av tidligere drift							
	☐ Riving ☐ Helt bygg *) ☐ Deler av bygg *) ☐ Anlegg							
	☐ Byggnakken, installasjoner *) ☐ Nyoppdrag ☐ Endring ☐ Reparasjon							
	☐ Endring av brukes- enhet (bolig) ☐ Oppdeling ☐ Sammenfløyning							
	☐ Innhegning, skilt Innhegning mot veg ☐ Reklame, skilt, innretning o.l.							
*) Byggblankett 5-75 rilles ut og vedlegges. (Vedlegg nummer A)				**) Gjelder kun når installasjonsarbeid ikke er en del av et større jobb.				

Vedlegg

	Gruppe	Verdier	Ikke relevant
Beskrivelse av vedlegg	A	1 -	
Opplysninger om ytre rammer og bygningsespesifisjon for tiltaket (Byggblankett 5-75)	B	1 -	
Disponansjonsbeskrivelse (degrunnleset vedtak) (pbl kap. 19)	C	4 - 5	
Naboversikt (Kvartalering for naboversei/Opplystinger gitt i naboversikt/nabovermarkering/kommentarer til naboverkarter)	D	1 -	
Stasjonsplass, svakhetstyper bygning/e endrm	E	3 - 5	
Tegninger	F	1 -	
Redigjørelsesvar:	G	1 -	
Endring av ansvarsmelding/namnfaringsplass	H	-	☒
Deligsevaluerasjon i Meldiskeoen	I	-	☒
Utaleservitikk fra annen offentlig myndighet	J	-	☒
Andre vedlegg	K	-	☒

Erklæring og underskrift

Ansvarlig søker bekrefter at hele tiltaket behøves med unntak, og overtar kravene i henhold til pbl.- og bygningsloven.

Er erkjent med reglene om straff og sanksjoner i pbl kap. 32 og at det kan medføre sanksjoner dersom det blir uikrige opplysninger.
Forstås at forplikter seg til å tildele med nødvendig emnebetennelse i tiltaket, jf. SAKD kap. 10 og 11.

Ansvarlig søker for tiltaket

Vital Bygg AS
O. arr.
996 557 546

Adresse:
Sarpsborgveien 140

Postnr.
1610
RÅDE

Kontaktperson:
Patrik Solberg
Telefon:
90059903
Telefon:
90059903

E-post:
patrik.solberg@vitalbygg.no

Dato:
28.08.2017
Patrik Solberg

Tiltakshaver

Navn:
Yngvar Høierud

Adresse:
Kallehammarstråket 4

Foto:
4007
Postnr:
STAVANGER

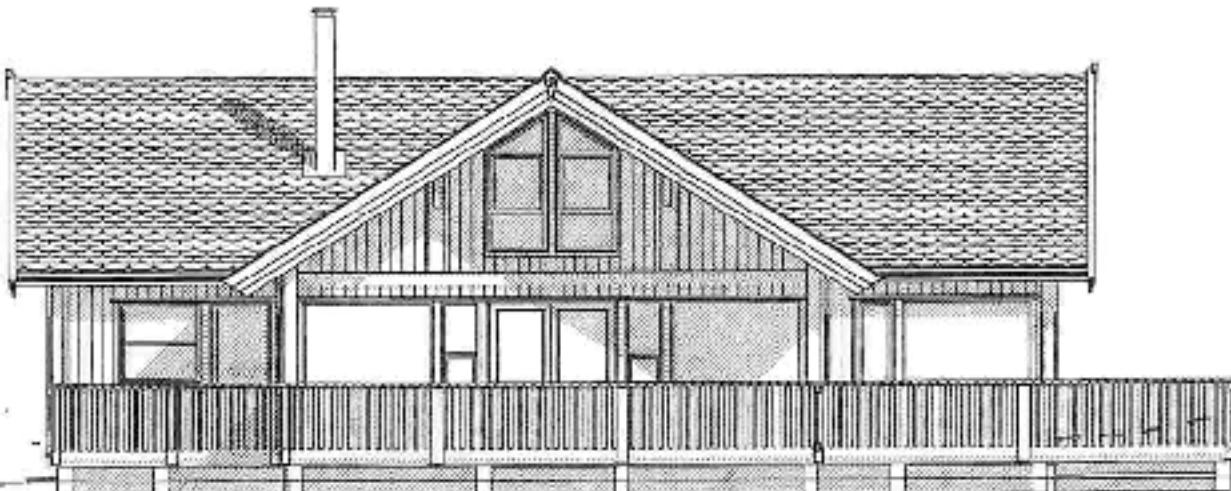
Eventuell organisasjonsnummer:

E-post:
Telefon (dagtid):

Dato:
Underskrift:

VITAL BYGG AS
Spesialist i boligoppføring
BYGGMESTERE

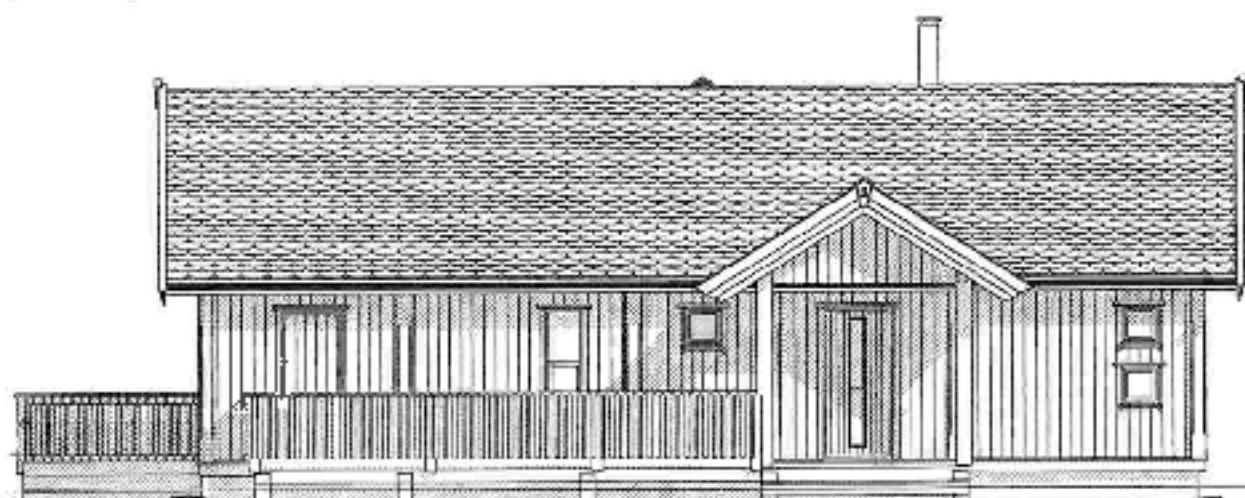
Bygningstyperkoder		
BOLIG		
Dersom bruker et bolig er større enn bruker av et leilighet er bolig, velges bygningstype kodet etter hovedgruppen 'Bolig' (111-199). Ved valg av bygningstype velges den mest øker andel av bruker innen hovedgruppen.		
Enebolig	Store boligbygg	Fritidbolig
111 Enebolig	141 Stor 1-liggende boligbygg på 2 et.	161 Hytter, sommerhus osv. til døggs
112 Enebolig med hybeloppdelslighet	142 Stor 1-liggende boligbygg på 3 og 4 et.	162 Hølebolig som har mye annet tilhørende
113 Værnphus	143 Stor 1-liggende boligbygg på 5 et. eller mer	163 Våningshus som har mye annet tilhørende
Tomannsbolig	144 Store leirmentbygg med bygg på 2 et.	Kafe, barthus og lignende
121 Tomannsbolig, vedlikehold	145 Store leirmentbygg med bygg på 3 og 4 et.	171 Scholhus, sel, ralbu og lignende
122 Tomannsbolig, leiravdeling	146 Store leirmentbygg med bygg på 5 et. eller mer	172 Skjøtt- og utmarksklok, gammel
123 Våningshus, leiravdeling, vertikalitet	Bygning for befalsskole	Gatesle og uthus til bolig
124 Våningshus, leiravdeling, horisontalitet	151 Bolig servicerom	181 Gatesle, leirhus, annet til bolig
Rakkehus, kjedehus, andre snittes	152 Student(einst)domsbygg	182 Garasje, leirhus, annet til fritidbolig
131 Rakkehus	153 Annen bygning for befalsskole	Andre boligbygning
133 Kedehus/kjede		183 Holgholder
125 Temasselhus		184 Annen boligbygning (særlig domsbygg)
136 Andre snittes med 8 boliger eller flere		
ANNET		
Dersom brukeret ikke omfatter bolig eller brukeret ikke er mindre enn 111-199, velges bygningstype kodet innen 'Ann.' (211-849) ut fra hovedgruppen som samlet utgjør det største arealet. Ved valg av bygningstype velges det med størst andel av bruker innen hovedgruppen.		
INDUSTRI OG LAGER	Darele- og hangarbygning	Idrettsbygning
Industribygning	401 Døvehangar	651 Idrettshall
211 Faktoriellbygning	402 Annen garasje/hangarbygning	652 Idrett
212 Verkstedbygning	Veg- og infrastruktursbygning	653 Svømmehall
214 Bygning for næringssyng	401 Veikjøring	654 Trinng og idrettsarena
216 Bygning for vannforsyning	402 Annen veg- og bildeksbygning	655 Helsestasjon
218 Annen industribygning	HOTELL OG RESTAURANT	656 Annen idrettsbygning
Energiforsyningsbygning	Hotelbygning	Kulturhus
221 Kraftstasjon (> 15 000 kW)	511 Hotellbygning	661 Kino-teater-oppere-konsernsbygning
223 Trafikksentralstasjon (> 10 000 kW)	512 Motelbygning	662 Semifunksjon grunnehus
225 Annen energiforsyning	513 Annen hotellbygning	663 Helsestasjon
Lagert- og lombruksbrygning	Bygning for overnatting	666 Annen kulturhus
231 Lagerhall	521 Husvisit pensjonat	Bygning for religiøse aktiviteter
232 Klar- og frøslager	522 Vandrer-hjem	671 Kirke, krematorium
235 Gårdbygning	523 Apartment	672 Bedehus, misj, veld us
236 Annen lagert- og lombruksbrygning	524 Camping/utleiehytte	673 Krematorium/aksesuærhuse osv
Raket- og lombruksbrygning	525 Annen bygning for overnatting	674 Sýrapen, maskin
241 Hus for dyrlandbruk, økologisk	Rekreationsbygning	675 Kløver
242 Verethus	531 Rekreationsbygning turistbygning	676 Annen bygning for religiøse aktiviteter
244 Driftsbrygning i lombrukstoppdelli	532 Sentralplassen, karibygning	HELSE
245 Nasjonalteaterhus for teater	533 Baneoppliden lokalsbygning	681 Sykehjem
246 Annen lager- og lombruksbrygning	534 Annen rekreationsbygning	711 Sykehjem
249 Annen lombruksbrygning	KULTUR OG UNDERVISING	712 Bo- og behandlingssekker
KONTOR OG FORRETNING	541 Skolebygning	723 Helsestasjon/legeseksjon, salar
Kontorbygning	542 Barnehage	729 Annen sykehjem
311 Kontor- og administrasjonsbygning, bolhus	543 Gymnasiale	Primesundelsebygning
312 Kontorbygning, præhus	544 Kombinert barne-ungdomsskole	731 4144, legkontor-sentralt vald
313 Mediasbygning	545 Ungdomsskole	732 Helsestasjon, helsestasjon, osv
318 Annen kontorbygning	546 Annen ungdomsskole	733 Annen primærhelsetrygning
Forskningsbygning	547 Annen skolebygning	
321 Kaukesenter, varehus	Universitets-, høyskole og forskningsbygning	PFENGEI, BEREDSKAP O.A.
322 Bulk-/lårmotstyrkingsbygning	601 Universitets- og høyskolebygning, leseval m.m.	Fengselsbygning
323 Helsestasjon	602 Lærerstolerbygning	819 Fengselsbygning
329 Annen formennsbygning	603 Kurer- univarsitet- høyskole- og forskningsbygning	
326 Masso- og kongressbygning	Museum- og biblioteksbrygning	
SAMFERDSEL OG KOMMUNIKASJON	641 Museums- og biblioteksbrygning	
Ekspedisjonsbygning, terminal	642 Vitenskaps- konsertsal	
411 Ekspedisjonsbygning, flyterminal, kontrollrom	643 Biblioteksmøbler	
412 Jernbane- og flyterminal	644 Stasjon for raskere reise, avlydelsesstasjon	
413 Dokterminal	645 Informasjonsstasjon	
416 Postterminal	646 Annen museums- biblioteksbrygning	
419 Annen ekspedisjons- og terminalbygning	649 Annen museums- biblioteksbrygning	
Tekniskommunikasjonsbygning		
429 Tekniskommunikasjonsbygning		
	7eller bygning som ikke har tilhørende 211-199 Fremstilt bygninger	

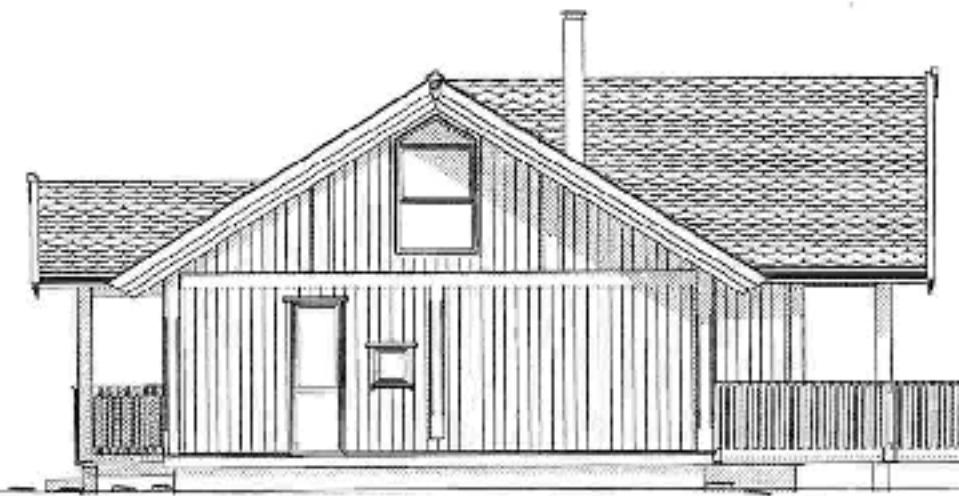
VEST

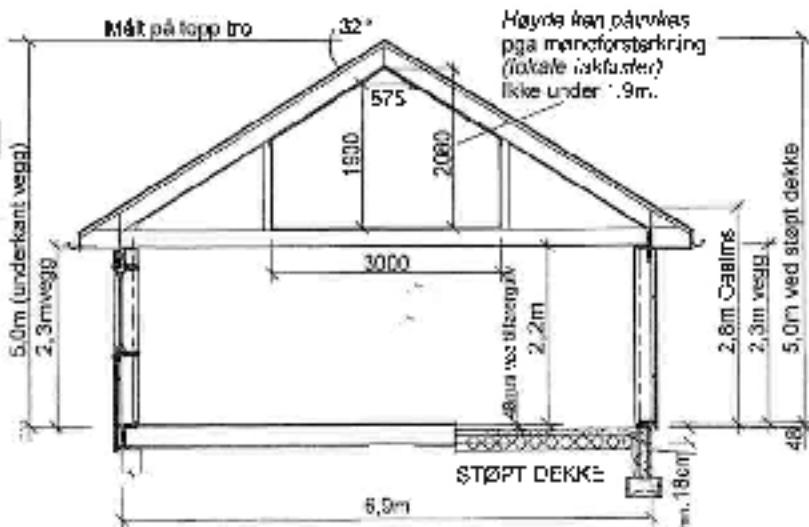
SYD

ØST

NORD

NB! Nøyaktig plassering av pilare og bærepunkter beregnes i hvert tilfelle, avhengig av type taktekke og lokale snølastkrav.

For å unngå feil og misforståelser må derfor byggherre sørge for at alle aktører i prosjektet har oppdaterte tegninger med siste revisjon.

© Tagringen er beskyttet i henhold til lov om opplysningsplikt. Kan ikke benyttes uten tillatelse fra Saltdalshytta.

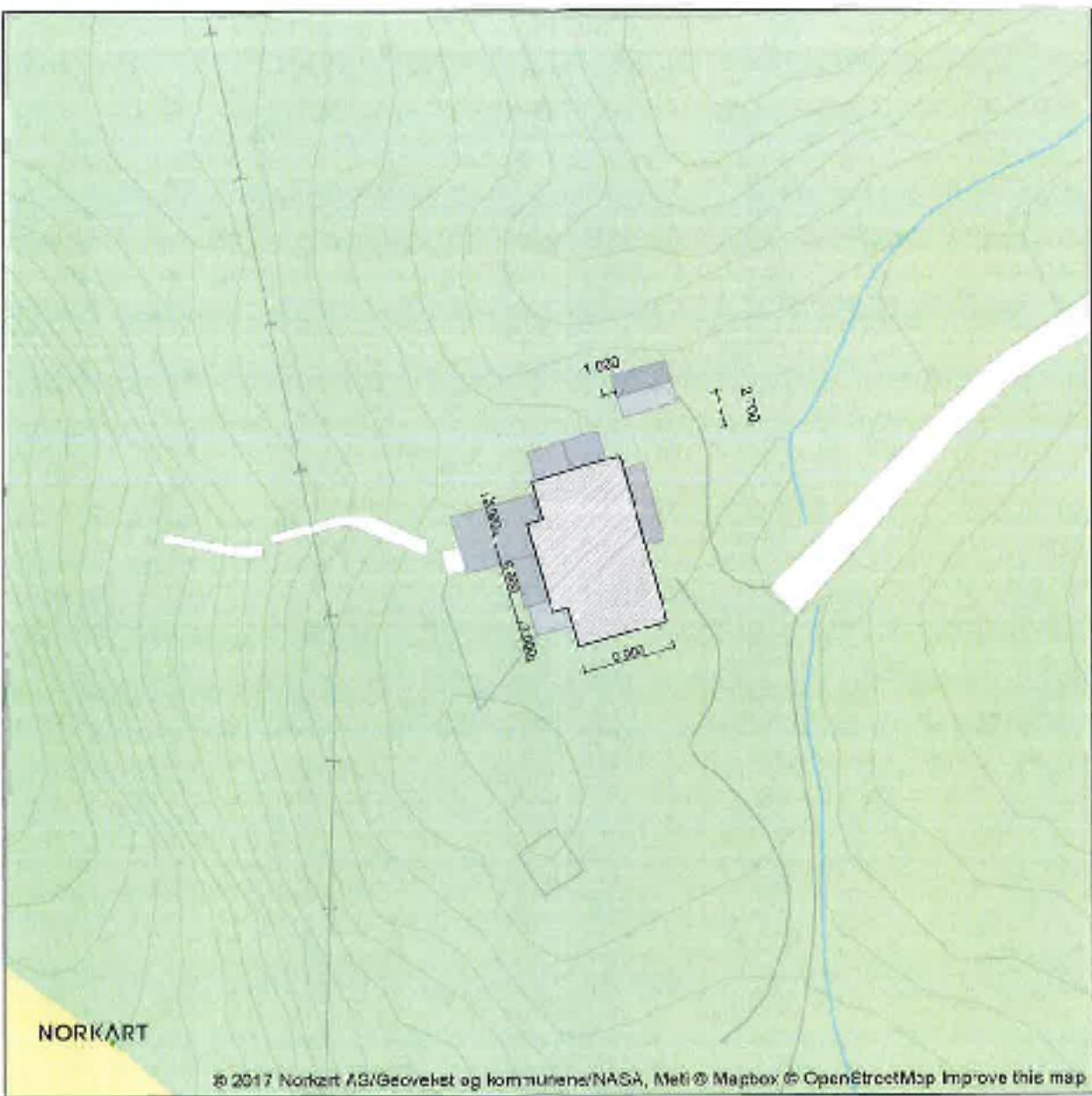
SALTDALSHYTTA
8265 RØKLAND

Tlf: 75681600 Fax: 75681613
E-post: post@saltdalshytta.no

Mottakshver:	Vital Bygg Hønerud Yrgvur	Utg.pkt:	TA178A
Brunsel:		Dato:	16.08.2017
Bynøgnlass:		Prosjekt:	56815
Kommune:		Tegner:	TOS
Gnr:	Bnr:	Tecon nr:	B476
Mål: 1 : 100		Ark:	502
FASADER OG SNITT			

Nedstasjon
Plassering av ny hytte vil ligge der tidligere hytte var plassert.

Aremark kommune

Rev. Nr.	Beskrivelse	Dato	Sig.	Kode
Fase: Situasjonskart				
 VITAL BYGG AS BYGGMESTERE				
Tegningsnr.: Yngvar Honerud		Godk. nr.		
Kontroll pris skr.: 850,-		Kontroll 2		
Fløtnr.				
Dato: 26.06.17				
Miljøskj. 1:500				
Kontroll utarbeide				
Gjeldende Fasone: 03M18		Sign. Kontroll		
Prosjektnr.: 183		Tegnings nr.: 183		Rev. nr.
TEGNINGEN ER BEKREFTET ETTERJEGVIG OG DOKUMENTERT OG AVL VED BEVÆTTES I 17% VIG TILLATELSJE				

PS 38/17 Forespørsler